

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

ΤΟΥ ΠΟΕΣΕ

ΓΙΑ ΤΟ 2011

Π Ε Ρ Ι Λ Η Ψ Η

1. ΓΕΝΙΚΑ

Η αποτίμηση των ελέγχων του έτους 2011 καταδεικνύει μια σταθερή και συνεχή προσπάθεια για την υλοποίηση των εθνικών στρατηγικών στόχων με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας και των συμφερόντων του καταναλωτή.

Στο πλαίσιο υποστήριξης των στρατηγικών στόχων και των προτεραιοτήτων του ΠΟΕΣΕ με την εφαρμογή και ειδικών προγραμμάτων διενεργήθηκε ένας σημαντικός αριθμός ελέγχων σε όλα τα στάδια της διατροφικής αλυσίδας. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων για την διαπίστωση της ασφάλειας της διατροφικής αλυσίδας ως προς βιολογικούς και χημικούς παράγοντες για την προστασία της υγείας και των συμφερόντων του καταναλωτή δεν ανέδειξαν σημαντικά προβλήματα.

Η όξυνση των δημοσιονομικών προβλημάτων και η μείωση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων, οδηγεί ως αντιστάθμισμα τις Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές σε ένα πιο αυστηρό και αποτελεσματικό σχεδιασμό. Βασική επιδίωξη αποτελεί ο προγραμματισμός και η ιεράρχηση των ελέγχων να αναδεικνύει περιπτώσεις υψηλότερης επικινδυνότητας και υποστήριξης νέων νομοθετικών απαιτήσεων. Η βελτίωση του συντονισμού και αξιοποίηση όλων των δυνατών μορφών συνεργασίας αναδεικνύεται κομβικό στοιχείο στην κάλυψη των απαιτήσεων του επίσημου ελέγχου. Πρόσθετες πρωτοβουλίες σχετικά με την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών, επέκταση και υποστήριξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων ενισχύουν τον καθοδηγητικό ρόλο των αρχών και την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των επίσημων ελέγχων.

Σε επίπεδο συνολικής βελτίωσης του συστήματος επίσημου ελέγχου, τα ζητήματα που ζητούν επίλυση (βελτίωση της εποπτείας των υπηρεσιών άσκησης ελέγχου, επικαλύψεις, ορθολογικότερη κατανομή του προσωπικού, έλλειψη διαδικασιών Audit) συνδυαστήκαν με την γενικότερη προσπάθεια Διοικητικής Μεταρρύθμισης και είναι σε εκκρεμότητα. Ενώ ολοκληρώθηκε η πρόταση βελτίωσης του κυρωτικού συστήματος και η λειτουργία μονάδας Audit του ΕΦΕΤ.

Υφίστανται τάσεις μείωσης του προσωπικού που υποστηρίζει τον επίσημο έλεγχο σε όλους τους τομείς του ΠΟΕΣΕ

Ο επίσημος έλεγχος και η υλοποίηση των προγραμμάτων συνεχίζουν να χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό και την είσπραξη σχετικών τελών.

Μεταβολές στο δίκτυο των εργαστηρίων που υποστηρίζουν τον επίσημο έλεγχο δεν υπάρχουν όσον αφορά τον αριθμό τους, παραταύτα ο αριθμός των διαπιστευμένων μεθόδων αυξήθηκε. Αναλυτικά τα εργαστήρια καταγράφονται στο αναθεωρημένο ΠΟΕΣΕ (σελ. 27-43).

ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Οι έλεγχοι εμφανίζουν σημαντική αύξηση σε επίπεδο επιχειρήσεων (30.000 επιπλέον) και εργαστηριακών αναλύσεων (2300 επιπλέον) ενώ καταγράφεται προσπάθεια να καλυφθούν αναλογικά όλα τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης και διακίνησης των τροφίμων

Όσον αφορά στις επιχειρήσεις διαπιστώθηκε επίσης αύξηση του ποσοστού συμμόρφωσης σε επίπεδα 93,7%. Οι παραβάσεις αφορούν κυρίως ζητήματα γενικής υγιεινής που σχετίζονται με αποκλίσεις στις λειτουργικές διαδικασίες, προβλήματα στην εφαρμογή HACCP, την κατοχή μη ασφαλών τροφίμων .

Ο εργαστηριακός έλεγχος βιολογικών και χημικών παραγόντων ανέδειξε χαμηλά ποσοστά μη συμμόρφωσης, με συνολική μη συμμόρφωση 4,7% που δεν συνιστά σημαντική μεταβολή σε σχέση με το 2010. Στα διερευνητικά προγράμματα, που διενεργήθηκαν για την αξιολόγηση χημικών παραγόντων κινδύνου στα τρόφιμα που διακινούνται στην ελληνική αγορά, δεν ανιχνεύθηκαν ουσίες σε επίπεδα που να χρήζουν περαιτέρω αξιολόγησης. Περαιτέρω διερευνητικά

προγράμματα που αφορούσαν βιολογικούς παράγοντες κινδύνου δεν ανέδειξαν θέματα που να χρήζουν ιδιαίτερης αντιμετώπισης και προσοχής.

Κατά τις εισαγωγές δεν διαπιστώθηκαν σημαντικά προβλήματα με εξαίρεση τους ξηρούς καρπούς για έλεγχο αφλατοξινών και τα φορτία κουκουναριού και σουσαμιού για έλεγχο σαλμονέλλας, όπου τα ποσοστά μη συμμορφώσεων, αν και σημαντικά, ήταν μειωμένα σε σχέση με το 2010.

Οι αρμόδιες αρχές εισηγήθηκαν την επιβολή ποινικών κυρώσεων στις επιχειρήσεις που στοιχειοθετήθηκαν παραβάσεις, ενώ επιβλήθηκαν 700 διοικητικά πρόστιμα, έγιναν 685 πράξεις κατασχέσεων σε τρόφιμα και ανακλήθηκε η έγκριση σε 11 επιχειρήσεις.

Για την βελτίωση της διεξαγωγής του επίσημου ελέγχου:

- Εκδόθηκαν κατευθυντήριες οδηγίες με θέμα τον προγραμματισμό και την ιεράρχηση των ελέγχων, διευκρινιστικές εγκύκλιοι σε θέματα εφαρμογής της νομοθεσίας.
- Εκπονήθηκαν οδηγοί και εγχειρίδια για τους επιθεωρητές.
- Διενεργήθηκαν εκπαιδευτικά σεμινάρια και ημερίδες για τους επιθεωρητές στις περισσότερες θεματικές ενότητες των τροφίμων και σε θέματα που δεν είχαν συμπεριληφθεί τα προηγούμενα χρόνια (π.χ. ανάλυση επικινδυνότητας, υλικά σε επαφή με τρόφιμα, πρόσθετα). Επιθεωρητές συμμετείχαν και σε αντίστοιχα σεμινάρια της Ε.Ε. (BTSF training).
- Όσον αφορά την παροχή καθοδήγησης/πληροφοριών στους υπευθύνους των επιχειρήσεων τροφίμων ημερίδα με θέμα: «Ασφάλεια Τροφίμων και Διατροφικές Συνήθειες» και έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου σχετικά με τις διατροφικές συστάσεις.

Ειδικότερα για τα προϊόντα βιολογικής γεωργίας, ο αριθμός και το είδος των διεξαχθέντων ελέγχων από τους Οργανισμούς ελέγχου και πιστοποίησης (ΟΕΠ) στις ενταγμένες επιχειρήσεις στο καθεστώς της βιολογικής γεωργίας υπερκαλύπτει τις απαιτήσεις της σχετικής κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας.

Η αρμόδια αρχή εποπτείας πραγματοποίησε διοικητικούς ελέγχους στους εγκεκριμένους Οργανισμούς ελέγχου και πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων και σε ενταγμένους επιχειρηματίες. Η αρμόδια αρχή επίβλεψης πραγματοποίησε διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους σε Οργανισμούς ελέγχου και πιστοποίησης και σε ενταγμένες επιχειρήσεις για τον έλεγχο λειτουργίας του συστήματος ελέγχου.

Όσο αφορά την αποτελεσματικότητα των ελέγχων, έχουν διαπιστωθεί από τους Οργανισμούς ελέγχου και πιστοποίησης, κυρίως παρατυπίες στο στάδιο της παραγωγής (παράλληλη καλλιέργεια φυτών ιδίου είδους) με αποτέλεσμα τη μη χορήγηση πιστοποιητικού συμμόρφωσης. Οι καταφανείς παραβάσεις διαπιστώθηκαν σε ποσοστό μόλις 0,06% επί του συνόλου των επιχειρηματιών. Επομένως το σύστημα ελέγχου λειτουργεί ικανοποιητικά και κρίνεται ότι οι έλεγχοι και τα προληπτικά μέτρα αποδίδουν.

Όσο αφορά τους ελέγχους, υπάλληλοι της Δ/σης Βιολογικής Γεωργίας του ΥΠΑΑΤ και του ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» συμμετείχαν στο Πρόγραμμα BTSF (Beter Training for Safer Food) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι επιχειρηματίες ενημερώνονται από τη Δ/ση Βιολογικής Γεωργίας από την ιστοσελίδα της υπηρεσίας και με αλληλογραφία

Για τους λοιπούς τομείς επίσημων ελέγχων του τομέα τροφίμων (προϊόντα ΠΟΠ-ΠΓΕ-ΙΠΠ, κανόνες εμπορίας τροφίμων ζωικής προέλευσης, ζωικά υποπροϊόντα) εφαρμόστηκαν τα αντίστοιχα συστήματα επίσημου ελέγχου τα αποτελέσματα των οποίων αναλύονται στο βασικό κείμενο της έκθεσης.

ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ

Κατά το 2011 πραγματοποιήθηκαν από τους επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών των Δ/σεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής 2806 επιθεωρήσεις σε 2245 επιχειρήσεις ζωοτροφών (παρασκευαστές ζωοτροφών, ενδιάμεσους ζωοτροφών και κτηνοτροφικές μονάδες που διαθέτουν παρασκευαστήριο). Το μεγαλύτερο ποσοστό παραβάσεων που διαπιστώθηκαν

αφορούσε στην επισήμανση των προϊόντων (απουσία σήμανσης, ελλιπής σήμανση, ή μεγαλύτερες από τις μέγιστες επιτρεπόμενες αποκλίσεις στη χημική σύσταση). Οι διαπιστωθείσες παραβάσεις ως προς την παρουσία ή την πληρότητα της σήμανσης ανέρχονται σε 6,7% των περιπτώσεων που εξετάστηκαν (σε πτωτική τάση σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο), ενώ το ποσοστό των μη σύνομων δειγμάτων ανέρχεται σε ποσοστό 15.3% των δειγμάτων που εξετάστηκαν ως προς την χημική σύσταση (στα ίδια επίπεδα με αυτά του περασμένου έτους).

Από τα αποτελέσματα των υπόλοιπων ελέγχων που αφορούν γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς, μεταποιημένες ζωικές πρωτεΐνες, διοξίνη, βαρέα μέταλλα, πρόσθετες ύλες, αφλατοξίνη Β1, διαπιστώθηκε ότι αν και υπήρχαν παραβάσεις ως προς την ασφάλεια ζωοτροφών, αυτές ήταν περιορισμένης σημασίας, αφορούσαν μικρές ποσότητες και σε τοπικό επίπεδο και δεν τέθηκε σε κίνδυνο η ασφάλεια της τροφικής αλυσίδας.

Κατά το 2011 σε σεμινάρια που διοργανώθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμμετείχαν 5 υπάλληλοι του τμήματος ζωοτροφών και 3 επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών των Δ/σεων Αγρ. Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΖΩΩΝ

Συνοπτικά για τον τομέα υγείας και προστασίας των ζώων η συνολική αποτελεσματικότητα των επίσημων ελέγχων με έμφαση στην εφαρμογή κυρίως των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου και εκκρίωσης νοσημάτων των ζώων, θεωρείται ικανοποιητική σύμφωνα με τους διαθέσιμους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους

Ειδικότερα, στα προγράμματα ελέγχου των ζωνοσογόνων σαλμονελλών υπήρξε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις και τους στόχους που ετέθησαν για το 2011 ενώ ο τομέας εφαρμογής των προγραμμάτων ελέγχου και εκκρίωσης της Φυματίωσης και της Βρουκέλλωσης των παραγωγικών ζώων παρουσίασε και το 2011 σημαντικές καθυστερήσεις και ελλείψεις λόγω των διαχρονικών διαρθρωτικών και διοικητικών προβλημάτων.

Επιπρόσθετα τηρήθηκαν οι βασικές προτεραιότητες στο πλαίσιο επίτευξης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων των προγραμμάτων, διορθώθηκαν οι μη συμμορφώσεις σε βασικούς εφαρμοστικούς τομείς των προγραμμάτων, διενεργήθηκαν στοχευμένα προγράμματα εκπαίδευσης και ενημέρωσης με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και αναλύθηκαν στο πλαίσιο της κεντρικής εποπτείας και παρακολούθησης τα αποτελέσματα ροής των επίσημων ελέγχων σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και απαιτήσεις της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας.

Οι παραπάνω ενέργειες σε συνδυασμό με τις εκδόσεις νέων Υπουργικών Αποφάσεων, εγκυκλίων, αναθεωρημένων εγχειριδίων και συναφών συστάσεων σε επίπεδο Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής συνέβαλλαν στην ομαλή λειτουργία των περισσότερων συστημάτων του επίσημου ελέγχου στους τομείς υγείας και προστασίας των ζώων για το 2011 δίχως να παρατηρηθούν σημαντικά στατιστικές ποσοτικές και ποιοτικές αποκλίσεις στους επιδημιολογικούς κυρίως δείκτες των προγραμμάτων και των λοιπών σχετικών επίσημων ελέγχων των συγκεκριμένων τομέων σε σχέση με το 2010.

ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Το 2011 πραγματοποιήθηκαν εργαστηριακοί έλεγχοι υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων οι οποίοι κάλυψαν ένα μεγάλο εύρος κατηγοριών τροφίμων και ζωοτροφών. Από τα αποτελέσματα των ελέγχων διαπιστώνουμε ότι η εικόνα της ορθής χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στα τρόφιμα είναι βελτιωμένη σε σχέση με αυτή των προηγούμενων ετών. Αναλυτικότερη ποιοτική ανάλυση των αποτελεσμάτων περιλαμβάνεται στη σχετική έκθεση που θα αποσταλεί από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής στην Ε.Ε. και στην EFSA μέχρι τις 31.08.2012 όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό 396/2005.

Στο πλαίσιο του φυτοϋγεινομικού ελέγχου, σε σχετικούς ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν στα σημεία εισόδου έγιναν 40 απορρίψεις. Πραγματοποιήθηκαν επισκοπήσεις (surveys) για συνολικά 32 επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας προκειμένου να αναγνωριστούν προστατευόμενες ζώνες. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι και στην εσωτερική αγορά, διαπιστώθηκαν 31 παραβάσεις και κινήθηκαν οι διαδικασίες επιβολής κυρώσεων.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

Κατά τη διάρκεια του έτους 2011, η Δ/ση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου προέβη στις ακόλουθες ενέργειες :

- Υλοποίηση τακτικών επιθεωρήσεων 2011

Πραγματοποιήθηκαν 13 προγραμματισμένες (τακτικές) επιθεωρήσεις δράσεων σε 11 Κτηνιατρικές για 4 κτηνιατρικές δράσεις (προστασία των ζώων στις εκτροφές, προγράμματα ελέγχου και εκρίζωσης μελιταίου πυρετού στα μικρά μηρυκαστικά, σύστημα επισήμου ελέγχου για την εμπορία και διάθεση κτηνιατρικών φαρμάκων, σύστημα επισήμου ελέγχου κόκκινου κρέατος).

- Υλοποίηση έκτακτων επιθεωρήσεων 2011

Διενεργήθηκαν δύο (2) έκτακτες επιθεωρήσεις, στην Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας προς διερεύνηση καταγγελίας για τα ανεπιτήρητα βοοειδή στο Οίτυλο Μάνης και στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής προς διερεύνηση καταγγελίας για έκδοση πλαστών Υγειονομικών Πιστοποιητικών ωοπαραγωγών ορνίθων, όπου και συντάχθηκαν οι σχετικές εκθέσεις.

- Παρακολούθηση και αξιολόγηση τακτικών επιθεωρήσεων 2010

Ολοκληρώθηκαν και αξιολογήθηκαν (έκλεισαν) 11 επιθεωρήσεις δράσεων που υλοποιήθηκαν κατά το 2010, σε 10 Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για 3 κτηνιατρικές δράσεις (προγράμματα ελέγχου σαλμονελλώσεων, σύστημα επισήμου ελέγχου για την εμπορία κτηνιατρικών φαρμάκων, σύστημα επισήμου ελέγχου κόκκινου κρέατος). Εντοπίστηκαν 123 μη συμμορφώσεις για τις οποίες υλοποιήθηκαν διορθωτικές ενέργειες που αξιολογήθηκαν ως αποδεκτές οι 83 και ως μη αποδεκτές οι 40. Από τις 11 επιθεωρήσεις δράσεων, οι 7 αξιολογήθηκαν ως Ικανοποιητικές και οι 4 ως Μη Ικανοποιητικές.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
Συνοπμογραφίες	7
A. ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	8
• <u>ΤΡΟΦΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ</u>	8
• <u>ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ</u>	35
• <u>ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ</u>	84
• <u>ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΠΟΠ) – <u>ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΔΕΙΞΗΣ (ΠΓΕ)</u></u>	90
• <u>ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ</u>	93
• <u>ΖΩΙΚΑ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΑ</u>	100
B. ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ	105
Γ. ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ	122
• <u>ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΖΩΝΤΩΝ ΖΩΩΝ</u>	122
• <u>ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΖΩΟΝΟΣΟΙ</u>	124
• <u>ΤΕΧΝΗΤΗ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΟΙΣΤΡΟΥ</u>	155
• <u>ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΖΩΩΝ</u>	158
• <u>ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ</u>	162
Δ. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ	164
Ε. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	175
• <u>ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΕ ΠΡΟΪΟΝΤΑ <u>ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ</u></u>	175
• <u>ΦΥΤΟΎΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ</u>	177
• <u>ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΦΥΤΑ ΚΑΙ ΣΠΟΡΟΙ</u>	208
ΣΤ. ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ (AUDIT) ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ	209
ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ – RASFF	216

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	
ΠΟΕΣΣΕ	Πολυετές Ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ελέγχων
ΑΑ	Αρμόδια Αρχή
ΑΣΕΠ	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
ΓΔΔΥ	Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας
ΓΔΖΠ	Γενική Διεύθυνση Ζωικής Παραγωγής
ΓΔΚ	Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής
ΓΤΟ	Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί
ΓΧΚ	Γενικό Χημείο Κράτους
ΔΑΑΓΝΑ	Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης – Γεωργίας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
ΔΕΖΠ	Διεύθυνση Εισροών Ζωικής Παραγωγής
ΔΕΝΑ	Διεύθυνση Εμπορίου Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
ΔΕΦΠ	Διεύθυνση Εισροών Φυτικής Παραγωγής
ΔιΚΕΖωΚ	Δίκτυο Καταγραφής και Επιτήρησης Ζωικού Κεφαλαίου
ΔΚΑΦΕ	Διεύθυνση Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών
ΔΚΔΥ	Διεύθυνση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας
ΔΚΕΕ	Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου
ΔΚΝΑ	Διευθύνσεις Κτηνιατρικής Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
ΔΜΤ&ΠΕΠΦΠ	Διεύθυνση Μεταποίησης Τυποποίησης & Ποιοτικού Ελέγχου Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής
ΔΠΦΠ	Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής
ΔΥΖ	Διεύθυνση Υγείας Ζώων
ΔΥΝΑ	Διεύθυνση Υγείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς
ΕΕΚΥΖ	Εργαστήριο Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών
ΕΛΟΓΑΚ	Ελληνικός Οργανισμός Γάλακτος και Κρέατος
ΕΟΦ	Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων
ΕΦΕΤ	Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων
ΕΣΕΤ	Επιστημονικό Συμβούλιο Ελέγχου Τροφίμων
ΕΣΠΕΤ	Εθνικό Συμβούλιο Πολιτικής Ελέγχου Τροφίμων
ΕΣΥΔ	Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης
ΚΑΑ	Κεντρική Αρμόδια Αρχή
ΚΕΑ	Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς
ΚΕΔΥ	Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας
ΚΕΠΠΥΕΛ	Κέντρα Ελέγχου και Πιστοποίησης Πολλαπλασιαστικού Υλικού και Ελέγχου Λιπασμάτων
ΚΠΣ	Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΜΣΕ	Μεταδοτικές Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες
ΜΦΙ	Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο
ΝΑ	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
ΟΕ&ΠΠΒΓ	Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας
ΟΠΕΓΕΠ	Οργανισμός Πιστοποίησης κα Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΔΕΦΕΤ	Περιφερειακές Διευθύνσεις ΕΦΕΤ
ΠΚΠΦ&ΠΕ	Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου
ΠΟΠ	Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης
ΠΓΕ	Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη
ΣΥΚΕ	Συνοριακός σταθμός Κτηνιατρικού Ελέγχου
ΥΠΑΑΤ	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
ΥΠΕΣ	Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
ΥΠΥΚΑ	Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

A. ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

1. ΤΡΟΦΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

Δεν υπάρχει διαφοροποίηση στην οργάνωση του επίσημου ελέγχου στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης.

Το σύστημα επίσημου ελέγχου τροφίμων ζωικής προέλευσης αναπτύσσεται σε όλους τους τύπους και κατηγορίες εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις απαιτήσεις του Καν. 853/04 και τα παραγόμενα προϊόντα αυτών.

Υποστηρίζεται από 8 Περιφερειακές (Δ/νσεις ΕΦΕΤ) και 13 Περιφερειακές Ενότητες (σύμφωνα με την πρόσφατη διοικητική μεταρρύθμιση με τον Ν.3852/2010 ΦΕΚ 87 Α') καθώς και από 10 συνοριακούς σταθμούς υγειονομικού κτηνιατρικού ελέγχου (ΣΥΚΕ) όπως καθορίζονται με το Π.Δ. 1/2010 (ΦΕΚ 3Α').

Ο επίσημος έλεγχος συνεχίζει να οργανώνεται με γνώμονα την υποστήριξη των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ, υποστηρίζοντας τις προτεραιότητες αυτού. Βασικά ζητήματα που επιζητούν επίλυση στον τομέα αυτό είναι:

- Η άρση των αλληλοεπικαλύψεων στο πεδίο αρμοδιοτήτων των Κ.Α.Α
- Η ενίσχυση του συστήματος εποπτείας και συντονισμού των υπηρεσιών
- Έλλειψη προσωπικού.
- Επέκταση επιθεωρήσεων (audit) σε όλον τον τομέα

Η επιδίωξη των Κ.Α.Α και το διάστημα αυτό επικεντρώθηκε στην αναβάθμιση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης των ελέγχων ώστε να ικανοποιούνται τα κριτήρια του Καν. 882/2004/ΕΚ.

1.1. Επίσημοι έλεγχοι επιχειρήσεων τροφίμων και εργαστηριακοί έλεγχοι

Α) Κατά το διάστημα του έτους 2011 διενεργήθηκαν 3013 έλεγχοι σε 1938 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις παραγωγής και αποθήκευσης προϊόντων ζωικής προέλευσης.

Οι έλεγχοι αφορούν:

- Εγκαταστάσεις τεμαχισμού κρέατος, παραγωγής παρασκευασμάτων και προϊόντων με βάση το κρέας. Πραγματοποιήθηκαν 1327 έλεγχοι σε 602 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις. Ετήσια συχνότητα επιθεώρησης 2,20.
- Παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων. Πραγματοποιήθηκαν 677 έλεγχοι σε 778 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις. Ετήσια συχνότητα επιθεώρησης 0,87.
- Επεξεργασίας αλιευμάτων. Πραγματοποιήθηκαν 499 έλεγχοι σε 128 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις. Ετήσια συχνότητα επιθεώρησης 3,89.
- Παραγωγής προϊόντων αυγών. Πραγματοποιήθηκαν 27 έλεγχοι σε 7 εγκαταστάσεις. Ετήσια συχνότητα επιθεώρησης 3,85.
- Ψυκτικές αποθήκες 483 έλεγχοι σε 423 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις. Ετήσια συχνότητα επιθεώρησης 1,14.

Αναλυτικά αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων παρέχονται στον **Πίνακα 1**.

Σημειώθηκε ορθολογικότερη κατανομή των ελέγχων με κριτήρια βασισμένα στην ανάλυση της επικινδυνότητας των εγκαταστάσεων όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση τις κατευθύνσεις των Κεντρικών Αρμοδίων Αρχών, ανάλογα με το είδος και το ιστορικό των επιχειρήσεων καθώς το προφίλ επικινδυνότητας της κάθε επιχείρησης.

Β) Κατά τη διάρκεια του 2011 διενεργήθηκαν συνολικά 1375 έλεγχοι σε επίπεδο εργαστηριακών αναλύσεων τροφίμων ζωικής προέλευσης. Τα είδη τροφίμων και οι κίνδυνοι για τους οποίους ελέγχθηκαν καθορίστηκαν με τη διαδικασία της ανάλυσης επικινδυνότητας από τις ομάδες εργασίας των εξειδικευμένων επιστημόνων των αρμοδίων αρχών οι οποίες οργανώθηκαν και συνεδρίασαν με την καθοδήγηση του ΕΦΕΤ. Διεξήχθησαν 12 Προγράμματα Επίσημου Ελέγχου της Ασφάλειας και Ποιότητας των Τροφίμων ζωικής προέλευσης για τους κυριότερους βιολογικούς και χημικούς κινδύνους. Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν προγράμματα ελέγχου για την ανίχνευση των βιολογικών κινδύνων *Salmonella* spp., *Listeria monocytogenes*, Ισταμίνης και Προγράμματα Επίσημου Ελέγχου για την ανίχνευση χημικών κινδύνων ήτοι φυτοπροστατευτικών ουσιών, διοξινών, υπερφθοροαλκυλιωμένων ουσιών (PFOS, PFOA), βαρέων μετάλλων, μυκοτοξινών, πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων, αλλεργιογόνων υπέρβασης προσθέτων, καθώς επίσης και πρόγραμμα για τον έλεγχο της ποιότητας γαλακτοκομικών.

Αναλυτικά αποτελέσματα των εργαστηριακών ελέγχων παρέχονται στον **Πίνακα 3**.

Στον **Πίνακα 4** αναφέρονται τα Προγράμματα Επίσημου Ελέγχου της Ασφάλειας και Ποιότητας των Τροφίμων που υλοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ σε συνεργασία με τις Αρμόδιες Διευθύνσεις των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας.

Γ) Όσον αφορά στους ελέγχους στους ΣΥΚΕ, κάθε παρτίδα ζωικών προϊόντων, προέλευσης τρίτων χωρών πρέπει να εισέρχονται στην Ε.Ε. μέσω εγκεκριμένων συνοριακών σταθμών προκειμένου να υποβληθούν σε κτηνιατρικούς ελέγχους, βάσει της οδηγίας 97/78/ΕΚ, όπως έχει εναρμονισθεί με το Π.Δ. 120/2000. Στην Ελλάδα υπάρχουν 10 συνοριακοί σταθμοί επιθεώρησης όπως καθορίζονται με το Π.Δ. 1/2010 (ΦΕΚ 3Α').

Έλεγχοι εισαγομένων φορτίων ζωικών προϊόντων από τρίτες χώρες.

Το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών ζωικών προϊόντων αφορά κυρίως ψάρια, νωπά ή κατεψυγμένα.

Οι πιο συχνές εργαστηριακές δοκιμές που πραγματοποιούνται αφορούν την ανίχνευση:

Hg, Cd, θειωδών, βορικών, αντιμικροβιακών παραγόντων, χρωστικών, λιστέριας, σαλμονέλλας, πράσινου μαλαχίτη, πολυφωσφορικών, κρυσταλλικού ιωδίου, νιτροφουρανίου και χλωραμφενικόλης.

Συγκεκριμένα οι έλεγχοι των φορτίων που πραγματοποιήθηκαν σε επίπεδο ΣΥ.Κ.Ε. κατά το έτος 2011 μπορούν να συνοψιστούν στον **Πίνακα 2**:

1.1.1. Συνολική συμμόρφωση

Α) Σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία προκύπτει ότι η συμμόρφωση των επιχειρήσεων τροφίμων ζωικής προέλευσης κυμάνθηκε στο 93,25%, καθώς στο σύνολο των διενεργηθέντων ελέγχων καταγράφηκαν 203 παραβάσεις. Το ποσοστό συμμόρφωσης δεν εμφανίζει σημαντική μεταβολή σε σχέση με το 2010. Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων βασίστηκε και το 2011 στην επαρκή ενημέρωση και καθοδήγηση και στη στοχευμένη εκπαίδευση των επιθεωρητών παράλληλα με τη ουσιαστική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων και την επαρκή επιβολή των απαιτήσεων της νομοθεσίας.

Β) Η συνολική συμμόρφωση των τροφίμων ζωικής προέλευσης ως προς τους παράγοντες κινδύνου που εξετάστηκαν ανέρχεται στο 97,2%. . Το ποσοστό συμμόρφωσης δεν εμφανίζει μεταβολή σε σχέση με το 2010.

1.1.2. Ανάλυση μη συμμόρφωσης

Στον **Πίνακα 1** καταγράφονται αναλυτικά τα αποτελέσματα του επίσημου ελέγχου στις εγκαταστάσεις παραγωγής και διακίνησης τροφίμων ζωικής προέλευσης.

Από τις 203 παραβάσεις που εντοπίστηκαν στις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις προκύπτει ότι:
Μη ασφαλή τρόφιμα αφορούσαν 50 παραβάσεις, ποσοστό 24,63%
Θέματα γενικής υγιεινής αφορούσαν 47 παραβάσεις, ποσοστό 23,15%
Την εφαρμογή του HACCP αφορούσαν 27 παραβάσεις, ποσοστό 13,30%
Θέματα επισήμανσης αφορούσαν 20 παραβάσεις, ποσοστό 9,85%

Επίσης υπήρχαν και 58 άλλες παραβάσεις (ποσοστό 28,57%), οι οποίες συνδέονται κυρίως με υπερβάσεις των όρων αδειοδότησης από τις επιχειρήσεις.

Μεγάλος αριθμός ελέγχων το 2011 ήταν στοχευμένοι και πραγματοποιήθηκαν αξιοποιώντας στοιχεία προηγούμενων ελέγχων καθώς και τις κατευθύνσεις που δόθηκαν με τα ετήσια σχέδια δράσης.

Οι νομοθετικές αποκλίσεις που αφορούν την γενική υγιεινή αναδεικνύονται επίσης σημαντικός τύπος παράβασης. Ο έλεγχος των απαιτήσεων υγιεινής περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα παραμέτρων και κατά συνέπεια διαφορετικότητα στο είδος των αποκλίσεων σε κάθε έλεγχο. Οι κυριότερες παραβάσεις δεν σχετίζονται με την κτιριακή υποδομή και τον εξοπλισμό των εγκαταστάσεων αλλά με προβλήματα εφαρμογής των κανόνων ορθής υγιεινής πρακτικής που εντοπίζονται κυρίως στις λειτουργικές διαδικασίες και στις πρακτικές χειρισμών του προσωπικού των επιχειρήσεων.

Ο εστιασμένος έλεγχος των συστημάτων αυτοελέγχου των επιχειρήσεων συνεχίστηκε και το 2011 ενώ η ενημέρωση και εκπαίδευση των επιθεωρητών σε τεχνικές επιθεώρησης συστημάτων αυτοελέγχου συμβάλει στην επαρκέστερη αξιολόγησή τους.

Μικρή μείωση σε σχέση με το 2010 παρατηρείται και στο ποσοστό παραβάσεων που σχετίζονται με παραμέτρους επισήμανσης (σε συνέχεια της μείωσης προηγούμενων ετών).

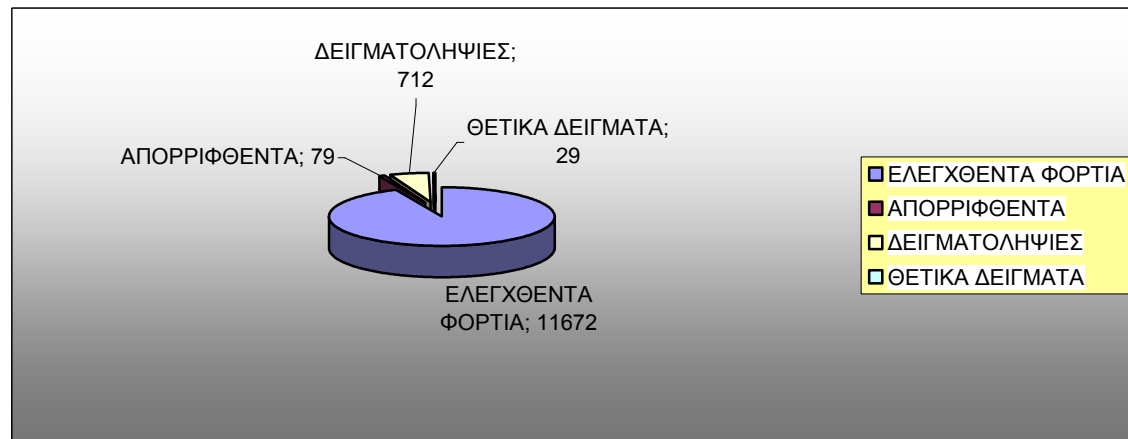
Β) Η συνολική μη συμμόρφωση των τροφίμων ζωικής προέλευσης ως προς τους κινδύνους που εξετάστηκαν ανέρχεται στο 2,8% του συνόλου των τροφίμων που εξετάστηκαν. Τα μη συμμορφούμενα τρόφιμα ζωικής προέλευσης αφορούν κυρίως σε μικροβιολογική μόλυνση (*salmonella* spp και *listeria monocytogenes*) σε κρέας και προϊόντα του, ανίχνευση ρυπαντών σε γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα καθώς και σε ιχθυηρά και προϊόντα τους καθώς και σε παρουσία προσθέτων σε ιχθυηρά και προϊόντα τους (**Πίνακας 3**).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ σε επιχειρήσεις τροφίμων ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ για το έτος 2011

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΑΡ. ΕΛΕΓΧΩΝ	Αριθμός	ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ						ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ			
			Γενική Υγιεινή (υποδομή- διαδικασίες κ.α.)	Μη εφαρμογή Συστήματος Αυτόελέγχου	Επισήμανση-Παρουσίαση	Μη Ασφαλή Τρόφιμα	Σύνθεση / Νοθεία	Άλλες	Κατάσχεση	Ποινικές κυρώσεις	Διοικητικές κυρώσεις	Αναστολή έγκρισης
1	Τεμαχισμού κρέατος / Παραγωγής παρασκευασμάτων Παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας	1327	15	13	8	26	0	41	29	25	15	9
2	Μεταποίησης γάλακτος & προϊόντων με βάση το γάλα	677	26	7	7	4	0	27	2	39	17	1
3	Επεξεργασίας Αλιευμάτων	499	4	4	2	5	0	0	6	6	4	1
4	Παραγωγής προϊόντων αυγών	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ψυκτικών αποθηκών	483	2	3	3	15	1	0	29	25	3	0
	ΣΥΝΟΛΟ	3013	47	27	20	50	1	58	66	95	39	11

Πίνακας 2: Έλεγχοι φορτίων κατά τις εισαγωγές το 2011 (ΣΥΚΕ)

ΣΥΚΕ	ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΑ ΦΟΡΤΙΑ (Τρόφιμα ζωικής προέλευσης και ζώντα ζώα)	ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΕΣ	ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ	ΘΕΤΙΚΑ ΔΕΙΓΜΑΤΑ
ΠΕΙΡΑΙΑΣ	2690	434	23	14
ΑΕΡ. ΑΘΗΝΩΝ	2741	64	0	0
ΑΕΡ. ΘΕΣΣ.	42	2	0	0
ΛΙΜΑΝΙ ΘΕΣΣ	1903	129	18	15
ΚΑΚΑΒΙΑ	217	4	3	0
Ν.ΚΑΥΚΑΣ ΟΣ	122	4	0	0
ΕΥΖΩΝΟΙ	589	2	2	0
ΕΙΔΟΜΕΝΗ	0	0	0	0
ΠΕΠΛΟΣ	3354	59	33	0
ΣΥΝΟΛΟ	11672	712	79	29

**Πίνακας 3. Εργαστηριακοί έλεγχοι – Ανάλυση δειγμάτων τροφίμων
ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ για το έτος 2011**

ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΜΕ ΠΑΡΑΒΑΣΗ										Συνολικός αριθμός εξετασθέντων δειγμάτων	Ποσοστό Μη Κανονικών Δειγμάτων
	Μικροβ. Μόλυνση	Ρυπαντές	Φυτο-φάρμακα	Ξένες ύλες	Πρόσθετα	Άλλα συστατικά	Σύνθεση	Επισήμανση	Άλλα	ΣΥΝΟΛΟ		
Αβγά και προϊόντα τους	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	0,0%
Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα	0	2	0	1	1	0	4	2	0	10	738	1,5%
Έτοιμα γεύματα	0	0	0	0	1	0	1	1	0	3	29	10,3%
Ιχθυηρά και προϊόντα τους	1	3	0	0	9	0	0	1	0	14	332	4,2%
Κρέας και προϊόντα του	7	0	0	0	0	0	0	4	0	11	257	4,2%
Σύνολο	8	5	0	1	11	0	5	8	0	38	1375	3,0%

Πίνακας 4

a/a	Προγράμματα Επισήμου Ελέγχου της Ασφάλειας και Ποιότητας των Τροφίμων – Ζωικά τρόφιμα
1	Ανίχνευση <i>Salmonella</i> spp
2	Ανίχνευση <i>Listeria monocytogenes</i>
3	Ανίχνευση Ισταμίνης
4	Ανίχνευση υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών ουσιών
5	Διοξίνες & PCBs
6	PFOS & PFOA
7	Πολυκυκλικοί Αρωματικοί Υδρογονάνθρακες
8	Βαρέα Μέταλλα
9	Μυκοτοξίνες
10	Αλλεργιογόνα
11	Πρόσθετα
12	Ποιότητα γαλακτοκομικών

2. Προτεραιότητες – Ειδικά σχέδια ελέγχου

2.1. Κρέας και προϊόντα κρέατος

- Βελτίωση των επισήμων ελέγχων στις σφαγιοτεχνικές εγκαταστάσεις της χώρας ώστε να πληρούν τις γενικές και ειδικές απαιτήσεις των Καν(ΕΚ) 852/04, 853/04, 854/04.

Επίσημοι έλεγχοι

Στη χώρα λειτουργούσαν, μέχρι την **30/12/11**, εκατόν εβδομήντα τρία (**173**) σφαγεία (**Πίνακες 1,2**) με επίσημο αριθμό έγκρισης (**133 σφαγεία σπληφόρων** και **40 πτηνοσφαγεία**), που έχει χορηγηθεί από τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής .

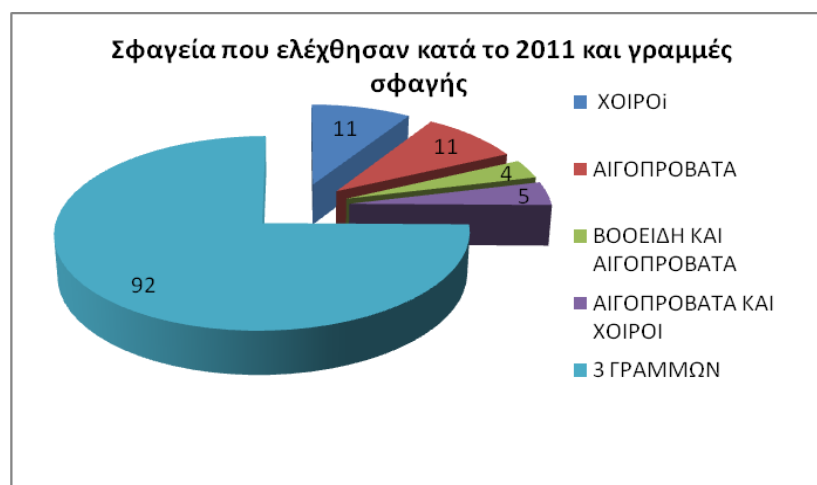
Επίσης λειτουργούσαν και άλλα πέντε (**5**) σφαγεία, μικρού δυναμικού, με άδεια από τις κατά τόπους Περιφέρειες. Τα πέντε (**5**) σφαγεία μικρού δυναμικού αφορούν τις εγκαταστάσεις που λειτουργούν κυρίως σε νησιωτικές περιοχές της χώρας.

Το έτος 2011 συνεχίστηκε ο εκσυγχρονισμός των σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων της χώρας μέσω του Γ΄ ΚΠΣ και του ΕΣΠΑ 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλαταζής».

Πίνακας 1 : Συγκριτικά στοιχεία σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων σπληφόρων

	2008	2009	2010	2011
Αριθμός εγκεκριμένων σφαγείων σπληφόρων	109	121	123	133
Αριθμός μη εγκεκριμένων σφαγείων	48	29	14	5
Αριθμός σφαγείων που συμμετείχαν σε πρόγραμμα ΚΠΣ	15	17	19	23
Συνολικός αριθμός σφαγείων σπληφόρων	157	150	137	138

Ειδικότερα για τα σφαγεία σπληφόρων (βοοειδή, αιγοπρόβατα και χοίροι), κατά το 2011, σε σύνολο 133 σφαγείων επιθεωρήθηκαν τα 123. Τα εν λόγω σφαγεία διακρίνονται ανάλογα με την γραμμή σφαγής όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα:

Τα στοιχεία που παραθέτονται εξήχθησαν από τα έντυπα ελέγχου σφαγείου τα οποία συμπληρώνονται από τις περιφερειακές αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές κατά τη διάρκεια του

επισήμου ελέγχου των εγκαταστάσεων για τη συμμόρφωσή τους με τις γενικές και τις ειδικές απαιτήσεις των Κανονισμών 852/2004 και 853/2004 για το έτος 2011.

Περιβάλλον χώρος

Τα θέματα που αφορούν στον περιβάλλοντα χώρο σχετίζονται με την περιφράξη, τον διαχωρισμό καθαρής - ακάθαρτης περιοχής, την ύπαρξη ικανοποιητικού χώρου για τη διενέργεια ελιγμών των αυτοκινήτων και τον καθαρισμό των οχημάτων μεταφοράς ζώντων ζώων, την ασφαλτόστρωση και την απουσία αντικειμένων στο χώρο.

Οι παραπάνω απαιτήσεις πληρούνται σε ποσοστό 92,6 % περίπου των σφαγείων. Τα περισσότερα προβλήματα αφορούσαν την παρουσία αντικείμενων στον περιβάλλοντα χώρο και τον χώρο καθαρισμού των οχημάτων μεταφοράς ζώντων ζώων.

Υποδοχή ζώων – Σταύλοι

Το 87,4 % των σφαγείων πληρούν τις απαιτήσεις. Οι ελλείψεις σχετίζονται κυρίως με το σύστημα καταιονισμού νερού για την ψύξη των χοίρων, την παγίδα συγκράτησης για τον προ σφαγής έλεγχο και τις εγκαταστάσεις για τα ασθενή ή ύποπτα ζώα.

Χώρος σφαγής και αφαίμαξης

Το 77,1 % των σφαγείων πληρούσε όλες τις προϋποθέσεις για το χώρο σφαγής και αφαίμαξης. Οι μη συμμορφώσεις αφορούσαν κυρίως τη μη ύπαρξη αδιάβροχων πινακίδων που εικονίζουν τα σημεία εφαρμογής της αναισθησίας, την απουσία ανταλλακτικών για την περίπτωση της βλάβης των συσκευών αναισθητοποίησης και το χειρισμό του αίματος σύμφωνα με τον Κανονισμό 1069/2009.

Χώρος εκδοράς

Το 75,9 % των σφαγείων πληροί τις απαιτήσεις στο χώρο αυτό.

Χώρος εκσπλαχνισμού

Στο χώρο εκσπλαχνισμού, η επένδυση του χώρου (υλικό κατασκευής, κ.α) είναι η κατάλληλη σχεδόν στο σύνολο των σφαγείων. Υπάρχουν αλυσίδες σφαγής τέτοιες, ώστε να εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη διαδικασία της σφαγής και να αποφεύγεται η επαφή των σφάγιων με τους τοίχους ή τις εξέδρες εργασίας. Οι εξέδρες εργασίας είναι πρακτικές και φέρουν κατάλληλους αποστειρωτήρες για κάθε κοπτικό εργαλείο σε εύχρηστη θέση. Η ταυτοποίηση των σπλάχνων με το αντίστοιχο σφάγιο εξασφαλίζεται σχεδόν σε όλα τα σφαγεία και υπάρχει δυνατότητα απομόνωσης των υπόπτων σφάγιων. Σε 92 σφαγεία, τα Υλικά Ειδικού Κινδύνου απορρίπτονται σε ειδικώς σημανθέντα κάδο με καπάκι και γίνεται ο χρωματισμός τους. Ο φωτισμός και ο αερισμός είναι επαρκείς. Επίσης, εξασφαλίζονται άνετες συνθήκες για τον κρεοσκοπό κτηνίατρο για τον έλεγχο των σπλάχνων και του σφάγιου σε όλες τις γραμμές σφαγής και έχει την δυνατότητα να διακόψει τη ροή της σφαγής. Στα σφαγεία με γραμμή σφαγής χοίρων, η κατάσταση του εξοπλισμού για τη διενέργεια της τεχνητής πέψης για την ανίχνευση προνυμφών *Trichinella* είναι καλή.

Ψυκτικοί χώροι και Χώρος αποστολής

Το 83,9 % των εγκαταστάσεων πληρούσαν τις παραπάνω απαιτήσεις. Η κυριότερη μη συμμόρφωση αφορούσε στο βραχίονα μεταφόρτωσης των σφάγιων στο φορτηγό ο οποίος υπήρχε σε 84 μόνο σφαγεία.

Γενικές απαιτήσεις

Το 83,5% των σφαγείων πληρούν τις απαιτήσεις. Τα κυριότερα ευρήματα αφορούσαν στην απουσία συστήματος αυτόματης επαναφοράς στην κλειστή θέση σε όλες τις εξωτερικές και ενδιάμεσες πόρτες του σφαγείου, στην απουσία σήτας σε παράθυρα και ανοίγματα και σε ορισμένες περιπτώσεις οι κάδοι για την συλλογή των υποπροϊόντων δεν είχαν την κατάλληλη σήμανση.

Αποδυτήρια

Το 82,3% των σφαγείων υπάρχουν ξεχωριστά αποδυτήρια για την καθαρή και την ακάθαρτη περιοχή, τα αποδυτήρια καθαρής περιοχής καταλήγουν απευθείας στην καθαρή περιοχή, η χρήση των κρουνών είναι ποδοκίνητη ή ηλεκτρονική, υπάρχουν ντουλάπες για κάθε ένα εργαζόμενο και παγκάκι για την αλλαγή των υποδημάτων, υπάρχει κρύο και ζεστό νερό, υγρό σαπούνι και χαρτί μίας χρήσης.

Σύστημα ύδρευσης

Τα 81 σφαγεία συνδέονται με το δημοτικό ή κοινοτικό δίκτυο ύδρευσης ενώ 47 σφαγεία αντλούν νερό από πηγάδι ή γεώτρηση (κάποια διαθέτουν και τις δύο προαναφερθείσες πηγές ύδρευσης). Η κατάσταση της υδατοδεξαμενής, όπου αυτή υπάρχει, είναι ικανοποιητική.

Διαχείριση αποβλήτων

Το 86,7% των σφαγείων διαθέτουν βιολογικό καθαρισμό.
Το 81,7 % των σφαγείων διαθέτουν κλίβανο αποτέφρωσης.

Απολύμανση αυτοκινήτων (όπου γίνεται)

Χώρος για την απολύμανση των αυτοκινήτων υπάρχει στο 63,3 % των σφαγείων, ενώ μόνο στο 44,2% υπάρχει πρόγραμμα απολύμανσης.

Προαπαιτούμενα – GHP- HACCP

Το 68,7% των σφαγείων πληροί τις παραπάνω απαιτήσεις σε ικανοποιητικό βαθμό.
Στο 66,7% των σφαγείων υπάρχει διαδικασία για την έγκαιρη λήψη των Πληροφοριών για την Τροφική Αλυσίδα (ΠΤΑ).

Γραπτή τεκμηρίωση

Τα παραπάνω αρχεία υπάρχουν στην πλειονότητα των σφαγείων. Σημειώνεται ότι το 73,3 % των σφαγείων τηρεί βιβλίο παρατηρήσεων του κτηνιάτρου και των διορθωτικών ενεργειών του ιδιοκτήτη και ότι στο 88,3 % των σφαγείων τηρείται βιβλίο εισερχομένων ζώων - εξερχόμενων κρεάτων (ιχθυηλασιμότητα).

Πίνακας 2: Εγκεκριμένα σφαγεία

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΣΦΑΓΕΙΑ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΠΤΗΝΟΣΦΑΓΕΙΑ	ΜΗ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΣΦΑΓΕΙΑ	ΕΣΠΑ 2007-2013
Αιτωλνίας	6	1	0	1
Αν.Αττικής	1	1	0	
Αργολίδας	3		0	
Αρκαδίας	2	1	0	
Άρτας	0	3	0	
Αχαΐας	2		0	
Βοιωτίας	0	2	0	
Γρεβενών	1	1	0	1
Δράμας	3		0	
Δυτ.Αττικής	2		0	
Δωδεκανήσου	5		1	
Έβρου	3		0	
Εύβοιας	5	4	0	

Ευρυτανίας	1		0	
Ζακύνθου	0		1	
Ηλείας	4		0	1
Ημαθίας	1		0	1
Ηρακλείου	3	2	0	
Θεσπρωτίας	2		0	
Θεσ/νίκης	4	4	0	2
Ιωαννίνων	5	5	0	1
Καβάλας	2	1	0	
Καρδίτσας	3		0	
Καστοριάς	1		0	
Κέρκυρας	0		1	
Κεφαλνίας	0		1	
Κιλκίς	3		0	1
Κοζάνης	3		0	1
Κορινθίας	4	1	0	1
Κυκλάδων	6		0	
Λακωνίας	4	2	0	1
Λάρισας	4		0	2
Λασιθίου	0		0	
Λέσβου	5	3	0	2
Λευκάδας	0		0	
Μαγνησίας	3		0	
Μεσσηνίας	1		0	1
Ξάνθης	4		0	1
Πειραιά	0		0	
Πέλλας	4	1	0	3
Πιερίας	3	2	0	
Πρέβεζας	6		0	
Ρεθύμνης	4	1	0	
Ροδόπης	2		0	
Σάμου	0		0	
Σερρών	4	2	0	1
Τρικάλων	3		0	1
Φθιώτιδας	3	1	0	
Φλώρινας	1		0	
Φωκίδας	1	1	0	
Χαλκιδικής	3	1	0	
Χανίων	2		1	1
Χίου	1		0	1
ΣΥΝΟΛΟ	133	40	5	23

Έλεγχοι για την ανίχνευση των προνυμφών του παρασίτου *Trichinella* στο χοιρινό κρέας, στα σφαγεία όλης της χώρας με τη μέθοδο της τεχνητής πέψης ομάδων δειγμάτων με τη βοήθεια μαγνητικού αναδευτήρα.

Από τα στοιχεία που κοινοποίησαν οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής στη ΓΔΚ του ΥΠΑΑΤ, το 2011 εξετάστηκαν 1.218.824 σφάγια χοίρων και σε δεκατρία (13) από αυτά ανιχνεύθηκαν προνύμφες του παρασίτου *Trichinella*. Τα μη συμμορφούμενα δείγματα προέρχονταν από σφάγια εκτρεφόμενου αγριόχοιρου και τα οποία στάλθηκαν από το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για την *Trichinella* στο Εργαστήριο Αναφοράς της Ε.Ε για την ταυτοποίηση του είδους *Trichinella* και σε όλα ταυτοποιήθηκε το παράσιτο *Trichinella britovi*.

Επισημαίνεται ότι τα σφαγεία των Κυκλάδων που δεν έχουν τον εξοπλισμό για την τεχνητή πέψη, εξυπηρετούνται από το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για την *Trichinella* (Ινστιτούτο Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων Αθήνας). Επίσης, ένα σφαγείο της Περιφερειακής Ενότητας Δωδεκανήσου εξυπηρετείται από το Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ρόδου. Οι λόγοι για τους οποίους τα σφαγεία αυτά αδυνατούν να εφοδιαστούν τον εξοπλισμό για την μέθοδο της τεχνητής πέψης είναι κυρίως το μεγάλο οικονομικό κόστος για την εφαρμογή της μεθόδου σε συνδυασμό με τον μικρό αριθμό χοίρων που σφάζονται σε αυτά.

Εκπονήθηκε και στάλθηκε σε όλες τις περιφερειακές κτηνιατρικές υπηρεσίες το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης σε περίπτωση σφάγιων θετικών σε *Trichinella*. Στο εν λόγω Σχέδιο περιγράφονται όλες οι ενέργειες που πρέπει να γίνονται, όταν τα δείγματα από σφάγια χοίρων βρεθούν θετικά σε *Trichinella* με την μέθοδο της τεχνητής πέψης.

Κατά το έτος 2011, συνεχίστηκε η εκπαίδευση των επισήμων κτηνιάτρων των Διευθύνσεων Κτηνιατρικής στη μέθοδο της τεχνητής πέψης από το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για την *Trichinella* (Ινστιτούτο Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων Αθήνας, Τμήμα Παρασιτολογίας Νεαπόλεως 25, Αγ. Παρασκευή). Πραγματοποιήθηκαν συνολικά έξι (6) εκπαιδευτικά σεμινάρια, εκ των οποίων, πέντε (5) έλαβαν χώρα στην Αθήνα και εκπαιδεύτηκαν σαράντα τρεις (43) επίσημοι κτηνίατροι και ένα (1) στη Λάρισα, όπου εκπαιδεύτηκαν δεκαέξι (16) επίσημοι κτηνίατροι.

Προκειμένου να ελεγχθεί η ικανότητα των εργαστηρίων που βρίσκονται μέσα σε σφαγεία, να ανιχνεύσουν προνύμφες *Trichinella* και να εντοπιστούν τυχόν προβλήματα στην εφαρμογή της μεθόδου της τεχνητής πέψης, όπως αυτή ορίζεται στο παράρτημα Ι του Κανονισμού 2075/2005, το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς οργάνωσε σειρά διεργαστηριακών ελέγχων.

Ο παρακάτω πίνακας αφορά στον αριθμό των δειγμάτων που αναλύθηκαν στα σφαγεία της χώρας κατά το έτος 2011.

Πίνακας 3: Trichinella spp.

Συνολικά αποτελέσματα των αναλύσεων των δειγμάτων σφάγιων χοίρων με τη μέθοδο της τεχνητής πέψης για την ανίχνευση προνυμφών Trichinella για το έτος 2011																
ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΠΕΨΗΣ ΟΜΑΔΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ(ΚΑΝ. 2075/2005 Παρ. Ι)																
	ΧΟΙΡΟΙ								ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΟΙ				ΑΛΛΑ ΕΙΔΗ ΖΩΩΝ		ΣΥΝΟΛΟ	
	ΧΟΙΡΟΙ ΠΑΧΥΝΣΗΣ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ /ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ		ΧΟΙΡΟΙ ΠΑΧΥΝΣΗΣ ΕΚΤΑΤΙΚΗΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ (ΟΙΚΟΣΙΤΟΙ)		ΧΟΙΡΟΙ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ				ΕΚΤΡΟΦΗΣ		ΑΓΡΙΟΙ					
	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά
ΣΥΝΟΛΟ :	1184217	0	5474	0	24875	0	552	0	3383	13	12	0	311	0	1.218.824	13

2. Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα

- **Έλεγχος και αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια του νωπού γάλακτος**

Οι εργαστηριακές εξετάσεις για τα κριτήρια του νωπού γάλακτος είναι:

- 1) για το γάλα αγελάδας η περιεκτικότητα σε μικρόβια στους 30°C και η περιεκτικότητα σε σωματικά κύτταρα.
- 2) για το γάλα άλλων ειδών η περιεκτικότητα σε μικρόβια στους 30°C σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραπάνω Νομοθεσίας.

Τα αποτελέσματα για το 2011 παρατίθενται στους παρακάτω πίνακες.

Πίνακας Ι

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ:	ΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΦΙΛΗ ΧΛΩΡΙΔΑ
ΕΙΔΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ (δείγματα)
ΑΓΕΛΑΔΙΝΟ	165659
ΓΙΔΙΝΟ	108761
ΠΡΟΒΕΙΟ	518734

Πίνακας ΙΙ

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ:	ΣΩΜΑΤΙΚΑ ΚΥΤΤΑΡΑ
ΕΙΔΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ (δείγματα)
ΑΓΕΛΑΔΙΝΟ	

Από τον αριθμό των αναλύσεων του έτους 2011 (πίνακες Ι και ΙΙ) οι κυλιόμενοι γεωμετρικοί μέσοι όροι (διμήνων με τουλάχιστον δύο δειγματοληψίες το μήνα) της ολικής μικροβιακής χλωρίδας παρουσίασαν εποχιακή διακύμανση με ποσοστά συμμόρφωσης κατά μέσο όρο 71,029% στο αγελαδινό γάλα (επί του συνόλου των δειγμάτων), ενώ υψηλότερα ήταν τα ποσοστά συμμόρφωσης του γίδινου (97,04%) και του πρόβειου (97,99%) γάλακτος. Εντούτοις, τα ποσοστά συμμόρφωσης κατά μέσο όρο 60,32% (επί του συνόλου των δειγμάτων) (κυλιόμενοι γεωμετρικοί μέσοι όροι τριμήνων με τουλάχιστον μία δειγματοληψία το μήνα) της περιεκτικότητας σε σωματικά κύτταρα στο αγελαδινό γάλα, κυμάνθηκαν σε χαμηλότερα συγκριτικά με αυτά της ολικής μικροβιακής χλωρίδας επίπεδα.

Συμπερασματικά σημειώνεται ότι υπάρχει αναπτυγμένο σύστημα επισήμου ελέγχου σε σχέση με τα κριτήρια για το νωπό γάλα και το σύνολο των δράσεων συντείνει στην συμμόρφωση των επιχειρήσεων τροφίμων σε βαθμό που κρίνεται ικανοποιητικός.

2.3. Ζώντα δίθυρα μαλάκια

- **Δρασεις συνδεδεμένες με την συμμόρφωση των ΖΔΝ με τις υγειονομικές απαιτήσεις της Νομοθεσίας**

Το φάσμα των εξετάσεων που καλύπτεται είναι:

- 1) εξετάσεις για την παρουσία τοξινοπαραγωγού πλαγκτού (τοξικό φυτοπλαγκτό) στα νερά παραγωγής.
- 2) εξετάσεις για τον ποσοτικό προσδιορισμό θαλασσίων βιοτοξινών των ομάδων των λιπόφιλων τοξινών, PSP και ASP τοξινών.
- 3) εξετάσεις για την μικροβιολογική ποιότητα ζώντων δίθυρων μαλακίων για *E.coli* και *Salmonella* spp.
- 4) εξετάσεις για την παρουσία χημικών προσμείξεων (Pb, Cd, Hg).

Οι επίσημοι εργαστηριακοί έλεγχοι, που πραγματοποιήθηκαν το έτος 2011 αναφέρονται στις κάτωθι παραμέτρους:

1) Φυτοπλαγκτό

Σε εργαστηριακούς ελέγχους συνολικά 1907 δειγμάτων από τα οποία εξετάσθηκαν τα 1887 ενώ 20 δείγματα κρίθηκαν ακατάλληλα προς εξέταση, παρατηρήθηκαν συγκεντρώσεις τοξικών ειδών και πληθυσμιακές τάσεις που είχαν σαν αποτέλεσμα την είσοδο σε περίοδο επαγρύπνησης και σε προληπτικό κλείσιμο περιοχών παραγωγής σε αναμονή αποτελεσμάτων των αναλύσεων βιοτοξινών.

2) Βιοτοξίνες

Μη συμμορφώσεις παρατηρήθηκαν στην ανίχνευση λιπόφιλων τοξινών σε σύνολο 1507 ελέγχων. Το ποσοστό θετικότητας ήταν 2,65%. Από τα 40 θετικά δείγματα 23 ήταν μύδια, τα 11 κυδώνια, τα 4 καλόχτενα και 2 ήταν γυαλιστερές. Αναφορικά με την ανίχνευση PSP, σε σύνολο 1001 ελέγχων παρατηρήθηκε ποσοστό θετικότητας 0,49%. Τα θετικά δείγματα, 5 συνολικά, περιελάμβαναν 2 κυδώνια, 2 μύδια και 1 γυαλιστερή. Σχετικά με την ανίχνευση ASP σε σύνολο 1135 αναλύσεων, όλα τα δείγματα βρέθηκαν αρνητικά.

Οι περιοχές παραγωγής ΖΔΜ της χώρας στις οποίες διαπιστώθηκαν υπερβάσεις, παρέμειναν κλειστές για κάποια χρονικά διαστήματα στο πλαίσιο εφαρμογής μέτρων επιτήρησης για τα Ζώντα Δίθυρα Μαλάκια.

3) Μικροβιολογικές εξετάσεις

Από τα 444 εξετασθέντα δείγματα, το 1 ήταν θετικό για σαλμονέλλα.

Σε συνολικό αριθμό 452 δειγμάτων που εξετάσθηκαν για E.coli, τα 416 δείγματα ήταν <230/100g, τα 32 δείγματα ήταν 230/100g-4,6X10³ και τα 4 δείγματα ήταν 4,6X10³ g - 46X10³ g .

4) Χημικές προσμείξεις

Για τα δείγματα οστρακοειδών που εξετάστηκαν για Cd, Hg και Pb, τα αποτελέσματα ήταν τα ακόλουθα:

Αναλύσεις θετικότητας για Cd και Pb

Σύνολο δειγμάτων	Cd >1 mg/kg	Pb >1,5 mg/kg	Hg
61	3	0	0

Γενικοί στόχοι που επιτεύχθηκαν:

A) Ορθή, έγκαιρη και μη καταχρηστική λήψη και άρση υγειονομικών μέτρων (άνοιγμα-κλείσιμο ζωνών παραγωγής, απαγόρευση αλιείας).

B) Ικανοποιητική συμμόρφωση των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων του κλάδου (οστρακοκαλλιεργητές, οστρακοαλιείς, κέντρα αποστολής οστρακοειδών).

Γ) Αποτελεσματική προστασία υγείας και συμφερόντων των καταναλωτών.

Ειδικόί στόχοι που επιτεύχθηκαν:

A) Αποτελεσματική διαχείριση των γνωστοποιήσεων του συστήματος RASFF για τον τομέα των οστρακοειδών.

B) Ενίσχυση της βάσης δεδομένων για διαμόρφωση ισχυρών στοιχείων αναφορικά με την τοξικότητα σε εθνικό επίπεδο.

Γ) Ενίσχυση της βάσης δεδομένων για διαμόρφωση τοξικότητας ανά είδος οστράκου και ορισμός είδους – δείκτη.

Δ) Δημιουργία βάσης δεδομένων για αξιολόγηση νέων κινδύνων σε εθνικό επίπεδο (παλυτοξίνη) και αποστολή σχετικών δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλείας των Τροφίμων (EFSA), με σκοπό να ληφθούν υπόψη για πιθανό ορισμό κανονιστικού ορίου.

Ε) Επιβεβαίωση της εφαρμοζόμενης απαγόρευσης εξαίεσης δίθυρων μαλακίων λόγω υπέρβασης των ορίων Cd. Οι στοχευμένες δειγματοληψίες και η αυξημένη συχνότητα τους οδηγούν στην παρακολούθηση της αποκλιμάκωσης συσσώρευσης Cd.

ΣΤ) Συνολική αξιολόγηση της παρουσίας μικροφυκών, υπεύθυνων για την παραγωγή λιπόφιλων τοξινών, PSP και ASP τοξινών.

Ζ) Ειδική αξιολόγηση της παρουσίας βενθικών μικροφυκών και συσχέτισή τους με θετικότητα σε τοξίνες.

Η) Εκτίμηση της τοξικότητας μικροφυκών, που σχετίζονται με την τοξικότητα διθύρων μαλακίων.

Οι συνιστώσες του επισήμου ελέγχου στον τομέα των ζώντων διθύρων μαλακίων συμβάλλουν στην αποτελεσματική διαχείριση των ζωνών παραγωγής, την προστασία της δημόσιας υγείας και την κατάλληλη ενεργοποίηση του ανθρωπίνου δυναμικού και των χρηματοδοτικών πόρων.

2.4. Βιολογικοί Κίνδυνοι

Έλεγχος μικροβιολογικών κριτηρίων ασφάλειας τροφίμων ζωικής προέλευσης

Έλεγχος για ανίχνευση *Salmonella* spp. σε κιμά και παρασκευάσματα κρέατος

Στη συγκεκριμένη προτεραιότητα προβλέπεται ο έλεγχος για την ανίχνευση της *Salmonella* spp. σε κιμά και παρασκευάσματα κρέατος.

Ο έλεγχος αυτός εντάχθηκε στα πλαίσια ενός γενικότερου προγράμματος για τον επίσημο έλεγχο των μικροβιολογικών κριτηρίων ασφάλειας των τροφίμων ζωικής προέλευσης, σύμφωνα με το οποίο τέθηκε ως στόχος: ο έλεγχος συμμόρφωσης ως προς τα κριτήρια ασφάλειας που καθορίζονται στον Καν. (ΕΚ) 2073/05 τροφίμων εγχώριων και αυτών που προέρχονται από χώρες της ΕΕ και Τρίτες Χώρες.

Ο έλεγχος υλοποιήθηκε από την Περιφερειακή Διεύθυνση Αττικής του ΕΦΕΤ σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες της Περιφερειακής Ενότητα Αττικής και οι αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν από το Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας (ΚΕΔΥ)

Έγιναν 60 έλεγχοι (δειγματοληψία και ανάλυση) σε κιμά και παρασκευάσματα κρέατος και βρέθηκαν 5 μη ικανοποιητικά δείγματα (ποσοστό 8,3%), ενώ τα υπόλοιπα 55 δείγματα (ποσοστό 91,7%) βρέθηκαν συμμορφούμενα με την νομοθεσία (Καν. 2073/2005/ΕΚ).

Έλεγχος για την ανίχνευση και την καταμέτρηση της *Listeria monocytogenes* σε έτοιμα προς κατανάλωση τρόφιμα. Συντονισμένο Κοινοτικό διερευνητικό πρόγραμμα. Έναρξη 2010 – Λήξη 2011.

Στη συγκεκριμένη προτεραιότητα προβλέπεται ο έλεγχος (ανίχνευση και καταμέτρηση *Listeria monocytogenes* σε έτοιμα προς κατανάλωση τρόφιμα (προϊόντα με βάση το κρέας θερμικής επεξεργασίας, καπνιστά και μαριναρισμένα ψάρια, μαλακά και ημιμαλακά τυριά) στην ημερομηνία λήξεως των προϊόντων αυτών έκτος από την κατηγορία των ψαριών όπου οι αναλύσεις πραγματοποιούνται και στην ημερομηνία παραλαβής.

Ο έλεγχος αυτός διενεργήθηκε στα πλαίσια ενός Συντονισμένου Κοινοτικού διερευνητικού προγράμματος με έναρξη το 2010 και λήξη το Μάιο του 2012.. Εξετάσθηκε η ασφάλεια των συγκεκριμένων τροφίμων ζωικής προέλευσης τα οποία θεωρούνται ως τα περισσότερο ικανά να αναπτύξουν τη *Listeria monocytogenes*, και πιο συγκεκριμένα εξετάσθηκε το φορτίο του μικροβίου στο τέλος του χρόνου ζωής των τροφίμων και όσον αφορά τα δείγματα των ψαριών και στην ημερομηνία παραλαβής, όπου επιπλέον έγιναν μετρήσεις pH και ενεργότητας ύδατος a_w .

Τον έλεγχο διεξήγαγαν οι Περιφερειακές Δ/σεις Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας του ΕΦΕΤ. Κατά το χρονικό διάστημα Ιανουάριος 2010 με Σεπτέμβριο 2011 έγινε δειγματοληψία 183 δειγμάτων συνολικά. Συγκεκριμένα, τα δείγματα αυτά χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες ως εξής:

- 64 δείγματα τυριών (μαλακών και ημίσκληρων) ελληνικής παραγωγής
- 59 δείγματα ψαριών (μαριναρισμένα και καπνιστά) κατά 85% ελληνικής παραγωγής.
- 60 δείγματα κρεάτων που έχουν υποστεί θερμική επεξεργασία, κατά 98,3% ελληνικής παραγωγής

Μετά την ολοκλήρωση των εργαστηριακών αναλύσεων τα αποτελέσματα διαμορφώθηκαν ως εξής:

Καταμέτρηση *Listeria monocytogenes*:

Στο σύνολο των δειγμάτων τα αποτελέσματα των εργαστηριακών δοκιμών της *L. monocytogenes* ήταν αρνητικά.

Ανίχνευση *Listeria monocytogenes*:

Όσο αφορά την ανίχνευση του μικροοργανισμού τα ευρήματα διαμορφώνονται ως κάτωθι:

- Όλα τα δείγματα των τυριών (ποσοστό 100%) ήταν αρνητικά ως προς την ανίχνευση στο τέλος της διάρκειας ζωής τους.
- 2 από τα 60 δείγματα θερμικά επεξεργασμένων κρεάτων (ποσοστό 3,3%) ήταν θετικά ως προς την ανίχνευση στο τέλος της διάρκειας ζωής τους.
- 1 από τα 59 δείγματα ψαριών (ποσοστό 1,7%) ήταν θετικό ως προς την ανίχνευση στο τέλος της διάρκειας ζωής τους ενώ όλα τα δείγματα ήταν αρνητικά κατά την παραλαβή.

Έλεγχος παρουσίας ισταμίνης σε αλιεύματα

Στη συγκεκριμένη προτεραιότητα προβλέπεται ο έλεγχος παρουσίας ισταμίνης σε αλιεύματα που διατίθενται στην αγορά κατά τη διάρκεια διατήρησής τους σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 2073/2005. Ο έλεγχος αυτός εντάχθηκε στα πλαίσια ενός γενικότερου προγράμματος για τον επίσημο έλεγχο των μικροβιολογικών κριτηρίων ασφάλειας των τροφίμων ζωικής προέλευσης.

Οι έλεγχοι διενεργήθηκαν από τρεις περιφερικές διευθύνσεις του ΕΦΕΤ ως εξής:

- Περιφερειακή Διεύθυνση Αττικής (10 δείγματα)
- Περιφερειακή Διεύθυνση Κ. Μακεδονίας (13 δείγματα)
- Περιφερειακή Διεύθυνση Βορείου Αιγαίου (1 δείγμα)

Διενεργήθηκαν συνολικά 24 έλεγχοι για προσδιορισμό ισταμίνης σε αλιευτικά προϊόντα με την μέθοδο Υγρής Χρωματογραφίας Υψηλής Απόδοσης (HPLC).

Τα δείγματα αφορούσαν, φιλέτα αντσούγιας, αντσούγια σε κονσέρβα, ρέγκες παστές, καπνιστές και κονσέρβας, σαρδέλες φρέσκες και κονσέρβας, τόνο σε κονσέρβα, διάφορους τύπους σκουμπριού, καθώς και πάστες αλιευμάτων.

Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ ανέλαβαν τη δειγματοληψία και την αποστολή των δειγμάτων μαζί με τα συνοδευτικά έγγραφα στο ΓΧΚ και συγκεκριμένα στην Α΄ Χημική Υπηρεσία Πειραιά και στη Β΄ Χημική Υπηρεσία Θεσσαλονίκης όπου και πραγματοποιήθηκαν οι αναλύσεις των δειγμάτων.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των αναλύσεων και τα 24 δείγματα (ποσοστό 100%) είναι συμμορφούμενα ως προς την νομοθεσία. Διαπιστώνεται έτσι η επάρκεια στην ασφάλεια των αλιευμάτων όσον αφορά στην παρουσία ισταμίνης.

Έλεγχος παρουσίας καταλοίπων φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης (ΚΑΝ. 915/2009)

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του Εθνικού Προγράμματος Επίσημου Ελέγχου Τροφίμων Έτους 2011 με τίτλο «Έλεγχος παρουσίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης».

Σκοπός του ελέγχου ήταν η εξασφάλιση της συμμόρφωσης των τροφίμων ζωικής προέλευσης με την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία σχετικά με τις ανώτατες περιεκτικότητες για τα κατάλοιπα προστατευτικών ουσιών.

Έγιναν συνολικά 15 έλεγχοι σε κρέας πουλερικών και 15 σε συκώτι. Όλα τα δείγματα βρέθηκαν συμμορφούμενα με τη νομοθεσία.

Πρόγραμμα Παρακολούθησης της Ποιότητας των Γαλακτοκομικών Προϊόντων

Σκοπός του ελέγχου είναι η εξέταση της συμμόρφωσης με την Ευρωπαϊκή και Εθνική νομοθεσία όσον αφορά στην εξακρίβωση εάν τα γαλακτοκομικά προϊόντα (τυριά ΠΟΠ, διάφορα άλλα τυριά, γιαούρτια, βούτυρο) φέρουν τη σωστή επισήμανση σχετικά με το είδος του γάλακτος που περιέχουν και τη συμμόρφωσή τους με τις προδιαγραφές του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών ως προς την ποσότητα λίπους, υγρασίας και ΣΥΑΛ. Επίσης, σκοπός του ελέγχου είναι να εξακριβωθεί εάν γαλακτοκομικά προϊόντα γενικώς επισημαίνονται ως τέτοια, ενώ είναι μη γαλακτοκομικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων και της ΚΥΑ αριθ. 278186, ΦΕΚ 1097 Β 27/08/2002.

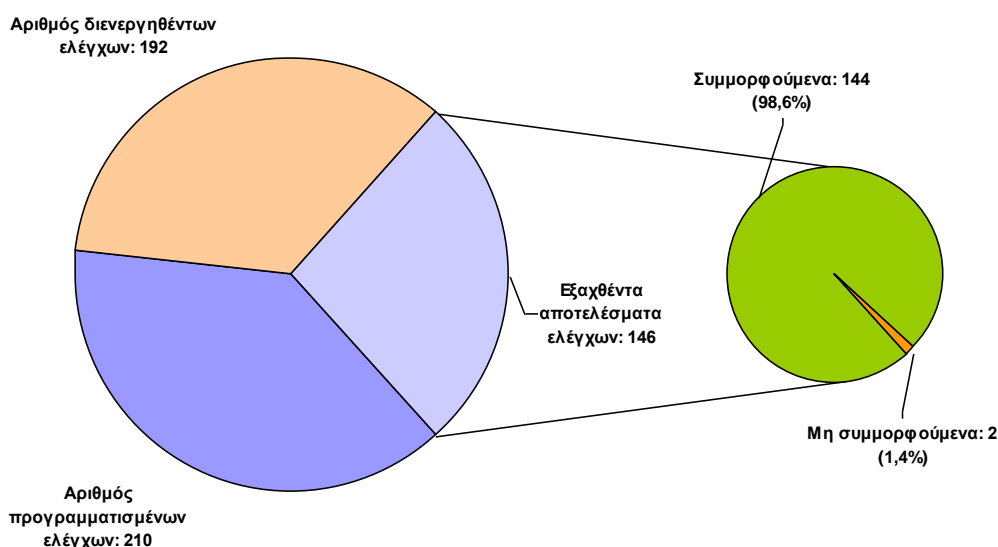
Ο αριθμός των δειγμάτων γαλακτοκομικών προϊόντων που προγραμματίστηκαν να ελεγχθούν ήταν συνολικά **210**. Το είδος και ο αριθμός των δειγμάτων φαίνεται στο συνημμένο Πίνακα 1.

Πίνακας 1

Τυριά ΠΟΠ	Τυριά	Βούτυρο	Γιαούρτι
20 (είδος γάλακτος)	10	5	5
10 (ποσότητα λίπους και υγρασία)	5		
10 (είδος γάλακτος)	10	10	5
10 (είδος γάλακτος)	5	5	
20 (είδος γάλακτος, ποσοστό λίπους, υγρασία/στερεό υπόλειμμα)			
10 (ποσοστό λίπους, υγρασία)			
30 (είδος γάλακτος)			10
10 (ποσοστό λίπους, ολικά στερεά)	20		

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 192 έλεγχοι ποιότητας γαλακτοκομικών προϊόντων και μέχρι στιγμής (εκκρεμούν αποτελέσματα αναλύσεων) διαπιστώθηκαν 2 μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία. Σε σχέση με τον ετήσιο στόχο που είχε τεθεί αυτός υλοποιήθηκε σε ποσοστό 91,43%. Τα αποτελέσματα των ελέγχων παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί:

Αποτελέσματα Ελέγχου Ποιότητας Γαλακτοκομικών 2011

2.5. Ειδικά Σχέδια

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ

Τον Μάρτιο του 2011 εστάλη στις Περιφέρειες της χώρας και στα Κτηνιατρικά Εργαστήρια η κατανομή των δειγμάτων για το Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Καταλοίπων (ΕΠΕΚ) του 2011. Τα αποτελέσματα για το ΕΠΕΚ του έτους 2011 καταχωρήθηκαν στη βάση δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 30 Μαρτίου 2012. Από τα 6119 δείγματα που δηλώθηκαν και αφορούσαν σε βοοειδή, χοίρους, αιγοπρόβατα, ψάρια, πουλερικά, εκτρεφόμενα και άγρια θηράματα, αυγά, γάλα και μέλι, εξετάστηκαν από τα Κτηνιατρικά Εργαστήρια μέχρις στιγμής 4115 δείγματα. Από αυτά, τα 28 βρέθηκαν μη συμμορφούμενα προς την ενωσιακή νομοθεσία (ποσοστό 0,68%). Ειδικότερα τα μη συμμορφούμενα δείγματα αναλύονται ως κάτωθι:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΖΩΟΥ	ΟΥΣΙΑ
1	ΝΕΦΡΟΣ	ΒΟΟΕΙΔΕΣ	ΟΞΥΤΕΤΡΑΚΥΚΛΙΝΗ
1	ΝΕΦΡΟΣ	ΧΟΙΡΟΣ	ΣΟΥΛΦΑΜΕΡΑΖΙΝΗ
2	ΝΕΦΡΟΣ	ΠΡΟΒΑΤΟ	ΔΙΥΔΡΟΣΤΡΕΠΤΟΜΥΚΙΝΗ
1	ΚΡΕΑΣ	ΠΡΟΒΑΤΟ	ΧΛΩΡΟΤΕΤΡΑΚΥΚΛΙΝΗ
2	ΚΡΕΑΣ	ΠΡΟΒΑΤΟ	ΜΟΛΥΒΔΟΣ
3	ΗΠΑΡ	ΠΡΟΒΑΤΟ	ΚΑΔΜΙΟ
4	ΗΠΑΡ	ΑΙΓΑ	ΚΑΔΜΙΟ
5	ΓΑΛΑ	ΠΡΟΒΑΤΟ	ΑΦΛΑΤΟΞΙΝΗ Μ1
2	ΓΑΛΑ	ΒΟΟΕΙΔΕΣ	ΑΦΛΑΤΟΞΙΝΗ Μ1
1	ΗΠΑΡ	ΑΓΡΙΟ ΘΗΡΑΜΑ	ΚΑΔΜΙΟ
1	ΚΡΕΑΣ	ΑΓΡΙΟ ΘΗΡΑΜΑ	ΜΟΛΥΒΔΟΣ
5	ΜΕΛΙ	-	ΧΛΩΡΟΤΕΤΡΑΚΥΚΛΙΝΗ
ΣΥΝΟΛΟ: 28			

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΔΙΟΞΙΝΩΝ, ΠΑΡΟΜΟΙΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΠΑΡΟΜΟΙΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΟΞΙΝΕΣ ΠΟΛΥΧΛΩΡΙΩΜΕΝΩΝ ΔΙΦΑΙΝΥΛΙΩΝ (PCBS) ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΕΤΟΥΣ 2011

Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος για τον Επίσημο Έλεγχο Τροφίμων που αφορούσε τη δειγματοληψία και ανάλυση έτους 2011 σε διάφορα είδη τροφίμων Ελληνικής προέλευσης. Οι έλεγχοι προέκυψαν και από την ανάγκη συμμόρφωσης με τη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μείωση της παρουσίας διοξινών, φουρανίων και πολυχλωριωμένων διφαινυλίων στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα (Σύσταση της Επιτροπής 2006/88/ΕΚ, της 6ης Φεβρουαρίου 2006, όπως αντικαταστάθηκε από τη Σύσταση της Επιτροπής 2011/516/ΕΕ της 23ης Αυγούστου 2011).

Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας, Κρήτης, Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Ηπείρου και Βορείου Αιγαίου σε συνεργασία και με τις αρμόδιες Δ/σεις των Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων, ενώ ως εργαστήριο ελέγχου χρησιμοποιήθηκε το Εργαστήριο Φασματομετρίας Μάζας και Ανάλυσης Διοξινών του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» που αποτελεί και εθνικό εργαστήριο αναφοράς για το συγκεκριμένο πεδίο.

Πραγματοποιήθηκαν οι προβλεπόμενοι από το πρόγραμμα έλεγχοι, συνολικά 64, εκ των οποίων 51 αφορούσαν τρόφιμα ζωικής προέλευσης.

Κατά τους παραπάνω ελέγχους, όλα τα δείγματα που εξετάστηκαν βρέθηκαν σύμφωνα με τη νομοθεσία (Κανονισμός 1881/2006/ΕΚ) και μάλιστα η περιεκτικότητα των διοξινών και συνόλου διοξινών, φουρανίων και παρομοίων με τις διοξίνες PCBs ήταν πολύ χαμηλότερα από τα μέγιστα

επιτρεπτά όρια και σε παρόμοια χαμηλά επίπεδα με τα αποτελέσματα των αντίστοιχων προγραμμάτων των προηγούμενων ετών.

Σε σύγκριση με τα μέσα επίπεδα που παρατηρούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση τα τελευταία χρόνια (βάση της έκθεσης που δημοσιοποίησε η ΕΑΑΤ στις 31 Μαρτίου 2010, <http://www.efsa.europa.eu/en/scdocs/doc/1385.pdf>) διαπιστώνεται ότι τα επίπεδα αυτά είναι κατώτερα ή κοντά στο μέσο κοινοτικό όρο.

Τα επίπεδα των μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs, για τα οποία δεν έχουν θεσπιστεί όρια στη νομοθεσία, κυμάνθηκαν επίσης σε χαμηλά επίπεδα, αντίστοιχα με τα προηγούμενα έτη.

Στον συνημμένο **Πίνακα 8** απεικονίζονται τα επίπεδα των διοξινών/φουρανίων και PCBs που παρατηρήθηκαν κατά τους ελέγχους του 2011.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: Επίπεδα διοξινών, φουρανίων (TEQ PCDD/F) και παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs (TEQ PCBs) (εκφρασμένα σε pg/g λίπους) και επίπεδα μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs (εκφρασμένα σε ng/g λίπους)

Είδος Τροφίμου (N=Αριθμός δειγμάτων)	Μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα		Επίπεδα διοξινών, φουρανίων και παρομοίων με τις διοξίνες PCBs (Ανώτατα όρια συγκέντρωσης**)			Μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs ***
	TEQ PCDD/F*	Συνολική TEQ* (PCDD/F & PCBs)	TEQ PCDD/F	TEQ PCBs	TEQ PCDD/F & PCBs	
	pg/g λίπους	pg/g λίπους	Διάμεση τιμή (εύρος), pg/g λίπους			
ΑΥΓΑ						
Ελεύθερης βοσκής και συστοιχίες κλωβών (N=6)	3,0	6,0	0,35 (0,34-0,38)	0,08 (0,04-0,15)	0,43 (0,38-0,53)	2,84 (1,07-3,78)
ΚΡΕΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ						
Κρέας βόειο (N=4)	3,0	4,5	0,37 (0,35-0,39)	0,27 (0,23-0,39)	0,65 (0,60-0,74)	1,74 (0,91-5,05)
Κρέας αιγοπροβάτων (N=5)	3,0	4,5	0,35 (0,34-0,69)	0,18 (0,09-0,56)	0,53 (0,43-1,25)	1,49 (1,10-2,22)
Κρέας χοίριο (N=2)	1,0	1,5	0,34 (0,34-0,34)	0,04 (0,02-0,05)	0,38 (0,36-0,39)	1,16 (1,04-1,28)
Κρέας πουλερικών (N=4)	2,0	4,0	0,35 (0,34-0,36)	0,10 (0,06-0,14)	0,45 (0,40-0,49)	0,84 (0,29-1,69)
ΝΩΠΟ ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ						
Νωπό αγελαδινό γάλα (N=8)	3,0	6,0	0,34 (0,34-0,50)	0,17 (0,10-0,32)	0,52 (0,44-0,82)	1,49 (0,85-2,52)
Νωπό αιγοπρόβειο γάλα (N=3)			0,34 (0,34-0,36)	0,17 (0,09-0,29)	0,51 (0,43-0,65)	0,89 (0,78-0,96)
Τυριά (N=5)			0,40 (0,34-0,88)	0,36 (0,15-0,80)	0,71 (0,46-1,36)	1,35 (1,28-3,93)
ΨΑΡΙΑ****						
Ελεύθερης αλιείας (N=7)	4,0	8,0	0,11 (0,02-0,12)	0,32 (0,14-1,20)	0,44 (0,17-1,70)	3,28 (1,39-15,11)
Ιχθυοκαλλιεργειών (N=7)			0,10 (0,05-0,18)	0,55 (0,22-0,69)	0,66 (0,27-0,83)	5,85 (2,63-8,25)

* Σύμφωνα με τον Κανονισμό 1881/2006/ΕΚ

** Ανώτατα όρια συγκέντρωσης: υπολογίζονται με την υπόθεση ότι όλες οι τιμές των διαφόρων ομοειδών ουσιών κάτω από το όριο του ποσοτικού προσδιορισμού ισούνται με το όριο του ποσοτικού προσδιορισμού. (Με βάση την παραδοχή αυτή ακόμα και αν όλες οι ομοειδείς ουσίες είναι κάτω του ορίου ποσοτικού προσδιορισμού, η μικρότερη τιμή που μπορεί να αποδοθεί σε ένα δείγμα για τις διοξίνες και τα φουράνια είναι 0,34 pg/g WHO-TEQ₉₈ PCDD/F, ενώ η αντίστοιχη τιμή για τα παρόμοια με τις διοξίνες PCBs είναι 0,01 pg/g WHO-TEQ₉₈ PCBs εκφρασμένων ανά g λίπους).

*** Άθροισμα PCB-28, PCB-52, PCB-01, PCB-138, PCB-153 και PCB-180.

**** Για τα ψάρια οι συγκεντρώσεις των διοξινών, φουρανίων και παρομοίων με τις διοξίνες PCBs αναφέρονται σε pg/g νωπού προϊόντος, ενώ για τα μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs σε ng/g νωπού προϊόντος

ΕΚΤΑΚΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΔΙΟΞΙΝΩΝ,
ΠΑΡΟΜΟΙΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΠΑΡΟΜΟΙΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΟΞΙΝΕΣ ΠΟΛΥΧΛΩΡΙΩΜΕΝΩΝ ΔΙΦΑΙΝΥΛΙΩΝ
(PCBs) ΣΕ ΖΩΙΚΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
ΕΠΙΜΟΛΥΣΜΕΝΗΣ ΜΕ ΔΙΟΞΙΝΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΗΣ

Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν στις αρχές Ιανουαρίου του 2011 στο στάδιο της λιανικής & χονδρικής πώλησης για να εξακριβωθεί εάν τα ζωικά τρόφιμα προέλευσης Γερμανίας που διακινούνταν στην Ελληνική Αγορά το εν λόγω χρονικό διάστημα ήταν επιμολυσμένα με διοξίνες. Οι έλεγχοι αυτοί έγιναν ενώ ακόμα δεν είχε γίνει σαφής η έκταση του προβλήματος με τη χρήση επιμολυσμένης με διοξίνες ζωοτροφής (http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/dioxin_germany_en.htm) σε επιχειρήσεις στην Γερμανία. Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ, ενώ ως εργαστήριο ελέγχου χρησιμοποιήθηκε το Εργαστήριο Φασματομετρίας Μάζας και Ανάλυσης Διοξινών του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος».

Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 19 έλεγχοι σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης. Όλα τα δείγματα που εξετάστηκαν βρέθηκαν σύμφωνα με τη νομοθεσία (Κανονισμός 1881/2006/ΕΚ). Στον **Πίνακα 9** απεικονίζονται τα επίπεδα των διοξινών/φουρανίων και PCBs που παρατηρήθηκαν κατά τους ελέγχους αυτούς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: Επίπεδα διοξινών, φουρανίων, παρόμοιων και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs σε ζωικά τρόφιμα προέλευσης Γερμανίας

Είδος Τροφίμου (N=Αριθμός δειγμάτων)	Μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα		Επίπεδα διοξινών, φουρανίων και παρομοίων με τις διοξίνες PCBs (Ανώτατα όρια συγκέντρωσης ^{**})			Μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs ^{***}
	TEQ PCDD/F*	Συνολική TEQ* (PCDD/F & PCBs)	TEQ PCDD/F	TEQ PCBs	TEQ PCDD/F & PCBs	
	pg/g λίπους	pg/g λίπους	Διάμεση τιμή (εύρος), pg/g λίπους			Διάμεση τιμή (εύρος), ng/g λίπους
ΚΡΕΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ						
Κρέας βόειο (N=1)	3,0	4,5	0,42	0,33	0,75	2,48
Κρέας χοίριο (N=8)	1,0	1,5	0,34 (0,34-0,39)	0,03 (0,02-0,04)	0,37 (0,36-0,42)	0,41 (0,16-1,80)
Κρέας πουλερικών (N=10)	2,0	4,0	0,35 (0,34-0,44)	0,08 (0,03-0,44)	0,47 (0,37-0,78)	0,72 (0,37-3,55)

* Σύμφωνα με τον Κανονισμό 1881/2006/EK

** Ανώτατα όρια συγκέντρωσης: υπολογίζονται με την υπόθεση ότι όλες οι τιμές των διαφόρων ομοειδών ουσιών κάτω από το όριο του ποσοτικού προσδιορισμού ισούνται με το όριο του ποσοτικού προσδιορισμού. (Με βάση την παραδοχή αυτή ακόμα και αν όλες οι ομοειδείς ουσίες είναι κάτω του ορίου ποσοτικού προσδιορισμού, η μικρότερη τιμή που μπορεί να αποδοθεί σε ένα δείγμα για τις διοξίνες και τα φουράνια είναι 0,34 pg/g WHO-TEQ₉₈ PCDD/F, ενώ η αντίστοιχη τιμή για τα παρόμοια με τις διοξίνες PCBs είναι 0,01 pg/g WHO-TEQ₉₈ PCBs εκφρασμένων ανά g λίπους).

*** Άθροισμα PCB-28, PCB-52, PCB-01, PCB-138, PCB-153 και PCB-180.

3. Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

3.1. Μέτρα για την εξασφάλιση συμμόρφωσης των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων.

Το κυρωτικό σύστημα δίνει την δυνατότητα στις ελεγκτικές αρχές να εισηγούνται την επιβολή ποινικών και διοικητικών κυρώσεων ή μέτρων στους υπεύθυνους των επιχειρήσεων για κάθε περίπτωση στοιχειοθετημένης παράβασης.

Συνολικά μετά τους ελέγχους στις επιχειρήσεις μεταποίησης-επεξεργασίας τροφίμων ζωικής προέλευσης, επιβλήθηκαν:

- Διοικητικά πρόστιμα σε 39 επιχειρήσεις
- Ποινικές κυρώσεις σε 95 επιχειρήσεις
- Έγιναν 66 πράξεις κατασχέσεων
- Ανακλήθηκε η έγκριση σε 11 επιχειρήσεις

3.2. Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των υπηρεσιών επισήμων ελέγχων.

α) Συνεργασία, συντονισμός, εποπτεία

Το επίπεδο συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ των Α.Α υποστηρίζεται από την λειτουργία επιτροπών, συσκέψεων, σύναψη πρωτόκολλων συνεργασίας.

Ενδεικτικά αναφέρουμε.

- Συνδιοργάνωση συσκέψεων από ΕΦΕΤ & Γεν. Δ/ση Κτηνιατρικής, στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης, με την συμμετοχή των Περιφερειακών Δ/σεων του ΕΦΕΤ και των Δ/σεων Κτηνιατρικής των Ν.Α με στόχο την υλοποίηση δράσεων για το 2011 και την βελτίωση του επίσημου ελέγχου.
- Την συγκρότηση 13 ομάδων εργασίας για την διαμόρφωση των προγραμμάτων Επισήμου Ελέγχου Τροφίμων με τη συμμετοχή των Κεντρικών Αρμοδίων Αρχών (ΕΦΕΤ, ΥΠΑΑΤ), και των Εθνικών Εργαστηρίων (Αναφοράς και Επισήμων)
- Την σύναψη πρωτόκολλων συνεργασίας 2011 για την υλοποίηση των προγραμμάτων Επισήμου Ελέγχου Τροφίμων μεταξύ του ΕΦΕΤ και των Εργαστηρίων Δοκιμών .
- Συσκέψεις μεταξύ αρμοδίων Αρχών για την κατανομή των ελέγχων και τον τρόπο συγκέντρωσης των αποτελεσμάτων των ελέγχων αυτών
- Επίσκεψη στο ΣΥΚΕ Ειδομένης στα πλαίσια του συστήματος εποπτείας που διενεργεί το αρμόδιο τμήμα της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής , με βάση την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτοκόλλου 132673~4-02-2011.

β) Νομοθετικό έργο – επικαιροποίηση νομοθεσίας

1. Στα πλαίσια της επικαιροποίησης των απαιτήσεων της νομοθεσίας κρίθηκε σκόπιμη η αναθεώρηση διατάξεων του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών. Για το σκοπό αυτό συγκροτήθηκαν ομάδες εργασίας αποτελούμενες από εκπροσώπους των Κεντρικών Αρχών (ΕΦΕΤ και ΥΠΑΑΤ), του Γενικού Χημείου του Κράτους και φορέων των κλάδων των τροφίμων:

- Ομάδα εργασίας για την αναθεώρηση των άρθρων του ΚΤΠ που αφορούν τα παγωτά
- Ομάδα εργασίας για την αναθεώρηση των άρθρων του ΚΤΠ που αφορούν που αφορούν το κρέας και τα προϊόντα με βάση το κρέας

2. Παράλληλα συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας με τη συμμετοχή όλων των συναρμόδιων φορέων για την τροποποίηση των εθνικών διατάξεων που ρυθμίζουν ζητήματα της τελικής διάθεσης τροφίμων (Αγορανομικές διατάξεις) .

Η ομάδα εργασίας κατέληξε στην παρουσίαση συγκεκριμένης νομοθετικής πρότασης.

γ) Προγραμματισμός ιεράρχηση των ελέγχων

- Προγραμματισμός δράσεων στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης για το 2012.
- Προγραμματισμός δράσεων στον τομέα υλικών σε επαφή με τρόφιμα για το 2012
- Προγραμματισμός δράσεων στον τομέα των προσθέτων για το 2012

γ) Επικαιροποίηση των διαδικασιών ελέγχου

Εκπόνηση οδηγιών με σκοπό τη βελτίωση του επίσημου ελέγχου

- Οδηγός για την εφαρμογή συστημάτων HACCP από τις μικρές γαλακτοκομικές επιχειρήσεις
- Οδηγίες για την επιβολή μέτρων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης-κυρώσεις
- Πρόσθετες διευκρινήσεις σχετικά με την χρήση παρεκκλίσεων για τον κιμά & τα παρασκευάσματα κρέατος, έλεγχο νιτρικών, νιτρωδών ουσιών κ.λ.π

Στον τομέα των εισαγωγών έχουν εκδοθεί και αποσταλεί στους ΣΥΚΕ:

- Εγχειρίδιο σχετικά με την έκδοση 4.10 της εφαρμογής TRACES (132943~31-05-2011)
- Εγχειρίδιο σχετικά με την έκδοση 5 της εφαρμογής TRACES (132810~8-04-2011)
- Εγχειρίδιο για τις δειγματοληψίες στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης (133099~25-08-2011)
- Επικαιροποιημένο εγχειρίδιο για τους ελέγχους (Σεπτέμβριος 2011)
- Εγχειρίδιο με γενικές κατευθυντήριες γραμμές για φορτία ζώντων ζώων και ζωικών προϊόντων που προέρχονται από τρίτες χώρες και προορίζονται για μεταφόρτωση ή διαμετακόμιση (133205~12-10-2011)
- Εγχειρίδιο για τους κτηνιατρικούς ελέγχους σε αλιευτικά προϊόντα προέλευσης τρίτων χωρών (132617~5-01-2011)

δ) Εκπαίδευση / επιμόρφωση

Στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης οργανώθηκαν εκπαιδευτικά σεμινάρια στις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των αλλαντικών (4 σεμινάρια 24 ωρών)
- Επίσημος έλεγχος σε τυροκομικά προϊόντα (4 σεμινάρια 24 ωρών)
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των αλιευτικών προϊόντων (4 σεμινάρια 24 ωρών)
- Επίσημος έλεγχος σε επιχειρήσεις μελιού και προϊόντων αυγών (4 σεμινάρια 24 ωρών)

Συνολικά στο πρόγραμμα εκπαίδευσης για το 2011, που αφορούσε 16 σεμινάρια, συμμετείχαν 500 επιθεωρητές του ΕΦΕΤ και των υπηρεσιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Στον τομέα των εισαγωγών (ΣΥΚΕ):

- Η παροχή καθοδήγησης και ενημέρωσης των κτηνιάτρων των ΣΥΚΕ γίνεται από την επίσημη εφημερίδα της κοινότητας, το σύστημα TRACES, το σύστημα RASFF και διευκρινιστικές εγκυκλίους.
- Συμμετοχή υπαλλήλων των ΣΥΚΕ σε κοινοτικά σεμινάρια πάνω σε θέματα κτηνιατρικών ελέγχων .

στ) Παροχή καθοδήγησης/πληροφοριών στους υπευθύνους των επιχειρήσεων τροφίμων

Κατά το έτος 2010 πραγματοποιήθηκαν:

Η έκδοση οδηγού κατευθυντήριων γραμμών για την εφαρμογή του Καν 1924/06 σχετικά με του ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα.

Ημερίδα σχετικά με τη διατροφή. Το θέμα της ημερίδας ήταν «Επιστημονικές προκλήσεις και κατευθύνσεις στη χάραξη διατροφικής πολιτικής».

ζ) Νέα Νομοθεσία

- Νόμος 3852/2010 ΦΕΚ 87Α – 7-6-2010 με τον οποίο τροποποιείται η αυτοδιοίκηση και αποκεντρωμένη διοίκηση της χώρας (πρόγραμμα Καλλικράτης). Ο νόμος τέθηκε σε εφαρμογή από το 2011.

4. Συμπεράσματα

- Η συνεχιζόμενη μείωση του προσωπικού κυρίως σε περιφερειακό επίπεδο και η αδυναμία προσλήψεων λόγω δημοσιονομικών προβλημάτων αλλά και μείωση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων έχουν σαν αποτέλεσμα την μείωση του απόλυτου αριθμού των ελέγχων. Ως αντιστάθμισμα στην αδυναμία αυτή οι ΚΑΑ δίνουν βαρύτητα στον αποτελεσματικότερο σχεδιασμό και στην οργάνωση των ελέγχων, ώστε να καλύπτονται περιπτώσεις υψηλότερης επικινδυνότητας ή περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόζονται νέες νομοθετικές απαιτήσεις.
- Η συνεργασία και ο συντονισμός των δράσεων των Α.Α τόσο σε επίπεδο οριζόντιας όσο και κάθετης επικοινωνίας αποτελεί τη συνεχή επιδίωξη των δύο Κεντρικών Αρμοδίων Αρχών. Οι δύο ΚΑΑ επεξεργάστηκαν από κοινού λύσεις σε θέματα επισήμων ελέγχων μέσα από προγραμματισμένες συσκέψεις και ομάδες εργασίας.
- Η οργάνωση των επίσημων ελέγχων είναι προσανατολισμένη στην υποστήριξη των προτεραιοτήτων του ΠΟΕΣΕ ενώ γίνεται προσαρμογή της αξιολόγησης επικινδυνότητας των εγκαταστάσεων σε τοπικό επίπεδο σύμφωνα με τις κατευθύνσεις των Κεντρικών Αρμοδίων Αρχών.
- Υπάρχει βελτίωση στην άσκηση του επίσημου ελέγχου όσον αφορά μεθόδους και τεχνικές που προσδιορίζουν την ομοιόμορφη διεξαγωγή του. Σε αυτό συνέβαλλαν σημαντικά οι κατευθυντήριες οδηγίες και εγκύκλιοι που εκδόθηκαν από τις ΚΑΑ και η συνεχιζόμενη εκπαίδευση των επιθεωρητών σε ειδικά και κατά προτεραιότητα θέματα του επίσημου ελέγχου στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης.

Όσον αφορά την ανταπόκριση των υπευθύνων των επιχειρήσεων.

- Η εφαρμογή συστημάτων αυτοελέγχου έχει επεκταθεί και βελτιωθεί αλλά παραμένουν οι αδυναμίες τεκμηρίωσης των εφαρμοζόμενων διαδικασιών.
- Στο πλαίσιο της εφαρμογής προγράμματος για τον έλεγχο των μικροβιολογικών κριτηρίων ασφάλειας τροφίμων ζωικής προέλευσης διαπιστώνεται ότι υπάρχει υψηλό επίπεδο συμμόρφωσης σύμφωνα με τους διενεργηθέντες εργαστηριακούς ελέγχους.

Όσον αφορά την ανταπόκριση στις προτεραιότητες του τομέα τροφίμων ζωικής προέλευσης:

- Σημαντική βελτίωση έχει επιτευχθεί στον τομέα των σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων, καθώς συνεχίστηκε ο εκσυγχρονισμός μερικών αυτών και ανεστάλη η λειτουργία αυτών που δεν πληρούν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας. Επιτεύχθηκε σημαντική μείωση των μη εγκεκριμένων σφαγείων, τα οποία αποτελούν εγκαταστάσεις μικρού δυναμικού εγκατεστημένες σε νησιωτικές ή/και απομονωμένες περιοχές.
- Συγκριτικά με το έτος 2010, ο έλεγχος και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια του νωπού γάλακτος, τόσο αναφορικά με την ολική μεσόφιλη χλωρίδα όσο και αναφορικά

με τον αριθμό των σωματικών κυττάρων, παρουσίαζε μικρές διαφοροποιήσεις το έτος 2011 ως προς το αγελαδινό γάλα, ενώ οι διαφορές ήταν πολύ μικρότερες αναφορικά με το αιγοπρόβειο γάλα.

- Στον τομέα του ελέγχου των ΖΔΜ διενεργήθηκαν το 2011 περισσότεροι έλεγχοι για εξέταση των λιπόφιλων τοξινών σε σχέση με το έτος 2010 ενώ το ποσοστό θετικότητας ήταν μικρότερο. Κάτι ανάλογο ισχύει και αναφορικά με τον συνολικό αριθμό δειγμάτων που εξετάστηκαν ως προς τις παραλυτικές τοξίνες και το ποσοστό θετικότητας σε αυτά. Επιπρόσθετα το ποσοστό υπερβάσεων αναφορικά με τον μικροβιολογικό έλεγχο των ΖΔΜ ήταν μικρότερο συγκριτικά με το προηγούμενο έτος τόσο αναφορικά με την *E.coli* όσο και με την παρουσία *Salmonella spp* στα ΖΔΜ. Περισσότερες εξετάσεις διενεργήθηκαν για παρουσία βαρέων μετάλλων στα ΖΔΜ.
- Το 2011 παρατηρήθηκε μία μείωση των εισαγομένων φορτίων σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά και σε συνάρτηση με την γενικότερη οικονομική κρίση. Παράλληλα, υπήρξε μικρή μείωση των φυσικών ελέγχων και συγκεκριμένα των εργαστηριακών δοκιμών που επέτρεψαν τον εντοπισμό μη συμμορφούμενων φορτίων και τη συνεπαγόμενη μη αποδοχή αυτών στο ελληνικό έδαφος.

2. ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Η αποτίμηση του επίσημου ελέγχου στον τομέα της υγιεινής τροφίμων, καλύπτει το σύνολο των επιχειρήσεων που εμπίπτουν στις απαιτήσεις του Καν. (ΕΚ) 852/2004, εξετάζει την ασφάλεια πληθώρας τροφίμων συμπεριλαμβανομένων του νερού, των τροφίμων ειδικής διατροφής ως και των υλικών και αντικειμένων σε επαφή με τα τρόφιμα.

Η διαφοροποίηση στην οργάνωση του επίσημου ελέγχου, αφορά την εφαρμογή της διοικητικής μεταρρύθμισης του Ν 3852/2010 που είναι γνωστή ως πρόγραμμα «Καλλικράτης» και συνίσταται σε συγχωνεύσεις των υπηρεσιών περιφερειακού επιπέδου και συγκεκριμένα των Δ/σεων Αγροτικής Οικονομίας και των Δ/σεων Κτηνιατρικής που πλέον αποτελούν μια ενιαία Δ/ση. Έτσι, ο έλεγχος υποστηρίζεται ουσιαστικά σε τοπικό επίπεδο από 3 υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων με διακριτές αρμοδιότητες. Επιπλέον, οι υπηρεσίες επιφορτισμένες για τον έλεγχο κατά την εισαγωγή και οι αρμόδιες αρχές για συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων (νερό, τρόφιμα ειδικής διατροφής) υποστηρίζουν τον τομέα της υγιεινής.

Πεδίο άσκησης ελέγχου, ως προς την εξακρίβωση συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις απαιτήσεις τις νομοθεσίας, παραμένουν οι παραγωγικές επιχειρήσεις, οι διανομείς-μεταφορείς, το λιανικό εμπόριο, οι επιχειρήσεις που υποστηρίζουν μαζική εστίαση και οι παρασκευαστές που πωλούν λιανικώς.

Η διαδικασία των ελέγχων εξειδικεύεται κατά κατηγορία επιχειρήσεων, κατηγορία κινδύνων και κατηγορία τροφίμων και υλικών σε επαφή με τρόφιμα, και περιλαμβάνει την επιθεώρηση της εγκατάστασης και τον εργαστηριακό έλεγχο των προϊόντων που παράγονται και διατίθενται στον καταναλωτή, τον έλεγχο των συνθηκών υγιεινής, την αξιολόγηση των συστημάτων διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων, την εξέταση της τεκμηρίωσης των παραγωγικών διεργασιών.

Βασική συνιστώσα αυτού αποτελεί η παρακολούθηση της υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων, που διακινούνται ανά την επικράτεια στα πλαίσια του ενδοκοινοτικού εμπορίου και κατά το στάδιο των εισαγωγών. Οι έλεγχοι εξετάζουν μικροβιολογικές παραμέτρους, παρουσία χημικών και φυσικών κινδύνων (ρυπαντές, ραδιενέργειας), ποιότητα ή/και νοθεία, επισήμανση, παραπλανητική διαφήμιση ή παρουσίαση.

Στο στάδιο της εισαγωγής και κατά την ενδοκοινοτική διακίνηση, οι έλεγχοι είναι στην πλειοψηφία τους τακτικοί και προγραμματίζονται σε ημερήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη τις αναγγελίες των φορτίων. Διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται δειγματοληψία και εργαστηριακή ανάλυση βάση του προγραμματισμού από την ΚΑΑ λαμβάνοντας υπόψη την Εθνική και Κοινοτική νομοθεσία.

Προβλήματα που συνεχίζουν να χαρακτηρίζουν τον τομέα αυτό είναι:

- Η άσκηση αποδοτικότερου συστήματος εποπτείας και συντονισμού των υπηρεσιών που εμπλέκονται στον επίσημο έλεγχο.
- Το ζήτημα των επικαλύψεων αρμοδιοτήτων στον έλεγχο κατά το στάδιο της εισαγωγής.
- Η έλλειψη ή ανισοκατανομή προσωπικού.
- Η έλλειψη διαδικασιών Audit.
- Η ανάγκη περαιτέρω ενοποίησης του κυρωτικού συστήματος.

Ο επίσημος έλεγχος και στον τομέα αυτό στόχευσε στην υποστήριξη των προτεραιοτήτων του ΠΟΕΣΕ μέσα από την συνολική αναβάθμιση του συστήματος ελέγχων. Επιδίωξη των αρχών είναι οι έλεγχοι να διενεργούνται αναλογικά σε όλα τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης, διανομής και διάθεσης στον τελικό καταναλωτή και η συχνότητά τους να καθορίζεται με βάση την κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων ως προς την επικινδυνότητα.

2.1 Επίσημοι έλεγχοι

2.1.1. Επίσημοι έλεγχοι σε επίπεδο επιχειρήσεων

Κατά τη διάρκεια του 2011 διενεργήθηκαν συνολικά 85276 έλεγχοι σε επίπεδο επιχειρήσεων. Οι επιθεωρήσεις αυτές, αναγόμενες σε σύνολο 242.713 επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται ανά την επικράτεια, καλύπτουν το 35,1% των υφιστάμενων επιχειρήσεων.

Ο προσανατολισμός των επιθεωρήσεων όσον αφορά την κατανομή των ελέγχων ανά κατηγορία επιχείρησης αποτυπώνεται στον Πίνακα 1 και το Σχήμα 1 του Παραρτήματος ήτοι:

- 39,9 % σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών
- 39,6 % αντιστοιχεί στο λιανικό εμπόριο
- 11,6 % σε παρασκευαστές που πωλούν λιανικώς
- 4,7 % σε παρασκευαστές και συσκευαστές
- 4,2 % σε διανομείς, μεταφορείς

Από τα παραπάνω στοιχεία, παρατηρούμε ότι συγκεντρώνεται υψηλό ποσοστό ελέγχων σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών και λιανικής πώλησης που αποδίδεται στην εξειδίκευση κάποιων υπηρεσιών σε συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων λόγω αρμοδιότητας. Η ανάγνωση αυτή των στοιχείων, δεν επιτρέπει να αναδειχθεί η υποστήριξη των προτεραιοτήτων του επισήμου ελέγχου που έχουν δοθεί μέσω των ετησίων πλάνων ελέγχου από την Κεντρική Αρμόδια Αρχή, όμως περαιτέρω ανάλυσή τους, έχει δείξει ότι οι υπηρεσίες έχουν μπει στη λογική υποστήριξης των κατευθύνσεων που τους δίνονται σε ετήσια βάση.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά τους ελέγχους που έγιναν σε παραγωγικές επιχειρήσεις της χώρας (παρασκευαστές-συσκευαστές) που αποτέλεσαν και προτεραιότητα κατά το 2011 ανήλθαν σε 4054 επιθεωρήσεις, η κατανομή των οποίων ήταν η εξής:

- 51 % (2068) σε επιχειρήσεις συνθέτων και άλλων τροφίμων
- 48 % (1933) σε επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων φυτικής προέλευσης
- 1% (56) σε επιχειρήσεις παραγωγής ή πώλησης υλικών –αντικειμένων σε επαφή με τρόφιμα και προσθέτων υλών

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι έχει δοθεί η κατεύθυνση στις Αρμόδιες Αρχές για τον έλεγχο των παραγωγικών επιχειρήσεων ότι θα πρέπει να συνδυάζει τόσο τη συμμόρφωση με τον Καν. 852/2004 για την υγιεινή όσο και τον έλεγχο σε άλλους τομείς όπως τα πρόσθετα και τα υλικά σε επαφή με τρόφιμα κ.α.

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκε η διαχείριση 1456 καταγγελιών μέσα από ένα αξιόπιστο και ολοκληρωμένο σύστημα διερεύνησης Αυτές αφορούσαν κυρίως:

- Επιχειρήσεις με πλημμελείς συνθήκες υγιεινής (562)
- Μη ασφαλή τρόφιμα (αλλοιωμένα ή λήξη του ορίου διατηρησιμότητας αυτών) (58)
- Ελλείψεις στα συστήματα αυτοελέγχου (HACCP) (50)
- Μη ορθή επισήμανση τροφίμων (45)
- Άλλες (124)

Στο πλαίσιο των επιθεωρήσεων, πολλές επιχειρήσεις δέχτηκαν λεπτομερείς συστάσεις και υποδείξεις που αφορούσαν:

- τη βελτίωση των κανόνων υγιεινής,
- τη λήψη μέτρων για συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που σχετίζονται με θέματα αδειοδότησης, εγκρίσεων κ.τ.λ
- τη βελτίωση εφαρμογής των εγκαταστημένων συστημάτων HACCP,
- τη συμμόρφωση με τους κανόνες περί επισήμανσης και παρουσίασης των τροφίμων.

2.1.2. Επίσημοι έλεγχοι σε επίπεδο εργαστηριακών ελέγχων. Δειγματοληψία και Ανάλυση

Κατά τη διάρκεια του 2011 διενεργήθηκαν συνολικά 4947 έλεγχοι σε επίπεδο εργαστηριακών αναλύσεων τροφίμων (4603), υλικών σε επαφή με τρόφιμα (329) και καθαρότητας προσθέτων (15). Τα είδη τροφίμων και οι κίνδυνοι για τους οποίους ελέγχθηκαν καθορίστηκαν με τη διαδικασία της ανάλυσης επικινδυνότητας από τις ομάδες εργασίας των εξειδικευμένων επιστημόνων των αρμοδίων αρχών οι οποίες οργανώθηκαν και συνεδρίασαν με την ενεργό συμμετοχή και καθοδήγηση του ΕΦΕΤ. Διεξήχθησαν 18 Προγράμματα Επίσημου ελέγχου της Ασφάλειας και Ποιότητας των Τροφίμων για τους κυριότερους χημικούς κινδύνους ήτοι καταλοίπων φυτοπροστατευτικών ουσιών, διοξινών, βαρέων μετάλλων, μυκοτοξινών, πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων, υδρογονανθράκων παραφινελαίου, υπέρβασης προσθέτων, νιτρικών, αλλεργιογόνων, γενετικών τροποποιήσεων, μετανάστευσης χημικών ουσιών από υλικά σε επαφή με τρόφιμα, καθαρότητας προσθέτων

Αναλυτικά στοιχεία των εργαστηριακών ελέγχων των τροφίμων παρέχονται στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος.

Στον Πίνακα 3 του Παραρτήματος αναφέρονται τα Προγράμματα Επίσημου Ελέγχου της Ασφάλειας και Ποιότητας των Τροφίμων που υλοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ σε συνεργασία με τις Αρμόδιες Διευθύνσεις των Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας.

2.1.3. Επίσημοι έλεγχοι στον τομέα των εισαγωγών

Κατά τη διάρκεια του 2011 διενεργήθηκαν συνολικά 25.384 έλεγχοι σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης στο στάδιο της εισαγωγής. Οι έλεγχοι αυτοί διενεργήθηκαν σε σύνολο 12.166 φορτίων που παρουσιάστηκαν προς εισαγωγή. Η κατανομή των ελέγχων όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 4 του Παραρτήματος έχει ως ακολούθως:

- 47% έλεγχος επισήμανσης
- 5% φυσικός έλεγχος με δειγματοληψία και εργαστηριακή ανάλυση για την παρουσία μολυντών (μυκοτοξίνες, τοξίνες του γένους *Fusarium*, βαρέα μέταλλα κλπ.), ραδιενέργειας, ΓΤΟ, μικροβιακού φορτίου κλπ.
- 48% έλεγχος για τη συμμόρφωση ως προς τις ποιοτικές προδιαγραφές

Στα Σχήματα 5, 6 και 7 του Παραρτήματος παρατίθεται για κάθε είδος ελέγχου, η κατανομή τους στις ακόλουθες κατηγορίες τροφίμων:

- Νωπά οπωροκηπευτικά
- Ξηροί καρποί και προϊόντα τους
- Καφές
- Όσπρια
- Ελαιούχοι σπόροι
- Δημητριακά και προϊόντα τους
- Αποξηραμένα φρούτα
- Χυμοί
- Λοιπά μεταποιημένα προϊόντα φυτικής προέλευσης (υπόλοιπα)

Από την κατανομή των ελέγχων επισήμανσης (Σχήμα 5) προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των διενεργηθέντων ελέγχων αφορά σε νωπά οπωροκηπευτικά και στη συνέχεια στα λοιπά μεταποιημένα προϊόντα φυτικής προέλευσης και στους ξηρούς καρπούς και τα προϊόντα τους.

Από την κατανομή των φυσικών ελέγχων με δειγματοληψία και εργαστηριακή ανάλυση (Σχήμα 6) προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των διενεργηθέντων ελέγχων αφορά σε δημητριακά και προϊόντα τους και στη συνέχεια σε ξηρούς καρπούς και προϊόντα τους και σε λοιπά προϊόντα φυτικής προέλευσης.

Από την κατανομή των ελέγχων για τη συμμόρφωση ως προς τις ποιοτικές προδιαγραφές (Σχήμα 7) προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό αφορά σε νωπά οπωροκηπευτικά και στη συνέχεια σε λοιπά προϊόντα φυτικής προέλευσης και σε ξηρούς καρπούς και προϊόντα τους.

Στον Πίνακα 4 παρατίθενται αναλυτικά τα στοιχεία των διενεργηθέντων ελέγχων ανά κατηγορία προϊόντων (εκτός των λοιπών μεταποιημένων προϊόντων φυτικής προέλευσης). Από τον πίνακα αυτό είναι εμφανές ότι τηρήθηκαν σε μεγάλο ποσοστό οι απαιτήσεις της Κοινοτικής και Εθνικής νομοθεσίας, ενώ επιτεύχθηκαν οι προτεραιότητες ελέγχου και οι στρατηγικοί στόχοι του ΠΟΕΣΕ με στόχο την προστασία της υγείας του καταναλωτή. Προς την κατεύθυνση επίτευξης των στόχων και για τον καλύτερο συντονισμό των αρμοδίων αρχών ελέγχου εκδόθηκαν σχετικές εγκύκλιοι, στα οποία περιλαμβάνονται κατευθυντήριες οδηγίες και διευκρινήσεις σχετικά με την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας. Επιπλέον πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις με τις αρμόδιες αρχές ελέγχου, προκειμένου να συζητηθούν διάφορα ζητήματα.

Στα πλαίσια του επίσημου ελέγχου κατά την εισαγωγή, διενεργήθηκαν από το ΓΧΚ συνολικά 3431 έλεγχοι σε σύνολο 7238 φορτίων κατά το έτος 2011.

Από τον συστηματικό έλεγχο εγγράφων, το έλεγχο ταυτότητας και τον φυσικό έλεγχο (χημική ανάλυση), τα 37 φορτία κρίθηκαν ως μη ασφαλή, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 1,1% των ελεγχθέντων ποσοτήτων. Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνονται αναλυτικά ανά κατηγορία τροφίμων η κατανομή των εισαγομένων, ελεγχομένων και μη ασφαλών φορτίων.

Κατηγορία Τροφίμων (ανα κεφάλαιο του Δασμολογίου)	Συνολικός αριθμός φορτίων	Αριθμός φορτίων που ελέγχθηκαν	Αριθμός φορτίων που κρίθηκαν μη ασφαλή
Καφές, τσάι, μπαχαρικά (κεφ. 9)	425	18	2
Προϊόντα αλευροποίας (κεφ. 11)	94	26	0
Γόμες, ρητίνες και άλλοι χυμοί και εκχυλίσματα φυτικά (κεφ. 13)	89	42	0
Λίπη και Έλαια (κεφ. 15)	444	327	0
Ζάχαρα και ζαχαρώδη παρασκευάσματα (κεφ. 17)	1467	451	6
Κακάο και παρασκευάσματα αυτού (κεφ. 18)	343	172	0
Παρασκευάσματα με βάση τα δημητριακά (κεφ. 19)	1262	678	0
Παρασκευάσματα λαχανικών, χυμοί (κεφ. 20)	1868	1048	22
Διάφορα παρασκευασματα διατροφής (κεφ. 21)	1246	669	7

2.1.4 Επίσημοι έλεγχοι κατά την ενδοκοινοτική διακίνηση

Κατά την διάρκεια του 2011 διενεργήθηκαν συνολικά 63.803 έλεγχοι σε νωπά και μεταποιημένα τρόφιμα φυτικής προέλευσης κατά την ενδοκοινοτική διακίνηση. Οι έλεγχοι αυτοί διενεργήθηκαν σε σύνολο 47.711 φορτίων από τα οποία τα 45.044 φορτία αφορούσαν φορτία που απεστάλησαν σε άλλα Κράτη Μέλη και τα υπόλοιπα 2.667 φορτία σε παραλαβές

από άλλα Κράτη Μέλη. Η κατανομή των ελέγχων, όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 8 του Παραρτήματος, έχει ως ακολούθως:

- 45,1 % έλεγχος επισημάνσεως
- 54,7% έλεγχος για τη συμμόρφωση προς τις ποιοτικές προδιαγραφές
- 0,2% φυσικός έλεγχος με δειγματοληψία και εργαστηριακή ανάλυση για την παρουσία αφλατοξινών σε φορτία ξηρών σύκων ελληνικής παραγωγής και Ωχρατοξίνης Α σε φορτία σταφίδων ελληνικής παραγωγής.

Στα Σχήματα 9, 10 και 11 του Παραρτήματος παρατίθεται για κάθε είδος ελέγχου, η κατανομή τους στις ακόλουθες κατηγορίες τροφίμων:

- Νωπά σπυροκηπευτικά
- Μεταποιημένα τρόφιμα φυτικής προέλευσης
- Ξηρά σύκα
- Σταφίδα

Από την κατανομή των ελέγχων επισημάνσεως και συμμόρφωσης ως προς τις ποιοτικές προδιαγραφές (Σχήμα 9 και 10) προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό αφορά σε αποστολές φορτίων νωπών σπυροκηπευτικών προϊόντων.

Από την κατανομή των φυσικών ελέγχων με διενέργεια δειγματοληψίας και εργαστηριακής ανάλυσης για Ωχρατοξίνη Α (ΟΤΑ) προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό αφορά σε φορτία σταφίδας (Σχήμα 11).

Στον Πίνακα 7 παρουσιάζονται αναλυτικά τα στοιχεία των διενεργηθέντων ελέγχων ανά κατηγορία προϊόντων. Από τον πίνακα αυτό είναι εμφανές ότι τηρήθηκαν οι απαιτήσεις της Κοινοτικής και Εθνικής νομοθεσίας, ενώ επιτεύχθηκαν οι προτεραιότητες ελέγχου και οι στρατηγικοί στόχοι του ΠΟΕΣΕ με στόχο την προστασία της υγείας του καταναλωτή.

2.2 Συνολική συμμόρφωση

2.2.1 Συνολική συμμόρφωση των επιχειρήσεων

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι η συμμόρφωση των επιχειρήσεων ως προς τις βασικές παραμέτρους της νομοθεσίας κυμάνθηκε σε ποσοστό 92,9% .

Το ποσοστό συμμόρφωσης έχει κυμανθεί περίπου στα επίπεδα του 2010 (αυξημένο κατά 1,5%). Το επίπεδο συμμόρφωσης των επιχειρήσεων παραμένει υψηλό παρά τις δυσκολίες λόγω της οικονομικής συγκυρίας. Το γεγονός αυτό φανερώνει τόσο τη θετική συμβολή των υπηρεσιών και των επίσημων ελέγχων που αυτές διενεργούν, όσο και την αυξημένη υπευθυνότητα των επιχειρήσεων έναντι των υποχρεώσεών τους στις απαιτήσεις της νομοθεσίας για την υγιεινή.

2.2.2. Συνολική συμμόρφωση σε επίπεδο εργαστηριακών ελέγχων

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι η συμμόρφωση των τροφίμων ως προς τις βασικές παραμέτρους της νομοθεσίας κυμάνθηκε όσον αφορά τους εργαστηριακούς ελέγχους σε ποσοστό 94,8%. Το ποσοστό συμμόρφωσης κρίνεται ικανοποιητικό.

2.2.3 Συνολική συμμόρφωση των προϊόντων φυτικής προέλευσης στο στάδιο της εισαγωγής

Από τα αναλυτικά στοιχεία των επίσημων ελέγχων, τα οποία παρουσιάζονται στον Πίνακα 4 του Παραρτήματος, προκύπτει ότι οι επίσημοι έλεγχοι που διενεργήθηκαν στα τρόφιμα φυτικής προέλευσης κατά το έτος 2011 στο στάδιο της εισαγωγής, σε γενικό πλαίσιο είναι ικανοποιητικοί. Παρατηρήθηκαν παρόλα αυτά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης οι οποίες οδήγησαν σε 30 απορρίψεις φορτίων τροφίμων φυτικής προέλευσης στο στάδιο της εισαγωγής. Συγκεκριμένα διαπιστώθηκαν σημαντικά ποσοστά μη συμμορφώσεων σε φορτία ξηρών καρπών, στα οποία διενεργήθηκε έλεγχος αφλατοξινών και σε φορτία κουκουναριού και σουσαμιού, στα οποία διενεργήθηκε έλεγχος σαλμονέλλας.

Λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις μη συμμορφώσεις στο στάδιο της εισαγωγής, πραγματοποιήθηκε προγραμματισμός για την επόμενη χρονιά (2012), στο πλαίσιο του ΠΟΕΣΕ, για τη σταδιακή και πλήρη ανταπόκριση και συμμόρφωση προς τις ισχύουσες διατάξεις.

2.2.4 Συνολική συμμόρφωση των προϊόντων φυτικής προέλευσης κατά την ενδοκοινοτική διακίνηση

Από τα αναλυτικά στοιχεία των επίσημων ελέγχων, τα οποία παρουσιάζονται στον Πίνακα 7 του Παραρτήματος προκύπτει ότι οι επίσημοι έλεγχοι που διενεργήθηκαν στα νωπά και μεταποιημένα τρόφιμα φυτικής προέλευσης κατά το έτος 2011 κατά την ενδοκοινοτική διακίνηση σε γενικό πλαίσιο είναι ικανοποιητικοί εφόσον δεν υπήρξαν μη συμμορφώσεις.

2.3 Ανάλυση των μη συμμορφώσεων

2.3.1 Ανάλυση των μη συμμορφώσεων στις επιχειρήσεις

Από την αξιολόγηση των συνολικών αποτελεσμάτων που αναφέρονται στον επισυναπτόμενο Πίνακα 1 του Παραρτήματος κατεγράφησαν 6115 παραβάσεις (ποσοστό 7,2 %) (Σχήμα 2).

Η κατανομή των παραβάσεων με φθίνουσα ταξινόμηση έχει ως εξής:

Γενική Υγιεινή:	3699	ήτοι ποσοστό 60,5%
Υγιεινή (HACCP):	965	ήτοι ποσοστό 15,8%
Μη ασφαλή τρόφιμα:	619	ήτοι ποσοστό 10,1%
Άλλες:	603	ήτοι ποσοστό 9,9%
Επισήμανση και Παρουσίαση:	207	ήτοι ποσοστό 3,4%
Σύνθεση:	22	ήτοι ποσοστό 0,3%

Αναλυτικά, οι μη συμμορφώσεις που αφορούν στην γενική υγιεινή (60,5%) οφείλονται κυρίως σε μη ικανοποιητική εφαρμογή των κανόνων ορθής υγιεινής πρακτικής που εντοπίζονται στις λειτουργικές διαδικασίες, στις πρακτικές χειρισμών και στην ανεπάρκεια εκπαίδευσης του προσωπικού. Στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών αρχικά και λιανικού εμπορίου σε δεύτερο βαθμό, αλλά και παρασκευαστών που πωλούν λιανικώς καταγράφονται τα μεγαλύτερα προβλήματα γενικής υγιεινής. Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ελέγχου μέσω της κατάρτισης των επιθεωρητών, της αφομοίωσης των απαιτήσεων της νομοθεσίας και την επιβολή μέτρων για την τήρησή τους ανέδειξε σαφέστερα το πρόβλημα των μη συμμορφώσεων των επιχειρήσεων αυτών στο πεδίο της γενικής υγιεινής.

Η μείωση των μη συμμορφώσεων που εντοπίζονται στα συστήματα αυτοελέγχου (15,8%), οφείλεται στη βελτίωση των συστημάτων αυτών κατόπιν εξαιρετικά σημαντικής προσπάθειας προς την κατεύθυνση αυτή από τις ελεγκτικές αρχές, όλα τα προηγούμενα έτη και από την έναρξη εφαρμογής του ΠΟΕΣΕ.

Οι περιπτώσεις μη ασφαλών τροφίμων που συνοδεύτηκαν με αντίστοιχες διοικητικές πράξεις (κατασχέσεις τροφίμων) ανήλθαν σε ποσοστό 10,1%, σχεδόν στα ίδια επίπεδα (ελάχιστα μειωμένο) με το προηγούμενο έτος, γεγονός που καταδεικνύει τη σταθερή πρόοδο του συστήματος ελέγχου τροφίμων στη χώρα συνολικότερα.

Το ποσοστό μη συμμορφώσεων στην κατηγορία «άλλες» (9,9) αφορά περιπτώσεις ελλείψεων των επιχειρήσεων ως προς τις διοικητικές πράξεις, που σχετίζονται με την ανάγκη ανανεώσεων, επεκτάσεων, τροποποιήσεων κλπ. των αδειών λειτουργίας τους.

Η κατανομή των παραβάσεων ανά είδος επιχείρησης τροφίμων και με φθίνουσα ταξινόμηση έχει ως εξής:

Παροχή υπηρεσιών: με ποσοστό 49,9%

Λιανικό εμπόριο:	με ποσοστό 28,3%
Παρασκευαστές που πωλούν λιανικώς:	με ποσοστό 14,0%
Παρασκευαστές – συσκευαστές:	με ποσοστό 5,2%
Διανομείς – μεταφορείς:	με ποσοστό 2,6%

Το 2011 το ποσοστό παραβατικότητας στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εμφανίζεται αυξημένο, ιδιαίτερα στον τομέα της γενικής υγιεινής, γεγονός που δικαιολογείται από τη σημαντική αύξηση (κατά 17%) του ποσοστού των ελέγχων στην κατηγορία των επιχειρήσεων αυτών .

Αξιοσημείωτη είναι η σημαντική μείωση της παραβατικότητας σε επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου, παρά το γεγονός ότι ο αριθμός των ελέγχων κυμάνθηκε στα επίπεδα του 2010, ως αποτέλεσμα βελτίωσης του επιπέδου των εγκαταστάσεων αυτών κατόπιν της έμφασης που είχε δοθεί στην κατεύθυνση αυτή τα προηγούμενα έτη.

2.3.2 Ανάλυση των μη συμμορφώσεων σε επίπεδο εργαστηριακών ελέγχων

Η συνολική μη συμμόρφωση των τροφίμων ως προς τους κινδύνους που εξετάστηκαν ανέρχεται στο 5,2% του συνόλου των τροφίμων που εξετάστηκαν. Η κατανομή των παραβάσεων σε επίπεδο εργαστηριακού ελέγχου διαμορφώνεται ως εξής: το 44% των μη συμμορφούμενων τροφίμων αφορά σε τρόφιμα με παραβάσεις στην επισήμανση-παρουσίασή τους, το 34% σε μη συμμορφώσεις ως προς τη σύνθεσή τους, το 7,5% ως προς την παρουσία ρυπαντών, το 5,4% σε μη συμμορφώσεις όσον αφορά στην ανίχνευση προσθέτων και το 9,1% σε άλλες παραβάσεις

Η συνολική μη συμμόρφωση των υλικών σε επαφή με τρόφιμα που εξετάστηκαν ανέρχεται στο 13,7%

Όσον αφορά στην καθαρότητα των προσθέτων δεν ανιχνεύθηκαν παραβάσεις για το σύνολο των δειγμάτων που εξετάστηκαν.

2.3.3 Ανάλυση των μη συμμορφώσεων των προϊόντων φυτικής προέλευσης στο στάδιο της εισαγωγής

Όσον αφορά στον έλεγχο επισήμανσης και ποιοτικών προδιαγραφών, όλες οι κατηγορίες φυτικών προϊόντων δεν παρουσίασαν κάποιο σημαντικό ποσοστό μη συμμόρφωσης όπως φαίνεται και από τα στοιχεία του Πίνακα 4.

Οι περισσότερες μη συμμορφώσεις όσον αφορά στο φυσικό έλεγχο που καταγράφονται είναι ήσσονος σημασίας. Εξάιρεση αποτελούν:

α) Φορτία ξηρών καρπών και προϊόντων τους, όπου παρατηρείται ποσοστό μη συμμορφώσεων 5,31%, στο σύνολο των ελεγθέντων φορτίων, όσον αφορά στην παρουσία αφλατοξινών. Στο συνολικό αυτό ποσοστό μη συμμόρφωσης συμπεριλαμβάνονται οι μη συμμορφώσεις του Καν(ΕΚ) 1152/2009 και του Καν (ΕΚ) 669/2009, οι οποίες παρουσιάζονται αναλυτικά στους Πίνακες 5 και 6 αντίστοιχα. Το ποσοστό μη συμμόρφωσης για τα εισαχθέντα φορτία ξηρών καρπών που ελέγχθησαν σε εφαρμογή του Καν(ΕΚ) 1152/2009 υπολογίζεται στο 7,06% (Πίνακας 5). Αντίστοιχα το ποσοστό μη συμμόρφωσης για τα εισαχθέντα φορτία ξηρών καρπών που ελέγχθησαν σε εφαρμογή του Καν(ΕΚ) 669/2009, και συγκεκριμένα αραχίδες χωρίς κέλυφος από Αργεντινή, ανέρχεται 14,29% (Πίνακας 6).

β) Φορτία κουκουναριού, όπου διεξήχθη έλεγχος σε ποσοστό 33,3% των σχετικών φορτίων (Πίνακας 4) και παρατηρείται ποσοστό μη συμμόρφωσης ως προς την παρουσία σαλμονέλλας 25% και

γ) Φορτία σουσαμιού, όπου διεξήχθη έλεγχος σε ποσοστό 3,6% των σχετικών φορτίων (Πίνακας 4), και παρατηρείται ποσοστό μη συμμόρφωσης ως προς την παρουσία σαλμονέλλας 5%.

Στην πλειοψηφία τους τα φορτία μεταποιημένων τροφίμων φυτικής προέλευσης στα οποία διαπιστώνεται κάποιας μορφής μη συμμόρφωση, επαναποστέλλονται στη χώρα

καταγωγής/προέλευσής τους. Η επιλογή της αλλαγής χρήσης ή της επαναπροστολής των φορτίων αυτών σε Τρίτη Χώρα αφορούν ελάχιστες περιπτώσεις.

2.3.4 Ανάλυση των μη συμμορφώσεων των προϊόντων φυτικής προέλευσης κατά την ενδοκοινοτική διακίνηση

Όσον αφορά τόσο στα νωπά οπωροκηπευτικά όσο και στα μεταποιημένα προϊόντα φυτικής προέλευσης τα αποτελέσματα των ελέγχων ήταν ικανοποιητικά και το ποσοστό των μη συμμορφούμενων φορτίων ήταν πολύ μικρό.

Συγκεκριμένα, για τους φυσικούς ελέγχους που διενεργήθηκαν για παρουσία Ωχρατοξίνης Α σε φορτία σταφίδων και την παρουσία αφλατοξινών σε φορτία αποξηραμένων σύκων δεν παρατηρήθηκαν μη συμμορφώσεις. Η αποτελεσματικότητα των επίσημων ελέγχων και η συμμόρφωση των επιχειρήσεων με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας εξασφαλίζει την υψηλή ποιότητα και ασφάλεια των εγχωρίως παραγόμενων ελληνικών σταφίδων, οίνων και αποξηραμένων σύκων.

2.4. Σχέδια ελέγχου – προτεραιότητες

2.4.1. Χημικοί Κίνδυνοι

2.4.4.1. Έλεγχος στον τομέα των Πρόσθετων

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του Προγράμματος δράσεων στον τομέα των προσθέτων για το έτος 2011, σε συνέχεια των δράσεων του προηγούμενου έτους στον τομέα αυτό.

Σκοπός του προγράμματος ήταν ο έλεγχος της συμμόρφωσης των τροφίμων ως προς τη χρήση και περιεκτικότητα πρόσθετων υλών σε προϊόντα φυτικής και ζωικής προέλευσης. Στόχος της διενέργειας αυτών των ελέγχων ήταν ο έλεγχος υπέρβασης ορίων ή εσφαλμένης επισήμανσης όπως αυτά τίθενται από την Κοινοτική και Εθνική νομοθεσία.

Οι προτεραιότητες του ελέγχου στις πρόσθετες ύλες τροφίμων για το έτος 2011, επικεντρώθηκαν κυρίως σε επιχειρήσεις παραγωγής μιγμάτων πέραν των επιχειρήσεων παραγωγής τροφίμων (χρήστες προσθέτων).

Συγκεκριμένα ελέγχθηκαν 8 επιχειρήσεις παραγωγής μιγμάτων και ένας μεγάλος αριθμός εγκαταστάσεων παραγωγής τροφίμων – χρήστες πρόσθετων υλών (περίπου 650 εγκαταστάσεις), όπου μεταξύ άλλων, αξιολογήθηκε η ορθή παραγωγή μιγμάτων πρόσθετων υλών για τα τρόφιμα, η ιχνηλασιμότητα και η ορθή επισήμανση τους.

Τέλος, στις εγκαταστάσεις παραγωγής τροφίμων (π.χ. επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων κρέατος, εδεσμάτων, αναψυκτικών, προϊόντων αρτοποιίας κ.λ.π.), ελέγχθηκε η ορθή χρήση των προσθέτων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του Προγράμματος Ελέγχου της Ασφάλειας και Ποιότητας Τροφίμων έτους 2011 με τίτλο «Πρόσθετες ουσίες σε διάφορα είδη τροφίμων». Σκοπός του προγράμματος ήταν **ο έλεγχος της κανονικότητας των τροφίμων φυτικής και ζωικής προέλευσης, ως προς τις περιεχόμενες πρόσθετες ύλες δηλαδή έλεγχος ως προς την ορθή χρήση προσθέτων σε συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων και έλεγχος συμμόρφωσης ως προς τα ανώτατα επιτρεπτά επίπεδα προσθέτων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των χρωστικών και των γλυκαντικών ουσιών**, με βάση τα ισχύοντα νομοθετικά όρια. Στο πρόγραμμα περιελάμβανε και έλεγχο ορθής επισήμανσης ως προς την κείμενη Νομοθεσία και ειδικότερα όσον αφορά στην ορθή αναγραφή περιεχόμενων προσθέτων/κατηγορίας προσθέτου, την ορθή επισήμανση για τη δήλωση παρουσίας θειωδών και τυχόν παραπλανητική επισήμανση που σχετίζεται με τη μεταφορά ενός προσθέτου στο τελικό προϊόν.

Επίσης πραγματοποιήθηκε έλεγχος της χρωστικής ερυθρό του Sudan I, II, III και IV στα πλαίσια του Καν.669/2009 όσον αφορά το αυξημένο επίπεδο των επίσημων ελέγχων στις εισαγωγές ορισμένων ζωοτροφών και τροφίμων μη ζωικής προέλευσης (κατάργηση της Απόφασης 2005/402 σχετικά με έκτακτα μέτρα όσον αφορά τα τσίλι και τα προϊόντα τσίλι).

Στην περίπτωση της παρουσίας των χρωστικών ουσιών E102 (ταρτραζίνη), E104 (κίτρινο κινολίνης), E110 (κίτρινο Sunset), E122 (Καρμοισίνη), E124 (Πονσώ 4R) και E129 (Ερυθρό Allura), εκτός από τον έλεγχο υπέρβασης των νομοθετικών ορίων ελέγχθηκε και η συμμόρφωση ως προς τις επιπρόσθετες πληροφορίες αναγραφής των χρωστικών αυτών σε τρόφιμα βάσει του άρθρου 24 του Κανονισμού 1333/2008/EK.

Στην περίπτωση της παρουσίας των θειωδών, εκτός από τον έλεγχο υπέρβασης ορίων ελέγχθηκε και η συμμόρφωση ως προς το άρθρο 11 του Κώδικα Τροφίμων & Ποτών έτσι όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την 603/2004 απόφαση του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου (Α.Χ.Σ.) (ΦΕΚ 489/Β/13-4-2005), που αφορά στην επισήμανση των αλλεργιογόνων συστατικών και επιβάλλει την επισήμανση των προϊόντων στα οποία ανιχνεύεται διοξείδιο του θείου ή θειώδεις ενώσεις σε συγκεντρώσεις μεγαλύτερες από 10 mg/kg ή 10 mg/l (εκφρασμένο ως SO₂).

Η επιλογή των προτεραιοτήτων για το συγκεκριμένο πρόγραμμα ελέγχου βασίστηκε σε εκτίμηση επικινδυνότητας, με βάση δεδομένα κατανάλωσης του ελληνικού πληθυσμού σε συνδυασμό με τις επιτρεπόμενες χρήσεις των προσθέτων, συμπεριλαμβανομένων των χρωστικών ουσιών και

γλυκαντικών υλών στις διάφορες κατηγορίες τροφίμων και στις μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις, όπως αυτές ισχύουν για το τελικό προϊόν, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, αλλά και τα τρόφιμα που συνεισφέρουν περισσότερο στη συνολική πρόσληψη. Για τον καθορισμό του στόχου, λήφθηκαν υπόψη νεώτερα επιστημονικά δεδομένα, όπως για παράδειγμα η επαναξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) για ορισμένες χρωστικές ουσίες καθώς και η έναρξη εφαρμογής του άρθρου 24 του Κανονισμού 1333/2008/ΕΚ, σχετικά με τις απαιτήσεις επισήμανσης για τρόφιμα που περιέχουν τις χρωστικές ουσίες E102, E104, E110, E122, E124 και E129.

Επίσης στόχος του προγράμματος ήταν η παρακολούθηση της πραγματικής χρήσης των προσθέτων τροφίμων λαμβάνοντας υπόψη την Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την πρόσληψη προσθέτων τροφίμων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (COM(2001) 542 τελικό) και το άρθρο 27 του Κανονισμού 1333/2008/ΕΚ για τα πρόσθετα τροφίμων σύμφωνα με το οποίο τα κράτη μέλη διατηρούν συστήματα για την παρακολούθηση της κατανάλωσης και της χρήσης προσθέτων τροφίμων βασιζόμενα στην προσέγγιση εκτίμησης επικινδυνότητας και κοινοποιούν τα πορίσματά τους με τη δέουσα περιοδικότητα στην Επιτροπή και στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA).

Στόχος της παρακολούθησης ήταν να διερευνείται κατά πόσον η έκθεση των καταναλωτών σε ορισμένα πρόσθετα τροφίμων οδηγεί σε ενδεχόμενη υπέρβαση της Αποδεκτής Ημερήσιας Πρόσληψης (ΑΗΠ) και να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα.

Οι έλεγχοι διενεργήθηκαν με ευθύνη των Περιφερειακών Δ/νσεων του ΕΦΕΤ στην ευρύτερη περιοχή αρμοδιοτήτων τους σε συνεργασία και με τις αρμόδιες Δ/σεις των Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων.

Αριθμός – Είδος Δειγμάτων

Οι προγραμματισμένοι έλεγχοι για το 2011 αφορούσαν συνολικό αριθμό 1231 δειγμάτων. Από τους 1231 προγραμματισμένους ελέγχους διενεργήθηκαν οι 882, δηλαδή υλοποιήθηκε ο στόχος του προγράμματος κατά 72%.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται τα είδη των τροφίμων που ελέχθησαν ως προς το είδος του προσθέτου/προσθέτων.

1	Οπωροκηπευτικά σε ξύδι, άλμη ή λάδι (εκτός από τις ελιές), κίτρινες πιπεριές σε άλμη	Σορβικά,βενζοϊκά Θειώδη
2	Ελιές και παρασκευάσματα με βάση τις ελιές (π.χ. πολτός ελιάς)	Σορβικά,βενζοϊκά
3	Ζαχαρωμένα, κρυσταλλωμένα και γλασαρισμένα οπωροκηπευτικά π.χ. ανανάς, παπάγια κλπ ζαχαρωμένα	Σορβικά,βενζοϊκά
4	Μαρμελάδες, ζελέδες, μαρμελάδες εσπεριδοειδών και άλλα προϊόντα επάλλειψης με βάση τα φρούτα όπως πουρές φρούτων, πούλπες φρούτων, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων "χαμηλών θερμίδων"	Σορβικά, βενζοϊκά Θειώδη Χρωστικές της οδ. 94/36/ΕΚ, παράρτημα III, (ΚΤΠ άρθρο 35) και ειδικότερα E 104, E 110 και E124
5	Τελικές επικαλύψεις (σιρόπι για τηγανίτες, αρωματισμένο σιρόπι για μιλκσέικ και παγωτό, παρόμοια προϊόντα)	Σορβικά Θειώδη Χρωστικές της οδ. 94/36/ΕΚ, παράρτημα V, Μέρος 2 (ΚΤΠ άρθρο 35) και ειδικότερα E 102, E 104, E 110, E 122, E 124, E 129, E 131, E 132, E 133 και E 134
6	Γλυκά κουταλιού	Σορβικά,βενζοϊκά Θειώδη Χρωστικές της οδ. 94/36/ΕΚ, παράρτημα V,

		Μέρος 2 (ΚΤΠ άρθρο 35) και ειδικότερα E 102, E 104, E 110, E 122, E 124, E 129, E 131, E 132, E 133 και E 134
7	Αποξηραμένα φρούτα όπως βερίκοκα, ροδάκινα, σταφύλια, δαμάσκηνα και σύκα, μπανάνες, μήλα και αχλάδια και άλλα (συμπεριλαμβανομένων των φλοιοκάρπων ξηρών καρπών)	Θειώδη
8	Αποξηραμένα μανιτάρια, αποξηραμένη τομάτα	Θειώδη
9	Προσσκευασμένο ψωμί, προσσκευασμένο ψωμί σε φέτες και ψωμί σίκαλης, ψωμί μειωμένων θερμίδων	Σορβικά
10	Μερικώς ψημένα, προσσκευασμένα αρτοσκευάσματα (π.χ. Αραβικές πίτες και πίτες για σουβλάκια)	Σορβικά Προπιονικό οξύ
11	Εκλεκτά αρτοσκευάσματα (κέικ, croissant, τσουρέκια)	Σορβικά
12	Ελεύθερα αλκοόλης αρωματισμένα ποτά και ποτά από φρούτα (όχι χυμοί ή νέκταρ)	Σορβικά,βενζοϊκά Θειώδη Χρωστικές της οδ. 94/36/ΕΚ, παράρτημα V, Μέρος 2 (ΚΤΠ άρθρο 35) και ειδικότερα E 102, E 104, E 110, E 122, E 124, E 129, E 131, E 132, E 133 και E 134.
13	Χυμοί ή νέκταρ που περιέχουν ρόδι	Χρωστικές της οδ. 94/36/ΕΚ, παράρτημα V, Μέρος 2 (ΚΤΠ άρθρο 35) και ειδικότερα E 102, E 104, E 110, E 122, E 124, E 129, E 131, E 132, E 133 και E 134.
14	Λευκά λαχανικά και όσπρια (π.χ. μανιτάρια και αγκινάρες σε κονσέρβες και δοχεία)	Θειώδη
15	Λευκά λαχανικά και όσπρια (π.χ. μανιτάρια και αγκινάρες σε κονσέρβες και δοχεία)	Θειώδη
16	Σπορέλαια	Αντιοξειδωτικά: ΒΗΑ, ΒΗQ, ΤΒΗQ
17	Μαργαρίνη	Σορβικά
18	Προψημένες φέτες πατάτας	Σορβικά
19	Μουστάρδα, μουστάρδα Dijon	Σορβικά,βενζοϊκά Θειώδη Χρωστικές της οδ. 94/36/ΕΚ, παράρτημα V, Μέρος 2 (ΚΤΠ άρθρο 35) και ειδικότερα E 102, E 104, E 110, E 122, E 124, E 129, E 131, E 132, E 133 και E 134
20	Προϊόντα μειωμένων θερμίδων με συνθετικές γλυκαντικές ύλες (αναψυκτικά, αρωματισμένα ποτά, ποτά με βάση χυμούς φρούτων, μαρμελάδες, γλυκά του κουταλιού, παρασκευάσματα οπωροκηπευτικών, κομπόστες, ζελέδες, φρούτα σε κονσέρβες ή βάζα, γλυκά, τσουρέκια, τσίχλες κλπ) όλα μειωμένων θερμίδων ή χωρίς πρόσθετα σάκχαρα	Χρωστικές της οδ. 94/36/ΕΚ, παράρτημα V, Μέρος 2 (ΚΤΠ άρθρο 35) και ειδικότερα E 102, E 104, E 110, E 122, E 124, E 129, E 131, E 132, E 133 και E 134 Συνθετικές γλυκαντικές ύλες (ασπαρτάμη, ακεσουλφάμη-Κ, σακχαρίνη, κυκλαμικά, σουκραλόζη)
21	Τσίχλες και άλλα χρωματιστά ζαχαρώδη παρασκευάσματα (όχι γνωστές μάρκες), γρανίτες, καραμέλες, μικρο-καραμέλες αρωματισμού της αναπνοής, με έντονα χρώματα	Σορβικά,βενζοϊκά Χρωστικές της οδ. 94/36/ΕΚ, παράρτημα V, Μέρος 2 (ΚΤΠ άρθρο 35) και ειδικότερα E 102, E 104, E 110, E 122, E 124, E 129, E

		131, E 132, E 133 και E 134 Συνθετικές γλυκαντικές ύλες (ασπαρτάμη, ακεσουλφάμη-Κ, σακχαρίνη, κυκλαμικά, σουκραλόζη)
22	Χυμοί μάνγκο	Χρωστική Αννάτο E 160β
23	Σάλτσες πικάντικες, Ketchup Chili	Ερυθρό του SUDAN
24	Έγχρωμα μπαχαρικά (chilli, κόκκινο πιπέρι κλπ) σε προϊόντα χύμα, ιδιωτικής ετικέτας	Ερυθρό του SUDAN
25	Ξηροί καρποί με βρώσιμο περίβλημα και σνακς με βάση την πατάτα, τα σιτηρά ή το άμυλο	Σορβικά,βενζοϊκά Χρωστικές της οδ. 94/36/EK, παράρτημα V, Μέρος 2 (ΚΤΠ άρθρο 35) και ειδικότερα E 102, E 104, E 110, E 122, E 124, E 129, E 131, E 132, E 133 και E 134 Ερυθρό του SUDAN
26	Μαλάκια, καρκινοειδή και κεφαλόποδα κατεψυγμένα και υπερκατεψυγμένα (γαρίδες, σουπιές, καλαμάρια, κ.ά)	Θειώδη
27	Κατεψυγμένες και υπερκατεψυγμένες γαρίδες	Φωσφορικά
28	Πολτός ψαριών και καρκινοειδών	Χρωστικές της οδ. 94/36/EK, παράρτημα V, Μέρος 2 (ΚΤΠ άρθρο 35) και ειδικότερα E 102, E 104, E 110, E 122, E 124, E 129, E 131, E 132, E 133 και E 134
29	Καπνιστά ψάρια, προμαγειρεμένα καρκινοειδή	Χρωστικές της οδ. 94/36/EK, παράρτημα V, Μέρος 2 (ΚΤΠ άρθρο 35) και ειδικότερα E 102, E 104, E 110, E 122, E 124, E 129, E 131, E 132, E 133 και E 134
30	Προϊόντα με βάση το κρέας (που δεν δηλώνουν φωσφορικά), κρεατοσκευάσματα (παρασκευάσματα νωπού κιμά, νωπά λουκάνικα, νωπά σουβλάκια κ.ά)	Φωσφορικά Χρωστικές της οδ. 94/36/EK, παράρτημα V, Μέρος 2 (ΚΤΠ άρθρο 35) και ειδικότερα E 102, E 104, E 110, E 122, E 124, E 129, E 131, E 132, E 133 και E 134.
31	Τυριά (αρωματισμένο λιωμένο τυρί, τυρί προσυσκευασμένο σε φέτες, τυρί σε στρώσεις και τυρί με πρόσθετα τρόφιμα, σκληρό, ημίσκληρο και ανακατεργασμένο τυρί σε φέτες ή τριμμένο, κ.ά)	Σορβικά
32	Αρωματισμένα επιδόρπια με βάση το γάλα και επιδόρπια γιαουρτιού, επιδόρπια με άρωμα φρούτου	Σορβικά,βενζοϊκά
33	Σκληρά, ημίσκληρα και ημιμαλακά τυριά	Ναταμυκίνη
34	Σαλάτες με βάση τα γαλακτοκομικά	Σορβικά,βενζοϊκά Χρωστικές της οδ. 94/36/EK, παράρτημα V, Μέρος 2 (ΚΤΠ άρθρο 35) και ειδικότερα E 102, E 104, E 110, E 122, E 124, E 129, E 131, E 132, E 133 και E 134.
35	Μαγιονέζα	Σορβικά,βενζοϊκά
36	Σάλτσες όπως barbecue sauce, κέτσαπ τομάτας, Worcestershire sauce, chili sauce, dipping sauce, διάφορα ντρέσινγκ	Σορβικά,βενζοϊκά

37	Ιχθυηρά	Βορικά
38	Σαλάτες (ταραμοσαλάτα, μελιτζανοσαλάτα, ρώσικη, τζατζίκι, πατατοσαλάτα, τυροσαλάτα, φάρμα κηπουρού, τυροκαυτερή φάβα σε άλλειμα, άλλειμα πιπεριάς κλπ)	Σορβικά,βενζοϊκά
39	Σούπες, ζωμοί και κονσομέ κρέατος	Σορβικά,βενζοϊκά

Αποτελέσματα

Από τα δείγματα που ελέχθησαν για έλεγχο κανονικότητας βρέθηκαν 19 μη κανονικά δείγματα (δηλ. ποσοστό 2,8%) επί του συνόλου των δειγμάτων.

Οι λόγοι μη κανονικότητας των εξεταζόμενων δειγμάτων συμπερασματικά ήταν:

- Υπέρβαση μέγιστων επιτρεπόμενων νομοθετημένων ορίων προσθέτων
- Μη δήλωση προσθέτων στην ετικέτα του τροφίμου
- Εσφαλμένη επισήμανση όσον αφορά την αναγραφή της κατηγορίας του προσθέτου ή το είδος του προσθέτου

2.4.1.2. Έλεγχος των υλικών και αντικειμένων που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα

Ο έλεγχος αφορούσε στη συμμόρφωση των Υ.Α.Ε.Τ. που παράγονται και διακινούνται στην ελληνική αγορά με την κοινοτική και εθνική νομοθεσία. Οι προτεραιότητες του ελέγχου στα ΥΑΕΤ για το έτος 2011, επικεντρώθηκαν σε επιχειρήσεις παραγωγής/μορφοποίησης πλαστικών, κεραμικών και προϊόντων από χαρτί και χαρτόνι.

Οι έλεγχοι διενεργήθηκαν με ευθύνη των Περιφερειακών Δ/νσεων του ΕΦΕΤ σε συνεργασία και με τις αρμόδιες Δ/σεις των Περιφερειακών Ενοτήτων. Αντικείμενο του ελέγχου αποτέλεσε η συμμόρφωση των Υ.Α.Ε.Τ. ως προς τις γενικές απαιτήσεις της νομοθεσίας και συγκεκριμένα στην παραγωγή προϊόντων Υ.Α.Ε.Τ. με ορθές παρασκευαστικές πρακτικές (Ο.Π.Π.) τα οποία θα πρέπει να συνοδεύονται από δηλώσεις συμμόρφωσης, η ορθή επισήμανση και ιχνηλασιμότητα και η συμμόρφωση με τις ειδικές απαιτήσεις της νομοθεσίας ανάλογα με το υλικό κατασκευής τους (π.χ. όρια ολικής και ειδικής μετανάστευσης)

Συγκεκριμένα για το 2011, ελέγχθηκαν 47 παραγωγικές εγκαταστάσεις/βιοτεχνίες παραγωγής Υ.Α.Ε.Τ. από χαρτί και χαρτόνι, καθώς και πλαστική και κεραμική ύλη, σημειώνοντας μια αύξηση στην επισκεψιμότητα αυτών των εγκαταστάσεων περίπου 10% σε σχέση με το 2010, ενώ η μη συμμόρφωση μειώθηκε από 7% περίπου το 2010 στο 2% το 2011.

Η μείωση της μη-συμμόρφωσης σε συνάρτηση με την αύξηση της επισκεψιμότητας των επιχειρήσεων αυτών οφείλεται στις συνεχείς και συντονισμένες δράσεις των αρμόδιων αρχών από το 2009, στα πλαίσια του επίσημου ελέγχου – βάσει κατευθυντήριων γραμμών - να ενημερώσουν τις επιχειρήσεις αυτές για τις υποχρεώσεις απέναντι στις απαιτήσεις της νομοθεσίας των τροφίμων.

Το επίσημο πρόγραμμα ελέγχου περιλάμβανε τον έλεγχο 105 υλικών και αντικειμένων σε επαφή με τρόφιμα. Παράλληλα διενεργήθηκαν δύο διερευνητικά προγράμματα, για τον προσδιορισμό φθαλικών εστέρων σε χαρτί σε επαφή με τρόφιμα και φωτοεκκινητών εκτυπωτικών μελανιών και τα προγράμματα αυτά αφορούσαν τον έλεγχο σε 20 συνολικά δείγματα.

Ο επίσημος έλεγχος περιλάμβανε 65 πλαστικά υλικά και αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα (όπως παρεμβύσματα γυάλινων φιαλών, περιέκτες, μαλακά κουταλάκια, πιάτα, ποτήρια, είδη οικιακής χρήσης, μεμβράνες, κ.ά.) ως προς την συνολική μετανάστευση, αλλά και ως προς την ειδική μετανάστευση ουσιών, όπως η φορμαλδεΐδη και μελαμίνη, οι πρωτοταγείς αρωματικές αμίνες, οι αδιπικές και φθαλικές ενώσεις, οι πλαστικοποιητές, η δισφαινόλη Α.

Επίσης, ο έλεγχος περιλάμβανε 20 κεραμικά υλικά σε επαφή με τρόφιμα για προσδιορισμό μολύβδου και καδμίου, σε υλικά όπως πχ γάστρες, περιέκτες γιαούρτης, κούπες κ.ά., καθώς και 20 υλικά από χαρτί/χαρτόνι, για τον έλεγχο περιεκτικότητας σε μόλυβδο, κάδμιο και υδράργυρο, κυρίως σε υλικά που έρχονται σε επαφή με θερμά και λιπαρά τρόφιμα, όπως πχ κουτιά πίτσας, κ.ά.

Τα κύρια προβλήματα όπως διαφαίνονται από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν, εντοπίζονται σε υλικά και αντικείμενα που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα, για τα οποία έχουν θεσπιστεί όρια σε εθνικό επίπεδο.

Σε κάθε περίπτωση μη συμμόρφωσης εφαρμόστηκαν οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία στις επιχειρήσεις οι οποίες ήταν υπεύθυνες για τη μη συμμόρφωση των προϊόντων τους ή στις οποίες βρέθηκε το μη συμμορφούμενο προϊόν.

2.4.1.3. Έλεγχος για την παρουσία ουσιών που επιμολύνουν τα τρόφιμα

• Μυκοτοξίνες

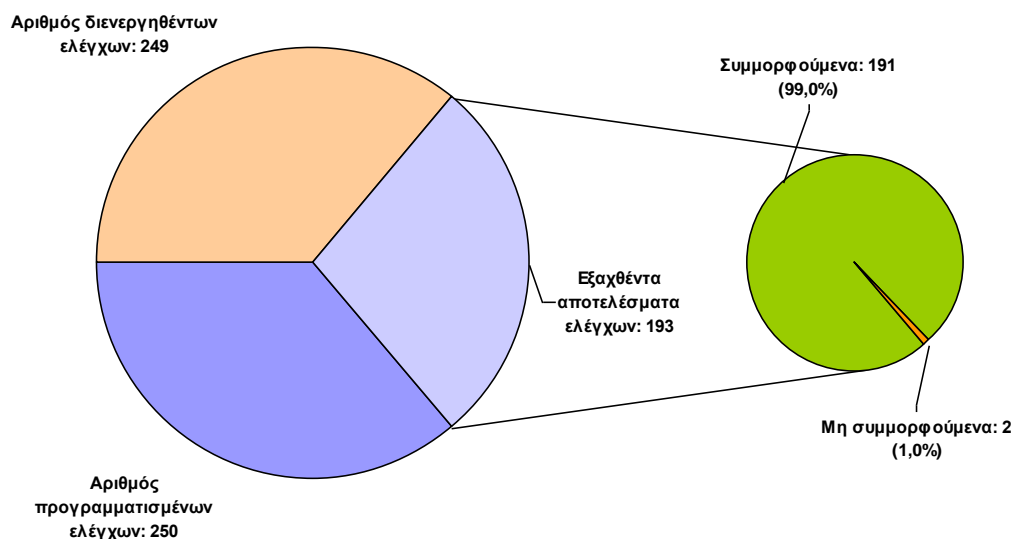
Σκοπός του ελέγχου είναι η διαπίστωση συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 όσον αφορά στα επίπεδα των μυκοτοξινών σε ορισμένα είδη τροφίμων, ώστε να εξασφαλίζεται σε υψηλό επίπεδο η προστασία των καταναλωτών. Ο έλεγχος αφορούσε στα παρακάτω είδη μυκοτοξινών:

- ✓ την αφλατοξίνη Β1, και το άθροισμα των αφλατοξινών Β1, Β2, G1 και G2 σε διάφορα τρόφιμα (ξηρούς καρπούς, μπαχαρικά, προϊόντα δημητριακών και παιδικές τροφές),
- ✓ την αφλατοξίνη Μ1 σε γάλα και προϊόντα του,
- ✓ την ωχρατοξίνη Α (ΟΤΑ) σε διάφορα τρόφιμα (μπαχαρικά, προϊόντα δημητριακών, ρύζι, σταφίδες και παιδικές τροφές),
- ✓ τη δεσοξυνιβαλενόλη (DON) και την ζεαραλενόνη (ZEA) σε προϊόντα δημητριακών,
- ✓ τις φουμονισίνες Β1 και Β2 σε διάφορα προϊόντα καλαμποκιού και παιδικές τροφές,
- ✓ τις τοξίνες Τ2 και ΗΤ2 σε δημητριακά και προϊόντα τους.

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 249 έλεγχοι και μέχρι στιγμής (εκκρεμούν αποτελέσματα αναλύσεων) διαπιστώθηκαν 2 μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία. Σε σχέση με τον ετήσιο στόχο που είχε τεθεί αυτός υλοποιήθηκε σε ποσοστό 99,6%.

Αποτελέσματα Μυκοτοξινών 2011

• Πολυκυκλικοί Αρωματικοί Υδρογονάνθρακες

Σκοπός του ελέγχου ήταν αφενός η διαπίστωση συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1881/2006 όσον αφορά στα επίπεδα των πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων (ΠΑΥς) σε ορισμένα είδη τροφίμων και αφετέρου η παρακολούθηση των επιπέδων ΠΑΥς σε τρόφιμα που δεν έχουν καθορισθεί ακόμα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα. Επίσης, ο έλεγχος αυτός είχε σκοπό σύμφωνα με τη Σύσταση 2005/108/ΕΚ, να καταγράψει τα επίπεδα των 16 ΠΑΥς που έχουν χαρακτηριστεί ως καρκινογόνα ή και γενεοτοξικά (σύμφωνα με την γνωμοδότηση της Επιστημονικής Επιτροπής Τροφίμων της 4ης Δεκεμβρίου 2002 για την επικινδυνότητα για την ανθρώπινη υγεία από την παρουσία των ΠΑΥς σε τρόφιμα - Opinion of the Scientific Committee on Food on the risks to human health of Polycyclic Aromatic Hydrocarbons in food SCF/CS/CNTM/PAH/29 Final 4 December 2002).

Τα τρόφιμα που ελέγχθηκαν περιλαμβάνονται στις παρακάτω κατηγορίες:

- Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο
- Σπορέλαια
- Πυρηνέλαιο
- Καπνιστά κρέατα και καπνιστά προϊόντα με βάση το κρέας
- Σάρκα καπνιστών ψαριών και καπνιστά προϊόντα αλιείας
- Σάρκα ψαριών εκτός από τα καπνιστά ψάρια
- Μαλακόστρακα, κεφαλόποδα, εκτός από τα καπνιστά
- Μεταποιημένα τρόφιμα με βάση τα δημητριακά και παιδικές τροφές για βρέφη και μικρά παιδιά και γάλα για βρέφη και δεύτερης βρεφικής ηλικίας
- Βούτυρο Κακάο

Συνολικά έγιναν 101 έλεγχοι στα ανωτέρω τρόφιμα, ενώ δεν διαπιστώθηκαν μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία. Οι έλεγχοι που έγιναν εκπλήρωσαν τον στόχο που είχε τεθεί αρχικά, (σε ποσοστό 84%).

- **3-Μονοχλωροπροπано-1,2-διόλη**

Σκοπός του ελέγχου ήταν η διαπίστωση συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1881/2006 όσον αφορά στα επίπεδα της 3-μονοχλωροπροπано-1,2-διόλης (3-MCPD).

Έγιναν 9 έλεγχοι σε σάλτσες σόγιας, ενώ δεν διαπιστώθηκαν μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία. Το ποσοστό υλοποίησης του συγκεκριμένου προγράμματος ανήλθε σε 45%, κυρίως λόγω αδυναμίας εύρεσης περισσότερων διαφορετικών ετικετών από σάλτσες σόγιας.

- **Νιτρικά σε λαχανικά**

Σκοπός του ελέγχου ήταν η διαπίστωση συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1881/2006 όσον αφορά στα επίπεδα των νιτρικών ιόντων σε λαχανικά και σε μεταποιημένα τρόφιμα με βάση τα δημητριακά και παιδικές τροφές για βρέφη και μικρά παιδιά, ώστε να εξασφαλίζεται σε υψηλό επίπεδο η προστασία των καταναλωτών.

Συνολικά υλοποιήθηκαν 40 έλεγχοι, σύμφωνα με τον προγραμματισμό σε λαχανικά (φρέσκα και κατεψυγμένα) και παιδικές τροφές, και υπήρξε πλήρης συμμόρφωση με τη νομοθεσία.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου ανάλογα με την κατηγορία τροφίμου που εξετάστηκε καταγράφονται στον πίνακα Ι.

Πίνακας Ι: Επίπεδα νιτρικών ιόντων σε διάφορα τρόφιμα (mg NO₃/kg) σύμφωνα με το Πρόγραμμα Επισήμου Ελέγχου του 2011.

α/α	Κατηγορία Προϊόντων	Αριθμός Ελέγχων	Επίπεδα νιτρικών (mg NO ₃ /kg)		
			Διάμεση Τιμή	Ελάχιστη Τιμή	Μέγιστη Τιμή
(1)	Νωπό σπανάκι	12	732	178	2020
(2)	Σπανάκι συντηρημένο, βαθιάς κατάψυξης ή κατεψυγμένο	5	611	458	1404
(3)	Νωπά μαρούλια	13	1280	853	1913
(4)	Μεταποιημένα τρόφιμα με βάση τα δημητριακά και παιδικές τροφές για βρέφη και μικρά παιδιά	10	25,1	4,9	117,8

- **Βαρέα μέταλλα και ανόργανος κασσίτερος**

Σκοπός του ελέγχου ήταν η διαπίστωση συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1881/2006 όσον αφορά στα επίπεδα του μολύβδου, του καδμίου και του ανόργανου κασσίτερου σε ορισμένα είδη τροφίμων, ώστε να εξασφαλίζεται σε υψηλό επίπεδο η προστασία των καταναλωτών.

Τα τρόφιμα που ελέγχθηκαν περιλαμβάνονται στις παρακάτω κατηγορίες (σε παρένθεση το μέταλλο για το οποίο εξετάστηκαν):

- ο Όσπρια (μόλυβδος)
- ο Βούτυρο, ζωικής προέλευσης, τύπου Κέρκυρας (μόλυβδος)
- ο Κονσέρβες ιχθυηρών (μόλυβδος, κάδμιο, υδράργυρος)
- ο Κατεψυγμένα ιχθυηρά (μόλυβδος, κάδμιο, υδράργυρος)
- ο Κονσέρβες φρούτων και λαχανικών (ανόργανος κασσίτερος)

Συνολικά έγιναν 114 έλεγχοι, ενώ διαπιστώθηκε μια (1) μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία (κατεψυγμένα ιχθυηρά). Σε σχέση με το στόχο που είχε τεθεί αυτός υλοποιήθηκε σε ποσοστό 88%.

Στους ανωτέρω ελέγχους περιλαμβάνονται και 15 διερευνητικοί έλεγχοι οι οποίοι έγιναν σε ρύζι ελληνικής παραγωγής με σκοπό τη συλλογή αξιόπιστων δεδομένων για τα επίπεδα του ανόργανου αρσενικού στο ρύζι και μελλοντική διαμόρφωση της ενωσιακής νομοθεσίας.

Επιπλέον των ανωτέρω ελέγχων, έγιναν ακόμη 30 σε λαχανικά (σπανάκια-μαρούλια) παράλληλα με την εξέταση των νιτρικών ιόντων σε αυτά. Δεν διαπιστώθηκαν μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία.

• **Ανίχνευση επεξεργασίας ορισμένων τροφίμων με ιοντίζουσα ακτινοβολία**

Σκοπός του ελέγχου είναι να διασφαλιστεί ότι τα ακτινοβολημένα τρόφιμα μπορούν να διατίθενται στην αγορά, μόνο εφόσον συμμορφώνονται προς τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 7, παράγραφο 3 της Οδηγίας 1999/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με την οποία έχει εναρμονιστεί η ελληνική νομοθεσία (ΦΕΚ 1370/Β/9-11-2000 & Κώδικας Τροφίμων και Ποτών, άρθρο 30).

Συνολικά υλοποιήθηκαν 20 έλεγχοι, σύμφωνα με τον προγραμματισμό σε μπαχαρικά (9), βότανα (2) και τσάι (9) και υπήρξε πλήρης συμμόρφωση με τη νομοθεσία.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου κοινοποιήθηκαν με το υπ' αριθμ. Πρωτ. 11277/29-06-2012/ΕΦΕΤ/Δ/νση Εργαστηριακών Ελέγχων έγγραφο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2.4.1.4. Έλεγχος παρουσίας αλλεργιογόνων συστατικών που δεν επισημαίνονται

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια των Προγραμμάτων Επισήμου Ελέγχου Τροφίμων Έτους 2011. Σκοπός του προγράμματος ήταν ο έλεγχος για την παρουσία αλλεργιογόνων συστατικών σε τρόφιμα, όσον αφορά στην επισήμανση προσυσκευασμένων τροφίμων, τα οποία είναι πιθανόν να περιέχουν αλλεργιογόνους ουσίες/ τρόφιμα, στο πλαίσιο συμμόρφωσης με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ΚΤΠ.

Ανατέθηκαν 80 έλεγχοι σε προϊόντα για παρουσία αλλεργιογόνων ουσιών/ τροφίμων: 30 έλεγχοι για παρουσία γάλακτος (καζεΐνης), 25 έλεγχοι για παρουσία αραχιδίων και 25 έλεγχοι για παρουσία αυγού. Από τους ελέγχους αυτούς, πραγματοποιήθηκαν 82 έλεγχοι, δηλαδή ποσοστό υλοποίησης 102,5%: 32 έλεγχοι για παρουσία γάλακτος (καζεΐνης), 25 έλεγχοι για παρουσία αραχιδίων και 25 έλεγχοι για παρουσία αυγού. Από τους ελέγχους αυτούς ευρέθησαν 14 μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία, δηλαδή ποσοστό 17,1%, οι οποίες αφορούσαν σε:

α. 7 μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία, λόγω παρουσίας καζεΐνης, ενώ δεν υπήρχε αντίστοιχη επισήμανση στην ετικέτα των προϊόντων, δηλαδή ποσοστό 8,5% επί του συνόλου των ελέγχων

β. 5 μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία, λόγω παρουσίας αραχιδών ενώ δεν υπήρχε αντίστοιχη επισήμανση στην ετικέτα των προϊόντων, δηλαδή ποσοστό ποσοστό 6,5% επί του συνόλου των ελέγχων

γ. 2 μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία, λόγω παρουσίας αυγού ενώ δεν υπήρχε αντίστοιχη επισήμανση στην ετικέτα των προϊόντων, δηλαδή ποσοστό 2,4% επί του συνόλου των ελέγχων

Σημειώνεται ότι οι έλεγχοι στοχεύουν σε προϊόντα τα οποία δεν επισημαίνονται για την παρουσία αλλεργιογόνων συστατικών.

2.4.2. Εθνικό Πρόγραμμα για τον Επίσημο Έλεγχο Τροφίμων του έτους 2011

Επίσημος Έλεγχος για την παρουσία Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών σε τρόφιμα και συστατικά τροφίμων

Στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος για τον Επίσημο Έλεγχο Τροφίμων του έτους 2011 που εντάσσεται στο Πολυετές Ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου (ΠΟΕΣΕ) ετών 2007-2011, υλοποιήθηκε το πρόγραμμα του Επίσημου Έλεγχου για την παρουσία Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών (ΓΤΟ) σε τρόφιμα και συστατικά τροφίμων.

Σκοπός του συγκεκριμένου προγράμματος ήταν η παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κυκλοφορία στην αγορά και την επισήμανση ορισμένων τροφίμων τα οποία είναι πιθανόν να αποτελούνται, περιέχουν, ή παράγονται από ΓΤΟ, ή περιέχουν συστατικά, τα οποία με τη σειρά τους αποτελούνται, περιέχουν, ή παράγονται από ΓΤΟ. Το πρόγραμμα εκπονήθηκε από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Δ/νσεις των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Οι προγραμματισμένοι έλεγχοι για το 2011 αφορούσαν συνολικό αριθμό 35 δειγμάτων και επικεντρώθηκε σε πρώτες ύλες τροφίμων και ορισμένα προϊόντα που παράγονται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από σόγια, ρύζι και λιναρόσπορο. Από τους 35 προγραμματισμένους ελέγχους διενεργήθηκαν οι 26 (ποσοστό 71,43%).

Τρία (3) δείγματα λιναρόσπορου βρέθηκαν να είναι μη συμμορφούμενα όσον αφορά στον έλεγχο της επισήμανσης η οποία δεν είχε όμως καμία σχέση με την παρουσία γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.

Πίνακας II . Προγραμματισμένοι και διενεργηθέντες έλεγχοι ανά είδος τροφίμου

Είδος τροφίμου (πρώτη ύλη και προϊόντα)	Προγραμματισμένοι έλεγχοι (αριθμός δειγμάτων)	Διενεργηθέντες έλεγχοι (αριθμός δειγμάτων)	Ποσοστό υλοποίησης
Σόγια	5	5	100%
Ρύζι	25	16	60%
Λιναρόσπορος	5	5	100%
Σύνολο	35	26	74,29%

Πίνακας III. Ποσοστά Σύμφωνων και Μη Σύμφωνων αποτελεσμάτων επί των εργαστηριακών ελέγχων ανά είδος τροφίμου

Είδος τροφίμου (πρώτη ύλη και προϊόντα)	Διενεργηθέντες έλεγχοι / Εργαστηριακοί έλεγχοι (αριθμός δειγμάτων)	Αριθμός / Ποσοστό Σύμφωνων με τη νομοθεσία δειγμάτων	Ποσοστό Μη Σύμφωνων με τη νομοθεσία δειγμάτων
Σόγια	5	5 δείγματα / 100%	0 δείγματα / 0%
Ρύζι	16	15 δείγματα / 93,75%	1 δείγμα / 6,25%
Λιναρόσπορος	5	5 δείγματα / 100%	0 δείγματα / 0%
Σύνολο	26	25 δείγματα / 96,15%	1 δείγμα / 3,85%

Συμπέρασμα

Κατά τον έλεγχο για την παρουσία ουσιών που επιμολύνουν τα τρόφιμα δεν παρατηρήθηκαν σε μεγάλο εύρος μη συμμορφώσεις, ενώ σε ικανοποιητικό βαθμό κυμάνθηκε η επίτευξη του στόχου υλοποίησης του προγράμματος.

Κατά τον έλεγχο για την παρουσία Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών σε τρόφιμα και συστατικά τροφίμων δεν παρατηρήθηκαν ουσιαστικές μη συμμορφώσεις, ενώ ο στόχος υλοποίησης του προγράμματος επιτεύχθηκε με σχετική επάρκεια.

Όσον αφορά τα υλικά και αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα οι συμμορφώσεις που παρατηρήθηκαν αφορούν σε μία κυρίως από τις κατηγορίες υλικών και αντικειμένων σε επαφή με τρόφιμα που εξετάστηκαν, για την οποία ισχύει εθνική νομοθεσία. Οι εν λόγω μη συμμορφώσεις οδήγησαν σε περαιτέρω στοχευμένους εργαστηριακούς ελέγχους, με αποτέλεσμα να αυξηθεί το ποσοστό των μη συμμορφώσεων

Κατά τον έλεγχο της καθαρότητας προσθέτων δεν παρατηρήθηκαν μη συμμορφώσεις, ενώ η επιτυχία υλοποίησης του προγράμματος ήταν ικανοποιητική.

2.4.3. Διενέργεια ελέγχων στα πλαίσια του Εθνικού Προγράμματος Επίσημου Ελέγχου Τροφίμων έτους 2011 με τίτλο «Επίσημος έλεγχος για την παρακολούθηση της ποιότητας του ελαιολάδου» που εντάσσεται στο Ενιαίο Ολοκληρωμένο Πολυετές Σχέδιο Ελέγχου ετών 2007 – 2011

Σκοπός του ελέγχου ήταν να εξακριβώσει αν τα ελαιόλαδα φέρουν ορθή επισήμανση όσον αφορά τη δηλούμενη κατηγορία και αν είναι νοθευμένα με χαμηλότερης αξίας έλαια σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων άρθρα 11, 71, 72 και του κανονισμού 2568/91/ΕΟΚ (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει).

Οι έλεγχοι έγιναν τόσο σε εγκαταστάσεις τυποποίησης ελαιολάδου, όσο και στο στάδιο της λιανικής πώλησης. Οι έλεγχοι επεκτάθηκαν σε όλες τις κατηγορίες του ελαιολάδου (εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο, παρθένο ελαιόλαδο, ελαιόλαδο, πυρηνέλαιο). Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 114 έλεγχοι και το ποσοστό υλοποίησης του προγράμματος ανήλθε στο 38%. Από τους ανωτέρω ελέγχους προέκυψαν δύο μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία

2.4.4 Προτεραιότητες – Ειδικά σχέδια ελέγχου κατά την εισαγωγή τροφίμων μη ζωικής προέλευσης

2.4.4.1 Χημικοί κίνδυνοι

- Έλεγχος για την παρουσία ουσιών που επιμολύνουν τα τρόφιμα

Μετά την σχετική ανακοίνωση στο σύστημα RASFF, για πρώτη φορά το Σεπτέμβριο 2010, σχετικά με την παρουσία της ουσίας μορφολίνης, ως επικαλυπτικό μέσο σε μήλα καταγωγής Χιλής, δόθηκαν από την ΚΑΑ κατευθυντήριες οδηγίες για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων ως προς την ανίχνευση της ουσίας αυτής στο εν λόγω προϊόν. Σημειώνεται ότι η χρήση της μορφολίνης, ως επικαλυπτικό μέσο, δεν επιτρέπεται σύμφωνα με την Κοινοτική Νομοθεσία για τα πρόσθετα τροφίμων.

Το 2011, κοινοποιήθηκαν μέσω του συστήματος RASFF μία πληθώρα μηνυμάτων σχετικά με την χρήση της ουσίας μορφολίνης, κατά το μετασυλλεκτικό χειρισμό διαφόρων φρούτων, τα οποία υπόκεινται σε επιφανειακή επεξεργασία με κηρούς (λεμόνια καταγωγής Τουρκίας, γλυκολέμονα καταγωγής Μεξικού, μάνγκος καταγωγής Περού, παπάγια καταγωγής Βραζιλίας). Επιπλέον, κοινοποιήθηκε μέσω του συστήματος RASFF, η χρήση των ουσιών διαιθανολαμίνη και τριαιθανολαμίνη, ως επικαλυπτικά μέσα σε μάνγκος καταγωγής Βραζιλίας. Η χρήση των ουσιών αυτών ομοίως δεν επιτρέπεται με βάση την Κοινοτική νομοθεσία για τα πρόσθετα τροφίμων.

Κατόπιν, των ανωτέρω η ΚΑΑ (ΥΠΑΑΤ) εξέδωσε κατευθυντήριες οδηγίες στις αρμόδιες αρχές ελέγχου σχετικά με τον χειρισμό των φορτίων φρούτων, που επιδέχονται επιφανειακή επεξεργασία με κηρούς τόσο στο στάδιο της εισαγωγής όσο και στα σημεία πώλησης στην εγχώρια αγορά για τα φορτία που είχαν ήδη διατεθεί πριν τα μηνύματα RASFF.

Οι οδηγίες που δόθηκαν στο στάδιο της εισαγωγής, αφορούσαν στη διεξαγωγή των ελέγχων επισημάνσης και ταυτότητας σε ποσοστό 100%. Ο φυσικός έλεγχος, συμπεριλαμβανομένης της δειγματοληψίας και της εργαστηριακής ανάλυσης, βασίστηκε σε ανάλυση κινδύνου με τη θέσπιση συγκεκριμένων κριτηρίων (προϊόν, Τρίτη χώρα καταγωγής, εξαγωγέας, περιπτώσεις μη συμμορφώσεων). Αρχικά το ποσοστό φυσικού ελέγχου ήταν υψηλό, αλλά σταδιακά με κριτήριο κυρίως τα αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων μειώθηκε σταδιακά σε πρώτη φάση, σε ποσοστό 10% και κατόπιν σε ποσοστό 2%. Στον κατωτέρω Πίνακα IV παρουσιάζονται τα φορτία νωπών οπωροκηπευτικών, που έχουν υποστεί επιφανειακή επεξεργασία με κηρούς και παρουσιάστηκαν προς εισαγωγή το έτος 2011, ανά Τρίτη χώρα καταγωγής. Στον Πίνακα IV δίνεται επιπλέον ο αριθμός των φορτίων στα οποία διενεργήθηκε φυσικός έλεγχος.

Πίνακας IV : Έλεγχοι σε Φορτία νωπών οπωροκηπευτικών που επιδέχονται επιφανειακή επεξεργασία με κηρούς καταγωγής τρίτων χωρών.

ΠΡΟΪΟΝ	ΤΡΙΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΞΗΧΘΗ ΦΥΣΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ
ΜΗΛΑ	ΧΙΛΗ	239	22
ΑΧΛΑΔΙΑ	ΧΙΛΗ	21	3
ΑΧΛΑΔΙΑ	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	91	7
ΛΕΜΟΝΙΑ	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	545	26
ΜΗΛΑ	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	6	2
ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	13	2
ΓΚΡΕΙΠ ΦΡΟΥΤ	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	17	1
ΛΕΜΟΝΙΑ	ΤΟΥΡΚΙΑ	303	14
ΜΑΝΤΑΡΙΝΙΑ	ΤΟΥΡΚΙΑ	1	0
ΓΚΡΕΙΠ ΦΡΟΥΤ	ΤΟΥΡΚΙΑ	10	0
ΑΧΛΑΔΙΑ	Ν. ΑΦΡΙΚΗ	35	2
ΛΕΜΟΝΙΑ	Ν. ΑΦΡΙΚΗ	49	3
ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ	Ν. ΑΦΡΙΚΗ	92	2
ΓΚΡΕΙΠ ΦΡΟΥΤ	Ν. ΑΦΡΙΚΗ	69	4

ΡΟΔΙΑ	ΠΕΡΟΥ	1	0
ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ	ΑΙΓΥΠΤΟΣ	15	1
ΛΕΜΟΝΙΑ	ΟΥΡΟΥΓΟΥΑ Η	3	1
ΓΚΡΕΙΠ ΦΡΟΥΤ	ΚΙΝΑ	3	1
ΜΗΛΑ	ΣΕΡΒΙΑ	1	1
ΑΒΟΚΑΝΤΟ	ΙΣΡΑΗΛ	24	6
ΓΚΡΕΙΠ ΦΡΟΥΤ	ΙΣΡΑΗΛ	13	5
ΚΛΗΜΕΝΤΙΝΕΣ	ΙΣΡΑΗΛ	1	1
ΓΛΥΚΟΛΕΜΟΝΑ	ΙΣΡΑΗΛ	4	0
ΜΑΝΓΚΟ	ΙΣΡΑΗΛ	3	1
ΜΑΝΤΑΡΙΝΙΑ	ΙΣΡΑΗΛ	9	0

Στο σύνολο των φορτίων που διενεργήθηκε φυσικός έλεγχος, διαπιστώθηκε η παρουσία μορφολίνης σε ένα φορτίο με λεμόνια καταγωγής Τουρκίας και σε ένα με κλημεντίνες καταγωγής Ισραήλ, στα οποία λήφθηκαν τα κατάλληλα μέτρα χειρισμού των φορτίων, βάση της κοινοτικής νομοθεσίας (KAN (ΕΚ) αριθ.882/2004). Στο φορτίο με τα λεμόνια επιλέχτηκε η ειδική μεταχείριση, για σκοπό άλλο από την κατανάλωσή του από τον άνθρωπο ή τα ζώα και στο φορτίο με τις κλημεντίνες, επιλέχτηκε η καταστροφή του φορτίου.

- **Έλεγχος για την παρουσία ραδιονουκλιδίων σε τρόφιμα μη ζωικής προέλευσης καταγωγής Ιαπωνίας**

Μετά την έκρηξη του πυρηνικού σταθμού στην περιοχή της Φουκουσίμα στην Ιαπωνία ως αποτέλεσμα ισχυρού σεισμού στην ευρύτερη περιοχή, στις 11 Μαρτίου 2011, δόθηκαν αρχικά μέσω μηνυμάτων του συστήματος RASFF συστάσεις για ανάλυση ραδιενέργειας σε τρόφιμα και ζωοτροφές που προέρχονταν από την Ιαπωνία. Η ΚΑΑ εξέδωσε κατευθυντήριες οδηγίες προς τις αρμόδιες αρχές ελέγχου για διενέργεια φυσικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της δειγματοληψίας και εργαστηριακής ανάλυσης για το επίπεδο ραδιενεργού μόλυνσης, σε κάθε φορτίο τροφίμων φυτικής προέλευσης, νωπών ή μεταποιημένων, προέλευσης Ιαπωνίας καθώς και σύνθετων τροφίμων που περιείχαν φυτικές πρώτες ύλες προέλευσης Ιαπωνίας, το οποίο θα παρουσιαζόταν προς εισαγωγή.

Άμεσα ελήφθησαν μέτρα σε κοινοτικό επίπεδο με τον ΚΑΝ (ΕΕ) αριθ. 297/2011, για λόγους πρόληψης, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ασφάλεια των τροφίμων και ζωοτροφών καταγωγής ή προέλευσης Ιαπωνίας. Η ΚΑΑ (ΥΠΑΑΤ) εξέδωσε κατευθυντήριες οδηγίες προς τις αρμόδιες αρχές ελέγχου για την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού. Κατόπιν, ακολούθησε μία σειρά κανονισμών που τροποποιούσαν τον αρχικό ή τον καταργούσαν (ΚΑΝ (ΕΕ) αριθ. 961/2011), καθώς και νέες τροποποιήσεις του τελευταίου κανονισμού. Η ΚΑΑ σε όλες τις περιπτώσεις ενημέρωνε τις αρμόδιες αρχές ελέγχου για τους νέους κανονισμούς δίνοντας κατευθυντήριες οδηγίες εφαρμογής των κανονισμών.

Το 2011, και όσον αφορά σε φορτία με τρόφιμα μη ζωικής προέλευσης, παρουσιάστηκαν 2 φορτία καταγωγής Ιαπωνίας στα οποία διενεργήθηκε φυσικός έλεγχος και δεν διαπιστώθηκαν μη συμμορφώσεις. Τα επίπεδα των ραδιονουκλιδίων ήταν πολύ κατώτερα των ελάχιστων επιτρεπτών επιπέδων.

2.4.4.2 Βιολογικοί Κίνδυνοι

- **Έλεγχος μικροβιολογικών κριτηρίων ασφάλειας τροφίμων φυτικής προέλευσης.**

Το 2011 διατηρήθηκε το ειδικό πρόγραμμα ελέγχων για ανίχνευση HAV (ηπατίτιδα Α) σε λιαστές τομάτες καταγωγής Τουρκίας στο στάδιο της εισαγωγής, το οποίο διαμορφώθηκε για πρώτη φορά το 2010, με αφορμή σχετικά μηνύματα RASFF.

Οι έλεγχοι διενεργήθηκαν σε ποσοστό 10% στα εισαγόμενα φορτία από Τουρκία, βάση των κατευθυντήριων οδηγιών της ΚΑΑ (ΥΠΑΑΤ). Το 2011 παρουσιάστηκαν προς εισαγωγή 41 φορτία και διενεργήθηκε φυσικός έλεγχος συμπεριλαμβανομένης της δειγματοληψίας και εργαστηριακής ανάλυσης για HAV σε 4 δείγματα, και δεν βρέθηκε κανένα φορτίο με θετικό αποτέλεσμα.

2.4.4.3 Προστασία Συμφερόντων Καταναλωτή

- **Έλεγχος για την επισήμανση των τροφίμων**

Όσον αφορά στο στάδιο της εισαγωγής και κατά την ενδοκοινοτική διακίνηση, το ποσοστό ελέγχου για την επισήμανση των τροφίμων είναι πολύ αυξημένο, αγγίζοντας στις περισσότερες περιπτώσεις το 100%. Ο έλεγχος επικεντρώνεται στην τήρηση της βασικής νομοθεσίας, καθώς τα φορτία εισάγονται στην πλειοψηφία τους σε μεγάλους περιέκτες και όχι σε συσκευασίες καταναλωτή. Η ολοκληρωμένη προσέγγιση παραμένει προτεραιότητα μας και κατευθυνόμαστε προς το σχεδιασμό της εφαρμογής τους σε τακτική βάση.

2.4.4.4 Έλεγχος για την παρουσία γενετικά τροποποιημένων οργανισμών

Κατά το έτος 2011 εκδόθηκαν κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής των ελέγχων για ΓΤΟ για τα προϊόντα φυτικής προέλευσης, που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση κατά το στάδιο της εισαγωγής. Η διαδικασία ελέγχων γίνεται σύμφωνα με τις αρχές της ανάλυσης κινδύνου στη βάση του ΠΟΕΣΕ.

- **Έλεγχος για την ιχνηλασιμότητα και την επισήμανση εγκεκριμένων γενετικά τροποποιημένων οργανισμών σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης**

Οι έλεγχοι για την παρουσία ΓΤΟ θεωρούνται ικανοποιητικοί και τα αποτελέσματα αυτών δείχνουν ότι δεν έχουν παρουσιαστεί περιπτώσεις μη συμμόρφωσης ως προς την επισήμανση και την ιχνηλασιμότητα (Πίνακας 4).

- **Έλεγχος για τη διακίνηση μη εγκεκριμένων γενετικά τροποποιημένων τροφίμων φυτικής προέλευσης**

Με βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων δεν παρουσιάστηκαν φορτία προς εισαγωγή μη εγκεκριμένων γενετικά τροποποιημένων τροφίμων φυτικής προέλευσης (Πίνακας 4).

2.4.4.5 Έλεγχος Ποιοτικών Προδιαγραφών Εμπορίας Νωπών Οπωροκηπευτικών

Σε ότι αφορά τους ελέγχους για τη συμμόρφωση με τους εμπορικούς κανόνες ποιότητας των νωπών οπωροκηπευτικών τόσο στην εισαγωγή όσο και στην ενδοκοινοτική διακίνηση αυτοί θεωρούνται επαρκείς και σύμφωνοι με την Κοινοτική νομοθεσία. Σύμφωνα με τον Πίνακα 7, στις αποστολές προς άλλα Κράτη Μέλη, το ποσοστό των ελέγχων ως προς τις ποιοτικές προδιαγραφές υπερβαίνει ελάχιστα το ποσοστό του 60% που έχει θεσπιστεί, ωστόσο είναι βελτιωμένο σε σχέση με το ποσοστό ελέγχων του 2010, που ήταν στο 84%.

2.4.5 Προτεραιότητες – Ειδικά σχέδια ελέγχου

2.4.5.1. Εθνικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης των επιπέδων ακρυλαμιδίου σε τρόφιμα

Συνεχίστηκε το πρόγραμμα που ξεκίνησε το 2007 (συστάσεις 2007/331/EK και 2010/307/EE της Ευρωπαϊκής Επιτροπής) για την παρακολούθηση των επιπέδων του ακρυλαμιδίου σε διάφορες κατηγορίες τροφίμων.

Έγιναν συνολικά 48 έλεγχοι, προσεγγίζοντας κατά 96% το στόχο (50 έλεγχοι) που είχε τεθεί κατά τον προγραμματισμό. Τα προϊόντα στα οποία έγιναν έλεγχοι φαίνονται στον πίνακα V. Η δειγματοληψία για τα προϊόντα από πατάτα, (κατηγορίες 1, 2 και 3) έγινε δύο φορές, Μάρτιο και Νοέμβριο σύμφωνα με τη ίδια σύσταση, ενώ για τα υπόλοιπα προϊόντα μία φορά ετησίως.

Από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι τα προϊόντα με πρώτη ύλη την πατάτα αποτελούν την πηγή πρόσληψης στην οποία απαντώνται τα μεγαλύτερα επίπεδα ακρυλαμιδίου στην Ελλάδα. Ειδικότερα από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων του μπορεί να γίνουν οι παρακάτω παρατηρήσεις:

Οι υψηλότερες (μέγιστες) τιμές ακρυλαμιδίου βρέθηκαν σε προϊόντα που κατατάσσονται στην κατηγορία (2) “Τραγανά Πατατάκια (τσιπς)”, ενώ και η κατηγορία (1) “Τηγανητές πατάτες

πωλούμενες έτοιμες για κατανάλωση” παρουσίασε παραπλήσιες μέγιστες τιμές. Πολύ χαμηλά επίπεδα (μικρότερα του ορίου ανίχνευσης ή ποσοτικοποίησης της μεθόδου προσδιορισμού) βρέθηκαν σε όλες τις κατηγορίες που ελέγχθηκαν.

Συνολικά, η διάμεση, η μέγιστη και η ελάχιστη τιμή ακρυλαμιδίου ανάλογα με την κατηγορία τροφίμου που ελέγχθηκε φαίνονται στον πίνακα V. Όπως και με τα αποτελέσματα των προηγούμενων ετών παρατηρείται μεγάλη διακύμανση των τιμών που μετρήθηκαν, ακόμη και σε ίδιας κατηγορίας προϊόντα. Σε αρκετές περιπτώσεις δε, οι τιμές αυτές είναι ανώτερες από τις προτεινόμενες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως ενδεικτικές τιμές για κάποιες κατηγορίες τροφίμων (σύσταση της Επιτροπής της 10.01.2011 για τις έρευνες για τα επίπεδα ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα, E(2010) 9681 τελικό, http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/recommendation_10012011_acrylamide_food_el.pdf). Οι τιμές αυτές δεν αποτελούν όρια ασφαλείας για τα συγκεκριμένα τρόφιμα. Ωστόσο, δείχνουν ότι υπάρχουν περιθώρια δράσεων από την πλευρά των επιχειρήσεων τροφίμων, ώστε με την εφαρμογή του «συνόλου των μεθόδων για το ακρυλαμίδιο»

(http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/ciaa_acrylamide_toolbox09.pdf), να επιτευχθεί μείωση των επιπέδων του ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα αυτά.

Πίνακας V: Επίπεδα ακρυλαμιδίου σε διάφορα κατηγορίες τροφίμων (µg/kg) σύμφωνα με το πρόγραμμα παρακολούθησης για το 2011 (σύσταση της Επιτροπής 2010/307/ΕΕ)

α/α	Κατηγορία Προϊόντων	Αριθμός Ελέγχων	Επίπεδα ακρυλαμιδίου (µg/kg)		
			Διάμεση Τιμή	Ελάχιστη Τιμή	Μέγιστη Τιμή
(1)	Τηγανητές πατάτες πωλούμενες έτοιμες για κατανάλωση	8	2761,2	50,1	4934
(2)	Τραγανά Πατατάκια (τσιπς)	14	1620,9	<LOD ^β	6719,3
(3)	Προμαγειρεμένες τηγανητές πατάτες/ προϊόντα πατάτας για μαγείρεμα στο σπίτι	2	-	<LOD ^β	4453,1
(4)	Μαλακό ψωμί	4	243,9	<LOQ ^α	861,3
(5)	Δημητριακά προγεύματος	4	176,1	<LOD ^β	462,4
(6)	Μπισκότα, κράκερ, τραγανό ψωμί και παρόμοια είδη	6	1474,3	<LOD ^β	4987,5
(7)	Καφές και υποκατάστατα καφέ	4	684,6	<LOD ^β	1789,7
(8)	Παιδικές τροφές (εκτός των μεταποιημένων με βάση δημητριακά)	2	-	<LOQ ^α	<LOQ ^α
(9)	Μεταποιημένα τρόφιμα με βάση δημητριακά για βρέφη και νήπια	2	-	<LOD ^β	<LOD ^β
(10)	Λοιπά προϊόντα Κακάο	2	-	<LOD ^β	<LOD ^β

α. LOQ: Όριο ποσοστικού προσδιορισμού, 30 µg/kg

β. LOD: Όριο ανίχνευσης, 10 µg/kg.

2.4.5.2. Εθνικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης των επιπέδων διοξινών και PCBs

Όσον αφορά στον έλεγχο για την παρακολούθηση των βασικών επιπέδων διοξινών, παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης (φυτικά έλαια), καθώς και παιδικές τροφές, σε συμμόρφωση με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1881/2006, η περιεκτικότητα των διοξινών και του συνόλου διοξινών, φουρανίων και παρομοίων με τις διοξίνες PCBs ήταν πολύ χαμηλότερη από τα μέγιστα επιτρεπτά όρια ενώ και τα μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs κυμάνθηκαν σε αντίστοιχα με προηγούμενα έτη χαμηλά επίπεδα.

Πραγματοποιήθηκαν οι προβλεπόμενοι από το πρόγραμμα 13 έλεγχοι σε φυτικά έλαια και παιδικές τροφές.

Στον συνημμένο Πίνακα VI απεικονίζονται τα επίπεδα των διοξινών/φουρανίων και PCBs που παρατηρήθηκαν κατά τους ελέγχους του 2011 στα τρόφιμα αυτά.

ΠΙΝΑΚΑΣ VI: Επίπεδα διοξινών, φουρανίων, παρόμοιων και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs σε ζωικά τρόφιμα προέλευσης Γερμανίας

Είδος Τροφίμου (N=Αριθμός δειγμάτων)	Μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα		Επίπεδα διοξινών, φουρανίων και παρομοίων με τις διοξίνες PCBs (Ανώτατα όρια συγκέντρωσης**)			Μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs ***
	TEQ PCDD/F*	Συνολική TEQ* (PCDD/F & PCBs)	TEQ PCDD/F	TEQ PCBs	TEQ PCDD/F & PCBs	
	pg/g λίπους	pg/g λίπους	Διάμεση τιμή (εύρος), pg/g λίπους			Διάμεση τιμή (εύρος), ng/g λίπους
ΦΥΤΙΚΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ						
Ελαιόλαδο (N=6)	0,75	1,5	0,34 (0,34-0,35)	0,04 (0,03-0,27)	0,38 (0,37-0,39)	0,99 (0,22-4,18)
Λοιπά φυτικά έλαια (N=2)			0,34 (0,34-0,34)	0,08 (0,02-0,14)	0,36 (0,36-0,37)	0,35 (0,20-0,49)
ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΤΡΟΦΕΣ****						
Τροφές για μικρά παιδιά και βρέφη (N=5)	-	-	0,073 (0,009-0,079)	0,009 (0,006-0,014)	0,082 (0,016-0,089)	0,311 (0,217-0,545)

* Σύμφωνα με τον Κανονισμό 1881/2006/ΕΚ

** Ανώτατα όρια συγκέντρωσης: υπολογίζονται με την υπόθεση ότι όλες οι τιμές των διαφόρων ομοειδών ουσιών κάτω από το όριο του ποσοτικού προσδιορισμού ισούνται με το όριο του ποσοτικού προσδιορισμού. (Με βάση την παραδοχή αυτή ακόμα και αν όλες οι ομοειδείς ουσίες είναι κάτω του ορίου ποσοτικού προσδιορισμού, η μικρότερη τιμή που μπορεί να αποδοθεί σε ένα δείγμα για τις διοξίνες και τα φουράνια είναι 0,34 pg/g WHO-TEQ₉₈ PCDD/F, ενώ η αντίστοιχη τιμή για τα παρόμοια με τις διοξίνες PCBs είναι 0,01 pg/g WHO-TEQ₉₈ PCBs εκφρασμένων ανά g λίπους).

*** Άθροισμα PCB-28, PCB-52, PCB-01, PCB-138, PCB-153 και PCB-180.

**** Για τις παιδικές τροφές δεν ίσχυαν το 2011 τα όρια που ορίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΕ) 1259/2011 της Επιτροπής (αποτελέσματα εκφρασμένα σε pg/g νωπού προϊόντος για τις διοξίνες, φουράνια και παρόμοια με τις διοξίνες PCBs, ενώ για τα μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs σε ng/g νωπού προϊόντος)

2.4.5.3. Έλεγχος παρουσίας φυτοπροστατευτικών ουσιών

Σκοπός του ελέγχου είναι η εξέταση της συμμόρφωσης με την Ευρωπαϊκή και την Εθνική Νομοθεσία όσον αφορά στα επίπεδα των υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων στα τρόφιμα.

Ο αριθμός των δειγμάτων τροφίμων φυτικής προέλευσης που προγραμματίστηκαν να ελεγχθούν ήταν συνολικά **185**. Το είδος και ο αριθμός των δειγμάτων φαίνεται στο συνημμένο Πίνακα VII.

Πίνακας VII

A/A	Είδος τροφίμου	Σύνολο δειγμάτων
1.	Άλευρα ολικής άλεσης	15
	Βιολογικά Άλευρα ολικής άλεσης	5
2.	Προϊόντα δημητριακών	10
3.	Όσπρια (φασόλια)	10
4.	Γάλα μακράς διάρκειας	10
5.	Ελαιόλαδο	20
	Βιολογικό Ελαιόλαδο	10
6.	Χυμός και προϊόντα τομάτας	10
7.	Παιδικές Τροφές	10
8.	Χυμοί πορτοκαλιού	10
9.	Έτοιμες σαλάτες συσκευασμένες (μαρουλιού, λάχανου)	15
10.	Κρασιά	15
11.	Μέλι	30
12.	Ρύζι	15
	Σύνολο	185

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 185 έλεγχοι παρουσίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης και μέχρι στιγμής (εκκρεμούν αποτελέσματα αναλύσεων) διαπιστώθηκε 1 μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία. Σε σχέση με τον ετήσιο στόχο που είχε τεθεί αυτός υλοποιήθηκε σε ποσοστό 93,02%.

2.4.5.4 Έλεγχος ασφάλειας και ποιότητας των εμφιαλωμένων νερών

Ο έλεγχος αφορούσε στη συμμόρφωση των εγχώριων & εισαγόμενων εμφιαλωμένων νερών (φυσικών μεταλλικών, νερών πηγής και επιτραπέζιων) με την Κοινοτική και Εθνική νομοθεσία ως προς τα βαρέα μέταλλα, τα βρωμικά ιόντα, και τις μικροβιολογικές παραμέτρους.

Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν σε ολόκληρη την επικράτεια με ευθύνη των Περιφερειακών Διευθύνσεων του ΕΦΕΤ στην ευρύτερη περιοχή των αρμοδιοτήτων τους σε συνεργασία με τις αρμόδιες Διευθύνσεις των Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε σε εγκαταστάσεις εμφιάλωσης νερών (επιτραπέζιων, φυσικών μεταλλικών και νερών πηγής), σε αποθήκες εισαγωγής και διακίνησης καθώς και στη λιανική (κυρίως σε προϊόντα που εισάγονται από άλλες χώρες της Ε.Ε. και τρίτες χώρες).

- Διενεργήθηκαν συνολικά έλεγχοι σε 50 εμφιαλωμένα νερά και πραγματοποιήθηκαν 350 εργαστηριακοί έλεγχοι σε βαρέα μέταλλα και βρωμικά ιόντα και 300 μικροβιολογικοί έλεγχοι, ενώ εξετάστηκαν και τα 50 δείγματα ως προς την επισήμανση

Από τα αποτελέσματα των ελέγχων διαπιστώθηκε πλήρης συμμόρφωση ως προς τις μικροβιολογικές παραμέτρους, ενώ, όσον αφορά τους χημικούς παράγοντες, μόνο σε δύο εμπορικά σήματα (ένα εγχώριας και ένα μη εγχώριας παραγωγής) παρατηρήθηκε υπέρβαση των ισχυόντων νομοθετικών ορίων και μόνο για την περίπτωση της παρουσίας βρωμικών ιόντων.

Και στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις έγινε ανάκληση / απόσυρση των εν λόγω προϊόντων, ενώ στην μία περίπτωση περαιτέρω έλεγχος οδήγησε στην προσωρινή αναστολή λειτουργίας της επιχείρησης. Το καταναλωτικό κοινό ενημερώθηκε με σχετικά δελτία τύπου. Στις δύο μη συμμορφούμενες περιπτώσεις, εφαρμόστηκαν οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία στις επιχειρήσεις οι οποίες ήταν υπεύθυνες για τη μη συμμόρφωση των προϊόντων τους.

2.4.5.5. Έλεγχος βαρέων μετάλλων σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης

Στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Επισήμου Ελέγχου της Ασφάλειας και Ποιότητας των Τροφίμων, οργανώθηκε, συντονίστηκε και ολοκληρώθηκε το 2011 ένα εκτεταμένο Πρόγραμμα Ελέγχων των Επιπέδων Βαρέων Μετάλλων σε τρόφιμα φυτικής παραγωγής.

Στόχος του προγράμματος ήταν η συλλογή ικανοποιητικού αριθμού αξιόπιστων στοιχείων για τα επίπεδα των βαρέων μετάλλων μολύβδου (Pb), καδμίου (Cd), νικελίου (Ni) και χρωμίου (Cr) σε αγροτικά προϊόντα της Βοιωτίας, όπου κατά καιρούς έχει τεθεί το θέμα της επιβάρυνσής τους με βαρέα μέταλλα λόγω της βιομηχανικής ρύπανσης που έχει υποστεί διαχρονικά η περιοχή του Ασωπού.

Για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος που οργάνωσε και συντόνισε ο ΕΦΕΤ, συνεργάστηκαν το Γενικό Χημείο Κράτους, το Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, το Υπ. Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το Υπ. Περιβάλλοντος & Κλιματικής Αλλαγής, η Περιφερειακή Ενότητα Βοιωτίας, το Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ).

Για τις ανάγκες του προγράμματος συλλέχθηκαν και αναλύθηκαν, 85 δείγματα καρότου, 113 δείγματα πατάτας και 122 δείγματα κρεμμυδιού, τόσο από την περιοχή του Ασωπού (Π. Ε. Βοιωτίας) όσο και από τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Κρήτης, Θεσσαλίας, Ηπείρου και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης τα οποία και χρησιμοποιήθηκαν ως δείγματα αναφοράς.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του Προγράμματος, όπως αναλυτικά καταγράφονται στην ιστοσελίδα του ΕΦΕΤ http://www.efet.gr/images/efet_res/docs/library/plans-expos/programma.pdf:

- Τα προσδιοριζόμενα επίπεδα βαρέων μετάλλων στα τρόφιμα που εξετάστηκαν, ήτοι καρότα, πατάτες και κρεμμύδια, τόσο από την περιοχή της Βοιωτίας όσο και από τις άλλες περιοχές της χώρας όπου διενεργήθει έλεγχος, είναι ασφαλή για τους καταναλωτές.
- Υπάρχει απουσία εξασθενούς χρωμίου στα τρόφιμα που ελέχθησαν, ήτοι καρότο, πατάτα και κρεμμύδι.

Επιπλέον, ο ΕΦΕΤ απέστειλε στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA), αίτημα (αριθμ. Πρωτ. 3868/02-03-2012) για επί της επικινδυνότητας στην ανθρώπινη υγεία, από την παρουσία του χρωμίου και νικελίου σε λαχανικά. Το αίτημα αυτό έγινε αποδεκτό από την EFSA η οποία ήδη έχει προβεί σε πρόσκληση (<http://www.efsa.europa.eu/en/data/call/120426.htm>) για την υποβολή σχετικών αναλυτικών δεδομένων ώστε να προβεί στην εν λόγω γνωμοδότηση.

2.5. ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ:

2.5.1. Έλεγχος της παρουσίας υδρογονανθράκων σε διάφορα είδη τροφίμων

Σκοπός του ελέγχου ήταν η ανίχνευση της πιθανής ύπαρξης καθώς ο ποσοτικός προσδιορισμός υδρογονανθράκων παραφινελαίου σε διάφορα τρόφιμα, καθώς και η συλλογή αξιόπιστων δεδομένων για τα επίπεδα τους σε αυτά με απώτερο σκοπό τη διαμόρφωση νομοθεσίας.

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 35 έλεγχοι υλοποιώντας πλήρως (100%) τον ετήσιο στόχο του προγράμματος ενώ δεν διαπιστώθηκαν μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία. Ο έλεγχος αφορούσε τις παρακάτω κατηγορίες τροφίμων:

Πίνακας VIII

α/α	Κατηγορία Τροφίμου	Αριθμός Ελέγχων
1	Ηλιέλαιο	10
2	Σπορέλαια άλλα εκτός του ηλιέλαιου	10
	<i>Αραβοσιτέλαιο</i>	8
	<i>Σογιέλαιο</i>	1
	<i>Σησαμέλαιο</i>	1
3	Ρύζι τυποποιημένο	5
4	Σύνθετα τυποποιημένα τρόφιμα σε φυτικά έλαια	10
	<i>Κονσέρβες ιχθυηρών σε φυτικά έλαια</i>	6
	<i>Λιαστές ντομάτες</i>	3
	<i>Ψητές πιπεριές</i>	1

2.5.2. Έλεγχος παρουσίας υπερφθοροαλκυλιωμένων ουσιών σε διάφορα τρόφιμα

Στο πλαίσιο διερεύνησης της παρουσίας ή μη υπερφθοροαλκυλιωμένων ουσιών σε διάφορα τρόφιμα, υλοποιήθηκε διερευνητικό πρόγραμμα ελέγχου παρουσίας αυτών σε τρόφιμα ελληνικής προέλευσης, σύμφωνα και με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2010/161/ΕΕ. Οι ουσίες για τις οποίες έγινε η διερεύνηση είναι το σουλφονικό υπερφθοροοκτάνιο (PFOS) και το υπερφθοροοκτανοϊκό οξύ (PFOA). Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί συνέχεια αντίστοιχου προγράμματος που έγινε κατά το προηγούμενο έτος 2010.

Σύμφωνα με την Επιστημονική ομάδα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) για τις μολυσματικές προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα, η οποία εξέδωσε επιστημονική γνώμη σχετικά με το PFOS, το PFOA και τα άλατά τους στις 21 Φεβρουαρίου 2008¹, θεωρείται απίθανο οι ανεπιθύμητες ενέργειες των PFOS και PFOA να απειλούν το κοινό. Η συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με τα επίπεδα των ουσιών αυτών στα τρόφιμα γίνεται κυρίως για την παρακολούθηση των τάσεων της έκθεσης σε αυτά.

¹ Γνώμη της Επιστημονικής ομάδας για τις μολυσματικές προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα σχετικά με το σουλφονικό υπερφθοροοκτάνιο (PFOS), το υπερφθοροοκτανοϊκό οξύ (PFOA) και τα άλατα αυτών), The EFSA Journal (2008), 653, σ. 1-131.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων έδειξαν απουσία των υπερφθοροαλκυλιωμένων ουσιών (PFOS, PFOA) στα περισσότερα από τα δείγματα που εξετάστηκαν. Έτσι από τα 49 δείγματα που εξετάστηκαν, στα 42 δεν ανιχνεύθηκε παρουσία των ανωτέρω ουσιών. Στα δείγματα που ανιχνεύθηκαν οι ουσίες αυτές, τα επίπεδα που μετρήθηκαν σημειώνονται στον παρακάτω πίνακα ΙΧ.

Πίνακας ΙΧ: Επίπεδα υπερφθοροαλκυλιωμένων ουσιών σε διάφορα κατηγορίες τροφίμων (ng/g προϊόντος)

Είδος τροφίμου	Αριθμός ελέγχων	PFOA	PFOS
Βοδινό κρέας	4	< LOQ	< LOQ
Χοιρινό κρέας	2	< LOQ	< LOQ
Κρέας αιγοπροβάτων	3	< LOQ	< LOQ
	1	< LOQ	0,66
	1	< LOQ	1,1
Κρέας πουλερικών	4	< LOQ	< LOQ
Ψάρι ελεύθερης αλιείας	2	< LOQ	< LOQ
	1	< LOQ	2,98
Ψάρι ιχθυοκαλλιέργειας	2	< LOQ	< LOQ
	1	< LOQ	0,58
Γάλα αγελαδινό	4	< LOQ	< LOQ
Γάλα κατσικίσιο και αιγοπρόβειο	3	< LOQ	< LOQ
Μήλα	6	< LOQ	< LOQ
Καρότα	5	< LOQ	< LOQ
	1	0,54	< LOQ
Πατάτες	6	< LOQ	< LOQ
Αυγά	1	< LOQ	< LOQ
	1	< LOQ	2,08
	1	< LOQ	1,19
Σύνολο Ελέγχων:	49		

LOQ: Όριο ποσοτικού προσδιορισμού = 0,5 ng/g

Τα αποτελέσματα αυτά είναι σε συμφωνία με τα αντίστοιχα του περυσινού προγράμματος όπου και πάλι στα 25 από τα 29 δείγματα που είχαν εξεταστεί δεν είχαν ανιχνευθεί υπερφθοροαλκυλιωμένες ουσίες.

Συμπέρασμα

Η διενέργεια των διερευνητικών προγραμμάτων αποτελεί σημαντικό παράγοντα αξιολόγησης χημικών κινδύνων στα τρόφιμα που διακινούνται στην ελληνική αγορά και που ενδεχομένων απειλούν τον καταναλωτή. Σύμφωνα με τα εργαστηριακά αποτελέσματα των διερευνητικών προγραμμάτων δεν ανιχνεύθηκαν ουσίες σε επίπεδα που να χρήζουν περαιτέρω αξιολόγησης.

2.6. Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

2.6.1. Μέτρα για την εξασφάλιση συμμόρφωσης των υπευθύνων επιχειρήσεων

Η υπόδειξη της ανάγκης βελτιωτικών αλλαγών, με την μορφή συστάσεων πολλές φορές δεν συνοδεύεται από ένα αυστηρά τηρούμενο χρονοδιάγραμμα με αποτέλεσμα να παρατείνεται το καθεστώς εκκρεμοτήτων μιας επιχείρησης.

Το κυρωτικό σύστημα δίνει την δυνατότητα στις ελεγκτικές αρχές να εισηγούνται την επιβολή ποινικών και διοικητικών κυρώσεων ή μέτρων στους υπεύθυνους των επιχειρήσεων για κάθε περίπτωση στοιχειοθετημένης παράβασης. Έτσι, όλες οι παραβατικές υποθέσεις οδηγούνται στη δικαιοσύνη ενώ κατά το 2011 επιβλήθηκαν 661 πρόστιμα σε επιχειρήσεις τροφίμων.

Προκειμένου να αρθούν οι όποιες αδυναμίες του συστήματος, συνεχίστηκαν οι εργασίες της αρμόδιας επιτροπής, η οποία κατέθεσε την πρόταση βελτίωσης του κυρωτικού συστήματος και η οποία επεξεργάζεται νομοτεχνικά.

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία διενεργήθηκαν 619 πράξεις κατασχέσεων μη ασφαλών τροφίμων

Όσον αφορά στους επίσημους ελέγχους στο στάδιο της εισαγωγής και κατά την ενδοκοινοτική διακίνηση, απεστάλησαν στις επιχειρήσεις αναλυτικές κατευθυντήριες οδηγίες προκειμένου για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας. Επιπλέον, υπήρξε συνεχή καθοδήγηση και τεχνική υποστήριξη σε κάθε πρόβλημα που προέκυψε κατά το προηγούμενο έτος με σκοπό την όσο το δυνατόν αμεσότερη και αποτελεσματικότερη επίλυση των προβλημάτων αυτών. Επιπλέον, έγιναν συσκέψεις με φορείς και συνδέσμους επιχειρήσεων με σκοπό την ενημέρωση τους σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας και την διεξοδική συζήτηση επιμέρους τεχνικών θεμάτων.

2.6.2 Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των υπηρεσιών επίσημων ελέγχων.

Όσον αφορά στους επίσημους ελέγχους έγιναν συσκέψεις των ΚΑΑ με τις περιφερειακές και τοπικές υπηρεσίες στην προσπάθεια ενίσχυσης των επίσημων ελέγχων του 2011 με στόχο την εξασφάλιση της:

- διενέργειας των τακτικών επίσημων ελέγχων, βάση ανάλυσης κινδύνου.
- τεκμηρίωσης των διαδικασιών κατά την εφαρμογή των επίσημων ελέγχων.

α) Επικαιροποίηση των διαδικασιών ελέγχου

Στον τομέα της υγιεινής τροφίμων πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι στη βάση πλάνων δράσης που εκπονήθηκαν στο τέλος του 2010 για την υποστήριξη των προτεραιοτήτων του ΠΟΕΣΕ στους τομείς:

- των τροφίμων μη ζωικής προέλευσης,
- των υλικών σε επαφή με τρόφιμα και
- των προσθέτων.

Επίσης για την αποτελεσματικότερη διεξαγωγή των ελέγχων εκπονήθηκαν:

- Έντυπα ελέγχου επιχειρήσεων επεξεργασίας τροφίμων φυτικής προέλευσης

β) Συνεργασία – Συντονισμός

Κατά το έτος 2011 πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:

- Συγκρότηση 13 ομάδων εργασίας για την διαμόρφωση των προγραμμάτων Επίσημου Ελέγχου Τροφίμων έτους 2011 με τη συμμετοχή των Κεντρικών Αρμοδίων Αρχών Ελέγχου (ΕΦΕΤ, ΥΠΑΑΤ), και των Εθνικών Εργαστηρίων (Αναφοράς και Επίσημων)

- Συσκέψεις μεταξύ αρμοδίων Αρχών για την κατανομή των ελέγχων
- Συσκέψεις μεταξύ του ΕΦΕΤ, του ΥΠΑΑΤ και του ΓΧΚ με σκοπό την επίλυση ζητημάτων που έχουν ανακύψει κατά τον έλεγχο των εισαγωγών τρογίμων μη ζωικής προέλευσης
- Συνεργασία με τη Δ/ση Εμπορίου του Υπ. Ανάπτυξης και τη Γεν. Δ/ση Δημόσιας Υγείας του Υπ. Υγείας ως μια προεργασία για την αναθεώρηση των Αγορανομικών Διατάξεων και των Υγειονομικών Διατάξεων αντίστοιχα.

γ) Εκπαίδευση

Συνεχίστηκαν κατά το έτος 2011 από τον ΕΦΕΤ τα σεμινάρια επιμόρφωσης των υπαλλήλων υπηρεσιών ελέγχου τα οποία αφορούσαν μεταξύ άλλων τις θεματικές ενότητες:

- Επίσημος έλεγχος σε υλικά σε επαφή με τρόφιμα (3 σεμινάρια 24 ωρών)
- Μικροβιολογικά κριτήρια-δειγματοληψία (4 σεμινάρια 24 ωρών)
- Νομοθετικές απαιτήσεις επισήμου ελέγχου-Προανακριτική διαδικασία (4 σεμινάρια 24 ωρών)
- Επιθεώρηση συστημάτων αυτοελέγχου (3 σεμινάρια 40 ωρών)
- Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τρόφιμα-Διαχείριση κρίσεων (1 σεμινάριο 24 ωρών)

Κατά το έτος 2011 η Ελλάδα συμμετείχε στους πέντε κύκλους σεμιναρίων του προγράμματος BTSF της Επιτροπής με τίτλο «Ορθές πρακτικές στο αυξημένο επίπεδο επίσημων ελέγχων ορισμένων ζωοτροφών και τρογίμων μη ζωικής προέλευσης (καν. (ΕΚ) αριθ. 669/2009)». Στα σεμινάρια συμμετείχαν συνολικά 16 άτομα, τα οποία κατανέμονται ως εξής: 6 υπάλληλοι από τις Κεντρικές αρμόδιες Αρχές, 9 επιθεωρητές από τις Αρμόδιες Αρχές Ελέγχου στα Καθορισμένα Σημεία Εισόδου και 2 υπάλληλοι από Τελωνεία.

γ) Παροχή καθοδήγησης/πληροφοριών στους υπευθύνους των επιχειρήσεων τρογίμων

Κατά το έτος 2011 πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω δράσεις:

- Ημερίδα με θέμα: «Ασφάλεια Τρογίμων και Διατροφικές Συνήθειες» στις 6 Δεκεμβρίου 2011 στην Αθήνα.
- Η έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου σχετικά με τις διατροφικές συστάσεις, τα επιτρεπόμενα τρόφιμα που πρέπει να πωλούνται στα σχολικά κυλικεία καθώς και πληροφορίες σχετικά με το σωστό χειρισμό των τρογίμων. Στα πλαίσια αυτά πραγματοποιήθηκαν ενημερωτικές ημερίδες για υπεύθυνους σχολικών κυλικείων.

Στον τομέα των εισαγωγών:

Οι κατευθυντήριες οδηγίες που εκδόθηκαν από την ΚΑΑ (ΥΠΑΑΤ), απεστάλησαν στους φορείς και στους συνδέσμους των επιχειρήσεων, προκειμένου να ενημερωθούν και να διευκολύνουν το έργο των αρμοδίων αρχών ελέγχου. Επιπλέον, κατά το έτος 2011 οργανώθηκε σύσκεψη με τους φορείς και τους συνδέσμους επιχειρήσεων, η οποία αφορούσε ζητήματα αλλαγών, τροποποιήσεων και εφαρμογής της νομοθεσίας.

Συμπεράσματα

Στον τομέα της υγιεινής τρογίμων θεωρούμε ότι οι βασικές επιστημονικές συνοψίζονται στα εξής.

- Υπήρξε βελτίωση της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των αρμοδίων αρχών σε όλα τα επίπεδα.

- Η υποστήριξη των προτεραιοτήτων του ΠΟΕΣΕ μέσα από την οργάνωση των επίσημων ελέγχων καταδεικνύει ότι οι τάσεις ως προς τον παράγοντα της ασφάλειας των τροφίμων παραμένουν σταθερά σε χαμηλά επίπεδα.
- Ενώ επεκτάθηκε η εφαρμογή της ανάλυσης επικινδυνότητας σε επίπεδο εγκαταστάσεων, τροφίμων και εισαγωγών για τον προγραμματισμό των ελέγχων, παρόλα αυτά πρέπει να ενισχυθούν οι προσπάθειες κατανομής των ελέγχων με βάση την εκτίμηση κινδύνου και την προσαρμογή στις τοπικές συνθήκες και στις ιδιαιτερότητες κάθε τομέα.
- Ενώ βελτιώθηκαν οι μέθοδοι και τεχνικές κατά την άσκηση του επίσημου έλεγχου απαιτείται περαιτέρω βελτίωση της ομοιόμορφης διεξαγωγής του.
- Στον τομέα της εκπαίδευσης επεκτάθηκε η επιμόρφωση και σε άλλους τομείς της υγιεινής τροφίμων (φυτικά προϊόντα, υλικά σε επαφή με τρόφιμα, πρόσθετα, ανάλυση επικινδυνότητας εγκαταστάσεων, το νέο Κανονισμό 669/2009), ενώ προγραμματίστηκε η διενέργεια σεμιναρίων για την εφαρμογή TRACES.
- Η έλλειψη διαδικασιών Audit και διαδικασιών επαλήθευσης εμποδίζει την καλύτερη εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων.

Όσον αφορά την ανταπόκριση των υπευθύνων των επιχειρήσεων, έχει καταγραφεί ένα καλό επίπεδο υποδομών και εξοπλισμού των εγκαταστάσεων παρά την διαφορετικότητα ως προς τον τύπο, κατηγορία, δραστηριότητα και δυναμικότητα των επιχειρήσεων που ελαχιστοποιεί προβλήματα υγιεινής.

Σε επίπεδο λειτουργικών διαδικασιών διαπιστώνονται αδυναμίες ως αποτέλεσμα υποτίμησης της ανάγκης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού στην εφαρμογή ορθών πρακτικών. Τα συστήματα διασφάλισης της ασφάλειας των τροφίμων ενώ έχουν καταστεί πιο λειτουργικά παρουσιάζουν προβλήματα μη επαρκούς τεκμηρίωσης.

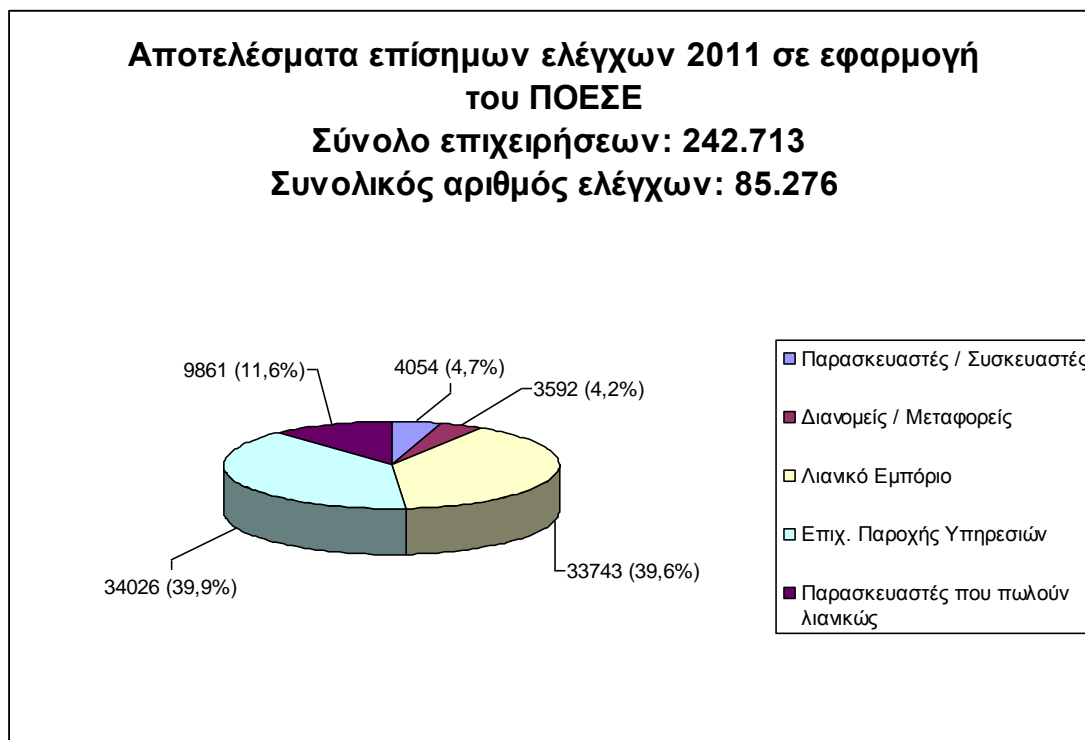
Οι εισαγωγικές επιχειρήσεις της χώρας παρουσιάζουν βελτιωμένη εικόνα ως προς τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, ενώ έχει ενισχυθεί η συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές ελέγχου με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζονται άμεσα τα προβλήματα που ανακύπτουν κατά την εισαγωγή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

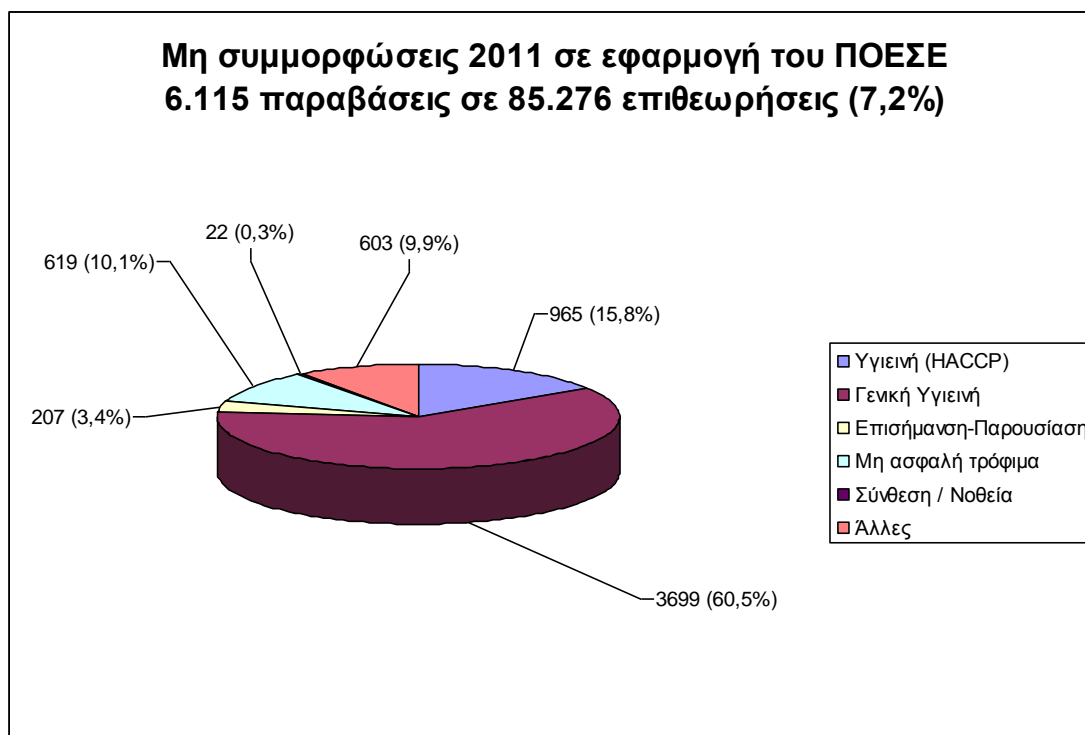
Πίνακας 1: Επιτόπιοι έλεγχοι έτους 2011

Δ/ΝΣΕΙΣ Π.Ε.. & ΕΦΕΤ 2011		Παρασκευαστές & Συσκευαστές	Διανομείς & Μεταφορείς	Έμποροι (Λιανικό Εμπόριο)	Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών	Παρασκευαστές που πωλούν κυρίως λιανικώς	ΣΥΝΟΛΟ
	Αριθμός επισκέψεων για έλεγχο (έλεγχοι, επανελέγχοι, καταγγελίες)	4054	3592	33743	34026	9861	85276
	Υγιεινή (HACCP)	102	24	241	506	92	965
	Γενική Υγιεινή	135	84	816	2096	568	3699
	Σύνθεση	2	3	15	1	1	22
	Επισήμανση & Παρουσίαση	19	13	122	13	40	207
	Μη ασφαλή τρόφιμα	40	28	419	70	62	619
	Άλλες	21	8	119	365	90	603
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ	319	160	1732	3051	853	6115

ΣΧΗΜΑ 1

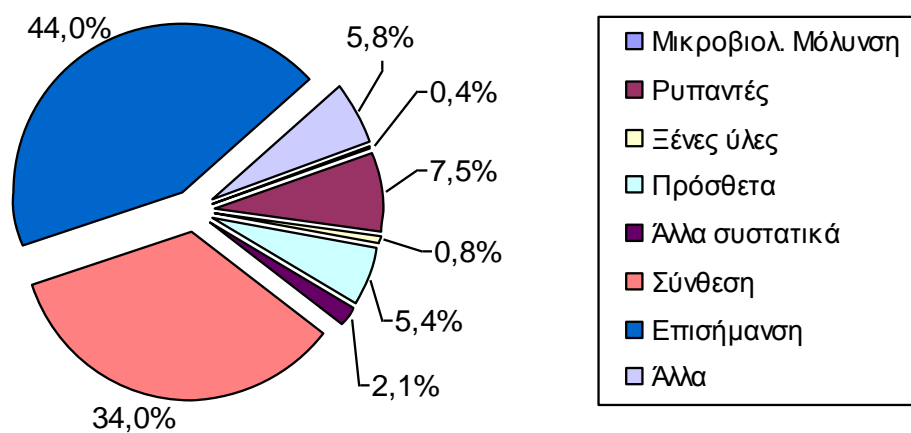

ΣΧΗΜΑ 2

ΕΙΔΟΣ	Πίνακας 2: ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΜΕ ΠΑΡΑΒΑΣΗ										Συνολικός αριθμός εξετασθέντων δειγμάτων	Ποσοστό Μη Κανονικών Δειγμάτων
	Μικροβιολ. Μόλυνση	Ρυπαντές	Φυτο-φάρμακα	Ξένες ύλες	Πρόσθετα	Άλλα συστατικά	Σύνθεση	Επισήμανση	Άλλα	ΣΥΝΟΛΟ		
Αρτύματα, σάλτσες κλπ.	0	1	0	0	1	0	5	22	6	35	318	11,0%
Γλυκαντικές ουσίες και μέλι	0	0	0	0	0	3	20	24	8	55	595	9,2%
Γρανίτες	0	0	0	0	0	0	4	3	0	7	21	19,0%
Δημητριακά και προϊόντα τους	0	0	0	0	0	0	7	6	0	13	488	2,7%
Λίπη και έλαια	0	2	0	0	0	1	19	7	0	29	1545	1,9%
Μη αλκοολούχα ποτά	1	0	0	0	1	1	11	5	0	19	184	10,3%
Προϊόντα αρτοποιίας	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	145	0,7%
Προϊόντα ζαχαροπλαστικής	0	0	0	0	2	0	15	21	0	38	267	14,2%
Πρόσθετα τροφίμων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0,0%
Τρόφιμα με ιδιαίτερες θρεπτικές χρήσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50	0,0%
Φρούτα, λαχανικά, καρποί και σπόροι	0	15	0	1	9	0	0	18	0	43	933	4,6%
Άλλα τρόφιμα	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	44	2,3%
Σύνολο - Τρόφιμα	1	18	0	2	13	5	82	106	14	241	4603	5,2%
Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	0	32	0	0	0	9	1	2	1	45	329	13,7%
Πρόσθετα τροφίμων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0,0%

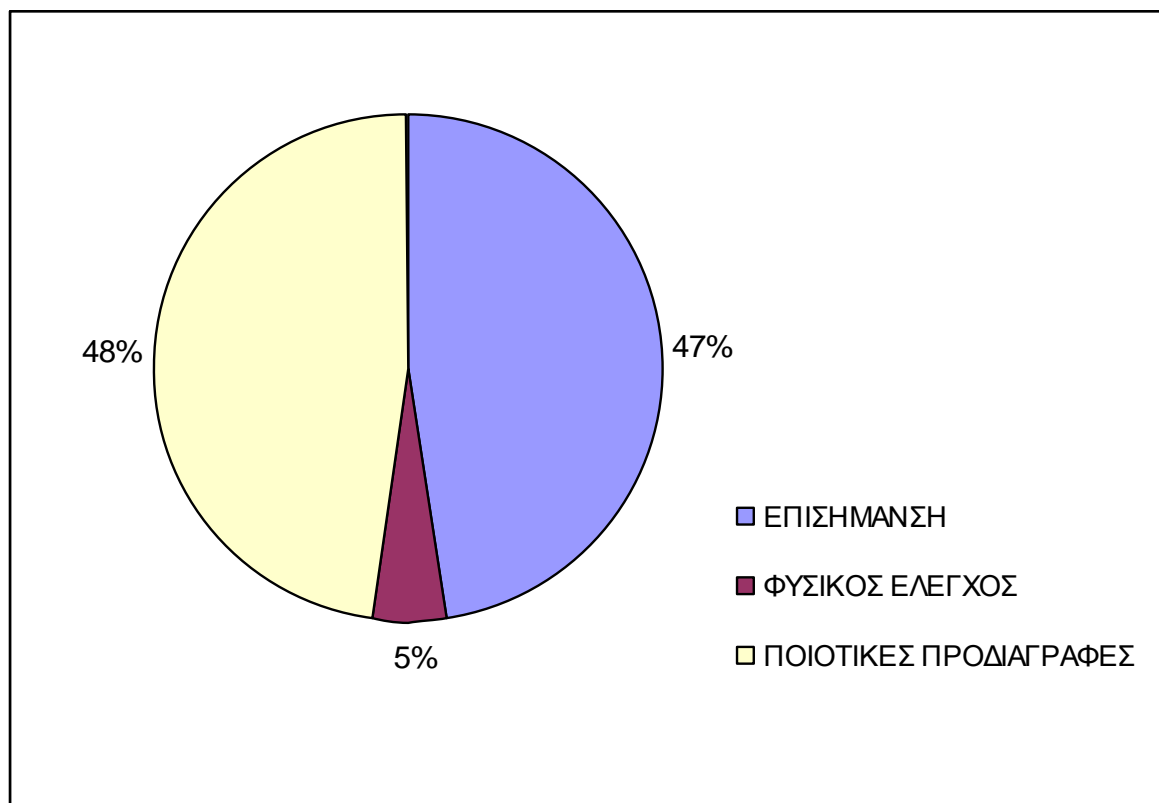
Σχήμα 3: Είδη παραβάσεων που καταγράφηκαν κατά το έτος 2011 στους εργαστηριακούς ελέγχους τροφίμων (Σύνολο παραβάσεων: 241)

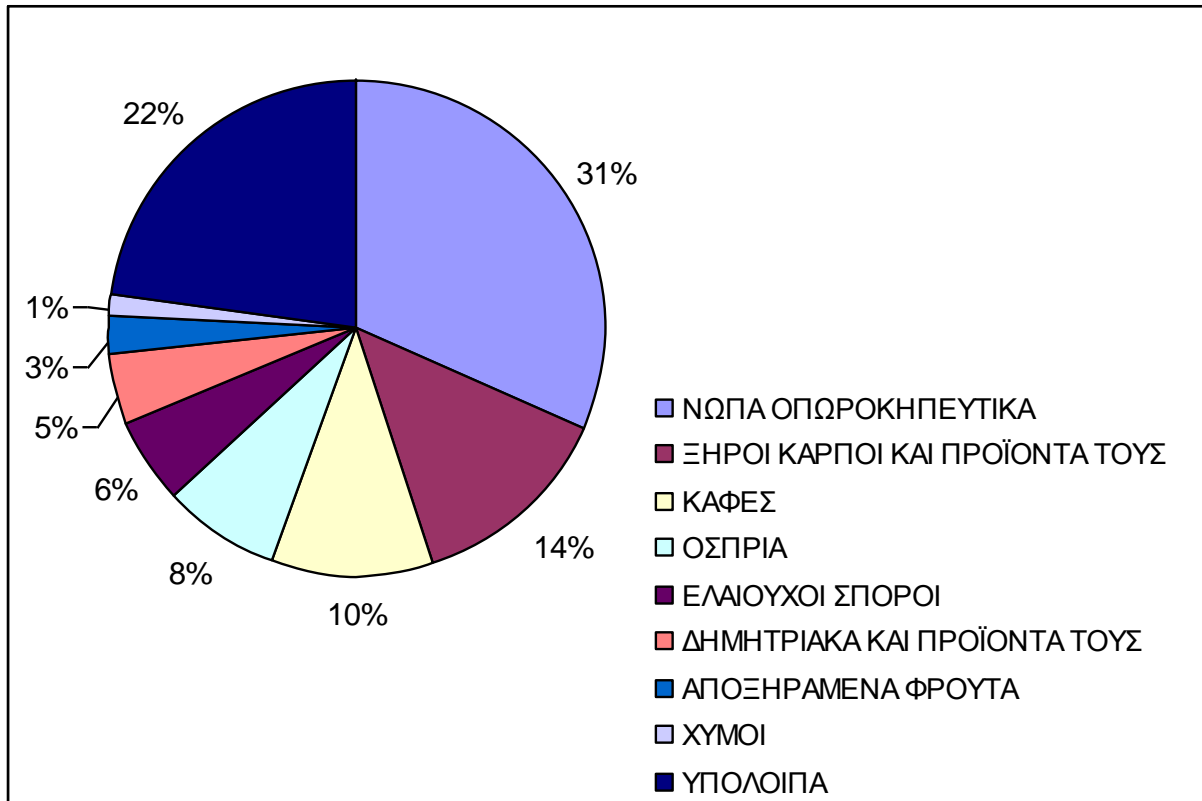
Πίνακας 3

α/α	Προγράμματα Επισήμου Ελέγχου της Ασφάλειας και Ποιότητας των Τροφίμων
1	Φυτοπροστατευτικές ουσίες
2	Υλικά σε επαφή
2α	Υλικά σε επαφή (διερευνητικό)
3	Εμφιαλωμένα νερά
4	Ακρυλαμίδιο
5	Διοξίνες & PCB's
6	PFOS & PFOA
7	3-MCPD
8	PAHs
9	Βαρέα Μέταλλα
10	Μυκοτοξίνες
11	Νιτρικά
12	ΓΤΟ
13	Αλλεργιογόνα
14	Πρόσθετα
15	Υδρογονάνθρακες παραφινελαίου
16	Ιονίζουσα ακτινοβολία
17	Ποιότητα ελαιολάδου
18	Ποιότητα μελιού

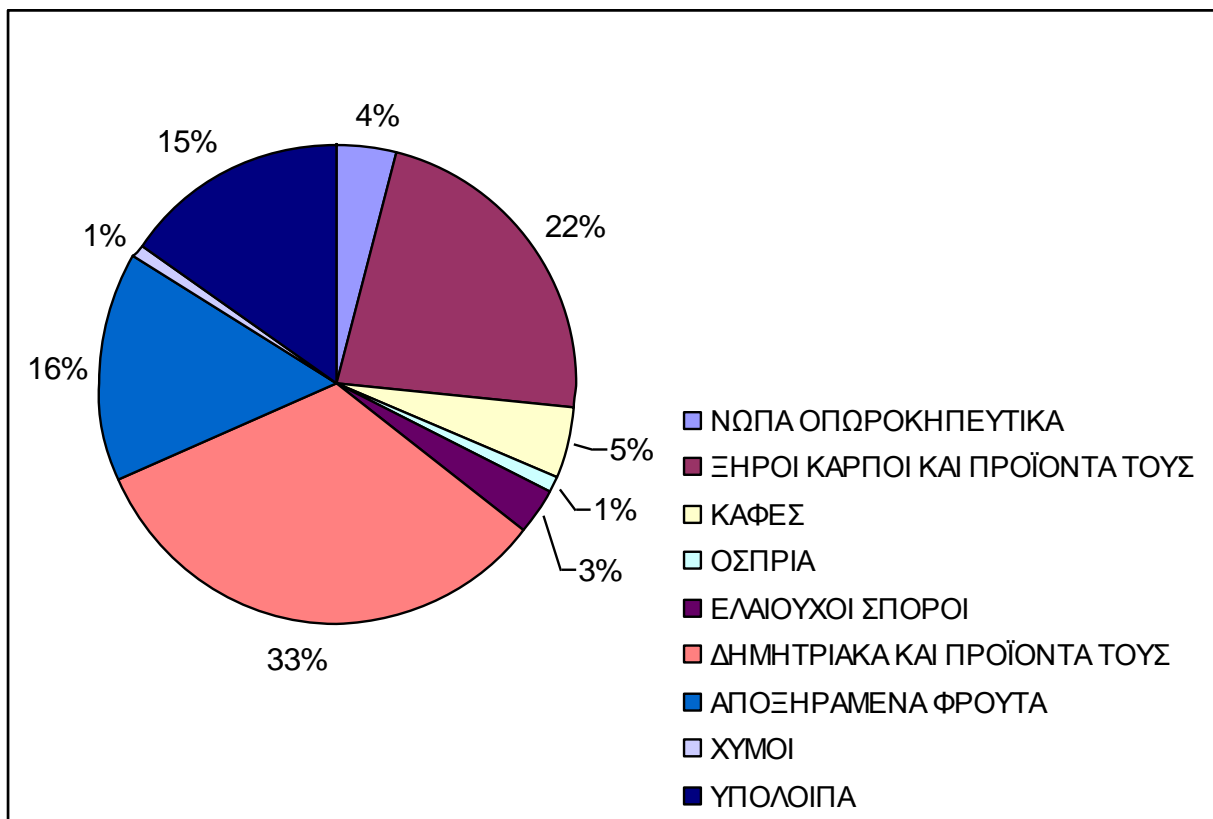

ΣΧΗΜΑ 4. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

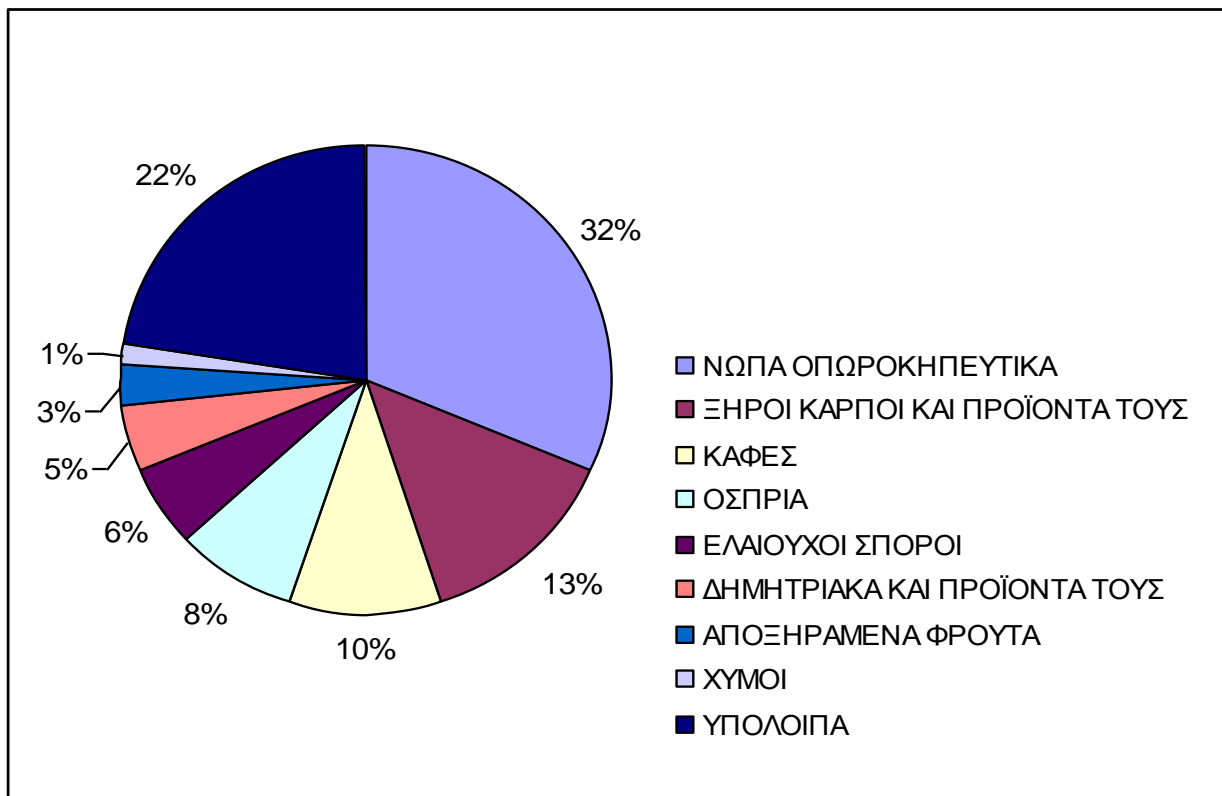
ΣΧΗΜΑ 5. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗΣ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

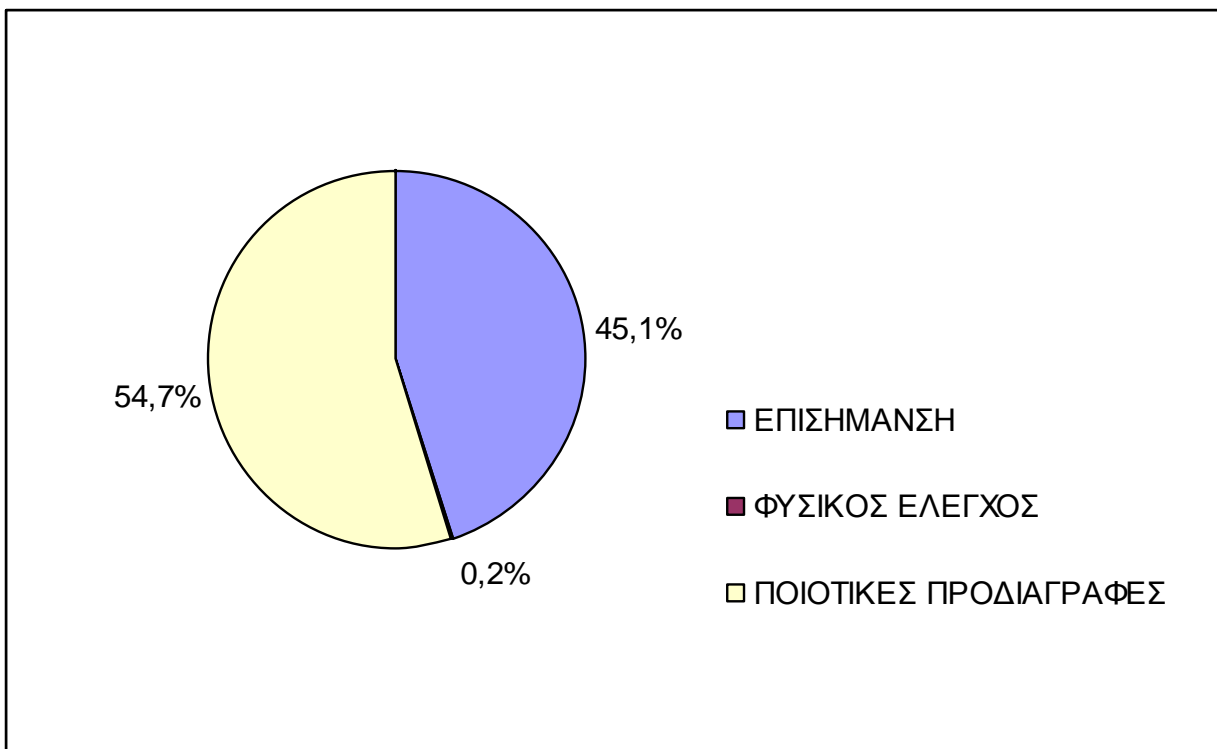
ΣΧΗΜΑ 6. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

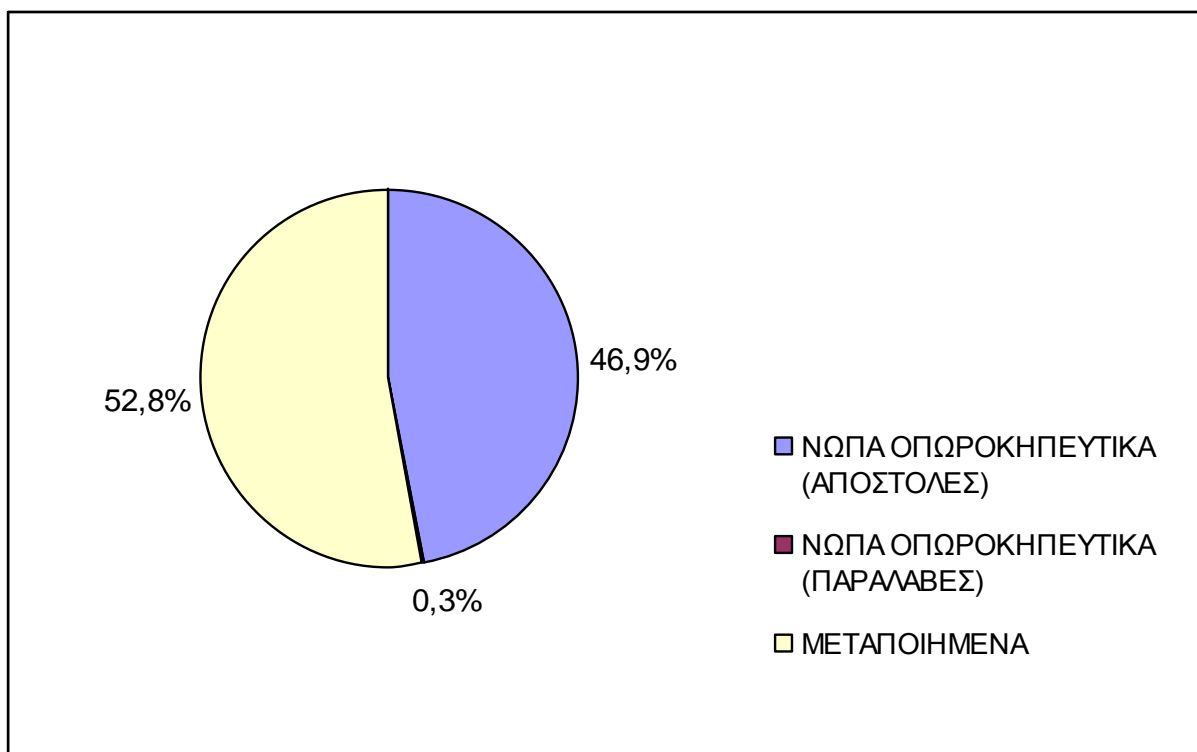
ΣΧΗΜΑ 7. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

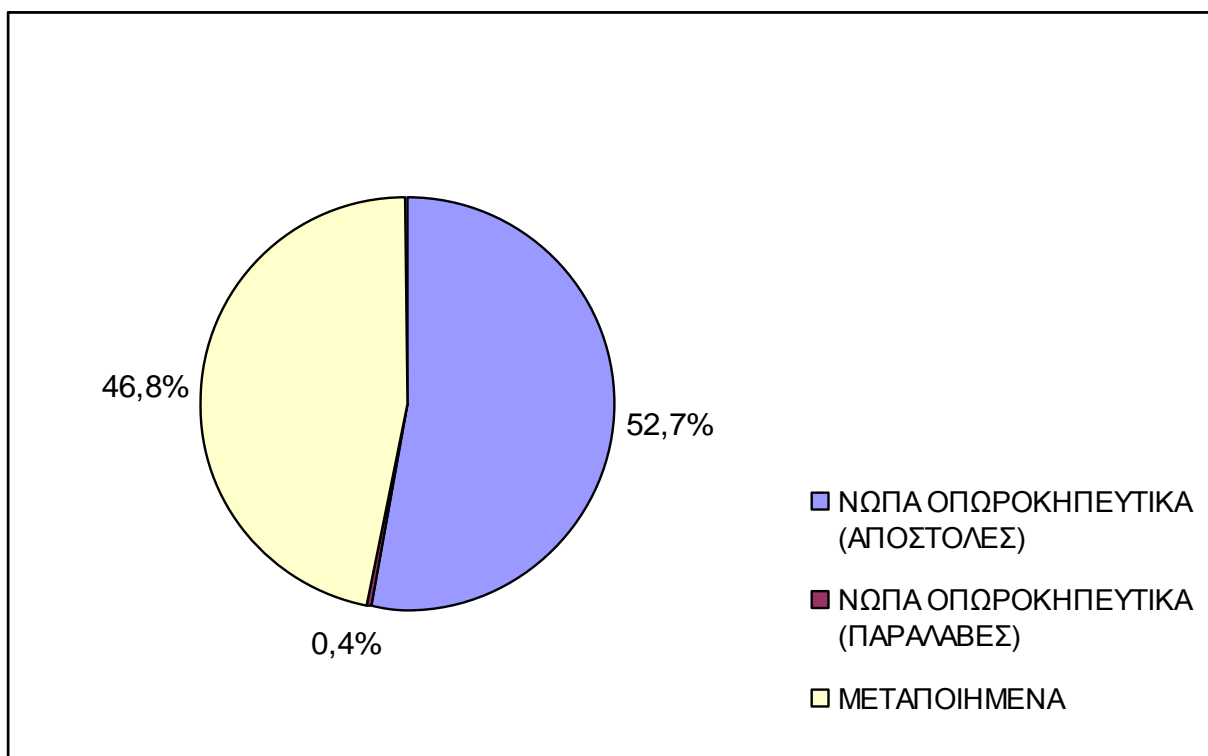
ΣΧΗΜΑ 8. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ

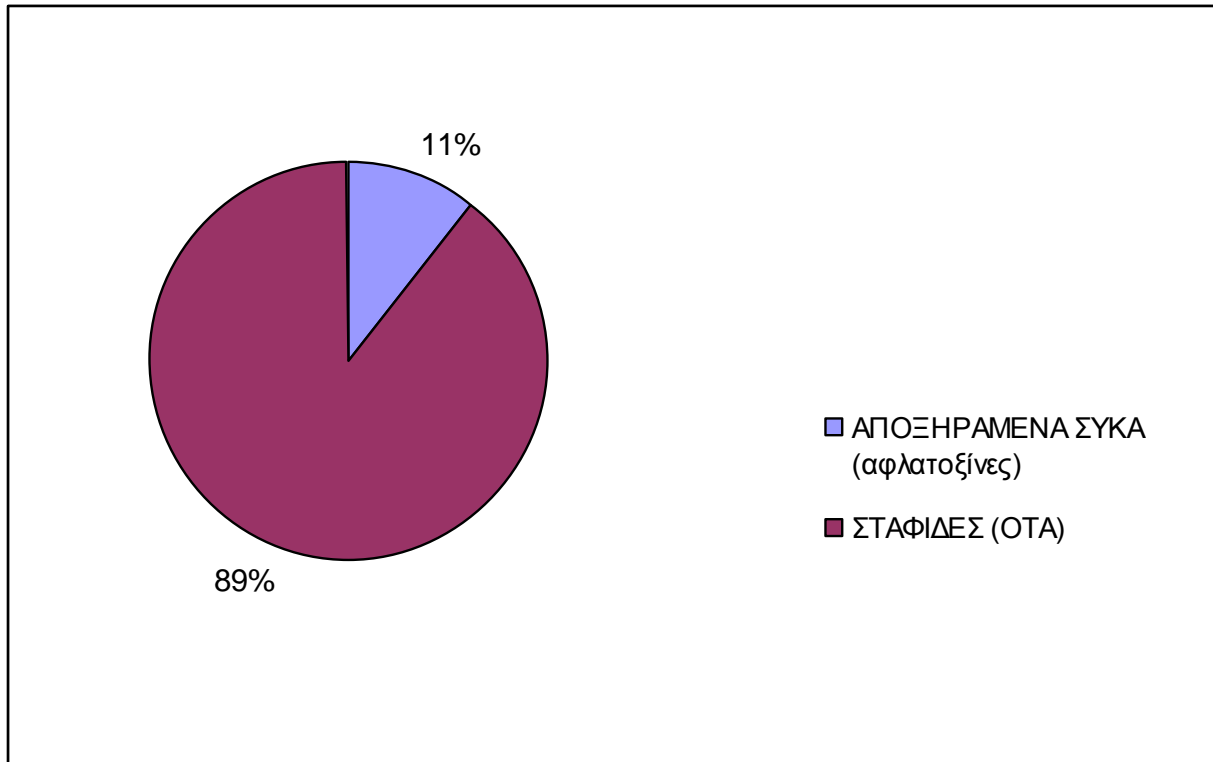
ΣΧΗΜΑ 9. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ

ΣΧΗΜΑ 10. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ

ΣΧΗΜΑ 11. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΕ ΞΗΡΑ ΣΥΚΑ ΚΑΙ ΞΗΡΕΣ ΣΤΑΦΙΔΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΕ ΤΡΟΦΙΜΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2011

		ΞΗΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ	ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΑ ΦΡΟΥΤΑ	ΚΑΦΕΣ	ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	ΟΣΠΡΙΑ	ΧΥΜΟΙ	ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΟΙ ΚΑΡΠΟΙ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥΣ		ΝΩΠΑ ΟΠΩΡΟΚ/ΚΑ
Αριθμός φορτίων προς εισαγωγή		1633	348	1223	666	958	173	594		3812
ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ	Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων	1633	314	1223	666	958	173	563		3812
	Έλεγχοι %	100	90,2	100	100	100,0	100,0	94,8		100
	Μη συμμορφώσεις	0	2	0	0	0	0	0		0
	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων	0	0,64	0	0	0	0	0		0
ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΔΙΑΓΡΑΦΕΣ	Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων	1633	347	1223	666	958	173	583		3812
	Έλεγχοι %	2	99,7	100	100	100,0	100,0	98,1		100
	Μη συμμορφώσεις	2	0	2	0	0	0	0		7
	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων	0,12	0	0,16	0	0	0	0		0,18
ΡΑΔΙΟΕΡΓΕΙΑ								φορτία χύδην με πλαίσιο	υπόλοιπα φορτία	
	Σχετικά φορτία προς εισαγωγή	626	193		93			47	99	
	Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων	17	5		9			45	3	
	Έλεγχοι %	2,7	2,6		9,7			95,7	3,0	
	Μη συμμορφώσεις	0	0		0			0	0	
	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων	0	0		0			0	0	
ΑΦΛΑΤΟΞΙΝΕΣ	Σχετικά φορτία προς εισαγωγή	1633	348		666			594		3
	Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων	245	35		3			55		1
	Έλεγχοι %	15,0	10,1		0,45			9,3		33,33
	Μη συμμορφώσεις	13	0		0			0		0
	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων	5,31	0		0			0		0

		ΞΗΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ	ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΑ ΦΡΟΥΤΑ	ΚΑΦΕΣ		ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	ΟΣΠΡΙΑ	ΧΥΜΟΙ	ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΟΙ ΚΑΡΠΟΙ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥΣ				ΝΩΠΑ ΟΠΩΡΟΚ/ΚΑ	
ΟΤΑ				Φρυγμένος, Διαλυτός	Άφρυκτος									
	Σχετικά φορτία προς εισαγωγή		348	419	804					594				
	Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων		29	13	46					46				
	Έλεγχοι %		8,3	0,0	5,7					7,7				
	Μη συμμορφώσεις		0	0	2					0				
	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων		0	0	4,35					0				
ΓΤΟ			(σε φορτία πατάγιας)			ιχνηλασιμότητα (φορτία σόγιας & ελαιοκράμβης)	μη εγκεκριμένα (φορτία σόγιας & ελαιοκράμβης)		ιχνηλασιμότητα	μη εγκεκριμένα	ιχνηλασιμότητα	μη εγκεκριμένα	ιχνηλασιμότητα (φορτία πατάγιας)	μη εγκεκριμένα (φορτία πατάγιας)
	Σχετικά φορτία προς εισαγωγή		2			36	36		173	173	594	594	1	1
	Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων		2			0	2		1	1	63	80	0	1
	Έλεγχοι %		100			0	5,56		0,58	0,58	10,61	13,47	0,00	100,00
	Μη συμμορφώσεις		0			0	0		0	0	0	0	0	0
	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων		0			0	0		0	0	0	0	0	0
SALMONELLA SP.		(σε φορτία κουκουναριού)				(σε φορτία σουσαμιού)								
	Σχετικά φορτία προς εισαγωγή	12				560								
	Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων	4				20								
	Έλεγχοι %	33,33				3,57								
	Μη συμμορφώσεις	1				1								
	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων	25,00				5,00								
ΚΑΔΜΙΟ	Σχετικά φορτία προς εισαγωγή					666	958		594					
	Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων					1	4		11					
	Έλεγχοι %					0,15	0,42		1,85					
	Μη συμμορφώσεις					0	0		0					
	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων						0		0					

		ΞΗΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ	ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΑ ΦΡΟΥΤΑ	ΚΑΦΕΣ	ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	ΟΣΠΡΙΑ	ΧΥΜΟΙ	ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΟΙ ΚΑΡΠΟΙ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥΣ	ΝΩΠΑ ΟΠΩΡΟΚ/ΚΑ
ΜΟΛΥΒΔΟΣ	Σχετικά φορτία προς εισαγωγή					958		594	
	Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων					5		11	
	Έλεγχοι %					0,52		1,85	
	Μη συμμορφώσεις					0		0	
	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων					0		0	
ΠΑΤΟΥΛΙΝΗ	Σχετικά φορτία προς εισαγωγή						173		
	Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων						6		
	Έλεγχοι %						3,47		
	Μη συμμορφώσεις						0		
	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων						0		
ΜΥΚΟΤΟΪΝΙΕΣ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ Fusarium sp. (ΦΟΥΜΟΜΙΣΙΝΕΣ Β1+β2, ΔΕΣΟΞΥΝΙΒΑΛΕΝΟΝΗ & ΖΕΑΡΑΛΕΝΟΝΗ)	Σχετικά φορτία προς εισαγωγή							594	
	Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων							73	
	Έλεγχοι %							12,29	
	Μη συμμορφώσεις							0	
	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων							0	

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝ(ΕΚ) 1152/2009

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1152/2009 της Επιτροπής - Στοιχεία ελέγχων έτους 2011					
		Αριθμός φορτίων προς εισαγωγή	Ποσότητα σε τόνους	Αριθμός δειγμάτων για ανάλυση παρουσίας αφλατοξινών	Αριθμός μη συμμορφώσεων
στοιχείο β) Τρόφιμα καταγωγής ή αποστολής από <u>Κίνα</u>					
i)	αραχίδες του κωδικού ΣΟ 1202 10 90 ή 1202 20 00	349	8.035	88	6
στοιχείο γ) Τρόφιμα καταγωγής ή αποστολής από <u>Αίγυπτο</u>					
i)	αραχίδες του κωδικού ΣΟ 1202 10 90 ή 1202 20 00	30	435	17	4
στοιχείο ε) Τρόφιμα καταγωγής ή αποστολής από <u>Τουρκία</u>					
i)	αποξηραμένα σύκα του κωδικού ΣΟ 0804 20 90	10	57	3	0
ii)	φουντούκια (Corylus spp.) με ή χωρίς κέλυφος του κωδικού ΣΟ 0802 21 00 ή του κωδικού ΣΟ 0802 22 00	196	1734	25	1
v)	πάστα σύκου, πάστα φιστικιού και πάστα φουντουκιού των κωδικών ΣΟ 1106 30 90 , 2007 10 ή 2007 99	9	88	3	0
vi)	φουντούκια, σύκα και φιστίκια, επεξεργασμένα ή διατηρημένα, συμπεριλαμβανομένων των μειγμάτων, του κωδικού ΣΟ 2008 19	46	491	5	0
viii)	κομμένα, τεμαχισμένα και σπασμένα φουντούκια των κωδικών ΣΟ 0802 22 00 και 2008 19	2	27	1	0
στοιχείο στ) Τρόφιμα καταγωγής ή αποστολής από τις <u>ΗΠΑ</u>, που καλύπτονται από το Πρόγραμμα εθελοντικής δειγματοληψίας αφλατοξίνης					
i)	αμύγδαλα με ή χωρίς κέλυφος του κωδικού ΣΟ 0802 11 ή 0802 12	196	3.768	17	0
στοιχείο ζ) Τρόφιμα εισαγωγής από τις <u>ΗΠΑ</u>, που δεν καλύπτονται από το Πρόγραμμα εθελοντικής δειγματοληψίας αφλατοξίνης					
i)	αμύγδαλα με ή χωρίς κέλυφος του κωδικού ΣΟ 0802 11 ή 0802 12	1	17	1	0
ΣΥΝΟΛΟ:		839	14.652	160	11

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝ(Εκ) 669/2009

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 669/2009 της Επιτροπής - Στοιχεία ελέγχων έτους 2011							
Προϊόν	ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ	Κίνδυνος	Αριθμός φορτίων προς εισαγωγή	Αριθμός εργαστηριακών ελέγχων	Αριθμός απορριφθέντων φορτίων	% αναλυθέντων	% απορριφθέντων
Αραχίδες χωρίς κέλυφος	Αργεντινή	Αφλατοξίνες	214	21	3	9,81	14,29
Αραχίδες χωρίς κέλυφος	Βραζιλία	Αφλατοξίνες	1	0	0	0,00	0,00
Αποξηραμένες νούγιες	Κίνα	Αλουμίνιο	22	3	0	13,64	0,00
Φράουλες	Αίγυπτος	Υπολείμματα φυτοφαρμάκων	27	3	0	11,11	0,00
Χλωρά φασόλια	Αίγυπτος	Υπολείμματα φυτοφαρμάκων	3	2	0	66,67	0,00
Νωπές φράπες	Κίνα	Υπολείμματα φυτοφαρμάκων	1	1	0	100,00	0,00
Πιπεριές υπό ψύξη	Ταϊλάνδη	Υπολείμματα φυτοφαρμάκων	1	0	0	0,00	0,00
Πιπεριές υπό ψύξη	Αίγυπτος	Υπολείμματα φυτοφαρμάκων	1	1	0	100,00	0,00
Διάφορα Λαχανικά (Ντομάτες, πιπεριές, κολοκυθάκια)	Τουρκία	Υπολείμματα φυτοφαρμάκων	641	64	4	9,98	6,25
Ρύζι μπασμάτι	Πακιστάν	Αφλατοξίνες	66	19	0	28,79	0,00
Τσαί	Κίνα	Υπολείμματα φυτοφαρμάκων	7	0	0	0,00	0,00
Τσίλι θρυμματισμένο ή σε σκόνη	Ινδία	Αφλατοξίνες	17	5	0	28,79	0,00
Κουρκουμάς	Ινδία	Αφλατοξίνες	16	5	0	31,25	0,00
Τσίλι θρυμματισμένο ή σε σκόνη	Τρίτες Χώρες	Χρωστικές Σουδάν	39	7	0	17,95	0,00
Τσίλι ολόκληρο	Τρίτες Χώρες	Χρωστικές Σουδάν	2	0	0	0,00	0,00
Κουρκουμάς	Τρίτες Χώρες	Χρωστικές Σουδάν	27	4	0	14,81	0,00
Κάρυ	Ινδία	Αφλατοξίνες	12	5	0	41,67	0,00
Κάρυ	Τρίτες Χώρες	Χρωστικές Σουδάν	23	5	0	21,74	0,00
Ζιγγίβερη (πιπερόριζα)	Ινδία	Αφλατοξίνες	2	1	0	50,00	0,00
Ζιγγίβερη (πιπερόριζα)	Ινδία	Χρωστικές Σουδάν	2	0	0	0,00	0,00
Φοινικέλαιο	Ινδονησία	Χρωστικές Σουδάν	5	1	0	20,00	0,00

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΕ ΤΡΟΦΙΜΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2011

Κατηγορία προϊόντων	Αριθμός φορτίων προς εισαγωγή	Επίσημανση				Ποιοτικές προδιαγραφές				Αφλατοξίνες					ΟΤΑ				
		Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων	έλεγχοι %	Μη συμμορφώσεις	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων	Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων	έλεγχοι %	Μη συμμορφώσεις	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων	Σχετικά φορτία προς εισαγωγή	Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων	έλεγχοι %	Μη συμμορφώσεις	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων	Σχετικά φορτία προς εισαγωγή	Αριθμός διενεργηθέντων ελέγχων	έλεγχοι %	Μη συμμορφώσεις	% μη συμμορφώσεις επί των ελεγχθέντων φορτίων
Αποστολές σε άλλα Κράτη Μέλη																			
Μεταποιημένα / επεξεργασμένα τρόφιμα	18.949	15.173	80,1	0	0	16.342	86,2	0	0	σε φορτία ξηρών σύκων					σε φορτία σταφίδας				
										190	13	6,8	0	0	845	64	7,57	0	0
Νωπά οπωροκηπευτικά	26.684	13.488	50,5	0	0	18.405	69	0	0										
Παραλαβές από άλλα Κράτη Μέλη																			
Νωπά οπωροκηπευτικά	2.078	94	4,52	0	0	156	7,51	0	0										

3. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

1. Στοιχεία που αφορούν τους επίσημους ελέγχους, σύμφωνα με το σημείο 9.1 της υπ' αριθμ. 2008/654/ΕΚ (L 214) Απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη σύνταξη της συνολικής έκθεσης.

Στον τομέα των βιολογικών προϊόντων, στο πλαίσιο των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ, προτεραιότητα ελέγχου είναι η διασφάλιση της αξιοπιστίας των βιολογικών προϊόντων και η προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών από μη θεμιτές πρακτικές.

Ακολούθως παρουσιάζονται :

- στοιχεία που αφορούν την υλοποίηση των προτεραιοτήτων και των ειδικών σχεδίων ελέγχων όπως αναφέρονται ανά τομέα στο αντίστοιχο τμήμα του κεφαλαίου 7 του ΠΟΕΣΕ
- στοιχεία που αφορούν στη συνολική συμμόρφωση με τη νομοθεσία σύμφωνα με το σημείο 9.2 της υπ' αριθμ. 2008/654/ΕΚ (L 214) Απόφασης της Επιτροπής
- στοιχεία που αφορούν ενέργειες για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του ΠΟΕΣΕ, σύμφωνα με το σημείο 9.6 της αριθμ. 2008/654/ΕΚ (L214)Απόφασης της Επιτροπής

2. Στοιχεία που αφορούν στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων και των ειδικών σχεδίων ελέγχων όπως αναφέρονται ανά τομέα στο αντίστοιχο τμήμα του κεφαλαίου 7 του ΠΟΕΣΕ

Όσο αφορά την υλοποίηση της προτεραιότητας ελέγχου οι επίσημοι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια του καθεστώτος ελέγχου που ορίζεται στο άρθρο 27 και 28 του Κανονισμού 834/07 του Συμβουλίου «για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91».

Ο Κανονισμός εφαρμόζεται στα ακόλουθα προϊόντα, εφόσον φέρουν ή προορίζονται να φέρουν ενδείξεις που αναφέρονται στο βιολογικό τρόπο παραγωγής:

- α) ζωντανά ή αμεταποίητα γεωργικά προϊόντα
- β) μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα για χρήση ως τρόφιμα
- γ) ζωοτροφές
- δ)το αγενές φυτικό πολλαπλασιαστικό υλικό και τους σπόρους για καλλιέργεια

Για την επίτευξη του στόχου πραγματοποιήθηκαν επίσημοι έλεγχοι. Η περιγραφή των ελάχιστων απαιτήσεων ελέγχου περιλαμβάνεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 834/07 του Συμβουλίου, στον Καν. αρ. 889/08 και το σύστημα ελέγχου της χώρας μας θεσπίστηκε με την ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β'). Συνοπτική περιγραφή του συστήματος ελέγχου βρίσκεται στο ΠΟΕΣΕ της χώρας μας, στον τομέα «ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ».

3. Στοιχεία που αφορούν στη συνολική συμμόρφωση με τη νομοθεσία σύμφωνα με το σημείο 9.2 της υπ' αριθμ. 2008/654/ΕΚ (L 214) Απόφασης της Επιτροπής

Περιλαμβάνεται η συνολική συμμόρφωση των ενταγμένων επιχειρηματιών στο καθεστώς του κανονισμού (ΕΚ) αρ. 834/07 του Συμβουλίου καθώς και επισκόπηση των αποτελεσμάτων. Παρέχεται επισκόπηση των αποτελεσμάτων ανά στάδιο παραγωγής και αρμόδια αρχή. Το συμπέρασμα συνοδεύεται από στοιχεία για τη συχνότητα και τον τύπο της μη συμμόρφωσης καθώς και ανάλυση της μη συμμόρφωσης.

- I.) Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν από τη Δ/ση Βιολογικής Γεωργίας ως αρμόδια αρχή (αρχή εποπτείας του συστήματος ελέγχου) σύμφωνα με τον Καν. 834/07 και την ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β')

Πραγματοποιήθηκε διοικητικός έλεγχος σε 140 επιχειρηματίες μετά από εισήγηση των ΟΕΠ, για υποβιβασμό σταδίου, επανεκκίνηση περιόδου μετατροπής, κ.α

- II.) Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν από τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» - πρώην ΟΠΕΓΕΠ σε επιχειρήσεις, ως αρμόδια αρχή, σύμφωνα με τον Καν. 834/07 και την ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β')

2. **ΈΛΕΓΧΟΙ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ ΠΩΛΗΣΗΣ Η/ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ.**

Στο πλαίσιο ελέγχων σε σημεία λιανικής πώλησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας πραγματοποιήθηκαν από τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» - πρώην ΟΠΕΓΕΠ επιτόπιοι έλεγχοι σε 6 σημεία πώλησης στην Ελλάδα. Το αντικείμενο των ελέγχων επικεντρώθηκε κατά πρώτο λόγο στη διαπίστωση της ορθής χρήσης των επιτρεπόμενων ενδείξεων σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

- II.) Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν σε επιχειρήσεις από τους φορείς ελέγχου (Εγκεκριμένοι Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π) σύμφωνα με τον Καν. 834/07 και την ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β')

Οι ΟΕ&Π το έτος 2011 πραγματοποίησαν ελέγχους τήρησης του κανονισμού (ΕΚ) αρ. 834/07 του Συμβουλίου και της σχετικής εθνικής νομοθεσίας σε επιχειρηματίες ενταγμένους στο καθεστώς της Βιολογικής Γεωργίας. Στον ίδιο κανονισμό και στην ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β') στην οποία καθορίζονται συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του ως άνω κανονισμού ορίζεται ότι πραγματοποιούνται : τουλάχιστο μία φορά ετησίως πλήρης φυσικός έλεγχος των ενταγμένων επιχειρήσεων και επιπλέον

i) σε τυχαία βάση αιφνιδιαστικές επισκέψεις ελέγχου βάσει της γενικής εκτίμησης κινδύνου μη συμμόρφωσης με τους κανόνες βιολογικής παραγωγής αφού λάβει υπόψη τουλάχιστον τα αποτελέσματα προηγούμενων ελέγχων , την ποσότητα των σχετικών προϊόντων και τον κίνδυνο ανταλλαγής προϊόντων.

ii) δειγματοληψίες για να ελέγξει αν υπάρχουν μη επιτρεπόμενα για τη βιολογική παραγωγή προϊόντα ή αν εφαρμόζονται μέθοδοι παραγωγής ασυμβίβαστες με τους κανόνες βιολογικής παραγωγής.

Ο αριθμός των τακτικών επισκέψεων ελέγχου ανά κατηγορία επιχειρηματία και το είδος των επισκέψεων (αναγγελθείσες-αιφνίδιες) παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

	Αριθμός εγγεγραμμένων επιχειρηματιών				Αριθμός τακτικών ελέγχων				Αριθμός αιφνίδιων ελέγχων			
	Παραγωγοί(1)	Παρασκευαστές (2)	Εισαγωγείς(3)	Άλλοι (4)	Παραγωγοί(1)	Παρασκευαστές (2)	Εισαγωγείς (3)	Άλλοι	Παραγωγοί (1)	Παρασκευαστές (2)	Εισαγωγείς(3)	Άλλοι
Σύνολο	18.420	1.512	8	28	19.204	1.696	16	41	1.950	264	1	6

Ο συνολικός αριθμός των ενταγμένων επιχειρηματιών (παραγωγοί+παρασκευαστές+εισαγωγείς+άλλοι) το έτος 2010 ανέρχεται σε 22.865 επιχειρηματίες.

(1) παραγωγοί: περιλαμβάνονται «Παραγωγοί μόνον», «Παραγωγοί/παρασκευαστές μαζί», «Παραγωγοί/εισαγωγείς μαζί», «Παραγωγοί/παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί»

(2)παρασκευαστές : περιλαμβάνονται «Παρασκευαστές μόνον», «Παραγωγοί/παρασκευαστές μαζί», «Παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί», «Παραγωγοί/παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί»

(3) εισαγωγείς: περιλαμβάνονται «Εισαγωγείς μόνον», «Παραγωγοί/εισαγωγείς μαζί», «Παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί», «Παραγωγοί/παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί»

(4) άλλοι επιχειρηματίες που υπόκεινται στο σύστημα ελέγχου

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Κωδικός του οργανισμού ή της αρχής ελέγχου	Αριθμός δειγματοληψιών								Αριθμός παρατυπιών ή καταφανών παραβάσεων που διαπιστώθηκαν								Αριθμός κυρώσεων ή ποινών που επιβλήθηκαν							
	Για ανάλυση				Ενδεικτικών παράβασης του κανονισμού				Παρατυπία				Καταφανής παράβαση				στην παρτίδα ή την παραγωγή(5)				στον επιχειρηματία(6)			
	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι(4)	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι(4)	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι(4)	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι(4)	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι(4)	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι(4)
Σύνολο	1.387	144	1	1	144	20	-	-	604	38	-	-	16	5	-	1	458	22	-	1	-	-	-	-
Σύνολο	1.182				94				478				13				421							

⁴ Άλλοι επιχειρηματίες που υπόκεινται στο σύστημα ελέγχου: ορίζονται από κάθε κράτος μέλος.

⁵ Όταν διαπιστώνεται σοβαρή παρατυπία ... η αρχή ή ο φορέας ελέγχου μεριμνά ώστε να μη γίνεται μνεία της βιολογικής μεθόδου παραγωγής στην επισήμανση και τη διαφήμιση για το σύνολο της παρτίδας ή του κύκλου παραγωγής που τίγονται ... (άρθρο 30 παράγραφος 1, του κανονισμού 834/2007 του Συμβουλίου)

⁶ Όταν διαπιστώνεται κατάφωρη παράβαση ή παράβαση με παρατεταμένο αποτέλεσμα, η αρχή ή ο φορέας ελέγχου απαγορεύει στην ενεχόμενη επιχείριση να εμπορεύεται προϊόντα με μνεία της βιολογικής μεθόδου ... (άρθρο 30 παράγραφος 1, του κανονισμού 834/2007 του Συμβουλίου)

Σε κάθε κατηγορία επιχειρηματία περιλαμβάνονται οι επιχειρηματίες με βάση την κύρια δραστηριότητα τους. Στην κατηγορία παραγωγού περιλαμβάνονται και οι παραγωγοί που παρασκευάζουν προϊόντα της δικής τους παραγωγής.

Πιο αναλυτικά ανά κατηγορία επιχειρηματία για το έτος 2010 :

- α)πραγματοποιήθηκαν 19.204 τακτικές επιθεωρήσεις ελέγχου σε σύνολο 18.420 παραγωγών δηλαδή πραγματοποιήθηκε τουλάχιστο ένας τακτικός έλεγχος σε κάθε παραγωγό. ($19.204 / 18.420 = 1,04$)
- β)πραγματοποιήθηκαν 1.696 τακτικές επιθεωρήσεις ελέγχου σε σύνολο 1.512 παρασκευαστών δηλαδή πραγματοποιήθηκε τουλάχιστο ένας τακτικός έλεγχος σε κάθε παρασκευαστή. ($1.696 / 1.512 = 1,12$)
- γ)πραγματοποιήθηκαν 16 τακτικές επιθεωρήσεις ελέγχου σε σύνολο 8 εισαγωγέων (συμπεριλαμβάνονται και οι μεικτοί επιχειρηματίες)
- δ)πραγματοποιήθηκαν 41 τακτικές επιθεωρήσεις σε 28 άλλους επιχειρηματίες (χονδρέμποροι, λιανέμποροι κ.α)

Συγκρίνοντας τον αριθμό των αιφνίδιων ελέγχων ανά κατηγορία επιχειρηματία διαπιστώνουμε τα εξής :

- α)στους παραγωγούς πραγματοποιήθηκαν 1.950 αιφνίδιες επισκέψεις και αποτελούν ποσοστό 10,58 % του συνολικού αριθμού τους (18.420)
- β)στους παρασκευαστές πραγματοποιήθηκαν 264 αιφνίδιες επισκέψεις και αποτελούν ποσοστό 17,46 % του συνολικού αριθμού τους (1.512)

Τα ως άνω ποσοστά είναι άνω του 10% ποσοστό το οποίο είναι το ελάχιστο ποσοστό αιφνιδιαστικών επισκέψεων ελέγχου επί του αριθμού των επιχειρηματιών και ορίζεται στην ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β'). Τα ποσοστά των αιφνιδίων επισκέψεων είναι πάνω από το 10% λόγω του ότι οι ΟΕ&Π προσπαθούν να υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις της ως άνω ΚΥΑ. Το ποσοστό των αιφνιδίων ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν στους παρασκευαστές φθάνει το 17,46 % προκειμένου να ελεγχθούν τα διαφορετικά είδη προϊόντων τα οποία παράγονται σε διαφορετικές χρονικές περιόδους σε κάθε παρασκευαστική επιχείρηση.

Ο Πίνακας 2 αποτελεί συνέχεια του Πίνακα 1. Σε αυτόν παρουσιάζονται ο αριθμός των δειγματοληψιών προς ανάλυση και ο αριθμός των παραβάσεων του Καν. 834/07 που διαπιστώθηκαν, ο αριθμός των παρατυπιών και των καταφανών παραβάσεων που διαπιστώθηκαν από τους ΟΕ&Π κατά την διενέργεια των επίσημων ελέγχων καθώς και ο αριθμός των κυρώσεων ή των ποινών που επιβλήθηκαν όσο αφορά την αφαίρεση των ενδείξεων για το βιολογικό μέθοδο παραγωγής α)στην παρτίδα και στην παραγωγή και β) απαγόρευση στον επιχειρηματία να εμπορεύεται τα προϊόντα του με επισήμανση ως βιολογικά.

Πιο αναλυτικά, ο αριθμός των δειγμάτων για ανάλυση σε προϊόντα στο σύνολο των επιχειρηματιών ανέρχεται σε 1.182.

Συγκρίνοντας για τους επιχειρηματίες τον αριθμό τους (19.968) με τον αριθμό των δειγμάτων (1.182) βρίσκουμε ότι πραγματοποιήθηκαν δειγματοληψίες σε ανώτατο ποσοστό 5,91% επί του συνολικού αριθμού των επιχειρηματιών (Σε ορισμένους επιχειρηματίες είναι δυνατόν να πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από μια δειγματοληψίες).

Το ως άνω ποσοστό (5,91%) είναι άνω του 5% ποσοστό το οποίο είναι το ελάχιστο ποσοστό δειγματοληψιών επί του αριθμού των επιχειρηματιών και ορίζεται στην ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β').

Συγκρίνοντας τον αριθμό των δειγμάτων που οδηγήθηκαν προς ανάλυση με τις παραβάσεις που βεβαιώθηκαν προκύπτει ότι για το σύνολο των επιχειρηματιών από τα

1.182 δείγματα βρέθηκε ότι υπάρχει ένδειξη παράβασης του Καν. 834/07 σε 94 δηλαδή ποσοστό 7,95%.

Όσο αφορά τον αριθμό των παρατυπιών και των καταφανών παραβάσεων σε σύγκριση με τον αριθμό των επιχειρηματιών προκύπτει ότι :

-για το σύνολο των επιχειρηματιών (19.968) βεβαιώθηκαν 492 παρατυπίες και καταφανείς παραβάσεις ή ποσοστό 2.46 % , από τις οποίες οι καταφανείς παραβάσεις (13) αποτελούν το 0,06 % επί του συνόλου των επιχειρηματιών.

Με βάση τις ως άνω παρατυπίες ή καταφανείς παραβάσεις επιβλήθηκαν κυρώσεις :

σε 421 περιπτώσεις που αφορούν αφαίρεση των ενδείξεων περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής από ολοκληρη την παρτίδα ή την παραγωγή ή/και υποβιβασμό σταδίου

IV. Ανάλυση της μη συμμόρφωσης

Η ανάλυση της μη συμμόρφωσης αποτελεί τμήμα της διαδικασίας για τον καθορισμό των κατάλληλων διορθωτικών μέτρων ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος ελέγχου.

Από τους πιο πάνω ελέγχους διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις ο αριθμός των οποίων παρουσιάζεται στον Πίνακα 2. Οι παρατυπίες αφορούσαν κυρίως την παράλληλη καλλιέργεια, τη χρήση ή ανίχνευση μη επιτρεπόμενων ουσιών και τη χρήση μη εγκεκριμένων εισροών. Από τις δειγματοληψίες σε τελικό προϊόν διαπιστώθηκαν 18 παραβάσεις (υπολείμματα φυτοπροστατευτικών ουσιών) από τις οποίες καμμία δεν έθετε σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία και δεν είχαν αντίκτυπο στην υγεία του καταναλωτή. Τα εν λόγω προϊόντα αποσύρθηκαν άμεσα από την αγορά.

Γενεσιουργός αιτία των μη συμμορφώσεων είναι κυρίως η διάρθρωση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και των παρασκευαστικών επιχειρήσεων και η ελλιπής γνώση της σχετικής νομοθεσίας (τόσο της νομοθεσίας για τα βιολογικά προϊόντα όσο και της γενικότερης σχετικής νομοθεσίας) από τους επιχειρηματίες.

4.Στοιχεία που αφορούν ενέργειες για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του ΠΟΕΣΕ, σύμφωνα με το σημείο 9.6 της αριθμ. 2008/654/ΕΚ (L214) Απόφασης της Επιτροπής

Το έτος 2011 πραγματοποιήθηκε το πρόγραμμα BTSF (Beter Training for Safer Food) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο οποίο συμμετείχαν υπάλληλοι της Δ/σης Βιολογικής Γεωργίας του ΥΠΑΑΤ και του ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» - πρώην ΟΠΕΓΕΠ.

AUDITS

ΤΟΜΕΑΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

Στα πλαίσια των εσωτερικών ελέγχων (άρθρο 4, παράγραφος 6 του Καν. 882/2004) που διενήργησαν οι αρμόδιες αρχές (Δ/ση Βιολογικής Γεωργίας και ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» - πρώην ΟΠΕΓΕΠ) και στις οποίες προσδιορίζεται κατά πόσο οι δραστηριότητες και τα σχετικά αποτελέσματα συμμορφώνονται προς τις προγραμματισμένες ρυθμίσεις και κατά πόσο οι ρυθμίσεις αυτές εφαρμόζονται και είναι κατάλληλες για την επίτευξη των στόχων, διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχουν κύριες μη συμμορφώσεις από τους ΟΕ&Π.

Πιο αναλυτικά :

Έλεγχοι (audits)

α) που πραγματοποιήθηκαν από τη Δ/ση Βιολογικής Γεωργίας ως αρμόδια αρχή (αρχή εποπτείας του συστήματος ελέγχου) σύμφωνα με τον Καν. 834/07 και την ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β')

Πραγματοποιήθηκαν 25 διοικητικοί έλεγχοι στους εγκεκριμένους φορείς ελέγχου (ιδιωτικοί Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων (ΟΕΠ)) και δεν βρέθηκαν κύριες μη συμμορφώσεις.

β) που πραγματοποιήθηκαν από τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» (πρώην ΟΠΕΓΕΠ) ως αρμόδια αρχή (αρχή επίβλεψης των ΟΕ&Π) σύμφωνα με τον Καν. 834/07 και την ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β')

Έλεγχοι (εξετάσεις και επιθεωρήσεις) που πραγματοποιήθηκαν στους φορείς ελέγχου (Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης)

Το έτος 2011 ο ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» πραγματοποίησε 27 ημερήσιες επιθεωρήσεις επιτήρησης στα γραφεία των ΟΕΠ και στο πεδίο για τους εγκεκριμένους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας. Βρέθηκαν ελάχιστος σημασίας μη συμμορφώσεις και καθορίστηκε χρονική περίοδος για διορθωτικές ενέργειες.

4. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΠΟΠ) – ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΔΕΙΞΗΣ (ΠΓΕ)

4.1. Συστήματα ελέγχου

Οι επίσημοι έλεγχοι πραγματοποιούνται στα πλαίσια του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 510/06 του Συμβουλίου και σε εφαρμογή της ΚΥΑ αριθμ. 261611/07-03-2007 (406 Β'), όπως έχει τροποποιηθεί από τις ΚΥΑ αριθ. 290398/11.04.2008 (694 Β') και 318764/7.8.2008 (1683 Β').

4.1.1. Ένταξη στο σύστημα ελέγχου

Κάθε ενδιαφερόμενος να παράγει ή/και να συσκευάσει, με σκοπό την εμπορία, γεωργικά προϊόντα ή τρόφιμα ΠΟΠ και ΠΓΕ ή/και να χρησιμοποιήσει καταχωρισμένες ονομασίες, ενδείξεις, το κοινοτικό σύμβολο καθώς και το σήμα του ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' (πρώην ΟΠΕΓΕΠ), εντάσσεται στο σύστημα ελέγχου κατόπιν σχετικής έγκρισης. Για τον παραπάνω σκοπό, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει «Αίτηση για Ένταξη στο Σύστημα Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ» προς τον ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' (πρώην ΟΠΕΓΕΠ). Ο ενδιαφερόμενος υποβάλει διαφορετική ανεξάρτητη αίτηση για κάθε ΠΟΠ ή και ΠΓΕ που θέλει να χρησιμοποιήσει. Ο ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' (πρώην ΟΠΕΓΕΠ), αφού προβεί σε έλεγχο αξιολόγησης της κάθε αίτησης και των σχετικών δικαιολογητικών που υποβάλλονται με αυτήν, και πραγματοποιήσει επιτόπιο έλεγχο στις εγκαταστάσεις του ενδιαφερομένου εγκρίνει ή απορρίπτει την αίτηση. Στην περίπτωση αποδοχής της αίτησης, υπογράφεται μεταξύ ενδιαφερομένου και ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' (πρώην ΟΠΕΓΕΠ), «Σύμβαση Ένταξης στο Σύστημα Ελέγχου».

4.1.2. Έλεγχοι

Κατά το στάδιο της εξέτασης των αιτήσεων για ένταξη στο σύστημα ελέγχου των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, διενεργείται επιτόπιος έλεγχος στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων. Ο έλεγχος αυτός αφορά στην εξακρίβωση της δυνατότητας της συγκεκριμένης επιχείρησης να παράγει σύμφωνα με τις προδιαγραφές, τα γεωργικά προϊόντα ή τρόφιμα ΠΟΠ ή ΠΓΕ για τα οποία ενδιαφέρεται.

Επιπλέον, διενεργούνται τακτικοί ή/και αιφνιδιαστικοί έλεγχοι. Οι αιφνιδιαστικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται ιδίως κατόπιν καταγγελιών, υπόνοιαις ή/και μετά από ενημέρωση από άλλες αρχές ελέγχου κατά την διενέργεια ελέγχων της αρμοδιότητάς τους.

Ειδικότερα, οι έλεγχοι διενεργούνται:

α. Σε επιχειρήσεις που έχουν τύχει έγκρισης. Οι εν λόγω έλεγχοι αφορούν:

- στην ορθή τήρηση των προδιαγραφών, σύμφωνα με τις οποίες το γεωργικό προϊόν ή τρόφιμο έχει καταχωριστεί ως ΠΟΠ ή ΠΓΕ, τόσο στο στάδιο του πρωτογενούς τομέα παραγωγής, με διενέργεια επιτόπιων δειγματοληπτικών ελέγχων σε γεωργικές ή κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, όσο και στην παραγωγή, μεταποίηση, επεξεργασία, αποθήκευση, διακίνηση και στην εμπορία των εν λόγω γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων καθώς και

- στην ορθή χρήση της επισήμανσης, παρουσίασης και διαφήμισης των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

β. Στα σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης των εν λόγω προϊόντων, ήτοι σε κάθε είδους κατάστημα, χώρο πώλησης ή/και διάθεσης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων με ενδείξεις ΠΟΠ ή ΠΓΕ, προκειμένου να προστατευτούν οι καταχωρισμένες ονομασίες, ενδείξεις, το κοινοτικό σύμβολο καθώς και το σήμα του ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' (πρώην ΟΠΕΓΕΠ).

γ. Σε πάσης φύσεως διαφημιστικό υλικό που περιέρχεται σε γνώση των ελεγκτικών οργάνων.

Τα κλιμάκια ελεγκτών που διενεργούν τους ελέγχους του παρόντος άρθρου, δύνανται ιδίως να προβαίνουν σε:

- Δειγματοληψίες ή/και παραγγελίες εργαστηριακών αναλύσεων των εν λόγω γεωργικών προϊόντων και τροφίμων για τον προσδιορισμό των ποιοτικών και τυπικών χαρακτηριστικών τους σύμφωνα με τις προδιαγραφές καταχώρισής τους
- ελέγχους των χρησιμοποιούμενων ονομασιών, ενδείξεων, του κοινοτικού συμβόλου καθώς και της σήμανσης πιστοποίησης
- αξιοποίηση κάθε άλλου στοιχείου που μπορεί να οδηγήσει τον έλεγχο σε ακριβή συμπεράσματα

4.1.3. Κυρώσεις

Εφόσον κατά τη διενέργεια των ελέγχων ή κατόπιν τεκμηριωμένων καταγγελιών, διαπιστώνονται παρατυπίες ή παραβάσεις της κοινοτικής ή και εθνικής νομοθεσίας που αφορούν στις καταχωρισμένες ονομασίες γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων, επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα. Η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων περιλαμβάνει εξέταση από πρωτοβάθμια επιτροπή κυρώσεων και σε περίπτωση ένστασης από τον εμπλεκόμενο επιχειρηματία εξέταση της υπόθεσης από δευτεροβάθμια επιτροπή εξέτασης παρατυπιών και παραβάσεων. Το 2011, 46 επιχειρηματίες έχουν παραπεμφθεί στην πρωτοβάθμια επιτροπή παρατυπιών και παραβάσεων.

4.2 Αριθμός πραγματοποιηθέντων ελέγχων

	Διοικητικοί Έλεγχοι		Επιτόπιοι Έλεγχοι	
	Αριθμός Ελέγχων	Αριθμός επιχειρήσεων v	Αριθμός Ελέγχων	Αριθμός επιχειρήσεων v
A) Επιχειρήσεις ελαιολάδων και λοιπών φυτικών προϊόντων	553	419	339	256
B) Επιχειρήσεις παραγωγής τυριών	632	373	238	124
Γ) Έλεγχος στην αγορά			33	

Σημειώνεται ότι για κάθε επιχείρηση μπορεί να πραγματοποιούνται πολλαπλοί διοικητικοί και επιτόπιοι έλεγχοι, λόγω του ότι κάθε επιχείρηση μπορεί να υποβάλει αιτήσεις για περισσότερες της μιας ΠΟΠ και ΠΓΕ.

4.3 Αποτελέσματα ελέγχων 2011 – Ανάλυση αποτελεσμάτων

4.3.1. Έλεγχοι πριν τη θέση στην αγορά

A. Επιχειρήσεις παραγωγής τυριών

Πραγματοποιήθηκαν διοικητικοί έλεγχοι στο σύνολο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν στις αρμόδιες αρχές, δηλαδή 632 διοικητικοί έλεγχοι. Σύμφωνα με το Εθνικό σύστημα ελέγχων διενεργήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι για 238 αιτήσεις, σε 124 επιχειρήσεις.

Από τις 632 αιτήσεις που υποβλήθηκαν

- Οι 39 απορρίφθηκαν, τέθηκαν στο αρχείο και δεν επιτράπηκε η χρήση της αντίστοιχης ΠΟΠ ή ΠΓΕ
- για 504 διαπιστώθηκε πλήρης συμμόρφωση και χορηγήθηκε ή ανανεώθηκε η πιστοποίηση και
- για 89 εκκρεμούσε η ολοκλήρωση των διαδικασιών πιστοποίησης μέχρι το τέλος του 2011

Σημειώνεται ότι η απόλυτη συμφωνία σε επίπεδο επιχειρήσεων δεν είναι εφικτή, δεδομένου ότι η μία επιχείρηση είναι δυνατόν να έχει πιστοποιηθεί ή να απορριφθεί για ένα προϊόν και όχι για κάποιο άλλο.

B. Επιχειρήσεις παραγωγής ελαιολάδων και άλλων φυτικών προϊόντων

Πραγματοποιήθηκαν διοικητικοί έλεγχοι στο σύνολο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν στις αρμόδιες αρχές, δηλαδή 892 διοικητικοί έλεγχοι. Σύμφωνα με το Εθνικό σύστημα ελέγχων διενεργήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι για 339 αιτήσεις, σε 256 επιχειρήσεις.

Από τις 892 αιτήσεις που υποβλήθηκαν

- οι 54 αιτήσεις απορρίφθηκαν, τέθηκαν στο αρχείο και δεν επιτράπηκε η χρήση της αντίστοιχης ΠΟΠ ή ΠΓΕ
- για 703 αιτήσεις διαπιστώθηκε πλήρης συμμόρφωση και χορηγήθηκε ή ανανεώθηκε η πιστοποίηση και
- για 135 αιτήσεις εκκρεμούσε η ολοκλήρωση των διαδικασιών πιστοποίησης μέχρι το τέλος του 2011

4.3.2. Έλεγχοι προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ στην αγορά

Κατά τη διάρκεια του έτους 2011 για τα προϊόντα ΠΟΠ/ΠΓΕ διενεργήθηκαν έλεγχοι σε 33 χώρους διάθεσης προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ. Οι 18 έγιναν στην ευρύτερη περιοχή των Αθηνών και οι λοιποί 15 διάσπαρτα στις Περιφέρειες της χώρας. Από τα 209 προϊόντα που καταγράφηκαν με παραβάσεις τα 83 αφορούσαν σε τυριά ΠΟΠ, τα 36 σε φασόλια, τα 27 σε ελαιόλαδα – ελιές, τα 56 σε προϊόντα αρτοποιίας και τα 7 σε λοιπά προϊόντα φυτικής προέλευσης. Για το λόγο αυτό, 43 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, επεξεργασία ή και εμπορία των παραπάνω προϊόντων παραπέμφθηκαν στην πρωτοβάθμια επιτροπή εξέτασης παρατυπιών και παραβάσεων.

Επιπλέον, σε 11 ελέγχους σε σημεία πώλησης διαπιστώθηκε τοποθέτηση στην αγορά 48 προϊόντων από 32 επιχειρήσεις που δεν ήταν ενταγμένες στο εθνικό σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης.

4.3.3. Δειγματοληψίες

Τα αποτελέσματα (εργαστηριακές αναλύσεις) από τις δειγματοληψίες που πραγματοποιήθηκαν κατά τα έτη 2009 και 2010, σε σημεία λιανικής πώλησης (δειγματοληψίες τελικού προϊόντος), έδειξαν σχεδόν πλήρη συμμόρφωση στις απαιτήσεις των προδιαγραφών που εξετάστηκαν. Βάσει αυτού, για το έτος 2011, ελήφθησαν 39 δείγματα ελαιολάδου από ελαιοτριβεία διάσπαρτα στην επικράτεια. Τα δείγματα αυτά αναλύθηκαν στον Τομέα της Φαρμακογνωσίας του Φαρμακευτικού Τμήματος του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, για δύο βιοδραστικές πολυφαινόλες με υγειοπροστατευτικό ενδιαφέρον. Το σημαντικό συμπέρασμα που προέκυψε ήταν ότι κάθε ελαιόλαδο έχει το δικό του «δακτυλικό αποτύπωμα» και ότι διαπιστώθηκαν πολύ μεγάλες ποσοτικές διαφορές στις συγκεντρώσεις των υπό μελέτη ουσιών ακόμα και από δείγματα ίδιας ποικιλίας και ίδιας περιοχής.

4.4. Συμπεράσματα

Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 577 επιτόπιοι έλεγχοι και 1524 διοικητικοί έλεγχοι. Δεδομένου του υψηλού ποσοστού συμμόρφωσης των επιχειρήσεων κατά τα προηγούμενα έτη και για λόγους εξοικονόμησης πόρων, εντός του 2011 μειώθηκαν οι έλεγχοι, ταυτόχρονα όμως αυξήθηκαν και οι διασταυρώσεις στοιχείων μεταξύ συναρμόδιων υπηρεσιών του Ελληνικού κράτους. Οι μη συμμορφώσεις που καταγράφηκαν από τον ελεγκτικό μηχανισμό του ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' (πρώην ΟΠΕΓΕΠ) εμφανίστηκαν τυχαία ως προς το χρόνο και τον τόπο.

Επιπλέον, διενεργήθηκαν έλεγχοι σε 33 χώρους διάθεσης προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ.

Παραπέμφθηκαν στην πρωτοβάθμια επιτροπή παρατυπιών και παραβάσεων 46 περιπτώσεις.

5. ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

5.1. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗΣ ΒΟΕΙΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ & ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΒΟΕΙΟ ΚΡΕΑΣ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ 1Β ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΤΟΥ ΚΑΝ 882/2004 ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΚΡΕΑΤΟΣ ΚΑΙ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

5.1.1. Οι έλεγχοι για την επισήμανση του βόειου κρέατος από το 2009 διεξάγονται ταυτόχρονα με τους ελέγχους στο πλαίσιο της παραγράφου 1β του άρθρου 1 του καν 882/2004 ο οποίος θεσπίζει γενικούς κανόνες για τη διεξαγωγή επισήμων ελέγχων συμμόρφωσης με τα μέτρα που έχουν ως στόχο, «τη διασφάλιση θεμιτών πρακτικών κατά το εμπόριο ζωοτροφών και τροφίμων και την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένης της επισήμανσης των ζωοτροφών και των τροφίμων και άλλων μορφών ενημέρωσης των καταναλωτών» όπως επί λέξει αναφέρεται στον παραπάνω κανονισμό.

Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της αριθ. 282438/03.04.2009 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 631) από κλιμάκια των (Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών και του ΕΛ.Ο.ΓΑ.Κ. (πλέον ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ) και στην περίπτωση παραβάσεων τα πρακτικά ελέγχου αποστέλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ζωικής Παραγωγής.

Για το έτος 2011 παραθέτουμε τα παρακάτω:

Πίνακας 1. Συγκεντρωτικοί έλεγχοι από υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών

Συνολικός αριθμός Ελέγχων	1.127
Παραβάσεις	259

Ο αριθμός των ελέγχων είναι μειωμένος σε σχέση με το 2010, λόγω των προβλημάτων που έχουν προκύψει από τη συγχώνευση των αρμόδιων φορέων, ενώ παραμένει το ζήτημα της διασφάλισης επαρκών πόρων για τη βελτίωση εφαρμογής του συστήματος

Σε όλες τις περιπτώσεις παραβάσεων έγιναν οι απαραίτητες συστάσεις. Σημειώνεται ότι στην ανωτέρω απόφαση δεν προβλέπεται επιβολή κυρώσεων όταν η παράβαση αφορά μόνο την επισήμανση του βόειου κρέατος.

Υπάρχει συνεχής επαφή και συνεργασία των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων προκειμένου να αντιμετωπιστεί το μεγαλύτερο μέρος των προβλημάτων που προέκυψαν από τους ελέγχους και έχει εκδοθεί η υπ' αριθ. 412/8932 -3.2.2012 ΚΥΑ για τον έλεγχο της ελληνικής αγοράς κρέατος σε σχέση με την προέλευση – καταγωγή του και τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος.

5.1.2.1. Τα αποτελέσματα των πρακτικών ελέγχου που πραγματοποιήσαν στα πλαίσια της αριθ. 282441/03.04.2009 ΚΥΑ οι ελεγκτές του ΕΛ.Ο.ΓΑ.Κ., από την εφαρμογή των **ισοζυγίων κρέατος** το έτος 2011 (Ιανουάριος 2011 έως και Δεκέμβριος 2011) φαίνονται στον Πίνακα 2.

Πίνακας 2. Επίσημοι έλεγχοι από τον ΕΛ.Ο.ΓΑ.Κ. (ΕΛΓΟ –ΔΗΜΗΤΡΑ)

Συνολικός αριθμός Εκθέσεων	1.095
Αριθμός εκθέσεων με ευρήματα	369

Ο αριθμός των ελέγχων είναι αυξημένος σε σχέση με το 2010.

5.1.2.2. Τομέας Γάλακτος και Γαλακτοκομικών Προϊόντων

Βάσει του άρθρου 1β του Καν. (ΕΚ) 882/2004 επίσημοι έλεγχοι στον γαλακτοκομικό τομέα υλοποιούνται βάσει της υπ' αριθ. 175180/2011 (Β' 1721) με θέμα «αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 296113/2006 (Β' 1414) Κοινής Υπουργικής Απόφασης με θέμα "Μέτρα για τον έλεγχο της παραγωγής, αξιοποίησης, μεταποίησης, τυποποίησης, διακίνησης και εμπορίας για το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα"».

Το νομικό πλαίσιο, όπως είχε προγραμματιστεί, βελτιώθηκε προς την κατεύθυνση της αποσαφήνισης της διαβάθμισης των παρατυπιών και παραβάσεων και της αντιστοίχισης των προβλεπόμενων κυρώσεων ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης και το μέγεθος της επιχείρησης καθώς και η διαδικασία εξέτασης και επιβολής κυρώσεων.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης της ανωτέρω απόφασης στη διάρκεια του 2011 έχουν να επισημανθούν τα παρακάτω:

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 374 έλεγχοι και βρέθηκαν μη συμμορφώσεις σε 148 περιπτώσεις. Από αυτές τις μη συμμορφώσεις σοβαρές κρίθηκαν οι 65 και αυτές διαβιβάστηκαν στην κεντρική αρμόδια υπηρεσία για την αξιολόγηση επιβολής κυρώσεων. Επιπλέον, κατεγράφησαν ευρήματα που διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες, όπως ο ΟΠΕΓΕΠ ή ο ΕΦΕΤ, για να επιληφθούν αυτών στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους σε τομείς όπως το καθεστώς των προϊόντων ΠΟΠ ή αντίστοιχα των διατάξεων περί επισήμανσης τροφίμων.

Οι εκπαιδεύσεις του προσωπικού είναι μια συνεχή διαδικασία που ο φορέας ελέγχου, πλέον ΕΛ.Γ.Ο. «ΔΗΜΗΤΡΑ», αναλαμβάνει και υλοποιεί ο ίδιος.

5.2. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗΣ ΒΟΕΙΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ

Αποτελέσματα ελέγχων

Σε ότι αφορά το προαιρετικό σύστημα αρμόδιος για τους ελέγχους σε επίπεδο εκμετάλλευσης σφαγείου και αλυσίδας εμπορίου είναι ο Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π. (πλέον ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ).

Από 01.01.11 έως και 31.12.11 ήταν ενταγμένες στο Σύστημα Προαιρετικής Επισήμανσης του Βοείου Κρέατος για τη χρήση της προαιρετικής ένδειξης «Κρέας Ποιότητας», 12 βοοτροφικές επιχειρήσεις χωρίς μεταβολές καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Κατά τη διαδικασία του ελέγχου τα κλιμάκια του Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π επισκέπτονται όλους τους χώρους της επιχείρησης που συνιστούν σημεία ελέγχου. Ο έλεγχος πραγματοποιείται μέσω συνεντεύξεων, εξέταση εγγράφων και παρατήρηση των δραστηριοτήτων και των συνθηκών παραγωγής. Σε περίπτωση που στοιχεία της Συγγραφής Υποχρεώσεων απαιτούν εργαστηριακή επαλήθευση οι ελεγκτές πραγματοποιούν εργαστηριακές αναλύσεις τόσο σε επίπεδο εκτροφής (ζωοτροφές, νερό) όσο και σε επίπεδο σφαγείου (микροβιολογικές αναλύσεις σε τεμάχια μυϊκού ιστού και αναλύσεις καταλοίπων μη επιτρεπόμενων ουσιών), (πίνακας 2).

Πίνακας 3. Έλεγχοι και Δειγματοληψίες

<u>Έτος</u>	<u>2011</u>
Αριθμός Ελέγχων	4

Οι μη συμμορφώσεις που καταγράφονται κατά τους πραγματοποιούμενους ελέγχους αξιολογούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και ανάλογα την παρατυπία ή παράβαση οδηγούνται σε διορθωτικές ενέργειες ή κυρώσεις.

Κατά τους επιτόπιους ελέγχους για το έτος 2011 δεν καταγράφηκαν ευρήματα τα οποία συνιστούν μη τήρηση των απαιτήσεων της Υ.Α. 290788/15.04.08 και των Κοινοτικών Κανονισμών.

5.3. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΚΤΡΟΦΕΣ

5.3.1. Διενέργεια Ελέγχων

5.3.1.1 Έλεγχος Πτηνοτροφείων

Στο πλαίσιο των όρων της σύμβασης που έχει συνάψει με τις πιστοποιημένες πτηνοτροφικές επιχειρήσεις, ο ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ διενεργεί ελέγχους προκειμένου να επιβεβαιώνει συνεχώς την τήρηση των όρων της σύμβασης αυτής. Στο πλαίσιο αυτό ο ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ πραγματοποίησε τόσο τους προβλεπόμενους ελέγχους επιτήρησης, όσο και τους απαραίτητους ελέγχους αξιολόγησης. Ο αριθμός των πτηνοτροφείων που ελεγχόταν σε κάθε έξοδο εξαρτάται τόσο από τη δυναμικότητά τους (αριθμός θαλάμων) όσο και από τη γεωγραφική περιοχή που βρίσκεται το πτηνοτροφείο (Πίνακες 1-3).

Πέραν των άλλων, ο προγραμματισμός και η πραγματοποίηση των ελέγχων κάλυψε την απαίτηση της παρ. 3, του Άρθρου 11, του ΚΑΝ (ΕΚ) 543/08, που αφορά τη συχνότητα διενέργειας των ελέγχων στα πτηνοτροφεία (μία φορά τουλάχιστον για κάθε γενιά πουλερικών).

Πίνακας 1. Αριθμός ελέγχων ανά εταιρία

ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	Αριθμός επιτόπιων ελέγχων στα πτηνοτροφεία για το 2011
ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ*	142
HQF*	371
ΠΙΝΔΟΣ	328
ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ*	357
ΔΑΛΜΑΡΗΣ	9
ΓΑΛΑΝΟΣ	19
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΠΤΗΝ/ΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΑΡΤΑΣ**	0
ΒΛΑΧΑΚΗΣ Α.Π.Ε.Ε.***	0
ΒΙΤΑΚΗ ΒΙΡΓΙΝΙΑ	10
ΣΚΟΥΡΤΗΣ ΑΒΕΕ	1
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ ΑΕ	0
GREEN EGGS	0
ΑΦΟΙ ΛΕΙΒΑΔΙΤΗ Α.Ε.*	15
ΤΕΝΕΚΕΤΖΗΣ Π. & ΣΙΑ Ο.Ε.	1
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	1253

* = πτηνοτροφεία τόσο των ίδιων των επιχειρήσεων όσο και των συνεργαζομένων παραγωγών.

** = δεν πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι γιατί η επιχείρηση δεν έκανε καμία τοποθέτηση πτηνών και κατά συνέπεια δεν έκανε χρήση της ένδειξης.

*** = δεν πραγματοποιήθηκε ο ετήσιος έλεγχος κατόπιν έγγραφου αιτήματος της εταιρείας. Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στις αρχές του επόμενου έτους (2012).

Πίνακας 2. Έλεγχοι αξιολόγησης και επιτήρησης των ειδικών πτηνοτροφικών εκτροφών για το έτος 2011, κατανομημένοι ανά Γεωγραφική περιοχή και Εταιρία.

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	Η.Ο.Φ. – ΠΙΝΔΟΣ – ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ - ΑΡΤΑ	ΓΑΛΑΝΟΣ-ΤΕΝΕΚΕΝΤΖΗΣ
Έτος	2011	2011
Αριθμός ελέγχων	844	20
Ημέρες ελέγχων & μετακινήσεων	178	5

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΥΒΟΙΑ - ΑΤΤΙΚΗ - ΒΟΙΩΤΙΑ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ
ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΗΟΦ – ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ - ΑΦΟΙ ΛΕΙΒΑΔΙΤΗ Α.Ε	ΗΟΦ
Έτος	2011	2011
Αριθμός ελέγχων	346	20
Ημέρες ελέγχων & μετακινήσεων	58	2

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΡΚΑΔΙΑ - ΚΟΡΙΝΘΟΣ
ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	3. ΔΑΛΜΑΡΗΣ- ΣΚΟΥΡΤΗΣ
Έτος	2011
Αριθμός ελέγχων	10
Ημέρες ελέγχων & μετακινήσεων	4

ΠΕΡΙΟΧΗ	3.1.1.1. ΧΙΟΣ
ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΒΙΡΓΙΝΙΑ ΒΙΤΤΑΚΗ
Έτος	2011
Αριθμός ελέγχων	10
Ημέρες ελέγχων & μετακινήσεων	3

Κατά την διενέργεια των παραπάνω ελέγχων ελέγχονταν κατά μέσο όρο 4-5 παραγωγοί/ημέρα με 13-18 πτηνοτροφικούς θαλάμους συνολικά.

Πίνακας 3. Μηνιαία κατανομή των πραγματοποιηθέντων ελέγχων (ημέρες ελέγχου) για το έτος 2011

Μήνας	Αριθμός ελέγχων για το 2011
Ιανουάριος	8
Φεβρουάριος	13
Μάρτιος	21
Απρίλιος	9
Μάιος	22
Ιούνιος	5
Ιούλιος	0
Αύγουστος	3
Σεπτέμβριος	12
Οκτώβριος	16
Νοέμβριος	12
Δεκέμβριος	19
<u>Σύνολο ελέγχων</u>	140

Κατά την διενέργεια των παραπάνω ελέγχων στις πτηνοτροφικές μονάδες, το σύνολο των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων ανταποκρίθηκε στις απαιτήσεις των ελέγχων. Στο διάστημα που αφορά η παρούσα έκθεση καταγράφηκαν μη συμμορφώσεις και παρατηρήσεις. Ακολούθησαν οι διορθωτικές ενέργειες των επιχειρήσεων και η επαλήθευση αυτών στους επόμενους ελέγχους από τον ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ.

5.3.1.2. Έλεγχοι στα Σφαγεία – Τεμαχιστήρια - Συσκευαστήρια

Στόχος των συγκεκριμένων ελέγχων είναι αφενός να διασφαλίζεται ο διαχωρισμός των κοτόπουλων για τα οποία χορηγείται πιστοποιητικό από τα συμβατικά κοτόπουλα στη γραμμή σφαγής, στον τεμαχισμό, στη συσκευασία και στην αποθήκευση και αφετέρου η παρακολούθηση και ο συσχετισμός των ποσοτήτων των πιστοποιημένων κοτόπουλων που εισέρχονται στο σφαγείο ως ζων βάρους με τις ποσότητες των σφάγιων κοτόπουλων που εξέρχονται ως έτοιμο προϊόν.

Ο έλεγχος γίνεται με διασταύρωση στοιχείων, όπως: το ζώνων βάρους των πουλερικών και οι ποσότητες των διακινουμένων προϊόντων πουλερικών, δελτία αποστολής των ζώντων προς σφαγή πουλερικών ανά ημέρα, ημερήσιος αριθμός και ποσότητες σφαζόμενων πουλερικών ανά πιστοποιημένο πτηνοτροφικό θάλαμο, ημερήσιες ποσότητες προϊόντων που συσκευάστηκαν, πωλήσεις της εταιρείας.

Στο χρονικό διάστημα από 01.01.11 έως 31.12.11, έγιναν συνολικά **29 έλεγχοι αξιολόγησης και επιτήρησης** στα σφαγεία των εταιρειών που είναι πιστοποιημένες, κατανεμημένοι ως εξής:

Πίνακας 4. Αριθμός ελέγχων στα Σφαγεία-Τεμαχιστήρια-Συσκευαστήρια για το 2011.

3.2. Επιχείρηση	Αριθμός Ελέγχων για το 2011
ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ Α.Ε.	4
ΑΦΟΙ ΛΕΙΒΑΔΙΤΗ Α.Ε.	3
ΗQF Α.Ε.Τ.	1
Α.Σ.Π.Ι. «Η ΠΙΝΔΟΣ»	6
ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ Α.Β.Ε.Ε.	6
ΔΑΛΜΑΡΗΣ Α.Ε.	3
ΓΑΛΑΝΟΣ Α.Ε.	4
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΠΤΗΝ/ΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΑΡΤΑΣ	0
ΒΙΤΑΚΗ ΒΙΡΓΙΝΙΑ	1
ΦΡΕΣΚΟΤ	1
ΒΙΟΚΟΤ	1
ΣΥΝΟΛΟ	30

5.3.1.3. Έλεγχοι στα Φυραματοποιεία

Στον έλεγχο αυτό εξετάζεται εάν οι εισερχόμενες ποσότητες πρώτων υλών και οι παραγόμενες ποσότητες φυραμάτων είναι σε πλήρη αντιστοιχία τόσο μεταξύ τους – σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΚΑΝ (ΕΚ) 543/08 και 589/08- όσο και με τα παραγόμενα ζώντα βάρη των εκτρεφόμενων πουλερικών, ενώ γίνεται και ταυτοποίηση των τύπων των παραγόμενων φυραμάτων με αυτές που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των πουλερικών.

Επιπλέον, οι ελεγκτές του ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ προβαίνουν στη λήψη δειγμάτων φυράματος από το φυραματοποιείο, με σκοπό να ληφθούν δείγματα ζωοτροφών όλων των κατηγοριών-ηλικιών που παρασκευάζονται.

Για το χρονικό διάστημα 01/01/11-31/12/11 πραγματοποιήθηκαν συνολικά **21 έλεγχοι αξιολόγησης και επιτήρησης στα φυραματοποιεία** των εταιρειών που είναι πιστοποιημένες, κατανεμημένοι ως εξής:

Πίνακας 5. Αριθμός ελέγχων στα Φυραματοποιεία για το 2011.

Επιχείρηση	Αριθμός Έλέγχων για το 2011
ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ Α.Ε.	2
ΕΛΙΖΑ	2
ΗQF Α.Ε.Τ.	1
Α.Π.Σ.Ι. «Η ΠΙΝΔΟΣ»	2
ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ Θ. Α.Β.Ε.Ε.	2
ΔΑΛΜΑΡΗΣ Α.Ε.	3
ΓΑΛΑΝΟΣ Α.Ε.	4
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΠΤΗΝ/ΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΑΡΤΑΣ	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ
ΒΙΡΓΙΝΙΑ ΒΙΤΤΑΚΗ	2
ΒΙΟΚΟΤ	1

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΑΝΑΤ/ΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	1
ΕΛΒΙΖ	1
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	21

5.3.1.4. Δειγματοληψίες Ζωοτροφών

Το 2011 πραγματοποιήθηκαν 10 δειγματοληψίες ζωοτροφής πτηνών τόσο από τα φυραματοποιεία των ενταγμένων στο σύστημα εταιριών όσο και από τους πτηνοτροφικούς θαλάμους των παραγωγών.

5.3.1.5. Έλεγχοι αγοράς σε χώρους διάθεσης προϊόντων Ε.Π.Ε. το 2011

Κατά τη διάρκεια του έτους από 01.01.2011 έως 31.12.2011, διενεργήθηκαν έλεγχοι σε χώρους διάθεσης προϊόντων **Ειδικών Πτηνοτροφικών Εκτροφών** σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

2011			
Αριθμός Ελέγχων σε χώρους διάθεσης προϊόντων Ε.Π.Ε.		9	
Προϊόντα		Επισήμανση Κρέατος κοτόπουλου	Επισήμανση Αυγών
Ελεγχόμενα	16	7	9
Μη συμμορφούμενα	12	5	7

Τα 12 μη συμμορφούμενα προϊόντα αντιστοιχούν σε 9 επιχειρήσεις οι οποίες παραπέμφθηκαν στην Α'βάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών & Παραβάσεων του Υπ.Α.Α.&Τ.

Επιπλέον στα 8 από τα 12 προϊόντα, (3 αφορούν σε κρέας κοτόπουλου και τα 5 σε αυγά), που αντιστοιχούν σε 4 επιχειρήσεις οι καταγεγραμμένες μη συμμορφώσεις κρίθηκαν ως προφανείς παραβάσεις και κινήθηκε η διαδικασία λήψης άμεσων μέτρων όπως ορίζει το άρθρο 14 παρ.5 της ΚΥΑ 313875/2004.

Επίσης το έτος 2011 παραπέμφθηκαν στην Α'βάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών & Παραβάσεων, 6 προϊόντα που αφορούν σε 5 επιχειρήσεις, τα οποία καταγράφηκαν σε ελέγχους αγοράς που πραγματοποιήθηκαν τους μήνες Οκτώβριο και Νοέμβριο του έτους 2010.

Από το σύνολο των επιχειρήσεων που παραπέμφθηκαν το έτος 2011 οι 7 από αυτές υπέβαλαν αίτηση ένταξης στο Σύστημα Ελέγχου και Πιστοποίησης του ΕΛ.Γ.Ο - ΔΗΜΗΤΡΑ. Σε 4 από αυτές έχει χορηγηθεί Πιστοποίηση, η διαδικασία πιστοποίησης για 2 επιχειρήσεις βρίσκεται σε εξέλιξη, ενώ η αίτηση 1 επιχείρησης έχει τεθεί στο αρχείο λόγω ελλιπούς τεκμηρίωσης φακέλου.

6. ΖΩΙΚΑ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΖΩΙΚΩΝ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Κατά το έτος 2011 ήταν καταγεγραμμένοι σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας, οι παρακάτω μονάδες και διενεργήθηκαν οι ακόλουθοι επίσημοι έλεγχοι βάση ανάλυσης κινδύνου:

ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΖΩΙΚΩΝ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΟΥ ΕΛΕΓΘΗΣΑΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	185	112	167
ΜΕΣΑΙΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	45	21	26
ΧΑΜΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	52	31	47
ΣΥΝΟΛΟ	282	164	240

Επισυνάπτουμε πίνακα με τον αριθμό των μονάδων και των ελέγχων ανά Νομό.

		ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ				ΜΕΣΑΙΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ				ΧΑΜΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ				ΣΥΝΟΛΟ			
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Ν.Α Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝ/ΚΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΜΕ ΚΩΔΙΚΟ	ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ	ΑΡ. ΕΛΕΓΧΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΜΕ ΚΩΔΙΚΟ	ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ	ΑΡ. ΕΛΕΓΧΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΜΕ ΚΩΔΙΚΟ	ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ	ΑΡ. ΕΛΕΓΧΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΖΥΠ	ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΑΤΤΙΚΗΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	0	0	0	0	6	4	2	2	0	0	0	0	6	4	2	2
	ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗΣ	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	2	0	0
	Δ. ΑΤΤΙΚΗΣ	1	1	1	1	3	2	0	0	1	1	1	1	5	4	2	2
	ΠΕΙΡΑΙΑ	0	0	0	0	5	5	1	1	1	1	0	0	6	6	1	1
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΕΒΡΟΥ ΑΛΕΞ.	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
	Β. ΕΒΡΟΥ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	1	0	0
	ΔΡΑΜΑΣ	4	2	4	4	0	0	0	0	1	1	0	0	5	3	4	4
	ΚΑΒΑΛΑΣ	3	3	3	6	0	0	0	0	3	3	3	6	6	6	6	12
	ΞΑΝΘΗΣ	5	4	5	9	0	0	0	0	1	1	1	2	6	5	6	11
	ΡΟΔΟΠΗΣ	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΧΙΟΥ	2	2	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	3
	ΣΑΜΟΥ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ΛΕΣΒΟΥ	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0
ΔΥΤΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	7	5	7	7	2	2	1	1	1	1	0	0	10	6	8	8
	ΑΧΑΪΑΣ	0	0	0	0	4	4	1	1	0	0	0	0	4	4	1	1

	ΗΛΕΙΑΣ	6	2	6	7	0	0	0	0	0	0	0	0	6	2	6	7
ΔΥΤΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙ ΑΣ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	2	0	2	2
	ΚΟΖΑΝΗΣ	9	5	8	14	2	1	2	3	4	4	4	12	13	7	14	29
	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	2	0	2	5	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	5
	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	1	0	1	2	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	2
ΗΠΕΙΡΟΥ	ΑΡΤΑΣ	3	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	3	3
	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	15	10	12	26	2	2	2	4	4	2	3	5	21	13	17	35
	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ Σ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	1	1	1	2	1	1	1	1	1	0	1	2	3	2	3	5
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	5	2	5	9	1	1	0	0	1	1	0	0	7	4	5	9
	ΛΑΡΙΣΑΣ	7	4	6	7	2	2	0	0	3	3	1	1	12	9	7	8
	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	5	1	3	6	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	3	6
	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	2	1	2	2
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	2	1	2	2
	ΖΑΚΥΝΘΟΣ	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	ΚΕΦ/ΝΙΑΣ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	3
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙ Α	ΗΜΑΘΙΑΣ	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0
	ΚΙΛΚΙΣ	8	1	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1	10	3	6	6
	ΠΕΛΛΑΣ	7	3	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	7	3	2	2
	ΠΙΕΡΙΑΣ	3	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	4	1	1	1
	ΣΕΡΡΩΝ	6	3	4	8	0	0	0	0	6	6	6	6	12	10	10	14
	ΧΑΛ/ΚΗΣ	5	1	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	6	2	2	2
ΚΡΗΤΗΣ	ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	6	2	0	0	3	3	0	0	2	2	0	0	11	7	0	0
	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	4	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	4	4
	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	1	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	2	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΧΑΝΙΩΝ	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0
	ΔΩΔ/ΣΟΥ	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0

	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	11	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	1	1
ΠΕΛΟΠΟΝ- ΝΗΣΟΥ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	7	4	7	8	4	4	5	7	2	2	2	2	13	10	14	17
	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0
	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	6	1	3	3	0	0	0	0	2	1	2	2	8	2	4	4
	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	2	2	2	2	0	0	0	0	2	1	1	2	4	3	3	4
	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	5	1	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	2	4
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	3	3	2	2	1	1	1	1	1	0	0	0	5	4	3	3
	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	2	1	0	0	1	1	0	0	5	3	1	1	8	5	1	1
	ΦΩΚΙΔΑΣ	3	1	3	3	1	1	1	1	0	0	0	0	4	2	4	4
	ΕΥΒΟΙΑΣ	10	6	1	4	1	1	1	1	0	0	0	0	11	7	2	5
	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ΣΥΝΟΛΟ	185	80	112	167	45	41	21	26	52	40	31	47	279	156	162	239

Χορηγήθηκε Ειδικός Κωδικός Αριθμός Έγκρισης σύμφωνα με τον κανονισμό 1069/2009 σε νέες μονάδες:

- 2 μονάδες μεταποίησης υλικών κατηγορίας 2
- 2 μονάδες μεταποίησης υλικών κατηγορίας 3
- 6 μονάδες ενδιάμεσου χειρισμού υλικών κατηγορίας 3
- 5 μονάδες αποθήκευσης υλικών κατηγορίας 3
- 2 μονάδες λιπασματοποίησης
- 1 μονάδες αποτέφρωσης υψηλού δυναμικού
- 6 μονάδες αποτέφρωσης χαμηλού δυναμικού

Επίσης χορηγήθηκαν 5 νέες άδειες εγκατάστασης και συγκεκριμένα:

- 1 σε μονάδα λιπασματοποίησης
- 1 σε μονάδα αποτέφρωσης υψηλού δυναμικού
- 3 σε μονάδες αποτέφρωσης χαμηλού δυναμικού

Εγκρίθηκαν 31 οχήματα για την μεταφορά ζωικών υποπροϊόντων (σε όλες τις κατηγορίες)

Το Γραφείο Διαχείρισης ΖΥΠ διενήργησε τέσσερις επιθεωρήσεις στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας , Περιφερειακή Ενότητα Πέλλας) και Περιφέρεια Ηπείρου (Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας και Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων). Έγιναν επιτόπιες επιθεωρήσεις σε 4 μονάδες μεταποίησης, 4 μονάδες αποτέφρωσης, και 1 μονάδα βιοαερίου οι οποίες βρίσκονταν σε σφαγεία. Επισημάνθηκαν ορισμένες ελλείψεις στις μονάδες προς αδειοδότηση, ως προς την κτιριακή υποδομή και την ορθή τήρηση των αρχείων για τις οποίες ζητήθηκαν άμεσα διορθωτικές ενέργειες, δόθηκαν χρονοδιαγράμματα και θα παρακολουθηθεί η υλοποίησή τους.

Πρόστιμα επιβλήθηκαν:

Στον Νομό Πρέβεζας: πρόστιμα 4000 ευρώ στο σφαγείο “κρέατα Ηπείρου” και 3000 ευρώ στο σφαγείο “ΒΕΖΖΩ” στις 30-9-20011 για την χρήση μη αδειοδοτημένων κλιβάνων

Στον Νομό Τρικάλων: άρση κωδικού και άδειας λειτουργίας σε μια μονάδα αποτέφρωσης και μια μεταποίησης.

Στον Νομό Λέσβου: έκλεισαν 5 αποτεφρωτήρες και 2 σφαγεία

Στον Νομό Ηρακλείου: παύση λειτουργίας 2 αποτεφρωτηρών

Στον Νομό Εύβοιας: εισήγηση για επιβολή προστίμου 3.000 στις 20-6-2011

Στον Νομό Κοζάνης: έκλεισαν 3 αποτεφρωτήρες

Στον Νομό Φλώρινας: επιβολή προστίμου για μη ορθή διαχείριση ΖΥΠ σε σφαγείο στις 4/11/11

Στον Νομό Λασιθίου: εισήγηση για κλείσιμο σφαγείου και επιβολή προστίμου 4000 ευρώ το οποίο δεν προωθήθηκε λόγω αναστολής λειτουργίας

Στον Νομό Χαλκιδικής: εισήγηση για κλείσιμο σφαγείου

Στις 29 και 30 Ιουνίου 2011 πραγματοποιήθηκε σεμινάριο στην Γενική Δ/ση Κτηνιατρικής το οποίο παρακολούθησαν συνολικά 13 άτομα από τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας με σκοπό την βελτίωση και μεγαλύτερη αξιοπιστία των επισήμων ελέγχων.

Τέλος εκδόθηκε η ΚΥΑ με αρ. 202841(ΦΕΚ 3223) με θέμα «Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 1069/2009 σχετικά με την περισυλλογή, διαχείριση και απόρριψη των νεκρών βοοειδών, αιγών και προβάτων, που περιέχουν υλικά ειδικού κινδύνου, στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και Θεσσαλίας», με στόχο τα η δημιουργία ενός συστήματος για την ορθή διαχείριση των νεκρών ζώων και την πληρέστερη δειγματοληψία των υλικών ειδικού κινδύνου (ΥΕΚ). Η προκήρυξη διαγωνισμού και η εκτέλεση του προγράμματος θα ακολουθήσει μέσα στο επόμενο έτος.

Σημειώνουμε δε ότι το 2011 δεν υπήρχαν παρεκκλίσεις για την χώρα μας.

B. ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ

1. Σύστημα ελέγχων – Επίσημοι Έλεγχοι

Κατά το 2011 οι έλεγχοι ζωοτροφών (επιθεωρήσεις και δειγματοληψίες) που πραγματοποιήθηκαν από τους επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής κάλυψαν όλα τα στάδια παραγωγής και χρήσης των ζωοτροφών συμπεριλαμβανομένης και της εισαγωγής. Οι έλεγχοι αφορούσαν τόσο την ποιότητα (έλεγχοι επισήμανσης και χημικής σύστασης) αλλά και ως προς την ασφάλεια (επιθεωρήσεις ως προς την τήρηση των απαιτήσεων του Καν. 183/2005 για την υγιεινή των ζωοτροφών και δειγματοληψίες για τα επίπεδα ανεπιθύμητων ουσιών κλπ.) των ζωοτροφών.

2. Αποτελέσματα των Ελέγχων

2.1. Το 2011 πραγματοποιήθηκαν από τους επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής 2.806 επιθεωρήσεις σε 2.245 επιχειρήσεις ζωοτροφών. Οι επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν αφορούσαν κυρίως παρασκευαστές ζωοτροφών, ενδιάμεσους ζωοτροφών και κτηνοτροφικές μονάδες που διαθέτουν παρασκευαστήριο. Στον Πίνακα 1 παρουσιάζεται ο αριθμός επιθεωρήσεων στις διαφορετικές κατηγορίες επιχειρήσεων ζωοτροφών. Όσο αφορά τις επιχειρήσεις παραγωγής ζωοτροφών και προμιγμάτων αυτές επιθεωρήθηκαν σε ποσοστό 62% και 39% αντίστοιχα, ενώ σε κτηνοτροφικές επιχειρήσεις που διαθέτουν παρασκευαστήριο ζωοτροφών έγινε επιθεώρηση τους σε ποσοστό 19% .

2.2. Εκτός από τους παραπάνω ελέγχους, πραγματοποιήθηκαν 8 επιτόπιοι έλεγχοι-επιθεωρήσεις σε επιχειρήσεις ζωοτροφών από τη Δ/ση Εισροών Ζωικής Παραγωγής σε συνεργασία με την αντίστοιχη Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής στα πλαίσια εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) 183/2005 για την υγιεινή των ζωοτροφών.

2.3. Οι σχετικοί με τη σήμανση και συνοδευτικά έγγραφα σε εγχώρια, κοινοτικά και εισαγόμενα προϊόντα έλεγχοι ανέρχονται σε 2.584 και διαπιστώθηκαν 173 μη συμμορφώσεις, δηλ ποσοστό 6,7% (πίνακας 2) το οποίο είναι μειωμένο κατά 2 εκατοστιαίες μονάδες σε σχέση με το προηγούμενο έτος (2010).

2.4. Ο αριθμός των δειγμάτων που εξετάσθηκε (πίνακας 3) ανέρχεται σε 934 και ο αριθμός των μη συμμορφούμενων σε 143 (ποσοστό 15,3%). Στον πίνακα 4 αναφέρεται ο αριθμός δειγμάτων ανά κατηγορία επιχειρήσεων. Οι δειγματοληψίες έγιναν σε όλα τα στάδια παραγωγής και χρήσης των ζωοτροφών.

2.5. Οι έλεγχοι για την ποιότητα των ζωοτροφών παρουσιάζονται στον Πίνακα 5. Ο αριθμός των δειγμάτων που αναλύθηκε κρίνεται ικανοποιητικός προκειμένου να εκτιμηθεί η ποιότητα των ζωοτροφών που παράγονται και κυκλοφορούν στη χώρα μας.

2.6. Όσον αφορά τους ΓΤΟ (πίνακας 5α) εξετάσθηκαν 50 δείγματα και σε 6 από αυτά διαπιστώθηκε παράβαση.

2.7. Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν για ανεπιθύμητες ουσίες παρουσιάζονται στον πίνακα 6.

α) Όσον αφορά την ανίχνευση Αφλατοξίνης Β₁ στις ζωοτροφές αναλύθηκαν 76 δείγματα και τα επίπεδα για τη Β₁ ήταν κάτω από τα ανώτατα καθορισμένα όρια, σύμφωνα με την οδηγία 2002/32.

β) Για τα βαρέα μέταλλα πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι σε 5 δείγματα και διαπιστώθηκε μία παράβαση.

γ) Για τα φυτοφάρμακα έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν κυρίως σε πρώτες ύλες φυτικής προέλευσης (δημητριακοί καρποί, ελαιούχα σπέρματα, προϊόντα και υποπροϊόντα τους) αλλά και σε σύνθετες ζωοτροφές. Συνολικά εξετάσθηκαν 23 δείγματα και δεν διαπιστώθηκαν παραβάσεις της νομοθεσίας.

δ) Για διοξίνες πραγματοποιήθηκαν 6 αναλύσεις και δεν διαπιστώθηκε καμία παράβαση.

ε) Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια της σύστασης 2005/925/ΕΚ αφορούσαν τις Μεταποιημένες Ζωικές Πρωτεΐνες (ΜΖΠ), τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται στους πίνακες 6,7 και 8, ενώ για τις μυκοτοξίνες (αφλατοξίνη Β1, ωχρατοξίνη α, ζεαραλενόνη, κλπ) παρουσιάζονται στους Πίνακες 6 και 9.

στ) Κατά το 2011 δεν πραγματοποιήθηκαν εισαγωγές προϊόντων που να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν. 1135/2009 και κατά συνέπεια δεν πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι.

2.8. Όσο αφορά τους ελέγχους για πρόσθετες ύλες (Πίνακας 5α) έγινε έλεγχος για αντιβιοτικά σε 26 δείγματα και δεν διαπιστώθηκε παράβαση. Σε 22 δείγματα για κοκκιδιοστατικά δεν διαπιστώθηκε παράβαση, ενώ σε 12 δείγματα για χαλκό και σε 7 για ψευδάργυρο διαπιστώθηκαν καταρχήν 3 παραβάσεις για κάθε περίπτωση που αφορούν σε αποκλίσεις είτε ως προς τη σήμανση είτε ως προς τα επιτρεπόμενα από τη νομοθεσία όρια.

3. Αξιολόγηση των επίσημων ελέγχων

3.1. Επιθεωρήσεις σε επιχειρήσεις ζωοτροφών

Κατά το 2011 εκτός από τις επιχειρήσεις παραγωγής σύνθετων ζωοτροφών και προμιγμάτων πρόσθετων υλών επιθεωρήθηκε και σημαντικός αριθμός κτηνοτροφικών μονάδων που παράγουν ζωοτροφές για ιδιοκατανάλωση. Όπως και τα προηγούμενα έτη, τα αποτελέσματα αυτών των επιθεωρήσεων θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση των επιχειρήσεων ώστε οι επιθεωρήσεις να διεξάγονται με βάση την ανάλυση κινδύνου, όπως αναφέρεται στο εθνικό πρόγραμμα ελέγχου ζωοτροφών.

3.2. Παραβάσεις που διαπιστώθηκαν κατά τους επιτόπιους ελέγχους

Σε περιπτώσεις που διαπιστώθηκαν παραβάσεις κατά τους επιτόπιους ελέγχους – επιθεωρήσεις για τις οποίες προβλέπονταν συστάσεις ή κυρώσεις έγιναν οι σχετικές συστάσεις από τα ελεγκτικά όργανα τα οποία επίσης διαβίβασαν στη ΔΕΖΠ όλα τα στοιχεία για την επιβολή των σχετικών κυρώσεων και ενεργοποιήθηκε η σχετική διαδικασία. Σε περίπτωση που οι παραβάσεις είχαν διαπραχθεί από βιομηχανίες που είχαν την έδρα τους σε άλλη Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής από αυτή που διαπίστωσε την παράβαση (π.χ. κυκλοφορία ζωοτροφών χωρίς την απαραίτητη σήμανση), η ΔΕΖΠ ενημέρωσε εγγράφως την αρμόδια αρχή προκειμένου να προβούν σε επιτόπιους ελέγχους ώστε να διαπιστωθεί η έκταση της παράβασης.

3.3. Εργαστηριακοί έλεγχοι

α. Παραβάσεις ως προς τις Μεταποιημένες Ζωικές Πρωτεΐνες.

Για τις ΜΖΠ διαπιστώθηκαν, μετά από εργαστηριακό έλεγχο, 5 παραβάσεις που αφορούσαν την παρουσία οστών ζώων της ξηράς: α) σε αιμογλοβίνη κοινοτικής προέλευσης, β) σε 3 ιχθυάλευρα (2 εισαγωγής και 1 κοινοτικής προέλευσης) και γ) σε ιχθυοτροφή (με τη χρήση θετικών πρώτων υλών, αιμογλοβίνης και ιχθυάλευρου, κοινοτικής προέλευσης).

β. Αφλατοξίνη Β1

Δεν εντοπίστηκαν θετικά δείγματα για παρουσία αφλατοξίνης Β1. Λόγω της παρουσίας αφλατοξίνης Β1 σε δημητριακούς καρπούς κατά τα προηγούμενα έτη, οι έλεγχοι θα συνεχισθούν και το 2012. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις σύνθετες ζωοτροφές που προορίζονται για γαλακτοπαραγωγή μηρυκαστικά καθώς και σε περιοχές με αυξημένη υγρασία και σε περιπτώσεις κτηνοτρόφων που καλλιεργούν δημητριακούς καρπούς. Τέλος θα πραγματοποιηθούν αναλύσεις σε περιπτώσεις που έχει ανιχνευθεί αφλατοξίνη στο γάλα.

γ. Παραβάσεις ως προς την ποιότητα των ζωοτροφών και νομοθεσία για Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς.

Κατά την πραγματοποίηση των εργαστηριακών ελέγχων για την ποιότητα των ζωοτροφών διαπιστώθηκαν μεγαλύτερες από τις επιτρεπόμενες αποκλίσεις στην αναγραφόμενη χημική σύσταση. Στις συγκεκριμένες επιχειρήσεις ζωοτροφών έγιναν έγγραφες συστάσεις για τη λήψη διορθωτικών μέτρων και ορίσθηκε επανέλεγχος. Μετά τον επανέλεγχο σε όσες επιχειρήσεις δε συμμορφώθηκαν, ενεργοποιήθηκε η διαδικασία για την επιβολή των σχετικών κυρώσεων.

Επιπλέον, διαπιστώθηκαν 6 παραβάσεις κατά τη διενέργεια εργαστηριακών αναλύσεων για ΓΤΟ. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι κυκλοφορούσαν σύνθετες ζωοτροφές που περιείχαν ΓΤΟ χωρίς να το αναγράφουν στη σήμανση. Οι έλεγχοι για παρουσία γενετικά τροποποιημένων οργανισμών θα συνεχιστούν συστηματικά και το 2012.

δ. Πρόσθετες ύλες.

Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στους ελέγχους για τις πρόσθετες ύλες το 2012 ιδιαίτερα ως προς τα ιχνοστοιχεία Cu και Zn, εξαιτίας και της ικανότητας ανάλυσης περισσότερων δειγμάτων από τα ΕΕΚΥΖ, καθώς και πιο στοχευμένες δειγματοληψίες σχετικά με τη χρήση αντιβιοτικών και κοκκιδιοστατικών.

3.4. Εκπαίδευση

Κατά το 2011 σε σεμινάρια που διοργανώθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμμετείχαν 5 υπάλληλοι του τμήματος ζωοτροφών και 3 επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων. Τα σεμινάρια αυτά κάλυπταν τους τομείς της νομοθεσίας ζωοτροφών, του Καν. (ΕΚ) 669/2009, του HACCP και του εσωτερικού ελέγχου (audit).

3.5. Συμπεράσματα

Από τα αποτελέσματα των ελέγχων διαπιστώνεται ότι αν και υπήρχαν παραβάσεις ως προς των ασφάλεια ζωοτροφών, αυτές ήταν περιορισμένης σημασίας, αφορούσαν μικρές ποσότητες και σε τοπικό επίπεδο και δεν τέθηκε σε κίνδυνο η ασφάλεια της τροφικής αλυσίδας.

4. Νέα Νομοθεσία που τέθηκε σε εφαρμογή το 2011.

Κατά το 2011 τέθηκαν σε ισχύ οι παρακάτω Υπουργικές Αποφάσεις:

α) ΚΥΑ 155344/2011 (Β' 985): συμπληρωματικά αναγκαία μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 767/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουλίου 2009 για τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση ζωοτροφών και τροποποίηση του Π.Δ. 296/1997.

Πίνακας 1 : Επιθεωρήσεις κατά είδος επιχείρησης ζωοτροφών

Είδος επιχείρησης ζωοτροφών	Αριθμός επιχειρήσεων (1) που δραστηριοποιούνται στην περιοχή ευθύνης σας			Αριθμός Επιθεωρήσεων			Αριθμός επιχειρήσεων στις οποίες έγιναν επιθεωρήσεις		
	Εγκεκριμένες / Εγγεγραμμένες(3)	Λοιπές	Σύνολο	Εγκεκριμένες / Εγγεγραμμένες(3)	Λοιπές	Σύνολο	Εγκεκριμένες / Εγγεγραμμένες(3)	Λοιπές	Σύνολο
Παραγωγοί πρώτων υλών ζωοτροφών	127	1211	1338	50	2	52	34	10	44
Γεωργοί – Παραγωγοί πρώτων υλών ζωοτροφών	572	83900	84472	13	40	53	13	25	38
Αποθήκες πρώτων υλών ζωοτροφών	91	5004	5095	91	33	124	64	21	85
Παρασκευαστές πρόσθετων υλών και προμειγμάτων	37	2	39	24	2	26	13	2	15
Παρασκευαστές σύνθετων ζωοτροφών	267	34	301	337	27	364	162	25	187
Εισαγωγείς και εκπρόσωποι (αντιπρόσωπος) επιχειρήσεων σε τρίτες χώρες	29	1	30	29	0	29	18	0	18
Ενδιάμεσοι, διανομείς και λιανοπωλητές	1182	418	1600	793	124	917	597	117	714
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που διαθέτουν παρασκευαστήριο ζωοτροφών (4)	1213	3140	4353	248	640	888	204	612	816
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που διαθέτουν άδεια για χρήση Μ.Ζ.Π	167	37	204	31	23	54	19	20	39
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που δε διαθέτουν παρασκευαστήριο ζωοτροφών (4)	0	38859	38859	0	200	200	0	200	200
Άλλες επιχειρήσεις ζωοτροφών	210	95	305	76	23	99	70	19	89
Σύνολο	3895	132701	136596	1692	1114	2806	1194	1051	2245

(1) Εάν μια επιχείρηση ασκεί αρκετές διαφορετικές δραστηριότητες ταξινομείται με βάση την κύρια δραστηριότητά της.

(2) Επιθεώρηση είναι κάθε επίσημη δραστηριότητα ελέγχου στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιείται τουλάχιστον έλεγχος εγγράφων, επιθεώρηση ή οικονομικός έλεγχος μιας εγκατάστασης /επιχείρησης προκειμένου να διαπιστωθεί η συμμόρφωση με την νομοθεσία

Ωστόσο η επίσκεψη σε μια επιχείρηση με μοναδικό σκοπό τη λήψη δειγμάτων δεν θεωρείται επίσκεψη επιθεώρησης.

(3) Σύμφωνα με τον Καν. 183/2005

(4) Συμπεριλαμβανομένων όλων των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων παραγωγικών ή μη παραγωγικών ζώων.

**Πίνακας 2 : Έλεγχοι σήμανσης
(σήμανση, συσκευασία, συνοδευτικά έγγραφα, τεχνικά φυλλάδια)**

Είδος Προϊόντος	Αριθμός Ελέγχων							
	Εγχώρια Προϊόντα		Εισαγωγές από τρίτες χώρες		Κοινοτικά Προϊόντα		ΣΥΝΟΛΟ	
	Σύνολο	Μη συμμορφούμενα	Σύνολο	Μη συμμορφούμενα	Σύνολο	Μη συμμορφούμενα	Σύνολο	Μη συμμορφούμενα
Πρώτες ύλες ζωοτροφών	486	42	636	13	242	6	1364	61
Πρόσθετες ύλες ζωοτροφών	52	1	111	3	19	16	182	20
Προμίγματα	53	5	1	0	25	1	79	6
Σύνθετες ζωοτροφές	609	76	252	2	42	7	903	85
Άλλες	27	1	9	0	20	0	56	1
ΣΥΝΟΛΟ	1227	125	1009	18	348	30	2584	173

Πίνακας 3: Αριθμός δειγμάτων κατά κατηγορία ζωοτροφών (συνολικός)

Είδος Προϊόντος	Αριθμός Δειγμάτων	
	Ελέγχθηκαν	Μη συμμορφούμενα
Πρώτες ύλες ζωοτροφών	184	19
Πρόσθετες ύλες ζωοτροφών	8	1
Προμίγματα	18	5
Σύνθετες ζωοτροφές	724	118
ΣΥΝΟΛΟ	934	143

Πίνακας 4 : Αριθμός δειγμάτων κατά είδος επιχείρησης ζωοτροφών (*)

Είδος επιχείρησης ζωοτροφών	Ελέγχθηκαν	Αριθμός δειγμάτων
		Μη συμμορφούμενα
Παραγωγοί πρώτων υλών ζωοτροφών, πλην γεωργών	9	1
Παραγωγοί πρώτων υλών ζωοτροφών - γεωργοί	17	0
Εισαγωγείς πρώτων υλών ζωοτροφών	64	6
Ενδιάμεσοι πρώτων υλών	94	12
Παρασκευαστές πρόσθετων υλών και προμιγμάτων	20	1
Ενδιάμεσοι πρόσθετων υλών και προμιγμάτων	5	2
Παρασκευαστές σύνθετων ζωοτροφών	435	76
Ενδιάμεσοι σύνθετων ζωοτροφών	125	27
Εισαγωγείς και αντιπρόσωποι επιχειρήσεων από τρίτες χώρες	8	1
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που διαθέτουν παρασκευαστήρια ζωοτροφών	83	5
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που δε διαθέτουν παρασκευαστήρια ζωοτροφών	58	9
Άλλες επιχειρήσεις ζωοτροφών	16	3
Σύνολο	934	143

Πίνακας 5. Προσδιορισμός Αναλυτικών συστατικών σε ζωοτροφές

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ	ΠΡΟΤΕΣ ΥΛΕΣ		Ενεργειακή αξία	Υγρασία	Ολικές Αζωτούχες Πτητικές Αζωτούχες βάσεις	Ολική λίπη και έλαια	Ολικές ινίδες ουσίες	Ολική τέφρα	Τέφρα αδιάλυτη σε HCL	Μαγνήσιο	Ασβέστιο	Φώσφορος
	Σπόροι δημητριακών τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο		15	19		15	5	15			
		Μη συμμορφούμ										
	Ελαιούχοι σπόροι, ελαιούχοι καρποί τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο		16	24		18	8	11			
		Μη συμμορφούμ					1	1				
	Σπέρματα ψυχανθών τα	Σύνολο										

προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Μη συμμορφούμ											
Κόνδυλοι, ρίζες τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο											
	Μη συμμορφούμ											
Άλλοι σπόροι και καρποί τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο		1	1		1	1	1				
	Μη συμμορφούμ											
Συγκομιζόμενες ΧΖ και ινώδη υπολείμματα	Σύνολο		10	10								
	Μη συμμορφούμ			2								
Άλλα φυτά, τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο											
	Μη συμμορφούμ											
Προϊόντα γάλακτος	Σύνολο											
	Μη συμμορφούμ			1		1						
Προϊόντα χερσαίων ζώων	Σύνολο			2		2						
	Μη συμμορφούμ											
Ψάρια, άλλα θαλάσσια ζώα τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο		3	5		6	1	2			1	1
	Μη συμμορφούμ											
Ανόργανες ύλες	Σύνολο									1	7	7
	Μη συμμορφούμ										2	1
Διάφορα	Σύνολο			1		1	1					
	Μη συμμορφούμ											
Μη καθορισμένες πρώτες ύλες	Σύνολο											
	Μη συμμορφούμ											
ΣΥΝΟΛΟ (πρώτες ύλες)	Σύνολο		45	62	0	43	16	29	0	1	8	8
	Μη συμμορφούμ		0	3	0	2	1	0	0	0	2	1
ΒΙΟΠΡΩΤΕΪΝΕΣ	Σύνολο											
	Μη συμμορφούμ											
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΥΛΕΣ	Σύνολο											
	Μη συμμορφούμ											

ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ		Σύνολο									3	2
		Μη συμμορφούμ									2	1
ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	Μηρυκαστικά	Σύνολο	140	148		147	119	148			48	48
		Μη συμμορφούμ	4	18		4	16	24			7	2
	Χοίροι	Σύνολο	26	31		29	22	29			10	10
		Μη συμμορφούμ		1		3	2	7				
	Ιπποειδή	Σύνολο		1		1	1	1			1	1
		Μη συμμορφούμ										
	Κουνέλια	Σύνολο	25	29		27	20	26			11	11
		Μη συμμορφούμ		2			1	1			1	
	Πουλερικά	Σύνολο	109	123		116	72	124			41	41
		Μη συμμορφούμ	2	7		8	3	26			4	
	Ιχθείς	Σύνολο	5	12		12	10	11			10	10
		Μη συμμορφούμ									1	
	Οικιακά ζώα	Σύνολο	2	2		2	1	1			1	1
		Μη συμμορφούμ										
	Μη παραγωγικά εκτός των οικιακών	Σύνολο	1	1		1	1	1				
		Μη συμμορφούμ						1				
	Μη καθορισμένες σύνθετες ζωοτροφές	Σύνολο		1		1	1	1			1	1
		Μη συμμορφούμ										
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ		Σύνολο	17	23		20	22	22		7	30	30
		Μη συμμορφούμ		6		1	2	1		3	8	1
ΣΥΝΟΛΟ (Σύνθετες ζωοτροφές)		Σύνολο	325	371	0	356	269	364	0	7	153	153
		Μη συμμορφούμ	6	34	0	16	24	60	0	3	21	3
ΜΗ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ		Σύνολο										
		Μη συμμορφούμ										
ΣΥΝΟΛΟ (όλες οι ζωοτροφές)		Σύνολο	370	433	0	399	285	393	0	8	161	161
		Μη συμμορφούμ	6	37	0	18	25	60	0	3	23	4

Πίνακας 5α.: Αναλύσεις Προσθέτων υλών και ΓΤΟ σε δείγματα ζωοτροφών

		ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΥΛΕΣ				ΓΤΟ	
		Αντιβιοτικά	Κοκκώσιστατικά	Cu	Zn		
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ	ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	Σπόροι δημητριακών τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο				16
			Μη συμμορφούμε				
		Ελαιούχοι σπόροι, ελαιούχοι καρποί τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο				12
			Μη συμμορφούμε				2
		Σπέρματα ψυχανθών τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο				
			Μη συμμορφούμε				
		Κόνδυλοι, ρίζες τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο				
			Μη συμμορφούμε				
		Άλλοι σπόροι και καρποί τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο				
			Μη συμμορφούμε				
		Συγκομιζόμενες ΧΖ και ινώδη υπολείμματα	Σύνολο				
			Μη συμμορφούμε				
		Άλλα φυτά, τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο				
			Μη συμμορφούμε				
		Προϊόντα γάλακτος	Σύνολο				
			Μη συμμορφούμε				
		Προϊόντα χερσαίων ζώων	Σύνολο				
			Μη συμμορφούμε				
		Ψάρια, άλλα θαλάσσια ζώα τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο				
			Μη συμμορφούμε				
Ανόργανες ύλες	Σύνολο						
	Μη συμμορφούμε						
Διάφορα	Σύνολο	1					
	Μη συμμορφούμε						
Μη καθορισμένες πρώτες ύλες	Σύνολο						

		Μη συμμορφούμε						
	ΣΥΝΟΛΟ (πρώτες ύλες)	Σύνολο	1				28	
		Μη συμμορφούμε					2	
	ΒΙΟΠΡΩΤΕΪΝΕΣ	Σύνολο						
		Μη συμμορφούμε						
	ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΥΛΕΣ	Σύνολο						
		Μη συμμορφούμε						
	ΠΡΟΜΗΓΜΑΤΑ	Σύνολο			2	2		
		Μη συμμορφούμε			1	0		
ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	Μηρυκαστικά	Σύνολο	9	2	5		7	
		Μη συμμορφούμε			0		1	
	Χοίροι	Σύνολο	14	3	1	1		
		Μη συμμορφούμε			0	0		
	Ιπποειδή	Σύνολο						
		Μη συμμορφούμε						
	Κουνέλια	Σύνολο						1
		Μη συμμορφούμε						
	Πουλερικά	Σύνολο		17				8
		Μη συμμορφούμε						3
	Άλλα παραγωγικά ζώα	Σύνολο						6
		Μη συμμορφούμε						
	Οικιακά ζώα	Σύνολο						
		Μη συμμορφούμε						
Μη παραγωγικά εκτός των οικιακών	Σύνολο							
	Μη συμμορφούμε							
Μη καθορισμένες σύνθετες ζωοτροφές	Σύνολο							
	Μη συμμορφούμε							
		Σύνολο	2		4	4		
	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	Μη συμμορφούμε			2	3		
		Σύνολο	25	22	10	5	22	
	ΣΥΝΟΛΟ (Σύνθετες ζωοτροφές)	Μη συμμορφούμε			2	3	4	
		Σύνολο						
	ΜΗ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	Μη συμμορφούμε						
		Σύνολο	26	22	12	7	50	
	ΣΥΝΟΛΟ (όλες οι ζωοτροφές)	Μη συμμορφούμε			3	3	6	

Πίνακας 6.: Αναλύσεις ανεπιθύμητων ουσιών και προϊόντων στις ζωοτροφές

				ΕΙΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ													
				ΒΑΡΕΑ ΜΕΤΑΛΛΑ				Αδύατα ανεπιθύμητα			ΔΙΟΞΙΝΕΣ και PCBs			ΜΥΚΟΤΟΞΙΝΕΣ			Μεταποιημένες ζώικες προζυτίνες
				Αρσενικό	Καδμίο	Μόλυβδος	Υδράργυρος	Διοξίνες PCDF (PCDD+)	PCBs παρόμοια με διοξίνες	PCBs μη παρόμοια με διοξίνες	ΦΥΤΟ ΦΑΡΜΑΚΑ	Αφλατοξίνη Β1	Ωχρατοξίνη Α	Ζεαρολακτόνη			
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ	ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	Σπόροι δημητριακών τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο								5	41			5		
			Μη συμμορφούμε														
		Ελαιούχοι σπόροι, ελαιούχοι καρποί τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο									2	5				2
			Μη συμμορφούμε														
		Σπέρματα ψυχάνθων τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο					1	1		1	1	1				
			Μη συμμορφούμε														
		Συγκομιζόμενες ΧΖ και ινδοθή υπολείμματα	Σύνολο									2					4
			Μη συμμορφούμε														
		Άλλα φυτά, τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο					1	1								
			Μη συμμορφούμε														
		Προϊόντα γερασιών ζώων	Σύνολο					2									1
			Μη συμμορφούμε					2									1
	Ψάρια, άλλα θαλάσσια ζώα τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο	3	3	3	3										24	
		Μη συμμορφούμε														5	
	Ανόργανες ύλες	Σύνολο	2	2	2	2										1	
		Μη συμμορφούμε			1												
	Διάφορα	Σύνολο											1			1	
		Μη συμμορφούμε															
	ΣΥΝΟΛΟ (πρώτες ύλες)	Σύνολο	5	5	5	5	2	2	2		10	48				38	
		Μη συμμορφούμε			1		2									6	
ΒΙΟΠΡΩΤΕΪΝΕΣ	Σύνολο																
	Μη συμμορφούμε																
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΥΛΕΣ	Σύνολο														4		

	Μη συμμορφούμ													
ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ	Σύνολο	1					1	1						
	Μη συμμορφούμ													
ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΠΑΙΡΕΣ ΖΩΤΡΟΦΕΣ	Μηρυκαστικά	Σύνολο								8	12			133
		Μη συμμορφούμ												
	Χοίροι	Σύνολο								1	6			22
		Μη συμμορφούμ												
	Ιπποειδή	Σύνολο												2
		Μη συμμορφούμ												
	Κουνέλια	Σύνολο												9
		Μη συμμορφούμ												
	Πουλερικά	Σύνολο								2	10			51
		Μη συμμορφούμ												
	Άλλα παραγωγικά ζώα	Σύνολο						2	2		2			13
		Μη συμμορφούμ												1
	Οικιακά ζώα	Σύνολο						1	1					
		Μη συμμορφούμ												
	Μη παραγωγικά εκτός των οικιακών	Σύνολο												
		Μη συμμορφούμ												
Μη καθορισμένες σύνθετες ζωοτροφές	Σύνολο												1	
	Μη συμμορφούμ													
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΤΡΟΦΕΣ	Σύνολο	1											26	
	Μη συμμορφούμ													
ΣΥΝΟΛΟ (Σύνθετες ζωοτροφές)	Σύνολο						3	3		13	28		257	
	Μη συμμορφούμ												1	
ΜΗ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΖΩΤΡΟΦΕΣ	Σύνολο													
	Μη συμμορφούμ													
ΣΥΝΟΛΟ (όλες οι ζωοτροφές)	Σύνολο	7	5	5	5	2	6	6		23	76		295	
	Μη συμμορφούμ			1		2							7	

Πίνακας 7: Δειγματοληψία και έλεγχος πρώτων υλών ζωοτροφών και σύνθετων ζωοτροφών για Μεταποιημένες Ζωικές Πρωτεΐνες

Χώροι	Αριθμός επίσημων δειγμάτων που ελέγχθηκαν για μεταποιημένες ζωικές πρωτεΐνες			Αριθμός μη συμμορφούμενων δειγμάτων					
				Παρουσία μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών από χερσαία ζώα			Παρουσία μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών από αλιεύματα		
	Πρώτες ύλες ζωοτροφών	Σύνθετες ζωοτροφές		Πρώτες ύλες ζωοτροφών	Σύνθετες ζωοτροφές		Πρώτες ύλες ζωοτροφών	Σύνθετες ζωοτροφές	
		για μηρυκαστικά	για μη μηρυκαστικά		για μηρυκαστικά	για μη μηρυκαστικά		για μηρυκαστικά	για μη μηρυκαστικά
Κατά την εισαγωγή	27		1	4					
Μονάδες παραγωγής ζωοτροφών	9	111	68	2		1			
Μεταπράτες/ αποθήκευση	2	15	6						
Μεταφορικό μέσο									
Σταθεροί/ φορητοί αναμείκτες									
Στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση		29	23						
Προβιταμίνες & Ιχνοστοιχεία			4 σε μονάδες παραγωγής ζωοτροφών						
ΣΥΝΟΛΟ		155	102						
	38	257							
		295			7				

Πίνακας 8: Αριθμός επιθεωρήσεων που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με τη χρήση μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών

Κατηγορία Επιχείρησης Ζωοτροφών	Αριθμός επιθεωρήσεων που περιλαμβάνουν ελέγχους για την παρουσία μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών	Αριθμός παραβάσεων που βασίζονται σε ελέγχους των εγγράφων τεκμηρίωσης κλπ και όχι σε εργαστηριακές δοκιμές
Εισαγωγή πρώτων υλών ζωοτροφών	9	0
Αποθήκευση πρώτων υλών ζωοτροφών	10	0
Μονάδες παραγωγής ζωοτροφών	169	0
Σταθεροί/ Φορητοί αναμείκτες	0	0
Έμποροι ζωοτροφών	230	0
Μεταφορικό μέσο	10	0
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις χωρίς μηρυκαστικά και με παρασκευαστήριο ζωοτροφών	60	0
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με μηρυκαστικά και με παρασκευαστήριο ζωοτροφών	96	0
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις χωρίς μηρυκαστικά και χωρίς παρασκευαστήριο ζωοτροφών	35	0
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με μηρυκαστικά και χωρίς παρασκευαστήριο ζωοτροφών	130	0
Άλλο:	1	0
ΣΥΝΟΛΟ	750	0

Πίνακας 9:

α/α	Περιφερειακή Ενότητα	ΕΙΔΟΣ	ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ	Δειγματοληψία	ΕΙΔΟΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΜΥΚΟΤΟΞΙΝΩΝ (mg/kg)			
					Αφλατοξίνη Β ₁	Ωχρατοξίνη	Ζεαράλεννη	T ₂ -τοξίνη
1	ΚΙΛΚΙΣ	ΜΙΓΜΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒ.	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
2	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
3	ΞΑΝΘΗΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
4	ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
5	ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
6	ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ	ΣΙΤΑΡΙ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
7	ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ	ΦΥΡΑΜΑ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
8	ΕΥΒΟΙΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
9	ΕΥΒΟΙΑΣ	ΜΙΓΜΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
10	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
11	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
12	ΕΒΡΟΥ	ΜΙΓΜΑ ΑΓΕΛΑΔΩΝ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
13	ΚΙΛΚΙΣ	ΠΙΤΥΡΑ	ΣΕΡΒΙΑ	Τυχαία	(-)			
14	ΚΙΛΚΙΣ	ΜΙΓΜΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒ.	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
15	ΚΙΛΚΙΣ	ΜΙΓΜΑ ΑΓΕΛΑΔΩΝ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
16	ΞΑΝΘΗΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
17	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
18	ΞΑΝΘΗΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
19	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΜΙΓΜΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
20	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΜΙΓΜΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒ.	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
21	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΜΙΓΜΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
22	ΑΡΤΑΣ	ΜΙΓΜΑ ΧΟΙΡΩΝ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
23	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
24	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΜΙΓΜΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒ.	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
25	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΜΙΓΜΑ ΧΟΙΡΩΝ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
26	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΜΙΓΜΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒ.	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			

27	ΕΥΒΟΙΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Ουκρανία	Τυχαία	(-)			
28	ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
29	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
30	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
31	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΜΙΓΜΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒ.	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
32	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΜΙΓΜΑ ΧΟΙΡΩΝ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
33	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Ουκρανία	Τυχαία	(-)			
34	ΚΙΛΚΙΣ	ΣΟΓΙΑ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
35	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΜΙΓΜΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒ.	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
36	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΑΛ. ΚΑΡΠΟΙ ΓΚΟΥΑΡ	ΙΝΔΙΑΣ	Τυχαία	(-)			
37	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
38	ΡΟΔΟΠΗΣ	ΚΡΙΘΑΡΙ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
39	ΡΟΔΟΠΗΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
40	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΚΡΙΘΑΡΙ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
41	ΕΒΡΟΥ-ΟΡΕΣΤΙΑ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
42	ΕΒΡΟΥ-ΟΡΕΣΤΙΑ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
43	ΡΟΔΟΠΗΣ	ΜΙΓΜΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
44	ΔΡΑΜΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
45	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΜΙΓΜΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒ.	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
46	ΑΡΤΑΣ	ΜΙΓΜΑ ΧΟΙΡΩΝ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
47	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΚΡΙΘΑΡΙ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
48	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
49	ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ	ΜΙΓΜΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
50	ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ	ΜΙΓΜΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
51	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜ. ΑΙΓ/ΤΩΝ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
52	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΒΑΜΒΑΚΟΣΠΟΡΟΣ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
53	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ-ΚΑΛ	ΜΙΓΜΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒ.	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
54	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
55	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΣΙΤΑΡΙ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
56	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			
57	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγγώρια	Τυχαία	(-)			

58	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΜΙΓΜΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
59	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	ΡΩΣΙΑΣ	Τυχαία	(-)			
60	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
61	ΣΕΡΡΩΝ	ΗΛΙΟΠΙΤΑ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
62	ΣΕΡΡΩΝ	ΕΛΑΙΟΚΡΑΜΒΟΠΙΤΑ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
63	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΜΙΓΜΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
64	ΗΛΕΙΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
65	ΗΛΕΙΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
66	ΗΛΕΙΑΣ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
67	ΧΙΟΥ	ΠΙΤΥΡΑ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
68	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΠΙΤΥΡΑ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
69	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΜΙΓΜΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
70	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΒΑΜΒΑΚΟΠΙΤΑ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
71	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΜΙΓΜΑ ΧΟΙΡΩΝ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
72	ΧΑΝΙΩΝ	ΚΡΙΘΑΡΙ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			
73	ΑΝΑΤ. ΑΤΤΙΚΗ	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Εγχώρια	Τυχαία	(-)			

Γ. ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ

Γ1 - ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΖΩΝΤΩΝ ΖΩΩΝ

Έλεγχοι εισαγομένων φορτίων ζώντων ζώων από τρίτες χώρες:

Κάθε παρτίδα ζώντων ζώων, προέλευσης τρίτων χωρών πρέπει να εισέρχονται στην Ε.Ε. μέσω εγκεκριμένων συνοριακών σταθμών προκειμένου να υποβληθούν σε κτηνιατρικούς ελέγχους, βάσει της οδηγίας 97/78/ΕΚ, όπως έχει εναρμονισθεί με το Π.Δ. 120/2000. Στην Ελλάδα υπάρχουν 10 συνοριακοί σταθμοί επιθεώρησης όπως καθορίζονται με το Π.Δ. 1/2010 (ΦΕΚ 3Α').

Στο πλαίσιο της κοινοτικής οριζόντιας και κάθετης νομοθεσίας καθώς και των εθνικών διατάξεων πραγματοποιούνται από τους ΣΥ.Κ.Ε οι έλεγχοι των φορτίων ζώντων ζώων και ζωικών προϊόντων που εισάγονται από τρίτες χώρες. Ειδικότερα, οι εισαγωγές ζώντων ζώων εξακολουθούν να είναι σχεδόν μηδενικές και αφορούν κυρίως σκουλήκια που χρησιμοποιούνται ως δολώματα ή διακοσμητικά ψάρια.

Είδος ελέγχων:

Εφαρμόζεται σε φορτία ζώντων ζώων, αλλά και σε προϊόντα ζωικής προέλευσης.

Βάσει της κοινοτικής νομοθεσίας, ο υπεύθυνος για το φορτίο οφείλει να κοινοποιεί ηλεκτρονικά, μέσω του συστήματος TRACES, στο προσωπικό του ΣΥΚΕ εκ των προτέρων όλα τα στοιχεία που αφορούν το φορτίο που πρόκειται να προσκομιστεί στον σταθμό. Ο ΣΥΚΕ ελέγχει τα δηλωτικά των πλοίων και των αεροπλάνων καθώς και την αντιστοιχία τους προς τις προαναφερόμενες ηλεκτρονικές δηλώσεις. Επιπλέον διασταύρωση των φορτίων που οφείλουν να υποστούν κτηνιατρικό έλεγχο γίνεται με τη χρήση του ηλεκτρονικού συστήματος των οργανισμών λιμένων.

Βάσει της κοινοτικής οριζόντιας οδηγίας 97/78/ΕΚ, τα αφικνούμενα ,στον ΣΥΚΕ, φορτία ζώντων ζώων ή ζωικών προϊόντων από τρίτες χώρες υποβάλλονται:

- α) 100% σε **έλεγχο εγγράφων** προκειμένου να διαπιστωθεί η εγκυρότητα αυτών καθώς και η αντιστοιχία των πληροφοριών με εκείνες που περιλαμβάνονται στην προκοινοποίηση που περιγράφηκε παραπάνω,
- β) 100% σε **έλεγχο ταυτότητας** για να επιβεβαιωθεί ότι τα προϊόντα ανταποκρίνονται στα στοιχεία των πιστοποιητικών ή εγγράφων που συνοδεύουν τα φορτία,

Εξαίρεση από τα παραπάνω αποτελούν τα φορτία που προορίζονται για μεταφόρτωση σε διάστημα μικρότερο του ελάχιστου, όπως αυτό ορίζεται από την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία επειδή οι έλεγχοι πρόκειται να πραγματοποιηθούν στον ΣΥΚΕ προορισμού. Εν τούτοις, σε περίπτωση που υπάρχει κίνδυνος για την υγεία των ζώων ή τη δημόσια υγεία, το φορτίο μπορεί να υποβληθεί σε έλεγχο (εγγράφων, ταυτότητας και φυσικό), βάσει του άρθρου 20 της ίδιας οδηγίας.

γ) Ο Φυσικός έλεγχος περιλαμβάνει:

- οργανοληπτικές εξετάσεις
- απλές φυσικές ή χημικές δοκιμές
- εργαστηριακές εξετάσεις για την ανίχνευση καταλοίπων, προσμείξεων ή ενδείξεων αλλοίωσης.

Οι εργαστηριακές δοκιμές πραγματοποιούνται :

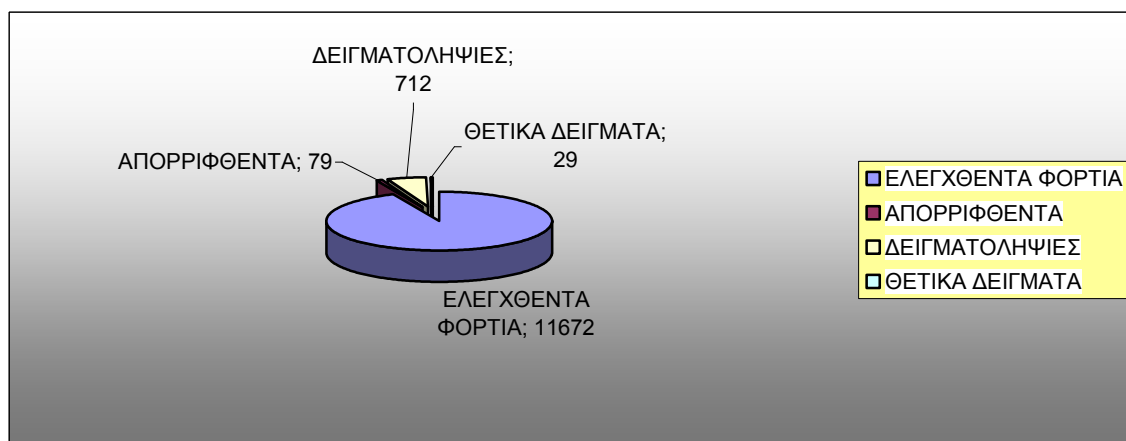
- στα πλαίσια τυχαίας δειγματοληψίας που πραγματοποιείται βάσει της ισχύουσας κοινοτικής νομοθεσίας,

- σε περίπτωση υποψίας,
- σε περίπτωση έκτακτων υγειονομικών μέτρων που ορίζονται από την κοινοτική νομοθεσία για συγκεκριμένα προϊόντα ή συγκεκριμένη τρίτη χώρα προέλευσης,
- κατόπιν λήψης μηνύματος RASFF.

Όταν οι εργαστηριακές δοκιμές διενεργούνται επειδή υπάρχουν υποψίες παρατυπίας ή όταν το υπό έλεγχο φορτίο βρίσκεται σε πρόγραμμα ενισχυμένων ελέγχων, τα φορτία δεν αποδεσμεύονται παρά μόνο όταν τα αποτελέσματα των δοκιμών αποδειχθούν αρνητικά.

Συγκεκριμένα οι έλεγχοι των φορτίων ζώντων ζώων που πραγματοποιήθηκαν σε επίπεδο ΣΥ.Κ.Ε. κατά το έτος 2011 συμπεριλαμβάνονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό **πίνακα** και αντίστοιχο γράφημα επίσημων ελέγχων σε φορτία ζώντων ζώων και τροφίμων ζωικής προέλευσης.

ΣΥΚΕ	ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΑ ΦΟΡΤΙΑ	ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΕΣ	ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ	ΘΕΤΙΚΑ ΔΕΙΓΜΑΤΑ
ΠΕΙΡΑΙΑΣ	2690	434	23	14
ΑΕΡ. ΑΘΗΝΩΝ	2741	64	0	0
ΑΕΡ. ΘΕΣΣ.	42	2	0	0
ΛΙΜΑΝΙ ΘΕΣΣ	1903	129	18	15
ΚΑΚΑΒΙΑ	217	4	3	0
Ν.ΚΑΥΚΑΣ ΟΣ	122	4	0	0
ΕΥΖΩΝΟΙ	589	2	2	0
ΕΙΔΟΜΕΝΗ	0	0	0	0
ΠΕΠΛΟΣ	3354	59	33	0
ΣΥΝΟΛΟ	11672	712	79	29

Νομοθεσία

Στους ΣΥΚΕ έχει αποσταλεί:

- Εγχειρίδιο σχετικά με την έκδοση 4.10 της εφαρμογής TRACES (132943~31-05-2011)
- Εγχειρίδιο σχετικά με την έκδοση 5 της εφαρμογής TRACES (132810~8-04-2011)
- Επικαιροποιημένο εγχειρίδιο για τους ελέγχους (Σεπτέμβριος 2011)
- Εγχειρίδιο με γενικές κατευθυντήριες γραμμές για φορτία ζώντων ζώων και ζωικών προϊόντων που προέρχονται από τρίτες χώρες και προορίζονται για μεταφόρτωση ή διαμετακόμιση (133205~12-10-2011)
- Εγχειρίδιο για τους ελέγχους κατά την εισαγωγή ζώντων ζώων (133288~22-11-2011)
- Εγκύκλιος για τις εμπορικές μετακινήσεις σκύλων, γάτων και κουναβιών (133090~8-08-2011)
- Επικαιροποιημένο κείμενο σχετικά με την ισχύουσα νομοθεσία στις ενδοκοινοτικές μετακινήσεις και στις εισαγωγές ιπποειδών (132981~6-06-2011).

Εποπτεία

Επίσκεψη στο ΣΥΚΕ Ειδομένης στα πλαίσια του συστήματος εποπτείας που διενεργεί το αρμόδιο τμήμα της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, με βάση την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτοκόλλου 132673~4-02-2011.

Επιμόρφωση

- Η παροχή καθοδήγησης και ενημέρωσης των κτηνιάτρων των ΣΥΚΕ γίνεται από την επίσημη εφημερίδα της κοινότητας, το σύστημα TRACES, το σύστημα RASFF και διευκρινιστικές εγκυκλίους.
- Συμμετοχή υπαλλήλων των ΣΥΚΕ σε κοινοτικά σεμινάρια πάνω σε θέματα κτηνιατρικών ελέγχων.

Συμπεράσματα

Πρωταρχικός στόχος είναι η διαφύλαξη της δημόσιας υγείας και της υγείας των ζώων κατά την εισαγωγή ζώντων ζώων ή ζωικών προϊόντων από τρίτες χώρες.

Το 2011 παρατηρήθηκε μία μείωση των εισαγομένων φορτίων σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά και σε συνάρτηση με την γενικότερη οικονομική κρίση. Παράλληλα, υπήρξε μικρή μείωση των φυσικών ελέγχων και συγκεκριμένα των εργαστηριακών δοκιμών που επέτρεψαν τον εντοπισμό μη συμμορφούμενων φορτίων και τη συνεπαγόμενη μη αποδοχή αυτών στο ελληνικό έδαφος.

Στόχος είναι ο εντοπισμός των μη συμμορφούμενων φορτίων και η απόρριψη αυτών ώστε να προασπίζεται η δημόσια υγεία και η υγεία των ζωικού κεφαλαίου της χώρας. Κάτι τέτοιο μπορεί να βελτιωθεί ακόμη περισσότερο με τις νέες τροποποιήσεις/βελτιώσεις που πρόκειται να γίνουν στην εφαρμογή TRACES καθώς και με την υλοποίηση εγχειριδίου με κατευθυντήριες γραμμές που βρίσκεται αυτόν τον καιρό σε επεξεργασία από την Ε.Ε.

Γ2- ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΖΩΟΝΟΣΟΙ

1. Πρόγραμμα εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των βοοειδών.

Στο πλαίσιο των διατάξεων της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας εφαρμόστηκε το 2011 ενιαίο πρόγραμμα εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των βοοειδών σε όλη την Ελληνική Επικράτεια. Τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων του προγράμματος, η εφαρμογή του οποίου βασίζεται κυρίως α) στη διενέργεια ορολογικών εξετάσεων (αιμοληψίες) των βοοειδών ηλικίας άνω των 12 μηνών β) στη διενέργεια τακτικών γαλακτοληψιών από τη δεξαμενή συλλογής γάλακτος των εκμεταλλεύσεων για τη διατήρηση κυρίως των επίσημα απαλλαγμένων

από τη βρουκέλλωση εκτροφών γ) στην ταξινόμηση και στον υγειονομικό χαρακτηρισμό των εκτροφών βάσει κλινικής, επιδημιολογικής και εργαστηριακής διάγνωσης δ) στον έλεγχο μετακινήσεων των ζώων και ε) στη σφαγή των θετικών στη βρουκέλλωση ζώων, συνοψίζονται παρακάτω:

- Αριθμός εκτροφών βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου: **19.786**
- Αριθμός βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου: **388.659**
- Αριθμός εκτροφών που εξετάστηκαν: **5.260**
- Αριθμός θετικών εκτροφών: **264**
- Αριθμός νέων θετικών εκτροφών: **85**
- Αριθμός βοοειδών που εξετάστηκαν ατομικά (αιμοληψίες ζώων): **73.667**
- Αριθμός βοοειδών που εξετάστηκαν συνολικά (λήψη γάλακτος και αίματος): **220.170**
- Αριθμός θετικών βοοειδών: **1.885**
- Αριθμός θετικών ζώων που σφάχτηκαν: **1.706**
- Συνολικός αριθμός ζώων που σφάχτηκαν: **7.104**
- Ετήσιος Επιπολασμός Νοσήματος (%): **5,02**
- Ετήσια Επίπτωση Νοσήματος (%): **1,62**

Επιδημιολογική κατάσταση ως προς την βρουκέλλωση των βοοειδών (υγειονομικά καθεστώτα εκτροφών) στο τέλος του έτους 2011.

B1		B+		B2		ΣΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ		ΕΠΙΣΗΜΑ ΑΠΑΛΛΑΓΜΕΝΟ Β4	
Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα
4.459	50.229	182	13.701	490	11.315	2.638	40.458	11.892	259.034

Η βρουκέλλωση των βοοειδών παραμένει νόσημα ενδημικού χαρακτήρα με σημαντική βαρύτητα για τη Δημόσια Υγεία και την υγεία των ζώων. Με βάση τα επίσημα δεδομένα και τις επιδημιολογικές παρατηρήσεις των υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας της χώρας μας, η βρουκέλλωση των βοοειδών οφειλόμενη στον παράγοντα *B. abortus*, φαίνεται να αξιολογείται ως νόσημα με μικρότερη επίπτωση στην υγεία των ανθρώπων συγκριτικά με τη βρουκέλλωση των αιγοπροβάτων (*B. melitensis*).

Περισσότερες τεχνικές λεπτομέρειες και επιδημιολογικές αναλύσεις για την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των βοοειδών μπορούν να αναζητηθούν και θα είναι διαθέσιμες σε ειδική ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA): <https://zoonoses.efsa.europa.eu/zoonoses/> το τελευταίο τρίμηνο του 2012.

2. Πρόγραμμα ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων.

Στο πλαίσιο των διατάξεων της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας εφαρμόστηκε το 2011, εθνικό πρόγραμμα ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων. Τα αποτελέσματα και οι πληροφορίες των επίσημων ελέγχων του προγράμματος, η εφαρμογή του οποίου βασίζεται κυρίως α) στη διενέργεια ορολογικών εξετάσεων (αιμοληψίες) των αιγών και προβάτων ηλικίας άνω των 6 μηνών (πρόγραμμα εκρίζωσης στη Νησιωτική Ελλάδα) β) στη διενέργεια εμβολιασμών με το εμβόλιο REV-1 στην ηπειρωτική Ελλάδα (πρόγραμμα μαζικού εμβολιασμού νεαρών και ενήλικών θηλυκών ζώων αναπαραγωγής άνω των 3 μηνών στην ηπειρωτική χώρα και στα νησιά Εύβοια, Λέσβος, Λέρος και Θάσος) γ) στην ταξινόμηση και στον υγειονομικό χαρακτηρισμό των εκτροφών βάσει κλινικής, επιδημιολογικής και εργαστηριακής διάγνωσης στις νησιωτικές ζώνες της Χώρας δ) στον έλεγχο μετακινήσεων των ζώων και ε) στη σφαγή των θετικών στη βρουκέλλωση ζώων/ πρόγραμμα εκρίζωσης, αναφέρονται στην ετήσια τεχνική έκθεση προόδου η οποία διαβιβάστηκε στην Ε. Επιτροπή και στην EFSA (*επιπρόσθετα θα αναρτηθεί και σε ειδικό για τις ζωνοσους ιστότοπο της EFSA: <https://zoonoses.efsa.europa.eu/zoonoses/> το τελευταίο τρίμηνο του 2012*).

Σύνοψη αποτελεσμάτων επίσημου ελέγχου 2011:**2.1 Μαζικός εμβολιασμός νεαρών και ενήλικων αιγών και προβάτων – Πρόγραμμα ελέγχου:**Αριθμός εκτροφών που εμβολιάστηκαν: **23.080**Αριθμός ζώων που εμβολιάστηκαν: **912.790****2.2 Μαζικός εμβολιασμός νεαρών και ενήλικων αγελαίων βοοειδών σε κοινά με μικρά μηρυκαστικά βοσκοτόπια – Πρόγραμμα ελέγχου:**Αριθμός εκτροφών που εμβολιάστηκαν: **777**Αριθμός ζώων που εμβολιάστηκαν: **9.363****2.3 Πρόγραμμα εκρίζωσης (ορολογικός έλεγχος) – Ζώνη εκρίζωσης (Νησιωτική Ελλάδα, εκτός νήσων Λέσβου, Λέρου, Θάσου και Εύβοιας):**

- Αριθμός εκτροφών στο πρόγραμμα εκρίζωσης: **25.783**
- Αριθμός αιγών και προβάτων στο πρόγραμμα εκρίζωσης: **4.221.861**
- Αριθμός εκτροφών που εξετάστηκαν: **1.209**
- Αριθμός θετικών εκτροφών: **65**
- Αριθμός νέων θετικών εκτροφών: **7**
- Αριθμός ζώων που εξετάστηκαν ατομικά (αιμοληψίες ζώων): **112.718**
- Αριθμός θετικών αιγών και προβάτων: **382**
- Αριθμός θετικών ζώων που σφάχτηκαν: **371**
- Συνολικός αριθμός ζώων που σφάχτηκαν: **612**
- Ετήσιος Επιπολασμός Νοσήματος (%): **5,38**
- Ετήσια Επίπτωση Νοσήματος (%): **0,58**

2.4 Επιδημιολογική κατάσταση ως προς τη βρουκέλλωση αιγών και προβάτων (υγειονομικά καθεστώτα εκτροφών) στο τέλος του έτους 2011.

M1		M+		M2		ΣΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ		ΕΠΙΣΗΜΑ ΑΠΑΛΛΑΓΜΕΝΟ M4	
Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα
14.754	3.175.384	63	16.089	2.265	331.620	1.685	205.962	7.050	472.339

Η βρουκέλλωση των αιγών και προβάτων θεωρείται κυρίως επαγγελματική ζωνόσος (κτηνίατροι, κτηνοτρόφοι) με σημαντικές επιπτώσεις στη Δημόσια Υγεία και στη ζωική παραγωγή. Βασικότερος στόχος της εφαρμογής του εν λόγω προγράμματος για το 2011 ήταν ο έλεγχος της νόσου (αξιολόγηση του επιπολασμού και της επίπτωσης της *B.melitensis*) σε ενδημικές και νησιωτικές περιοχές της χώρας καθώς και η προτεραιότητα στην επιδημιολογική και εργαστηριακή επιτήρηση της βρουκέλλωσης σε στοχευμένες εκτροφές μικρών μηρυκαστικών που βρίσκονται σε Περιφερειακές Ενότητες και γεωγραφικές ζώνες με υψηλό μέσο αριθμό κρουσμάτων μελιταίου πυρετού στον άνθρωπο (Πηγή: Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων).

Νομοθετικό πλαίσιο σε ισχύ το 2011**Πρόγραμμα εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των βοοειδών****ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ**

1. Κανονισμός **853/2004** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης» (L 226/22, 29.04.2004).
2. Κανονισμός **854/2004** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα

ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο» (L 226/83, 29.04.2004).

3. Κανονισμός **1760/2000** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του συμβουλίου για «τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών...» (L 204) και **911/2004** της Επιτροπής για την εφαρμογή του κανονισμού 1760/2000 (L 163).

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

1. **Π.Δ. 101/1985** (Α` 32) «Λήψη υγειονομικών και λοιπών μέτρων προς πρόληψη και καταστολή της φυματίωσης, βρουκέλλωσης και ενζωτικής λεύκωσης των βοοειδών».
2. **Π.Δ. 308/2000** (Α' 252) «Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο ορισμένων ειδών ζώντων ζώων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 64/432/ΕΟΚ και 72/462/ΕΟΚ του Συμβουλίου».

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Απόφαση αρ. **258734/29.06.2007** (ΦΕΚ 1216, Τεύχος Β') «Πρόγραμμα εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των βοοειδών».

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Εγκύκλιοι με αριθ. πρωτ:

- **366208/29.05.2000** «πρόσθετες τροποποιήσεις για την εφαρμογή του προγράμματος βρουκέλλωσης των βοοειδών»
- **342735/17.03.2000** «Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες»
- **359321/19.04.2001** «Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες» Δεν ισχύουν τα παραρτήματα Α,Γ,Δ,Ε και προστέθηκε παράρτημα ΣΤ (εγκύκλιος 246672/08.04.02)
- **374712/25.05.2001**
- **370796/25.05.2001**
- **246672/08.04.2002** «Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των βοοειδών»
- **241775/22.03.2005**
- **258583/17.04.2007**
- **258617/03.05.2007**
- **258797/08.08.2007**
- **258654/17.03.2008** «Επίσκεψη επιθεωρητών της Ε.Ε για τον έλεγχο της πορείας των προγραμμάτων εκρίζωσης της φυματίωσης - βρουκέλλωσης των βοοειδών και της βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων»
- **258689/01.04.2008 και 258727/15.04.2008** «Βεβαίωση παράδοσης γάλακτος».
- **258728/15.04.2008** «Εγκεκριμένα σφαγεία για τη σφαγή βρουκελλικών και φυματικών ζώων».
- **258949/12.08.2008** «Εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωοανθρωπονόσων».

Πρόγραμμα ελέγχου εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγών και των προβάτων

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

1. Κανονισμός **853/2004** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης» (L 226/22, 29.04.2004).
2. Κανονισμός **854/2004** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο» (L 226/83, 29.04.2004).
3. Κανονισμός **21/2004** του συμβουλίου «για την θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων και για τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782 /2003 και των οδηγιών 92/102/ΕΟΚ και 64/432/ΕΟΚ» (L 5, 9.01.2004).
4. Κανονισμός **1505/2006** της επιτροπής για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου σχετικά με τους ελάχιστους ελέγχους που πρέπει να διενεργούνται για την αναγνώριση και τη καταγραφή των αιγοπροβάτων (L 280, 12.10.2006).

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

1. **Π.Δ. 133/1992** (Α' 66) «Επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για την προστασία και εξυγίανση της κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα των ζώων».
2. **Π.Δ. 242/2005** (Α' 291) «Υγειονομικοί όροι τους οποίους πρέπει να πληρούν τα ζώα αιγοπρόβατα που αποτελούν αντικείμενο εμπορίου».

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

1. Απόφαση αρ. **263493/2004** (ΦΕΚ 1253, Τεύχος Β') «Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των εκμεταλλεύσεων αιγών και προβάτων και του ζωικού κεφαλαίου τους σε εφαρμογή του Κανονισμού 21/2004/ΕΚ του Συμβουλίου»
2. Απόφαση αρ. **258735/2007** (ΦΕΚ 1220, Τεύχος Β') «Πρόγραμμα ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων»
3. Απόφαση αρ. **258963/2008** (ΦΕΚ 1742, Τεύχος Β') «Τροποποίηση της Απόφασης αρ. 258735/2007 περί προγράμματος ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων»

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Εγκύκλιοι με αριθ. πρωτ:

1. **363134/17.11.1998** «Μέτρα για τον έλεγχο της βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων»
2. **342735/17.03.2000** «Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες»
3. **366207/29.05.2000** «Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες»
4. **370796/25.05.2001** «Οργάνωση συστήματος αρχειοθέτησης στις εκτροφές και στα Αγροτικά Κτηνιατρεία»
5. **374712/25.05.2001** «Ορισμός υπευθύνου για τα προγράμματα εκρίζωσης ζωοανθρωπονόσων»
6. **359322/19.04.2001** «Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες» Ισχύει για τα παραρτήματα Α, Β, Γ, Ε, ΣΤ, Ζ, Η, Θ1 Θ2, Δ1, Δ2, Δ3, Δ4 (εγκύκλιος 246673/08.04.20002).
7. **246673/08.04.2002** «Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου και εκρίζωσης των αιγών και προβάτων»
8. **241775/22.03.2005** «Αποστολή στοιχείων και προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωοανθρωπονόσων
9. **258797/08.08.2007** «Εφαρμογή προγραμμάτων»
10. **258522/16.01.2008** «Δελτίο επιζωοτιολογικής διερεύνησης κρούσματος βρουκέλλωσης σε άνθρωπο»
11. **258607/27.02.2008** «Καθορισμός στόχων προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωοανθρωπονόσων για το έτος 2009»

12. **258582/11.02.2008** «Συγκεντρωτικά επιβεβαιωτικά στοιχεία μαζικού εμβολιασμού αιγών και προβάτων και αγελαίων βοοειδών με το εμβόλιο REV-1»
13. **258637/12.03.2008** «Ενημέρωση ηλεκτρονικού προγράμματος παρακολούθησης αιγών και προβάτων με εμβόλιο REV-1»
14. **258731/16.04.2008** «Εξαγωγή ηλεκτρονικών δεδομένων παρακολούθησης εμβολιασμών αιγών και προβάτων με το εμβόλιο REV-1»
15. **258956/14.08.2008** «Τήρηση αρχείου με παραλαβές εφοδίων αρμοδιότητας του τμήματος ζωοανθρωπονόσων»
16. **258654/17.03.2008** «Επίσκεψη επιθεωρητών της Ε.Ε για τον έλεγχο της πορείας των προγραμμάτων εκρίζωσης της Φυματίωσης- Βρουκέλλωσης των Βοοειδών και της Βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων»
17. **258689/01.04.2008** και **258727/15.04.2008** « Βεβαίωση παράδοσης γάλακτος»
18. **258728/15.04.2008** «Εγκεκριμένα σφαγεία για τη σφαγή βρουκελλικών και φυματικών ζώων»
19. **258949/12.08.2008** «Εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωοανθρωπονόσων»
20. **258663/21.03.08** «Αποστολή στοιχείων για καθορισμό εγκεκριμένων σφαγείων και ορισμό υπευθύνου προγραμμάτων»
21. **260939/21.01.2009** «Ορισμός επιδημιολόγου»
22. **260961/29.01.2009** «Συγκρότηση Επιτροπής»
23. **241279/14.10.2010** «Εντατικοποίηση εφαρμογής του προγράμματος ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων»
24. **300723/2.11.2010** «Κατανομή εποχικού προσωπικού για την εξυγίανση του ζωικού πληθυσμού και ειδικότερα για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων»
25. **308186/14.12.2010** «Πρόγραμμα εξυγίανσης ζωικού πληθυσμού – Αποκλειστική απασχόληση εποχικού προσωπικού (κτηνίατροι & βοηθοί) στο πρόγραμμα ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων».
26. **132719/8.3.2011** «Κεντρική μηνιαία παρακολούθηση και εποπτεία της εφαρμογής του προγράμματος ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων».
27. **132806/6.4.2011** «Ορισμός Επιτροπής».

3. Πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών

Στο πλαίσιο των διατάξεων της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας εφαρμόστηκε το 2011 ενιαίο πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών σε όλη την Ελληνική Επικράτεια. Τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων του προγράμματος, η εφαρμογή του οποίου βασίζεται κυρίως α) στην διενέργεια δοκιμής (εξέταση) ενδοδερμικού απλού και συγκριτικού κατά περίπτωση φυματινισμού των βοοειδών ηλικίας άνω των 6 εβδομάδων β) στην ταξινόμηση και στο υγειονομικό χαρακτηρισμό των εκτροφών βάσει κλινικής, επιδημιολογικής και εργαστηριακής διάγνωσης γ) στον έλεγχο μετακινήσεων των ζώων και δ) στη σφαγή των θετικών στη φυματίωση ζώων, συνοψίζονται παρακάτω:

- Αριθμός εκτροφών βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου : **24.152**
- Αριθμός βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου: **653.550**
- Αριθμός εκτροφών που εξετάστηκαν: **5.098**
- Αριθμός Θετικών εκτροφών: **176**
- Αριθμός νέων θετικών εκτροφών: **57**
- Αριθμός βοοειδών που εξετάστηκαν με φυματινισμό. **181.003**
- Αριθμός θετικών βοοειδών: **2.343**
- Αριθμός θετικών ζώων που σφάχτηκαν: **2.289**
- Συνολικός αριθμός ζώων που σφάχτηκαν: **3.058**
- Ετήσιος Επιπολασμός Νοσήματος (%): **3,45**
- Ετήσια Επίπτωση Νοσήματος (%): **1,12**

Επιδημιολογική κατάσταση ως προς τη φυματίωση των βοοειδών (υγειονομικά καθεστώτα εκτροφών) στο τέλος του έτους 2011

T1		T+		T2		ΣΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ		ΕΠΙΣΗΜΑ ΑΠΑΛΛΑΓΜΕΝΟ T3	
Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα
2.464	100.878	136	12.813	1068	23.529	4.767	98.361	14.295	417.969

Η φυματίωση των βοοειδών παραμένει νόσημα σημαντικής βαρύτητας σε ορισμένες περιοχές της χώρας με χαρακτηριστικά ενδημικού τύπου ειδικότερα σε εκτροφές ενήλικων βοοειδών οι οποίες έχουν επανειλημμένως βρεθεί θετικές. Συγκριτικά με το 2010, ο % επιπολασμός του 2011 και η επίπτωση της νόσου σε επίπεδο εκτροφής παρουσίασαν ανοδική τάση και κυμάνθηκαν σε ποσοστά % **3,45** (2,70%/2010) και **1,12** (1,05%/2010) αντίστοιχα. Σε επίπεδο ζώων ο ετήσιος επιπολασμός της νόσου για το έτος 2011 (**1,07%**) παρουσίασε μείωση σε σχέση με το 2010 (1,27%). Σημειώνεται, ως γενική παρατήρηση, ότι οι τιμές των προαναφερόμενων επιδημιολογικών δεικτών επηρεάζονται στατιστικώς από τον αριθμό των επίσημων ελέγχων στα ζώα που εκτρέφονται σε ζώνες – περιοχές υψηλού ποσοστού μόλυνσης στη φυματίωση.

Αναφορικά με το πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών, δεν πραγματοποιήθηκε κάποια διορθωτική ενέργεια, όμως στο πλαίσιο των άμεσων πρωτοβουλιών της Κεντρικής Αρχής, προκείμενου να συμβάλει στην επίλυση των διαρθρωτικών προβλημάτων και στην αποτελεσματικότητα εφαρμογής των προγραμμάτων ζωονόσων, πέραν της αποστολής διευκρινιστικών εγκυκλίων, οδηγιών, εγγράφων και συστάσεων προς τις Κτηνιατρικές Αρχές της Επικράτειας, θα πραγματοποιήσει τροποποίηση της απόφασης αναφορικά με το πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών, καθώς και τροποποίηση του αντίστοιχου εγχειριδίου.

Περισσότερες τεχνικές λεπτομέρειες και επιδημιολογικές αναλύσεις για την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών μπορούν να αναζητηθούν στα υπηρεσιακά αρχεία της Κεντρικής Αρχής, όπως και σε ειδική ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) στην οποία θα αναρτηθεί το

περιεχόμενο της ετήσιας συγκεφαλαιωτικής έκθεσης 2011 της χώρας μας για τη παρακολούθηση των ζωνοδόσεων και των ζωνοσογόνων στο πλαίσιο εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2003/99/ΕΚ (Π.Δ 41/2006): <https://zoonoses.efsa.europa.eu/zoonoses>)

Νομοθετικό πλαίσιο σε ισχύ το 2011

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

1. Κανονισμός **853/2004** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης» (L 226/22, 29.04.2004).
2. Κανονισμός **854/2004** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο» (L 226/83, 29.04.2004).
3. Κανονισμός **1760/2000** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του συμβουλίου για «τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών...» (L 204) και **911/2004** της Επιτροπής για την εφαρμογή του κανονισμού 1760/2000..(L 163).

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

1. Π.Δ. **308/2000** (Α' 252) «όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο ορισμένων ειδών ζώντων ζώων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 64/432/ΕΟΚ και 72/462/ΕΟΚ του Συμβουλίου»

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Απόφαση αρ. **258733/29.06.2007** (ΦΕΚ 1216, Τεύχος Β') «Πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των Βοοειδών»

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Εγκύκλιοι με αριθ. πρωτ:

- **342734/17.03.2000** «Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες»
- **359320 /19.04.2001** «Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες» Δεν ισχύουν τα παρατήματα Γ και Δ (εγκύκλιος 246671/08.09.02)
- **374712/25.05.2001** «Ορισμός υπευθύνου για τα προγράμματα εκρίζωσης ζωοανθρωποδόσεων»
- **370796/25.05.2001** «Οργάνωση συστήματος αρχειοθέτησης στις εκτροφές και στα Αγροτικά κτηνιατρεία»
- **246671/08.04.2002** «Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου και εκρίζωσης της Φυματίωσης των Βοοειδών»
- **241775/22.03.2005** «Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες για την αποστολή στοιχείων των προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωοανθρωποδόσεων (Φυματίωση – Βρουκέλλωση) για το έτος 2004»
- **258583/17.04.2007** «Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες για α) Άδεια μετακίνησης για άμεση σφαγή βοοειδών λόγω βρουκέλλωσης, Φυματίωσης και Ενζωτικής Λεύκωσης β) Άδεια μετακίνησης προς και από θερινούς βοσκοτόπους βοοειδών γ) πιστοποιητικό καθαρισμού – απολύμανσης μεταφορικού μέσου»
- **258617/03.05.2007** «Διευκρίνιση στην εγκύκλιο 258583/17.04.07»
- **258797/08.08.2007** «εφαρμογή προγραμμάτων»
- **258654 / 17.03.2008** « Επίσκεψη επιθεωρητών της Ε.Ε για τον έλεγχο της πορείας των προγραμμάτων εκρίζωσης της Φυματίωσης- Βρουκέλλωσης των Βοοειδών και της Βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων»
- **258689/01.04.2008 και 258727/15.04.2008** « Βεβαίωση παράδοσης γάλακτος»
- **258728/15.04.2008** «Εγκεκριμένα σφαγεία για τη σφαγή βρουκελλικών και φυματικών ζώων»
- **258949/12.08.2008** «Εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωοανθρωποδόσεων»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΑ ΣΜΗΝΗ ΟΡΝΙΘΩΝ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΩΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΣΤΑ ΟΡΝΙΘΙΑ ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΙΝΔΟΡΝΙΘΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΝΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2011

1^ο ΜΕΡΟΣ:ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πλαίσιο του Καν. (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Νοεμβρίου 2003 «για τον έλεγχο της σαλμονέλλας και άλλων τροφιμογενών ζωνοσογόνων παραγόντων», τα Κράτη –Μέλη είναι υποχρεωμένα να καταρτίζουν εθνικά προγράμματα ελέγχου των οροτύπων εκείνων σαλμονέλλας, για τους οποίους έχει τεθεί κοινοτικός στόχος μείωσης , σε συγκεκριμένα ζωικά είδη.

A. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΖΩΝΟΣΟΓΟΝΟΥ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΙΣ ΟΡΝΙΘΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Σύμφωνα με τον παραπάνω Κανονισμό και όσον αφορά τα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής, το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας ξεκίνησε από 01/01/2007.

Στόχος του προγράμματος, για μεταβατική περίοδο τριών ετών (01/01/2007 έως 31/12/2009) ,ήταν η μείωση του επιπολασμού των πέντε οροτύπων σαλμονέλλας (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, *S. Hadar*, *S. Infantis*, *S. Virchow*), σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% , στο σύνολο των ενηλίκων σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής με περισσότερα από 250 πτηνά, στις 31/12/ 2009.

Από 01/01/2010 ο στόχος του προγράμματος είναι πλέον ετήσιος και περιλαμβάνει τη μείωση του επιπολασμού των πέντε οροτύπων σαλμονέλλας (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, *S. Hadar*, *S. Infantis*, *S. Virchow*) στο σύνολο των ενηλίκων σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής με περισσότερα από 250 πτηνά , σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους εφαρμογής.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται :

1. με την εφαρμογή ενός σχήματος δειγματοληψίας ,το οποίο περιλαμβάνει τη δειγματοληψία που γίνεται με πρωτοβουλία των υπευθύνων των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων ορνίθων αναπαραγωγής και εκκολαπτηρίων (αυτοέλεγχος) , καθώς και την επίσημη δειγματοληψία που πραγματοποιείται από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές σαν μέρος των επίσημων ελέγχων.
2. με τον προαιρετικό εμβολιασμό των σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής
3. με την αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας

Το παραπάνω πρόγραμμα ελέγχου τέθηκε στη χώρα μας σε εφαρμογή με την υπ'αριθ. **258685/7/06/2007 (B 1011)** απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία καταργήθηκε από την αριθ. **349699/24.12.2009 (ΦΕΚ Β 2599)** απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και την με αριθμ. 314922/29.12.2010 (B' 2178) τροποποιητική της.

B. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΖΩΝΟΣΟΓΟΝΟΥ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΙΣ ΟΡΝΙΘΕΣ ΩΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Όσον αφορά τα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής, το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας ξεκίνησε από 01/01/2008 ,σε εφαρμογή της με αριθ. 258525/17-01-2008 (B 124)απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία καταργήθηκε από την αριθ. 260973/12/02/2009 (B' 243) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Στόχος του προγράμματος, για μεταβατική περίοδο τριών ετών (01/01/2008 έως 31/12/2010) ,ήταν η μείωση του επιπολασμού των οροτύπων *S. Enteritidis* και *S. Typhimurium* στα ενήλικα σμήνη των ορνίθων ωοπαραγωγής . Την 31-12-2010 ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους οροτύπους αυτούς, καθορίστηκε σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 10% επί του συνόλου των ενηλίκων εκτρεφόμενων σμηνών ορνίθων ωοπαραγωγής που θα υφίσταντο κατά την ημερομηνία αυτή.

Η με αριθ.316420/29/12/2010 (B' 2144) Απόφαση καταργεί την με αριθ. 260973/12/02/2009 (B' 243) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και

από 01/01/2011 ο στόχος του προγράμματος είναι πλέον ετήσιος και περιλαμβάνει τη μείωση του επιπολασμού των δύο οροτύπων σαλμονέλλας (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*) στο σύνολο των ενηλίκων σμηνών ορνίθων ωοπαραγωγής, σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 9% στις 31 Δεκεμβρίου 2011.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται :

1. με την εφαρμογή ενός σχήματος δειγματοληψίας, το οποίο περιλαμβάνει τη δειγματοληψία που γίνεται με πρωτοβουλία των υπευθύνων των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων ορνίθων ωοπαραγωγής (αυτοέλεγχος), καθώς και την επίσημη δειγματοληψία που πραγματοποιείται από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές, σαν μέρος των επισήμων ελέγχων.
2. με τον υποχρεωτικό εμβολιασμό όλων των σμηνών ορνίθων ωοπαραγωγής
3. με την αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας

Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΖΩΝΟΣΟΓΟΝΟΥ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΑ ΟΡΝΙΘΙΑ ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Όσον αφορά τα σμήνη ορνιθίων κρεατοπαραγωγής, το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας ξεκίνησε από 01/01/2009, σε εφαρμογή της με αριθ. **261069/23.03.2009 2(B' 575)** απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η διάρκειά του παραπάνω προγράμματος ήταν τρία έτη (01/01/2009 έως 31/12/2011).

Στόχος του προγράμματος ήταν η μείωση του επιπολασμού των οροτύπων *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium* στα σμήνη των πουλερικών κρεατοπαραγωγής. Την 31-12-2011 ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους οροτύπους αυτούς, καθορίστηκε σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των εκτρεφόμενων σμηνών πουλερικών κρεατοπαραγωγής που υφίσταντο κατά την ημερομηνία αυτή.

Με την με αριθμ. 133362/23.12.2011 (B' 3172) Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η με αριθ. 261069/23.03.2009 2(B' 575) Απόφαση καταργείται και ο στόχος του προγράμματος γίνεται ετήσιος. Την 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους οροτύπους αυτούς, καθορίστηκε σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των εκτρεφόμενων σμηνών πουλερικών κρεατοπαραγωγής που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται :

1. με την εφαρμογή ενός σχήματος δειγματοληψίας, το οποίο περιλαμβάνει τη δειγματοληψία που γίνεται με πρωτοβουλία των υπευθύνων των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων ορνιθίων κρεατοπαραγωγής (αυτοέλεγχος), καθώς και την επίσημη δειγματοληψία που πραγματοποιείται από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές, σαν μέρος των επισήμων ελέγχων
2. με την αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας

Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΖΩΝΟΣΟΓΟΝΟΥ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΙΣ ΙΝΔΟΡΝΙΘΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΝΣΗΣ

Όσον αφορά τα σμήνη ινδορνιθών αναπαραγωγής και πάχυνσης, το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας ξεκίνησε από 01/01/2010, σε εφαρμογή της με αριθ. **354008/30.12.2009 (B' 2640)** απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η διάρκειά του παραπάνω προγράμματος είναι τρία έτη (01/01/2010 έως 31/12/2012).

Στόχος του προγράμματος είναι η μείωση του επιπολασμού των οροτύπων *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium* στα σμήνη ινδορνιθών αναπαραγωγής και πάχυνσης. Την 31-12-2012, ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους οροτύπους αυτούς, καθορίζεται σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των ενηλίκων εκτρεφόμενων σμηνών ινδορνιθών αναπαραγωγής που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή και σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των εκτρεφόμενων σμηνών ινδορνιθών πάχυνσης που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται :

1. με την εφαρμογή ενός σχήματος δειγματοληψίας, το οποίο περιλαμβάνει τη δειγματοληψία που γίνεται με πρωτοβουλία των υπευθύνων των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων ινδορνιθών αναπαραγωγής και πάχυνσης. (αυτοέλεγχος), καθώς και την επίσημη δειγματοληψία που πραγματοποιείται από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές, σαν μέρος των επισήμων ελέγχων
2. με την αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας

2^ο ΜΕΡΟΣ : ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ

1. Αποτελέσματα ελέγχων του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής-Διορθωτικές ενέργειες

Σύμφωνα με την παραπάνω εθνική απόφαση, το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής για το έτος 2011 περιελάμβανε τον έλεγχο (επίσημος έλεγχος και αυτοέλεγχος) όλων των σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής με >250 πτηνά (360) (Πίνακας 1)

Από τα **360** σμήνη που έπρεπε να ελεγχθούν το 2011 (με επίσημο έλεγχο και αυτοέλεγχο), ελέχθησαν τα **351** σμήνη. Τα στοιχεία του προγράμματος φαίνονται στον πίνακα 1

Από τα **351** σμήνη που ελέχθησαν, **2** βρέθηκαν θετικά στους ορότυπους που περιλαμβάνει το πρόγραμμα (2 *S.infantis*) και **7** σε άλλους ορότυπους σαλμονέλλας.

Σύμφωνα με την απόφαση εφαρμογής του προγράμματος, ένα σμήνος θεωρείται θετικό όταν απομονωθούν από αυτό οι ορότυποι *S. Enteritidis/S. Typhimurium*, οπότε και λαμβάνονται τα μέτρα του άρθρου 7 της παραπάνω απόφασης.

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι επιτεύχθηκε ο στόχος του προγράμματος.

Στον Πίνακα 1 φαίνεται και ο αριθμός των πτηνών και των αυγών που καταστράφηκαν ή υπέστησαν θερμική επεξεργασία

2. Αποτελέσματα ελέγχων του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής- Διορθωτικές ενέργειες

Σύμφωνα με την εθνική απόφαση για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής, επίσημος έλεγχος ρουτίνας διενεργείται σε ένα τουλάχιστον σμήνος ανά εκμετάλλευση το χρόνο , σε εκμεταλλεύσεις που έχουν πάνω από 1000 πουλερικά.

Όπως φαίνεται από τον πίνακα 2 , από τα **674** υπάρχοντα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής , έπρεπε να ελεγχτούν (με επίσημο έλεγχο και αυτοέλεγχο) **674** σμήνη και τελικά ελέγχτηκαν **448** σμήνη .

Από τα **448** σμήνη που ελέγχτηκαν, βρέθηκαν 23 σμήνη θετικά από τα οποία **3** βρέθηκαν θετικά σε 1 ορότυπο που περιλαμβάνει το πρόγραμμα και **20** σε άλλους ορότυπους σαλμονέλλας.

Από τα παραπάνω, καθώς και από τα στοιχεία του πίνακα 2, προκύπτει ότι :

α)ο στόχος έχει επιτευχθεί για το 2011

β)μεγάλος αριθμός από τα υπάρχοντα σμήνη ωοπαραγωγής δεν ελέγχθηκε το 2011 ή τουλάχιστον δεν υπήρχαν οι πληροφορίες του αυτοελέγχου, λόγω μη κάλυψης του 100% του επισήμου ελέγχου.

γ) πολύ χαμηλό ποσοστό εφαρμογής του προγράμματος εμφανίζει η Δυτ. Αττική, λόγω του σοβαρότατου προβλήματος έλλειψης προσωπικού .

Το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων στην προσπάθειά του να βελτιώσει το ποσοστό εφαρμογής του προγράμματος ελέγχου και να έχει πληρέστερη εικόνα των στοιχείων των αυτοελέγχων ακόμη και στις περιπτώσεις εκείνες που ο επίσημος έλεγχος δεν διενεργείται σε ποσοστό 100%, προέβη στις ακόλουθες ενέργειες :

- αποστολή εγγράφου συμμόρφωσης προς το Νομάρχη της Δυτ. Αττικής το 2009,

-αποστολή εγγράφου στη Δ/ση Κτηνιατρικής Δυτ. Αττικής, προκειμένου να συλλέγει τα στοιχεία των αυτοελέγχων από τους πτηνοτρόφους., το 2009 .

-αποστολή εγγράφου στη Δ/ση Κτηνιατρικής Δυτ. Αττικής, προκειμένου να συλλέγει τα στοιχεία των αυτοελέγχων από τους πτηνοτρόφους., το 2010

-συνεχή τηλεφωνική επικοινωνία με τη Δ/ση Κτηνιατρικής Δυτ. Αττικής μετά την αποστολή των παραπάνω εγγράφων

-πρόταση του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων στη Δ/ση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου για διενέργεια εσωτερικής επιθεώρησης στη Δ/ση Κτηνιατρικής Δυτ. Αττικής, η οποία και υλοποιήθηκε το 2010.

Σύμφωνα με την απόφαση εφαρμογής του προγράμματος, ένα σμήνος θεωρείται θετικό όταν απομονωθούν από αυτό οι ορότυποι *S. Enteritidis/S. Typhimurium*, οπότε και λαμβάνονται τα μέτρα του άρθρου 8 της παραπάνω απόφασης.

Στον Πίνακα 2 φαίνεται και ο αριθμός των πτηνών και των αυγών που καταστράφηκαν ή υπέστησαν θερμική επεξεργασία.

3. Αποτελέσματα ελέγχων του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνιθίων κρεατοπαραγωγής- Διορθωτικές ενέργειες

Σύμφωνα με την εθνική απόφαση για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνιθίων κρεατοπαραγωγής, επίσημος έλεγχος διενεργείται:

A. σε τουλάχιστον ένα σμήνος κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής από το 10% των εκμεταλλεύσεων που εκτρέφουν πάνω από 5000 πτηνά κάθε χρόνο (επίσημος έλεγχος ρουτίνας).

B. Βάση αξιολόγησης κινδύνου:

B.1. σε τυχόν περίπτωση υπόνοιας μόλυνσης από *Salmonella Enteritidis* ή *Salmonella Typhimurium*, ως αποτέλεσμα της επιδημιολογικής έρευνας τροφιμογενών εστιών σύμφωνα με το άρθρο 8 του Π.Δ 41/2006 (Α 175).

B.2. σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος για *Salmonella Enteritidis* ή *Salmonella Typhimurium* σε δειγματοληψία που πραγματοποίησε ο υπεύθυνος του σφαγείου σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2073/2005.

B.3. σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος για *Salmonella Enteritidis* ή *Salmonella Typhimurium* κατά τον επίσημο έλεγχο στο σφαγείο σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 854/2004.

B.4. σε περίπτωση ανίχνευσης αντιμικροβιακών ουσιών, στα πλαίσια του προγράμματος ανίχνευσης καταλοίπων, κατά τους επισήμους ελέγχους στο σφαγείο.

Γ. σε όλα τα σμήνη τουλάχιστον ενός κύκλου μιας εκμετάλλευσης, που ο υπεύθυνος της εκμετάλλευσης θέλει να κάνει χρήση της παρέκκλισης Α2 του παραρτήματος Ι της παρούσας.

Από την έκδοση της εφαρμοστικής απόφασης και εφεξής, το πρόγραμμα εφαρμόζεται κανονικά σε όλη τη χώρα, τόσο από τους υπευθύνους των πτηνοτροφικών μονάδων, όσο και από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές.

Όπως φαίνεται από τον πίνακα 3, από τα **7887** υπάρχοντα σμήνη ορνιθίων κρεατοπαραγωγής, έπρεπε να ελεγχθούν (με επίσημο έλεγχο και αυτοέλεγχο) 7887 σμήνη και ελέγχθηκαν **7810** σμήνη (130 με επίσημο έλεγχο και 7772 με αυτοέλεγχο). Το ποσοστό των σμηνών που ελέγχθηκαν το 2011 έχει αυξηθεί σε σχέση με το 2010, όπου από τα 8457 ελέγχθηκαν τα 8241.

Το γεγονός ότι δεν ελέγχθηκε το 100% του πληθυσμού ορνιθίων κρεατοπαραγωγής της χώρας το 2011 οφείλεται σε μη συμμόρφωση ορισμένων πτηνοτρόφων με τη νομοθεσία.

Στους μη συμμορφούμενους πτηνοτρόφους έγιναν συστάσεις από τις αρμόδιες τοπικές κτηνιατρικές αρχές.

Σύμφωνα με την απόφαση εφαρμογής του προγράμματος, ένα σμήνος θεωρείται θετικό όταν απομονωθούν από αυτό οι ορότυποι *S. Enteritidis/S. Typhimurium*, οπότε και λαμβάνονται τα μέτρα του άρθρου 7 της παραπάνω απόφασης.

Καθόλη τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος για το έτος 2011 **απομονώθηκαν σε δώδεκα (12) σμήνη οι στοχοθετημένοι ορότυποι του προγράμματος (10S. Enteritidis, 2S. Typhimurium).**

Όταν ελέγχθηκαν τα σφάγια των παραπάνω θετικών σμηνών για σαλμονέλλα αυτά ήταν αρνητικά.

Με την με αριθμ. 133362/ 23/12/2011 (Β'3172) Απόφαση τα σφάγια των πουλερικών που προέρχονται από το θετικό σε *Salmonella typhimurim* και *S. enteritidis* σμήνος υποβάλλονται σε δειγματοληψία για σαλμονέλλα από τον υπεύθυνο του σφαγείου σύμφωνα με το παράρτημα Ι Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1086/2011 (όπως τροποποιεί του Παράρτημα του Κανονισμού 2160/2003 και το Παράρτημα Ι του Κανονισμού 2073/2005) όπου προβλέπεται η απουσία *S.typhimurium* και *S. enteritidis* σε 25 γρ. νωπού κρέατος πουλερικών.

4. Αποτελέσματα ελέγχων του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ινδορνιθίων αναπαραγωγής και πάχυνσης-Διορθωτικές ενέργειες

Σύμφωνα με την εθνική απόφαση για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη **ινδορνιθίων αναπαραγωγής**, επίσημος έλεγχος διενεργείται:

1) Μια φορά το χρόνο σε όλα τα σμήνη ινδορνιθίων αναπαραγωγής στο 10% των εκμεταλλεύσεων που έχουν πάνω από 250 ενήλικες γαλοπούλες αναπαραγωγής ηλικίας μεταξύ 30 και 45 εβδομάδων.

Σε αυτό το 10% συμπεριλαμβάνονται και όλες οι επιχειρήσεις ινδορνιθίων αναπαραγωγής στις οποίες ανιχνεύθηκε *Salmonella Enteritidis* ή *Salmonella Typhimurium* κατά τη διάρκεια των

προηγούμενων 12 μηνών, καθώς και όλες οι επιχειρήσεις που εκτρέφουν ινδورνίθες αναπαραγωγής ελίτ, γονείς προπατόρων και προπατόρων. Αυτή η δειγματοληψία μπορεί επίσης να πραγματοποιηθεί στο εκκολαπτήριο.

2) Σε όλα τα σμήνη ινδورνίθων αναπαραγωγής επιχειρήσεων στις οποίες ανιχνεύθηκε *Salmonella Enteritidis* ή *Salmonella Typhimurium* από τα δείγματα που λαμβάνονται στο εκκολαπτήριο από τους υπευθύνους της πτηνοτροφικής μονάδας ή μέσα στο πλαίσιο των επισήμων ελέγχων, για να ερευνηθούν την προέλευση της μόλυνσης. Η παραπάνω δειγματοληψία διενεργείται στην εκμετάλλευση

3) Βάση αξιολόγησης κινδύνου στις ακόλουθες περιπτώσεις:

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου η αρμόδια κτηνιατρική αρχή της περιφερειακής ενότητας έχει λόγους να αμφισβητεί το αποτέλεσμα (λανθασμένα θετικά ή λανθασμένα αρνητικά αποτελέσματα), ή που υπάρχει υπόνοια μόλυνσης από σαλμονέλλα σε ένα σμήνος στην εκμετάλλευση, μπορεί να αποφασίσει να επαναλάβει τη δοκιμή.

Σύμφωνα με την εθνική απόφαση για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη **ινδورνίθων πάχυνσης**, επίσημος έλεγχος διενεργείται :

1) Μια φορά το χρόνο σε όλα τα σμήνη στο 10% των εκμεταλλεύσεων με τουλάχιστον 500 ινδورνίθες πάχυνσης

2) Σε όλα τα σμήνη εκμεταλλεύσεων ινδورνίθων πάχυνσης ,στις οποίες ανιχνεύθηκε *Salmonella Enteritidis* ή *Salmonella Typhimurium*// *Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:- σε ένα σμήνος της εκμετάλλευσης στα δείγματα που συλλέχθηκαν από τους υπευθύνους της πτηνοτροφικής μονάδας, εκτός και αν το κρέας των ινδورνίθων των σμηνών αυτών προορίζεται για βιομηχανική θερμική επεξεργασία ή άλλη επεξεργασία για την εξάλειψη της σαλμονέλλας.

3) Σε όλα τα σμήνη στην εκμετάλλευση , όταν ένα σμήνος βρεθεί θετικό στη *Salmonella Enteritidis* ή *Salmonella Typhimurium* κατά τη διάρκεια του προηγούμενου κύκλου, στα δείγματα που συλλέχθηκαν από τον υπεύθυνο της πτηνοτροφικής μονάδας

4) Έκτατος επίσημος έλεγχος και δειγματοληψία, βάση αξιολόγησης κινδύνου

Από τα 62 υπάρχοντα σμήνη ινδورνίθων αναπαραγωγής και πάχυνσης, έπρεπε να ελεγχτούν το 2011 (με επίσημο έλεγχο και αυτοέλεγχο) 58 σμήνη και ελέγχθηκαν 54 σμήνη (25 με επίσημο έλεγχο και 51 με αυτοέλεγχο) .

Από την αξιολόγηση των στατιστικών στοιχείων του προγράμματος και όπως φαίνεται από τους πίνακες 4 και 5 προκύπτουν τα παρακάτω:

- Καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος για το έτος 2011 δεν απομονώθηκαν οι στοχοθετημένοι ορότυποι του προγράμματος (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*)

- Το 2011 εξετάστηκαν με επίσημο έλεγχο 25 σμήνη , εκ των οποίων βρέθηκαν θετικά στη *Salmonella* spp 9 σμήνη (2.*S.Newport*, 1.*S.Bovismorbificans*, 5 *S.Enterica susp enterica* 4,5,12 ;!;- , 1 *S.enterica sub.salamae*.)

- Το 2011 εξετάστηκαν με αυτοέλεγχο 51 σμήνη πάχυνσης, εκ των οποίων κανένα δε βρέθηκε θετικό στη *Salmonella* spp

Σύμφωνα με την απόφαση εφαρμογής του προγράμματος, ένα σμήνος θεωρείται θετικό όταν απομονωθούν από αυτό οι ορότυποι *S. Enteritidis/S.Typhimurium*, οπότε και λαμβάνονται τα μέτρα του άρθρου 7 της παραπάνω απόφασης.

3° ΜΕΡΟΣ: ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΠΟΥ ΤΕΘΗΚΕ ΣΕ ΙΣΧΥ ΤΟ 2007-2011

A. Αποφάσεις

Το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής της χώρας μας τέθηκε σε εφαρμογή με την με αριθ. 258685/7/06/2007 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*» (B 1011), η οποία καταργήθηκε από την αριθ. 349699/24.12.2009 (ΦΕΚ Β 2599) απόφαση του ΥΠΑΑΤ και την με αριθμ. 314922/29.12.2010 (B' 2178) τροποποιητική της.

Το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στις όρνιθες ωοπαραγωγής της χώρας μας τέθηκε σε εφαρμογή με την με αριθ.258525/17-01-2008 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης

και Τροφίμων «Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες ωοπαραγωγής του είδους Gallus gallus» (B 124), η οποία καταργήθηκε από την αριθ. **260973/12/02/2009 (B' 243)** απόφαση. Η με αριθ.316420/29/12/2010 (B' 2144) Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αντικατέστησε την προηγούμενη Απόφαση.

Το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στα ορνίθια κρεατοπαραγωγής της χώρας μας τέθηκε σε εφαρμογή με την με αριθ. **261069/23.03.2009 (B 575)** απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα ορνίθια κρεατοπαραγωγής του είδους Gallus gallus» η οποία καταργήθηκε από την με αριθμ. 133362/23/12/2011 (B'3172) Απόφαση.

Το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης της χώρας μας τέθηκε σε εφαρμογή με την με αριθ. **354008/30.12.2009(B'2640)** απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης» .

B. Εγκύκλιοι έτους 2011

α/α	Αριθ.πρωτ.	Ημερομηνία	Θέμα	Αποδέκτες
1	132643	20/01/2011	Δημοσίευση Απόφασης ορνίθων ωοπαραγωγής	Τμήματα Κτηνιατρικής - Περιφερειακές Ενότητες Κτηνιατρικά Εργαστήρια..
2	132657	25/01/2011	Δημοσίευση Τροποποιητικής Απόφασης ορνίθων αναπαραγωγής	Τμήματα Κτηνιατρικής - Περιφερειακές Ενότητες Κτηνιατρικά Εργαστήρια..
3	132656	25/01/11	Διευκρινήσεις σχετικά με τη χρήση των κτηνιατρικών πιστοποιητικών μετακίνησης πουλερικών και αυγών επώασης	Τμήματα Κτηνιατρικής- Περιφερειακές Ενότητες
4	132672	04/02/11	Αποστολή εξαμηνιαίων συγκεντρωτικών στοιχείων αυτοελέγχων στο ΕΕΑΣ- Επίσημανση δειγμάτων αυτοελέγχων	Ιδιωτικά εργαστήρια
5	132682	11/02/11	Οδηγίες Εφαρμογής των ΕΠΕΣ	Τμήματα Κτηνιατρικής - Περιφερειακές Ενότητες
6	132980	6/06/2011	Επίσκεψη επιθεωρητών FVO στη χώρα μας	Τμήματα Κτηνιατρικής - Περιφερειακές Ενότητες Κτηνιατρικά Εργαστήρια..
7	133313	05/12/11	Διαβίβαση εγκυκλίου του Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς Σαλμονελλών	Τμήματα Κτηνιατρικής - Περιφερειακές Ενότητες Κτηνιατρικά Εργαστήρια
8	133318	07/12/2011	Επίσκεψη επιθεωρητών FVO στη χώρα μας	Τμήματα Κτηνιατρικής - Περιφερειακές Ενότητες Κτηνιατρικά Εργαστήρια
9	133350	20/12/2011	Νέες εκδόσεις εγχειριδίων για την εφαρμογή των ΕΠΕΣ	Τμήματα Κτηνιατρικής - Περιφερειακές Ενότητες Κτηνιατρικά Εργαστήρια

4^ο ΜΕΡΟΣ:
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ

Το Τμήμα Ζωοαναθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των ζώων ,το οποίο και είναι υπεύθυνο για το συντονισμό και τον έλεγχο της εφαρμογής του προγράμματος, έχει προβεί ,μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων του για το έτος 2011 σε συνέχεια των ενεργειών των προηγούμενων ετών, στις παρακάτω ενέργειες για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των προγράμματος :

- 1) Σύσκεψη για τη εφαρμογή των προγραμμάτων ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και κρεατοπαραγωγής του είδους Gallus gallus και στα σμήνη ινδορνίθων αναπαραγωγής και πάχυνσης με τα Τμήματα κτηνιατρικής Περιφερειακών Ενοτήτων και τα Κτηνιατρικά εργαστήρια.
- 2) Συσκέψεις με Υπεύθυνους Ιδιωτ. Εργαστηρίων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας και Κρατ. Κτην.Εργαστηρίων .
- 3) Σύσκεψη –Σεμινάριο αξιολόγησης της πορείας εφαρμογής των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωοανθρωπονόσων με τα Τμήματα κτηνιατρικής Περιφερειακών Ενοτήτων Αγρολίδας,Αρκαδίας, Κορινθίας, Μεσσηνίας και Τρυφυλίας,Λακωνίας,Αχαΐας, Ηλείας, Αιτωλοακαρνανίας

Πίνακας 1

Έτος:2011

Περίοδος αναφοράς:01/01/2011-31/12/2011 Ασθένεια Salmonella spp

Είδος ζώων: Όρνιθες αναπαραγωγής

Περιοχή	Συνολικός αριθ. Σμηνών	Συνολικός αριθ. ζώων	Συνολικός αριθ. σμηνών στο πλαίσιο του προγράμματος	Συνολικός Αριθ. ζώων στο πλαίσιο του προγράμματος	Αριθ. σμηνών που ελέγχθηκαν	Αριθ. θετικών σμηνών		Αριθ. σμηνών που αποδεκατίστηκαν		Συνολικός αριθ. ζώων που σφάχθηκαν ή καταστράφηκαν		Ποσότητα αυγών που καταστράφηκαν		Ποσότητα αυγών που διοχετεύθηκαν στην παραγωγή προϊόντων αυγών	
						Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι
Αν. Αττική	28	255.010	28	255.010	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αρκαδία	1	2000	1	2000	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Άρτα	3	15879	3	15879	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Βοιωτία	16	81010	16	81010	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Εύβοια	26	214940	26	214940	26	0	2 ¹	0	0	0	0	0	0	0	0
Ηράκλειο	13	32043	13	32043	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Θεσ/νίκη	7	24450	7	24450	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ιωάννινα	207	1236396	207	1236396	207	0	5 ²	5 [*]	0	0	0	0	0	0	0
Κορινθία	22	138035	22	138035	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Πρέβεζα	4	28000	4	28000	4	2 ³	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Τρίκαλα	1	4000	1	4000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Χαλκιδική	24	179340	24	179340	24	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Χανιά	8	4100	8	4100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	360	2215176	360	2215176	351	2	7	5	0	0	0	0	0	0	0

1. 1S.Bispebjerg, και 1 S.Kentack
2. 3 S.Havana, 1 S.Muenster, 1S.Enterica
- 3.2S.Infantis

* Αφορούν σμήνη που έχουν δηλωθεί θετικά στη ετήσια έκθεση του 2010 και αποδεκατίστηκαν αρχές του 2011.

Πίνακας 2

Έτος 2011 Περίοδος Αναφοράς : 01/01/2011-31/12/2011

Ασθένεια Salmonella spp

Είδος ζώων:Όρνιθες ωοπαραγωγής

Περιοχή: όλη η χώρα

Περιοχή	Συνολικός αριθ. σημνών	Συνολικός αριθ. ζώων	Συνολικός αριθ. σημνών στο πλαίσιο του προγράμματος	Συνολικός Αριθ. ζώων στο πλαίσιο του προγράμματος	Αριθ. σημνών που ελέγχθηκαν(1)	Αριθ. θετικών σημνών		Αριθ. σημνών που αποδεκατίστηκαν		Συνολικός αριθ. ζώων που σφάχθηκαν ή καταστράφηκαν		Ποσότητα αυγών που καταστράφηκαν		Ποσότητα αυγών που διοχετεύθηκαν στην παραγωγή προϊόντων αυγών	
						Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι		
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	1	300	1	300	1	0	1 ¹	0	0	0	0	0	0	0	0
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	25	434158	25	434158	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	20	811276	20	811276	18	0	1 ²	0	0	0	0	0	0	0	0
ΑΡΚΑΔΙΑ	6	73846	6	73846	5	0	2 ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Β. ΕΒΡΟΣ	3	108280	3	108280	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΒΟΙΩΤΙΑ	56	1905013	56	1905013	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	252	1434028	252	1434028	60	0	1 ⁴	0	0	0	0	0	0	0	0
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	15	104300	11	102900	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΕΥΒΟΙΑ	8	63800	8	63800	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ΗΜΑΘΙΑ	3	16350	3	16350	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	10	117740	10	117740	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΘΕΣ/ΚΗ	45	241304	45	241304	45	2	4 ⁵	2 ⁵	0	5703	0	0	0	9000	0
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	20	269820	20	269820	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	1	4000	1	4000	1	0	1 ⁶	0	0	0	0	0	0	0	0
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	2	1550	2	1550	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΚΙΛΚΙΣ	18	304546	18	304546	18	0	1 ⁷	0	0	0	0	0	0	0	0
ΚΟΖΑΝΗ	3	12600	3	12600	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	75	1248926	75	1248926	75	0	4 ⁸	0	0	0	0	0	0	0	0
ΛΑΚΩΝΙΑ	5	13350	5	13350	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΛΑΡΙΣΑ	7	27200	7	27200	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΛΕΣΒΟΣ	2	34000	2	34000	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	8	17400	8	17400	8	0	0	2 ⁹	0	2498	0	0	0	48720	0
Ν. ΕΒΡΟΣ	9	714768	9	714768	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΞΑΝΘΗΣ	4	93156	4	93156	4	0	1 ¹⁰	0	0	0	0	0	0	0	0
ΠΕΙΡΑΙΑΣ	4	6700	4	6700	3	0	1 ¹¹	0	0	0	0	0	0	0	0
ΠΙΕΡΙΑΣ	3	17000	3	17000	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	4	74500	4	74500	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΕΡΡΕΣ	26	116800	26	116800	22* *	1 ¹²	2 ¹²	0	0	0	0	0	0	0	0
ΤΡΙΚΑΛΑ	1	900	1	900	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΦΘΙΩΤΙΔΑ	4	21700	4	21700	3	0	1 ¹³	0	0	0	0	0	0	0	0
ΦΩΚΙΔΑ	3	13500	3	13500	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΧΑΝΙΑ	3	30780	3	30780	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	25	118360	25	118360	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΧΙΟΣ	3	16300	3	16300	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	674	8468251	670	8466851	448	3	20	4	0	8201	0	0	0	57720	0

(1) Με αυτοέλεγχο και επίσημο έλεγχο.

**Τα πτηνά που δεν εξετάστηκαν ανήκουν στα τέσσερα σμήνη στα οποία δεν έγινε αυτοέλεγχος επειδή υπήρξαν στις εκτροφές για περιορισμένο χρονικό διάστημα κατά την διάρκεια του 2011

*** 1. S.Enteritidis - Την επόμενη της επίσημης δειγματοληψίας το σμήνος στάλθηκε στο σφαγείο με υπεύθυνη δήλωση του ιδιοκτήτη χωρίς να ενημερωθεί η επίσημη αρχή.

1. S.Muenster

2.1 S.Havana/σμήνος ανάθρεψης

3. 1 S. Haardt, 1 S. Bovismorbificans

4. 1 S.Virchow

5. 2 S.Enteritidis, 1 S. Thompson, 1S. Infantis, 1S. Umbilo, 1 S.Havana, 1.S.Hadar (1 από τα έξι σμήνη θετικό σε 2 ορότυπους)

6. 1 S.Muenchen

7.1 S.Thomson, 1.S.Carno

8. 1.S.Mbandaka, 1S.Enterika **ατυποποίητη**, 1 S.Newport, 1S.Bovismorbificans

9. 2 S.enteritidis **θετικά το 2010 τα οποία σφάχτηκαν ύστερα από επιβεβαιωτική δοκιμή το 2011**

10. 1S.Thompson

11. 1 S.Glostrup

12. 2 S.enterica salamae,1 S.enteritidis

13.1 S.Stanleyville

Πίνακας 3

Έτος:2011

Περίοδος αναφοράς:01/01/2011-31/12/2011

Ασθένεια Salmonella spp

Είδος ζώων: Ορνίθια κρεατοπαραγωγής

Περιοχή	Συνολικός αριθ. Σμηνών	Συνολικός αριθ. ζώων	Συνολικός αριθ. σμηνών στο πλαίσιο του προγράμματος	Συνολικός Αριθ. ζώων στο πλαίσιο του προγράμματος	Αριθ. σμηνών που ελέγχθηκαν	Αριθ. θετικών σμηνών		Αριθ. σμηνών που αποδεκατίστηκαν		Συνολικός αριθ. ζώων που σφάχθηκαν ή καταστράφηκαν		Ποσότητα αυγών που καταστράφηκαν		Ποσότητα αυγών που διοχετεύθηκαν στην παραγωγή προϊόντων αυγών	
						Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του	Άλλοι ορότυποι

						προγράμματος ελέγχου		προγράμματος ελέγχου		προγράμματος ελέγχου		προγράμματος ελέγχου		προγράμματος ελέγχου
ΑΙΤΩΛΝΙΑ	34	762450	34	762450	6	0	0	0	0					
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	440	5095370	440	5095370	440	0	0	0	0					
ΑΡΚΑΔΙΑ	49	228150	49	228150	49	0	0	0	0					
ΑΡΤΑ	365	9511380	365	9511380	365	1 ¹	3	0	0					
ΒΟΙΩΤΙΑ	644	10100379	644	10100379	644	10 ²	1 ²	0	0					
ΔΡΑΜΑ	11	225000	11	225000	11	0	1 ³	0	0					
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	23	59200	23	59200	5	0	0	0	0					
ΕΥΒΟΙΑ	575	10990840	575	10990840	575	0	2 ⁴	0	0					
ΗΜΑΘΙΑ	28	625800	28	625800	28	0	0	0	0					
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	117	590190	117	590190	117	1	1 ⁵	0	0					
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	648	2839546	648	2839546	648	0	2 ⁶	0	0					
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	3578	38868656	3578	38868656	3578	0	8 ⁷	0	0					
ΚΑΒΑΛΑ	34	317500	34	317500	34	0	0	0	0					
ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ	15	20080	15	20080	9	0	0	0	0					
ΚΙΛΚΙΣ	90	2711100	90	2711100	90	0	0	0	0					
ΛΑΚΩΝΙΑ	100	237465	100	237465	100	0	0	0	0					
ΛΑΡΙΣΑ	4	5700	4	5700	4	0	0	0	0					
ΛΕΣΒΟΣ	3	18000	3	18000	2	0	0	0	0					
ΜΕΣΣΗΝΙΑ	11	31100	11	31100	11	0	0	0	0					
ΞΑΝΘΗ	55	1171000	55	1171000	55	0	1 ⁸	0	0					
ΠΕΛΛΑ	58	585700	58	585700	58	0	0	0	0					
ΠΙΕΡΙΑ	425	5929733	425	5929733	425	0	0	0	0					
ΠΡΕΒΕΖΑ	345	4443186	345	4443186	335	0	0	0	0					
ΡΕΘΥΜΝΟ	36	46760	36	46760	26	0	0	0	0					
ΡΟΔΟΠΗ	13	84500	13	84500	12	0	0	0	0					
ΣΕΡΡΕΣ	55	565300	55	565300	55	0	1 ⁹	0	0					
ΦΩΚΙΔΑ	1	60000	1	60000	1	0	0	0	0					
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	116	1585930	116	1585930	115	0	0	0	0					
ΧΑΝΙΑ	6	65900	6	65900	4	0	0	0	0					
ΧΙΟΣ	8	23000	8	23000	8	0	0	0	0					

ΣΥΝΟΛΟ	7887	97798915	7887	97798915	7 810	12	20	0	0						
--------	------	----------	------	----------	-------	----	----	---	---	--	--	--	--	--	--

- 1. 1 S.Typhymurium, 1S.Havana, 1S.Montevideo, 1 S.Anatum 8. 1 S.Livingstone
- 2. 10 S.enteritidis, 1 S.Senftenberg 9. 1 S.Infantis
- 3. 1. S.Thompson
- 4. 1 S.Livingstone από αυτοέλεγχο, 1 S. Seftenberg από επίσημο
- 5. 1 S.Typhymurium, 1 S.Livingstone
- 6. 1 S.Bredeney, 1 S.Covalls
- 7. 2S.Livingstone, 1S.Thompson, 1S.Instanbul, 1S.Muenster, 1S.Tennessee, 2S.enterica subsp. salamae 4,12:i:- (ατυποποίηση)

Πίνακας 4

Έτος: 2011

Περίοδος αναφοράς: 01/01/2011-31/12/2011

Ασθένεια Salmonella spp

Είδος ζώων: Σμήνη ινδορνίθων αναπαραγωγής

Περιοχή	Συνολικός αριθ. Σμηνών	Συνολικός αριθ. ζώων	Συνολικός αριθ. σμηνών στο πλαίσιο του προγράμματος	Συνολικός Αριθ. ζώων στο πλαίσιο του προγράμματος	Αριθ. σμηνών που ελέγησαν	Αριθ. θετικών σμηνών		Αριθ. σμηνών που αποδεκατίστηκαν		Συνολικός αριθ. ζώων που σφάχθηκαν ή καταστράφηκαν		Ποσότητα αυγών που καταστράφηκαν		Ποσότητα αυγών που διοχετεύθηκαν στην παραγωγή προϊόντων αυγών	
						Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι
ΤΡΙΚΑΛΑ	2	5000	2	5000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	1	2950	1	2950	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	3	7950	3	7950	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 5

Έτος:2011

Περίοδος αναφοράς:01/01/2011-31/12/2011

Ασθένεια Salmonella spp

Είδος ζώων: Σμήνη ινδορνίθων πάχυνσης

Περιοχή	Συνολικός αριθ. Σμηνών	Συνολικός αριθ. ζώων	Συνολικός αριθ. σμηνών στο πλαίσιο του προγράμματος	Συνολικός Αριθ. ζώων στο πλαίσιο του προγράμματος	Αριθ. σμηνών που ελέγχθηκαν	Αριθ. θετικών σμηνών		Αριθ. σμηνών που αποδεκατίστηκαν		Συνολικός αριθ. ζώων που σφάχθηκαν ή καταστράφηκαν		Ποσότητα αυγών που καταστράφηκαν		Ποσότητα αυγών που διοχετεύθηκαν στην παραγωγή προϊόντων αυγών	
						Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι	Στοχοθετημένοι ορότυποι στο πλαίσιο του προγράμματος ελέγχου	Άλλοι ορότυποι
ΑΝΑΤ.ΑΤΤΙΚΗ	1	500	1	500	1	0	0	0	0	0	0				
ΑΡΤΑ	1	3950	1	3950	1	0	0	0	0	0	0				
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	6000	1	6000	1	0	1 ¹	0	0	0	0				
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	6	23833	6	23833	6	0	0	0	0	0	0				
Ι Ω Α Ν Ν Ι Ν Α	15	89360	15	89360	11*	0	0	0	0	0	0				
ΛΑΡΙΣΑ	19	53600	19	53600	19	0	8 ²	0	0	0	0				
ΣΕΡΡΕΣ	8	27500	8	27500	8	0	0	0	0	0	0				
ΤΡΙΚΑΛΑ	8	20000	8	20000	6	0	0	0	0	0	0				
ΣΥΝΟΛΟ	59	224743	59	224743	53	0	9	0	0	0	0				

* Τα υπόλοιπα 4 τοποθετήθηκαν τέλη του 2011

1.S.Newport

2. 1S.Bovismorbificans, 1 S.Newport, 5 S.Enterica susp enterica 4,5,12 ;!-, 1 S.enterica sub.salamae

Σύστημα επιτήρησης και παρακολούθησης ζωνοδίων και ζωνοσογόνων παραγόντων

Οδηγία 2003/99 /ΕΚ (L 325/31)

Προεδρικό Διάταγμα 41/2006 (ΦΕΚ 44, Τεύχος Α')

Γ. Συμπεράσματα εφαρμογής και αποτελεσματικότητας των επίσημων ελέγχων στο τομέα των ζωνοδίων.

Καθίσταται σαφές και για το έτος 2011, σύμφωνα με τα επίσημα αποτελέσματα της εποπτείας και του κεντρικού συντονισμού της παρακολούθησης και εφαρμογής των προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωνοδίων, ότι δεν τηρούνται στο βαθμό που επιβάλλεται από την κείμενη Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία το σύνολο των όρων και των προϋποθέσεων για την ορθή εκτέλεση των προγραμμάτων από τις Κτηνιατρικές Αρχές των Περιφερειακών Ενοτήτων και Περιφερειών της Χώρας οι οποίες είναι και καθ' ύλη αρμόδιες για την αποτελεσματική εφαρμογή και τον συντονισμό των προγραμμάτων.

Οι βασικότερες ελλείψεις στην εφαρμογή των προγραμμάτων, όπως επανειλημμένως έχουν επισημανθεί με υπομνήματα της Κεντρικής αρμόδιας αρχής και έχουν διαπιστωθεί-καταγραφεί σε πολλαπλές Κοινοτικές επιθεωρήσεις ιδιαίτερα για το πρόγραμμα της βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων στη χώρα μας από το Ευρωπαϊκό γραφείο Κτηνιατρικών Θεμάτων και Τροφίμων (F.V.O) οφείλονται: 1) στην έλλειψη μόνιμου επιστημονικού και βοηθητικού προσωπικού 2) στην έλλειψη οργάνωσης και συντονισμού σε επίπεδο περιφερειακών κτηνιατρικών υπηρεσιών των πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων 3) στην έλλειψη ολοκλήρωσης της μηχανοργάνωσης και ανάπτυξης λογισμικών εφαρμογών για την παρακολούθηση ασθενειών των ζώων συνδεδεμένων με τις βάσεις δεδομένων σήμανσης και καταγραφής των ζώων 4) σε δυσκολίες πρόσβασης σε εκτροφές ζώων λόγω γεωγραφικού ανάγλυφου και δομής της ελληνικής κτηνοτροφίας 5) στις αυξημένες αρμοδιότητες των επίσημων κτηνιάτρων καθώς και σε άλλους παράγοντες που δρουν ανασταλτικά στην εφαρμογή των προγραμμάτων, όπως χρονοβόρες διαδικασίες για την πρόσληψη προσωπικού και την εξασφάλιση έγκαιρης προμήθειας εργαστηριακών υλικών, αναλώσιμων και πάσης φύσεως αντιδραστηρίων.

Επιπρόσθετα εξακολουθούν να υφίστανται ζητήματα εύρεσης οικονομικών εθνικών πόρων για την κάλυψη δαπανών που αφορούν: α) μετακινήσεις υπάλληλων που εφαρμόζουν τα προγράμματα β) έξοδα κίνησης κρατικών και ιδιωτικών οχημάτων γ) αναλώσιμα υλικά δ) διενέργεια εργαστηριακών εξετάσεων σε συνάρτηση με την καθημερινή εκτέλεση των προγραμμάτων ε) ανάγκες συνεχούς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης στους τομείς εφαρμογής, διαχείρισης, τεκμηρίωσης και αξιολόγησης των προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωνοδίων σε όλα τα επίπεδα της διοικητικής ιεραρχίας των κεντρικών και περιφερειακών κτηνιατρικών υπηρεσιών.

Λοιμώδη & Παρασιτικά Νοσήματα

1.1. Αποτελέσματα Ελέγχων

Οι επίσημοι έλεγχοι που διενεργήθηκαν για την επιτήρηση και των έλεγχου των λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων των ζώων φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

2 0 1 1

ΑΣΘΕΝΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΘΕΤΙΚΑ
----------	----------------------	--------

ΤΡΟΜΩΔΗΣ ΝΟΣΟΣ ΠΡΟΒΑΤΩΝ (Scrapie) σε αιγοπρόβατα		39.346	939
ΣΠΟΓΓΩΔΗΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΠΑΘΕΙΑ ΒΟΟΕΙΔΩΝ		22221	0
ΚΑΤΑΡΡΟΪΚΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΑΤΟΥ (*)	Ορολογικές εξετάσεις σε βοοειδή μάρτυρες	10.761	(*)
	Ορολογικές εξετάσεις για άλλους λόγους (εισερχόμενα-εισαγόμενα στη χώρα ζώα διαφορετική διάγνωση, αγοραπωλησίες, μετακινήσεις ανάγκες διευρεύνησης-επιτήρησης) σε βοοειδή- αιγοπρόβατα)	3.523	
	Ιολογικές εξετάσεις (PCR & Real Time PCR, sequencing, κάθε αιτιολογίας) Βοοειδή αιγοπρόβατα	405	
ΑΦΘΩΔΗΣ ΠΥΡΕΤΟΣ	Βοοειδή	3.824	0
	Αιγοπρόβατα	4.443	0
	Χοίροι	36	0
	Αγριόχοιροι (εκτροφής)	77	0
	Αγριόχοιροι (ελεύθεροι)	1	0
ΦΥΣΑΛΙΔΩΔΗΣ ΝΟΣΟΣ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ (Χοιρομητέρες, κάπροι, αγριόχοιροι)		1.625	0
ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΠΑΝΩΛΗΣ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ (Χοιρομητέρες, κάπροι, παχυνόμενα, αγριόχοιροι)		1.153	0
ΕΝΖΩΟΤΙΚΗ ΛΕΥΚΩΣΗ	Ορολογικές εξετάσεις	66.337	48 (εκτροφές)
	Εξετάσεις γάλακτος	2.272	5 (εκτροφές)
ΛΥΣΣΑ (**)	Σκύλοι	6	0
	Γάτες	2	0

(*) Κατά τη διάρκεια του 2011 σημειώθηκαν συνολικά 10 εστίες Καταρροϊκού Πυρετού σε νησιά του Ανατολικού Αιγαίου και τα Δωδεκάνησα (Χίος, Ρόδος, Σάμος). Τα αποτελέσματα της τυποποίησης του ιού έδειξαν τους ορότυπους 16 και 4.

(**) Δεν περιλαμβάνονται ορολογικές εξετάσεις σε μετακινούμενα ζώα (1.384 εξετάσεις σε σκύλους (1.007) και γάτες (374) καθώς και σε ανθρώπους (16 εξετάσεις).

Σε ότι αφορά τα θετικά αποτελέσματα για Scrapie αυτά αφορούν ζώα (πρόβατα ή αίγες) από τα οποία λήφθηκε δείγμα εγκεφάλου και τα πτώματά τους καταστράφηκαν σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στον Καν. (ΕΚ) 1069/2009. Στις εκτροφές προέλευσης των ζώων αυτών επιβλήθηκαν υγειονομικά μέτρα (καθολική σφαγή ή διατήρηση υπό περιορισμούς) σύμφωνα με τις διατάξεις του Προγράμματος Επιτήρησης και Ελέγχου ΜΣΕ για το έτος 2011 (Υπουργική απόφαση 349702/24.12.09).

Σε ότι αφορά τα θετικά αποτελέσματα για την Ενζωοτική Λεύκωση τα ζώα που έδωσαν θετικό αποτέλεσμα οδηγήθηκαν στο σφαγείο και οι αντίστοιχες εκτροφές προέλευσης χαρακτηρίστηκαν σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο ισχύον Πρόγραμμα εκρίζωσης της ενζωοτικής λεύκωσης των βοοειδών (Υπουργική απόφαση 286861/30.12.2003).

Σε ότι αφορά τον Καταρροϊκό Πυρετό(ΚΠ) στη διάρκεια του 2011 σημειώθηκαν συνολικά 10 εστίες ΚΠ (Χίος, Ρόδος, Σάμος) με ήπια ή απόντα κλινικά συμπτώματα. Επιπλέον συνεχίστηκε η ενεργητική επιτήρηση του νοσήματος με τακτικές μηνιαίες εξετάσεις βοοειδών-μαρτύρων σε διάφορους νομούς ανά την επικράτεια σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην Υπουργική Απόφαση 316421/29.12.2010 (ΦΕΚ Β'2146/31.12.2010) «Πρόγραμμα Επιτήρησης Καταρροϊκού Πυρετού του Προβάτου ».

1.2. Ειδικά μέτρα

Σε ότι αφορά ειδικά μέτρα τα οποία ελήφθησαν για την καλύτερη εφαρμογή των προγραμμάτων επιτήρησης των ανωτέρω νοσημάτων η Δ/ση Υγείας των Ζώων προχώρησε στις παρακάτω ενέργειες :

1. Έκδοση υπουργικών αποφάσεων (στα πλαίσια της εναρμόνισης με την κοινοτική νομοθεσία) :

Η υπ. αριθ. 133100/26.08.2011 Απόφαση Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΦΕΚ 2097 Β , 21.09.2011) «Επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά για το έτος 2011, τροποποίηση της με αρ. πρωτ. 241316/26.10.2010 (ΦΕΚ 1774 Β) Απόφασης Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόγραμμα Επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά».
2. Έκδοση εγκυκλίων (132985/09.06.2011, 137506/02.08.2011, 133092/10.08.2011, 133101/29.08.2011) σχετικά με τα μέτρα επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου.
3. Έκδοση εγκυκλίων (132619/07.01.2011, 132620/07.01.2011 & 132633/13.01.2011) σχετικά με μέτρα προφύλαξης και επιτήρησης κατά του Αφθώδους Πυρετού λόγω εμφάνισης κρουσμάτων στην Βουλγαρία
4. Στις αρχές του 2011 υλοποιήθηκε πρόγραμμα επέκτασης της υπάρχουσας Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων με υγειονομικά στοιχεία που αφορούν τη ΣΕΒ και τις ΜΣΕ μικρών μηρυκαστικών με πιλοτική εφαρμογή του στους νομούς Ξάνθης, Φλώρινας, Θεσσαλονίκης και Κιλκίς.
5. Στα πλαίσια της βελτίωσης της εποπτείας των προγραμμάτων ΜΣΕ πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις με Τμήματα Κτηνιατρικής ΠΕ(Άρτας, Αν. Αττικής, Δ. Αττικής, Πειραιά, Αχαΐας, Αργολίδας, Κορινθίας, Βοιωτίας, Φωκίδας, Ευβοίας, Ρεθύμνου) και Δ/σεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών (Ηπείρου, Αττικής, Δ.Ελλάδας, Πελοποννήσου, Στ.Ελλάδας και Κρήτης).
6. Επανεκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων για το πρόγραμμα των ΜΣΕ στα μικρά μηρυκαστικά. Επανεκδόθηκαν τα φυλλάδια «Τρομώδης νόσος του Προβάτου» και «τα οφέλη από το γονοτυπικό έλεγχο στο κοπάδι μου». Τα έντυπα αυτά προορίζονται για τους κτηνοτρόφους της χώρας οι οποίοι σύμφωνα με τον Καν 999/2001 (ΕΚ) θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι για την έγκαιρη ανίχνευση κλινικών σημείων της νόσου και έχουν σαν στόχο την ευαισθητοποίησή τους σε θέματα δημιουργίας ανθεκτικών κοπαδιών μέσω της διαδικασίας γονοτύπησης, αλλά και της δήλωσης των νεκρών ζώων.

1.3. Πρόγραμμα αναπαραγωγής ανθεκτικών προβάτων έναντι των Μεταδοτικών

Σπογγωδών Εγκεφαλοπαθειών (ΜΣΕ)

Συνεχίστηκε η εφαρμογή προγράμματος συστηματικής γονοτύπησης ζώων σε εκτροφές που επιτηρούνται από τα Κέντρα Γενετικής Βελτίωσης. Σκοπός του προγράμματος αυτού είναι ο

γονοτυπικός έλεγχος ενός ικανού αριθμού προβάτων ώστε να εντοπιστούν ζώα ανθεκτικά στην Scrapie.

Για τη διάθεση των ζώων αυτών, είναι αμέσου προτεραιότητας:

- Η οργάνωση μιας λεπτομερούς βάσης δεδομένων για να οργανωθεί ένα δίκτυο διακίνησης τους προς τους εκτροφείς από τους οποίους εκδηλώνεται ενδιαφέρον
- Η επιλεκτική και συστηματική αναπαραγωγή των ζώων αυτών με στόχο να μπορούν να παρέχουν σε σταθερή βάση ανθεκτικά ζώα για την κάλυψη των σχετικών αναγκών.

1.4. Δράσεις για το 2012

1.4.1 Προγράμματα επιτήρησης ΜΣΕ – ΣΕΒ

Τόσο στα βοοειδή όσο και στα αιγοπρόβατα πρέπει να διασφαλιστεί η δειγματοληψία από νεκρά – κλινικά ύποπτα ζώα.

Προτεραιότητες προ την κατεύθυνση αυτή αποτελούν:

Για το πρόγραμμα της ΣΕΒ στα βοοειδή η εφαρμογή της επέκτασης της βάσης δεδομένων του ΟΣΔΕ με υγειονομικά στοιχεία που αφορούν τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων για ΣΕΒ σε επίπεδο χώρας ώστε αφενός μεν να διασφαλιστεί η καθολική δειγματοληψία των νεκρών βοοειδών για ΣΕΒ σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στον Καν. (ΕΚ) 999/2001 και ο εντοπισμός των ζώων κλάσης σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος, αφετέρου δε να απλοποιηθεί η διαδικασία αποστολής των σχετικών δειγμάτων και καταγραφής των αποτελεσμάτων.

Στο πρόγραμμα θα συμμετάσχουν και τα εργαστήρια Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Λάρισας και Αθηνών. Προς το παρόν μόνο το εργαστήριο Θεσσαλονίκης έχει πρόσβαση στη ΚΒΔ. Αναμένεται η σύνδεση των υπόλοιπων.

Για το πρόγραμμα των ΜΣΕ στα μικρά μηρυκαστικά πέραν της αναγκαίας ενημέρωσης των εμπλεκόμενων φορέων, πρωταρχικός στόχος είναι η αύξηση του αριθμού των δειγμάτων που συλλέγονται (ειδικά των νεκρών) έτσι ώστε να επιτευχθούν οι ελάχιστες τιμές στόχοι του προγράμματος και παράλληλα η βελτίωση της αντιπροσωπευτικότητας της δειγματοληψίας με αύξηση του ποσοστού εξέτασης εκτροφών αγνώστου καθεστώτος.

Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη τις πρόσφατες αλλαγές στην νομοθεσία και δεδομένου ότι παρατηρείται σοβαρή έλλειψη σε ανθεκτικά στη νόσο ζώα, εξαιρετικής σπουδαιότητας είναι η δημιουργία εκτροφών πυρήνων με στόχο την ανατροφοδότηση των θετικών εκτροφών με ανθεκτικά πρόβατα.

Προς αυτή την κατεύθυνση, το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τις ΝΑ για την καλύτερη διαχείριση γονοτυπημένων ανθεκτικών προβάτων από θετικές εκτροφές, καθώς και με κτηνοτροφικούς συλλόγους που δραστηριοποιούνται στην αναπαραγωγή αυτών των ζώων, με στόχο να μπορούν να παρέχουν σε σταθερή βάση ανθεκτικά ζώα για την κάλυψη των σχετικών αναγκών.

Πέραν των ανωτέρω ενεργειών, στις αρχές του 2012 συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας με στόχο την κατάρτιση συγκεκριμένης πρότασης σε ότι αφορά την δημιουργία ανθεκτικών ζώων προς την Τρομώδη. Η πρόταση που υποβλήθηκε περιλαμβάνει δύο στόχους για την αντιμετώπιση του προβλήματος (βραχυπρόθεσμο που αφορά την διαχείριση των ήδη μολυσμένων εκτροφών και αυτών που θα μολυνθούν στο άμεσο μέλλον και μακροπρόθεσμο που αφορά τη γενικότερη αύξηση της συχνότητας ανθεκτικών ζώων στις

εγχώριες φυλές), καθώς και οικονομική εκτίμηση για τον σχηματισμό τεσσάρων κοπαδιών πυρηνών.

1.4.2 Πρόγραμμα επιτήρησης Καταρροϊκού Πυρετού του Προβάτου

Εξακολουθεί να εφαρμόζεται εντός του 2012: Υπουργική Απόφαση 133388/30.12.2011 (ΦΕΚ Β' 53/24.01.2012) «Πρόγραμμα Επιτήρησης Καταρροϊκού Πυρετού του Προβάτου ».

1.4.3 Πρόγραμμα της Κλασσικής Πανώλους και της Φυσαλιδώδους Νόσου των χοίρων

Το πρόγραμμα εφαρμόζεται σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 402/10393/27.01.2012 (ΦΕΚ Β' 313/14-02-2012).

1.4.5 Πρόγραμμα Εκρίζωσης της Ενζωτικής Λεύκωσης των Βοοειδών

Σχεδιάζεται αναμόρφωση του υφιστάμενου προγράμματος μετά από διαβούλευση.

1.4.6 Πρόγραμμα επιτήρησης Πυρετού του Δυτικού Νείλου

Σε εφαρμογή με την με αρ. πρωτ. 1939/54866/11.05.2012 Υπουργική Απόφαση «Πρόγραμμα Επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά». (ΦΕΚ 1694 Β, 16.05.2012). Για τον ίδιο λόγο εκδόθηκε και η εγκύκλιος 2545/71209/25.06.2012.

Γρίπη των Πτηνών:

1.1 Πρόγραμμα επιζωοτιολογικής διερεύνησης και επιτήρησης της γρίπης των πτηνών έτους 2011

Κατά τη διάρκεια του έτους 2011 συνεχίστηκαν στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας οι συστηματικοί επίσημοι έλεγχοι για την διαπίστωση της συμμόρφωσης των εμπορικών και μη εμπορικών πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων σύμφωνα με την εθνική και την κοινοτική νομοθεσία για τη γρίπη των πτηνών. Όπως και κατά το 2010, το αντικείμενο των επισήμων ελέγχων αφορούσε στην εφαρμογή μέτρων βιοασφάλειας για την πρόληψη κινδύνων από τη γρίπη των πτηνών και στην εφαρμογή του προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών όπως εγκρίθηκε από την Επιτροπή της Ε.Ε καθώς και στην επιτήρηση της γρίπης των πτηνών σε ορισμένες κατηγορίες πουλερικών και ειδικότερα σε εκμεταλλεύσεις πουλερικών απόδοσης προς εμπορία για οικόσιτα (εκμεταλλεύσεις που πραγματοποιούν πολλές εκτροφές τέτοιων πουλερικών κατ' έτος).

Οι επίσημοι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από κτηνιάτρους των τμημάτων Κτηνιατρικής των Δ/σεων Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας.

Στα πλαίσια όλων των παραπάνω ελέγχων κατά τη διάρκεια του έτους 2011 λήφθηκαν και εξετάστηκαν **458** δείγματα άγριων πτηνών διαφόρων ειδών και πραγματοποιήθηκαν επίσημες επιθεωρήσεις σε **233** εκμεταλλεύσεις πουλερικών, η κατανομή των οποίων ανά είδος εκτρεφόμενων πουλερικών παρουσιάζεται στον ακόλουθο Πίνακα:

Έτος 2011 Χώρα: Ελλάδα	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που επιθεωρήθηκαν	Συνολικός αριθμός εκμεταλλεύσεων στις οποίες διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση με τα μέτρα βιοασφάλειας	Συνολικός αριθμός εκμεταλλεύσεων στις οποίες έγινε επανέλεγχος
Όρνιθες αυγοπαραγωγής	47	0	0
Πουλερικά απόδοσης προς εμπορία για οικόσιτες εκτροφές	55	0	0
Όρνιθες αναπαραγωγής	53	0	0
Θηράματα	6	0	0
Στρουθοκάμηλοι (πτηνά δρομείς)	2	0	0
Ορνίθια ελευθέρως βοσκής	47	0	0
Ινδόρνιθες πάχυνσης	20	0	0
Ινδόρνιθες αναπαραγωγής	3	0	0
Total	233	0	0

Στα παραπάνω στοιχεία προστίθενται επιπλέον έλεγχοι οι οποίοι διενεργήθηκαν από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες της χώρας στα πλαίσια εφαρμογής των διαγνωστικών εξετάσεων που ζητούνται από τους πτηνοτρόφους της χώρας. Τέλος, όπως προαναφέρθηκε, στους επίσημους ελέγχους περιλαμβάνεται και το μέρος του Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών που αφορά στα εκτρεφόμενα πουλερικά, που εφαρμόζεται στα πλαίσια της ισχύουσας κοινοτικής νομοθεσίας. Τα αποτελέσματα του Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών έτους 2011 διαβιβάζονται στην Ε. Επιτροπή της Ε.Ε. ως «Final Report for 2011 Avian Influenza Surveillance Programme» της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής.

1.2 Αξιολόγηση επισήμων ελέγχων :

Όσον αφορά τα αποτελέσματα των επισήμων ελέγχων σχετικά με την συμμόρφωση των εκμεταλλεύσεων πουλερικών με τα ισχύοντα μέτρα βιοασφάλειας κατά το έτος 2011, δεν διαπιστώθηκαν εκμεταλλεύσεις που δεν είχαν συμμορφωθεί με τα μέτρα.

Σχετικά με τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων που διενεργήθηκαν σε δείγματα που ελήφθησαν στα πλαίσια των επισήμων ελέγχων, είναι όλα αρνητικά για τη γρίπη των πτηνών ενώ δεν βρέθηκαν θετικά δείγματα για άλλες υποχρεωτικής δήλωσης ασθένειες των πτηνών (νόσος του Newcastle).

1.3 Εθνική Νομοθεσία σχετικά με τη γρίπη των πτηνών και τη νόσο του Newcastle που τέθηκε σε ισχύ το 2011.

Υπουργική Απόφαση 32706/25-02-2011 «Εφαρμογή Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών» (ΦΕΚ 360, Τεύχος Β', 08.03.2011).

2. Εφαρμογή Π.Δ/τος 28/2009 (Α' 46) σχετικά με τις απαιτήσεις υγειονομικού ελέγχου για τα ζώα υδατοκαλλιέργειας:

Κατά το έτος 2011 συνεχίστηκε η διαδικασία εφαρμογής του παραπάνω Π.Δ/τος και ειδικότερα το μέρος του που αφορά στις επιτόπιες αυτοψίες και αξιολογήσεις των εκμεταλλεύσεων υδατοκαλλιέργειας, προκειμένου να διαπιστωθεί η συμμόρφωσή τους ως προς τις απαιτήσεις τήρησης των όρων ορθής υγιεινής πρακτικής και εποπτείας των ασθενειών των εκτρεφόμενων ζώων υδατοκαλλιέργειας. Συνολικά έγινε αυτοψία σε 23 εκμεταλλεύσεις οι οποίες έλαβαν την προβλεπόμενη κτηνιατρική άδεια και τον διακριτικό αριθμό, ανεβάζοντας το συνολικό αριθμό των εκμεταλλεύσεων που έχουν συμμορφωθεί με αυτή την υποχρέωση σε 278 και το συνολικό αριθμό επιχειρήσεων που αντιστοιχούν σε αυτές σε 183.

Τέλος, με αφορμή την παρούσα έκθεσή μας, σας κάνουμε γνωστή την εκτίμηση της υπηρεσίας μας ότι παρά την απρόσκοπτη δράση των κτηνιατρικών υπηρεσιών κατά το προηγούμενο έτος, ήδη έχουν εμφανιστεί φαινόμενα σημαντικής καθυστέρησης στην ολοκλήρωση των προβλεπόμενων ελέγχων κατά το τρέχον έτος 2012, τα οποία αποδίδονται στη μείωση των εκτός έδρας μετακινήσεων, λόγω ελλείψεων πιστώσεων και εξάντλησης των επιτρεπομένων από την Εθνική Νομοθεσία ημερών εκτός έδρας.

3. Επικαιροποιημένο Νομικό πλαίσιο του τμήματος Γ' της Δ/σης Υγείας Ζώων σε ισχύ:

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ
Κανονισμός του Συμβουλίου 175/2010/ΕΕ		Σε εφαρμογή της οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά στα μέτρα για τον περιορισμό της αυξημένης θνησιμότητας στα στρείδια του είδους <i>Crassostrea gigas</i> σε συνδυασμό με την ανίχνευση του ερπητοϊού των στρειδιών 1 μvar (OsHV-1 μvar).
Κανονισμός του Συμβουλίου 1251/2008/ΕΚ και οι τροποποιήσεις του		Σε εφαρμογή της οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τους όρους και τις απαιτήσεις πιστοποίησης για τη διάθεση στην αγορά και την εισαγωγή ζώων υδατοκαλλιέργειας και προϊόντων τους στην Κοινότητα, καθώς και για την κατάρτιση καταλόγου ειδών-φορέων
Κανονισμός της Επιτροπής 616/2009/ΕΚ		Σε εφαρμογή της οδηγίας 2005/94/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την έγκριση διαμερισμάτων πουλερικών και διαμερισμάτων άλλων πτηνών σε αιχμαλωσία σχετικά με τη γρίπη των πτηνών, και τα συμπληρωματικά προληπτικά μέτρα βιοασφάλειας στα εν λόγω διαμερίσματα.
Οδηγία του Συμβουλίου 2009/158/ΕΚ	Π.Δ/γμα 45/2011 (Α'111)	Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και τις εισαγωγές από τρίτες χώρες ζωντανών πουλερικών και αυγών προς επώαση.
Οδηγία του Συμβουλίου 2005/94/ΕΚ	Π.Δ/γμα 33/2008 (Α' 59)	Μέτρα για την καταπολέμηση της γρίπης των πτηνών.

Οδηγία του Συμβουλίου 92/66/ΕΟΚ	Π.Δ/γμα 141/1996 (Α'108)	Ψευδοπανώλης των πτηνών.
Οδηγία του Συμβουλίου 2006/88/ΕΚ Οδηγία της Επιτροπής 2008/53/ΕΚ	Π.Δ/γμα 28/2009 (Α' 46)	Απαιτήσεις υγειονομικού ελέγχου για τα ζώα υδατοκαλλιέργειας και τα προϊόντα τους και μέτρα για την πρόληψη και καταπολέμηση ορισμένων ασθενειών των υδρόβιων ζώων.
Οδηγία του Συμβουλίου 92/65/ΕΟΚ	Π.Δ/γμα 184/1996 (Α'137)	Υγειονομικοί όροι λοιπών ειδών ζώων.
Απόφαση της Επιτροπής 2006/415/ΕΚ και οι τροποποιήσεις της		Για τη λήψη ορισμένων μέτρων προστασίας λόγω της εμφάνισης κρουσμάτων γρίπης των πτηνών υψηλής παθογονικότητας του υποτύπου H5N1 σε πουλερικά στην Κοινότητα.
Απόφαση της Επιτροπής 2006/416/ΕΚ		Σχετικά με τη λήψη ορισμένων προσωρινών μέτρων λόγω της γρίπης των πτηνών υψηλής παθογονικότητας στα πουλερικά ή άλλα πτηνά σε αιχμαλωσία στην Κοινότητα.
Απόφαση της Επιτροπής 2006/563/ΕΚ		Σχετικά με ορισμένα μέτρα προστασίας όσον αφορά την υψηλής παθογονικότητας γρίπη των πτηνών του υποτύπου H5N1 σε άγρια πτηνά στην Κοινότητα.
Απόφαση της Επιτροπής 2007/598/ΕΚ		Σχετικά με τη λήψη μέτρων για την πρόληψη της εξάπλωσης της γρίπης των πτηνών υψηλής παθογονικότητας σε άλλα πτηνά που βρίσκονται σε αιχμαλωσία σε ζωολογικούς κήπους και εγκεκριμένους οργανισμούς, ινστιτούτα ή κέντρα στα κράτη μέλη.
Απόφαση της Επιτροπής 2006/437/ΕΚ		Σχετικά με την έγκριση διαγνωστικού εγχειριδίου για τη γρίπη των πτηνών όπως προβλέπεται στην οδηγία 2005/94/ΕΚ.
Απόφαση της Επιτροπής 2008/392/ΕΚ		Σε εφαρμογή της οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τη δημιουργία ενημερωτικής σελίδας στο διαδίκτυο με πληροφορίες για τις επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων υδατοκαλλιέργειας και τις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις μεταποίησης των προϊόντων αυτών.
Απόφαση της Επιτροπής 2008/896/ΕΚ		Σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τους σκοπούς των συστημάτων επιτήρησης της υγείας των ζώων βάσει κινδύνων, τα οποία προβλέπονται στην οδηγία 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου.
Απόφαση της Επιτροπής 2008/946/ΕΚ		Σε εφαρμογή της οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις καραντίνας για τα ζώα υδατοκαλλιέργειας.
Απόφαση της Επιτροπής 2009/177/ΕΚ και οι τροποποιήσεις της.		Σε εφαρμογή της οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά το πρόγραμμα επιτήρησης και εξάλειψης και το χαρακτηρισμό κρατών μελών, ζωνών και διαμερισμάτων ως απαλλαγμένων από ασθένειες.
Απόφαση της Επιτροπής 2010/221/ΕΕ και οι τροποποιήσεις της.		Σχετικά με την έγκριση εθνικών μέτρων με σκοπό τον περιορισμό του αντικτύπου ορισμένων ασθενειών σε ζώα υδατοκαλλιέργειας και άγρια υδρόβια ζώα σύμφωνα με το άρθρο 43 της οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου.
Σε εφαρμογή Οδηγίας του Συμβουλίου	Υπ. Απόφαση	Γρίπη των πτηνών - Σχέδιο έκτακτης ανάγκης.

2005/94/EK	258754/22.4.2008	
Σε εφαρμογή Οδηγίας του Συμβουλίου 2005/94/EK Απόφαση της Επιτροπής 2011/807/EK	Υπ. Απόφαση 133361/23.12.2011	Πρόγραμμα επιζωοτιολογικής διερεύνησης της γρίπης των πτηνών για το 2012.
Σε εφαρμογή Οδηγίας του Συμβουλίου 92/66/ΕΟΚ	Υπ. Απόφαση 279719/19.11.2004	Σχέδιο άμεσης επέμβασης ψευδοπανώλους πτηνών.
Σε εφαρμογή οδηγίας του Συμβουλίου 2009/158/EK	Υπ. Απόφαση 326853/27.2.1995	Κριτήρια και διαδικασία έγκρισης επιχειρήσεων πουλερικών & αυγών επώασης.
	Π.Δ/γμα 224/1998 (Α' 175)	Μέτρα καταπολέμησης σαλμονέλλωσης πουλερικών.
	Π.Δ/γμα 187/2002 (Α' 173)	Τροποποίηση διατάξεων του Π/Δ/τος 224/1998 (Α' 175).
	Υπ. Απόφαση 258971/26.8.2008	Θέσπιση μέτρων βιοασφάλειας για τη γρίπη των πτηνών.
	Το από 26.3.1936 Β.Δ. (Α' 174)	Περί μέτρων πρόληψης & καταστολής των μεταδοτικών νόσων στα ζώα.
	Π.Δ/γμα 133/1992 (Α' 66)	Επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για την προστασία και εξυγίανση της κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα.

Γ3 Τεχνητή Σπερματέγχυση και Συγχρονισμός οίστρου

1.1.ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ .

Σε εκτέλεση προγενεστέρων εγκυκλίων της Δ/νσης ΚΑΦΕ και στο πλαίσιο των ελέγχων που προβλέπονται από τον Κανονισμό 882/2008/EK και την απόφαση 2008/654/EK, **36 Περιφερειακές Ενότητες (Τμήματα Κτηνιατρικής)**, απέστειλαν εντός του 2011 και ανά 3 μηνο συγκεντρωτικά στοιχεία.

Τα στοιχεία αυτά, περιλαμβάνουν :

- Τους κρατικούς, τους ιδιώτες και τους κτηνοτρόφους σπερματεγχύτες της κάθε Νομαρχίας.
- Τον αριθμό των σπερματεγχύσεων που διενεργούν κατά είδος ζώου οι κρατικοί, οι ιδιώτες και οι κτηνοτρόφοι σπερματεγχύτες.

Η συλλογή των στοιχείων γίνεται με έντυπα που υποβάλλουν κάθε μήνα οι σπερματεγχύτες στην αντίστοιχη τοπική Δ/νση Κτηνιατρικής. Το υπόδειγμα του εντύπου για τους εξουσιοδοτημένους σπερματεγχύτες είχε σταλεί στις Περιφερειακές Ενότητες στις 22/12/2006. Με νέα εγκύκλιο που στάλθηκε εντός του 2008 προβλέφθηκε ειδικό απλοποιημένο έντυπο για τους κτηνοτρόφους σπερματεγχύτες.

Επιπλέον, οι Περιφερειακές Ενότητες, έχουν αναλάβει από το 2008 την υποχρέωση να επιδίδουν (με αποδεικτικό επίδοσης) τις επικαιροποιημένες εγκυκλίους καθώς και αντίγραφο της αρ. 304382/29-11-2004 Υπουργικής Απόφασης στους εξουσιοδοτημένους και τους κτηνοτρόφους σπερματεγχύτες. Η άρνηση συνεργασίας εκ μέρους των τελευταίων επισύρει κυρώσεις (πρόστιμα) όπως αυτά προβλέπονται στην εν λόγω Υπουργική Απόφαση.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, η κεντρική υπηρεσία ξεκίνησε από το 2007 (και συνέχισε μέχρι και το **2011**) μία βασική διαδικασία διοικητικού ελέγχου με την

συνεχή καταγραφή της δραστηριότητας των σπερματεγχυτών σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας.

1.2.ΕΛΕΓΧΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΣΠΕΡΜΑΤΟΣ .

Τα μέχρι 31-12-2011 ιδιωτικά «Κέντρα Αποθήκευσης σπέρματος» , τα οποία έχουν εγκριθεί βάσει των οδηγιών 88/407/ΕΟΚ και 2003/43/ΕΚ και του ΠΔ 130/2006 είναι τα ακόλουθα :

1	VET POWER (Χ. Ζάχαρη)	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 02	Έτος 2008
2	ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 03	Έτος 2008
3	ABS HELLAS	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 04	Έτος 2008
4	ΑΓΡΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ Α.Ε.	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 05	Έτος 2008
5	ΖΩΟΝΕΤ Α.Ε	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 06	Έτος 2008
6	ΠΥΡΡΙΠΥΛΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 07	Έτος 2008
7	ALAPIS ABEE	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 08	Έτος 2008 Ανακλήθηκε
8	ΠΑΠΑΖΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 09	Έτος 2009
9	ΑΡΖΟΥΜΑΝΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	κωδικός αριθμός	EL 42 SB 01	Έτος 2009
10	KEGO AGRI Α.Ε.	κωδικός αριθμός	EL 04 SB 01	Έτος 2009
11	PROVET AE	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 10	Έτος 2010

Οι άδειες των παραπάνω «Κέντρων Αποθήκευσης Σπέρματος» , δόθηκαν ύστερα από λεπτομερή διοικητικό και επιτόπιο έλεγχο από **αρμόδια 3μελή Επιτροπή** . Η ισχύς των αδειών έχει διάρκεια 5 ετών, και η ανανέωση χορηγείται ύστερα από νέο εξ αρχής έλεγχο, εφόσον υφίστανται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις.

Κατά το έτος **2011** δεν χορηγήθηκε καμία επιπλέον άδεια ιδιωτικού «Κέντρου Αποθήκευσης Σπέρματος»

1.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Με βάση τα στοιχεία που έχουν αποστείλει οι Περιφερειακές Ενότητες για το έτος 2009 και συνεχίστηκε κατά τα έτη 2010 και **2011**, καταγράφεται πλέον συστηματικά η δραστηριότητα των εξουσιοδοτημένων και των κτηνοτρόφων σπερματεγχυτών στις Περιφερειακές Ενότητες, όπου υπάρχουν τέτοιοι σπερματεγχυτές, παράλληλα με την δραστηριότητα των κρατικών σπερματεγχυτών.

Αναλυτικά αποτελέσματα διοικητικών ελέγχων έτους 2011 :

1. Στο σύνολο των **35** Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας όπου εφαρμόζεται το πρόγραμμα Τ.Σ. και Σ.Ο. , οι 76 μόνιμοι και οι 10 εποχιακοί κρατικοί σπερματεγχυτές διενήργησαν κατά το έτος **2011** συνολικά 20.070 σπερματεγχύσεις σε παραγωγικά ζώα (κυρίως βοοειδή και μικρό ποσοστό σε αιγοπρόβατα). Επιπλέον, τοποθέτησαν 10.902 σπόγγους σε αιγοπρόβατα, στα πλαίσια του προγράμματος Συγχρονισμού του Οίστρου.
2. Σε **15** Νομούς της χώρας, δραστηριοποιούνται σήμερα 190 ιδιώτες και κτηνοτρόφοι σπερματεγχυτές (λιγότεροι από τους 221 που είχαν καταγραφεί

το 2010). Οι εν λόγω ιδιώτες σπερματεγχύτες διενήργησαν 3.354 σπερματεγχύσεις σε παραγωγικά ζώα.

3. Οι 15 Νομοί που έστειλαν στοιχεία δραστηριότητας των ιδιωτών σπερματεγχυτών για το έτος 2011 ,είναι :

Μεσσηνία, Πρέβεζα, Λάρισα, Δράμα, Ημαθία,* Θεσσαλονίκη, Κοζάνη,, Πέλλα, Πιερία, Χαλκιδική, Ξάνθη, Ροδόπη, Κυκλάδες, Λέσβος, Βόρειος Εβρος.

(* στην Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας, δεν υπηρετούν πλέον σπερματεγχύτες Δημόσιοι Υπάλληλοι , αλλά καταγράφεται δραστηριότητα ιδιωτών εξουσιοδοτημένων σπερματεγχυτών)

4. Σαν γενική παρατήρηση, αναφέρουμε ότι οι καταγραφείσες σπερματεγχύσεις των ιδιωτών εξουσιοδοτημένων ή κτηνοτρόφων σπερματεγχυτών, είναι μόνο 3.354, έναντι των 12.000 περίπου που είχαν καταγραφεί τα έτη 2009 και 2010. Για την περαιτέρω διερεύνηση του θέματος , η Δ/ση ΚΑΦΕ προγραμματίζει τις παρακάτω ενέργειες εντός του τρέχοντος έτους 2012 , με την συνεργασία των Τμημάτων Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων :
- ✓ Εντατικοποίηση και εμπάθυνση των διοικητικών ελέγχων που σχετίζονται με τους ιδιώτες σπερματεγχύτες, σε συνδυασμό με ένα δειγματοληπτικό ποσοστό επιτόπιων ελέγχων.
  - ✓ Διερεύνηση του σοβαρού ζητήματος που αφορά στην υποβάθμιση του Κρατικού Προγράμματος με αποτέλεσμα την «εγκατάλειψη» της Τεχνητής Σπερματέγχυσης από μερίδα κτηνοτρόφων (λόγω κόστους) και την οπισθοδρόμηση ύστερα από πολλές δεκαετίες σε μεθόδους «Φυσικής Αναπαραγωγής» με την χρήση επιβητόρων, με ότι δυσμενές αυτό συνεπάγεται για την υγεία των ζώων και την απόδοση της ελληνικής κτηνοτροφίας.
5. Αντίστοιχα , όσον αφορά στις δραστηριότητες του Κρατικού Τομέα, η απόκλιση ανάμεσα στα παλαιότερα και τα πρόσφατα δεδομένα, δεν είναι τόσο σημαντική . Εδώ, εμφανίζεται μία μείωση δραστηριότητας κατά 20-25% γεγονός που δικαιολογείται εν μέρει από την σημαντική μείωση των προβλεπόμενων μετακινήσεων εκτός έδρας των υπαλλήλων των περιφερειακών κτηνιατρικών αρχών,

2.4.ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΤΟΠΙΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Για τη γενικότερη διεξαγωγή του προγράμματος Τεχνητής Σπερματέγχυσης αλλά και για την διενέργεια των προβλεπόμενων επιτοπίων ελέγχων, είναι απαραίτητο να υπάρχει επαρκές και τεχνικά καταρτισμένο προσωπικό (κτηνίατροι και σπερματεγχύτες). Δυστυχώς, τα τελευταία 15 χρόνια ο αριθμός των σπερματεγχυτών δημοσίων υπαλλήλων έχει περιοριστεί στο 1/5. (υπηρετούν σήμερα 76 άτομα έναντι 400 προβλεπόμενων).

Σήμερα, όπως έχουν τα πράγματα η διεξαγωγή ετήσιων συστηματικών επιτοπίων ελέγχων (κυρίως όσον αφορά στη δραστηριότητα των ιδιωτών και των κτηνοτρόφων σπερματεγχυτών) είναι δυσχερής, δεδομένου :

- του φόρτου εργασίας των Περιφερειακών Ενοτήτων
- της μείωσης του προσωπικού

- της σημαντικής μείωσης των προβλεπόμενων μετακινήσεων εκτός έδρας των υπαλλήλων των περιφερειακών κτηνιατρικών αρχών, με αποτέλεσμα να είναι πρακτικά δυσχερής η επίτευξη του στόχου διενέργειας επιτοπίων ελέγχων.

2.5.ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Όπως έχει τονιστεί εξ αρχής στον προγραμματισμό των ΠΟΕΣΕ που υπέβαλε η Γενική Δ/ση Κτηνιατρικής, η Δ/ση ΚΑΦΕ δίνει προτεραιότητα στην εκπαίδευση Τεχνολόγων Ζωϊκής Παραγωγής. Οι σχετικές εκπαιδεύσεις διεξάγονται από το Ινστιτούτο Κτηνιατρικών Ερευνών Θεσσαλονίκης του ΕΘΙΑΓΕ σύμφωνα με την αρ. 304382/29-11-2004 Υπουργική απόφαση. Οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν «Πιστοποιητικό εφαρμογής της Τεχνητής Σπερματέγχυσης στα Παραγωγικά Ζώα» και μπορούν να εργαστούν και στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα (σαν εξουσιοδοτημένοι σπερματεγχύτες)

Κατά τα έτη 2006 έως και το 2009,, εκπαιδεύτηκαν στον τομέα της σπερματέγχυσης συνολικά **73** απόφοιτοι ΤΕΙ Ζ. Παραγωγής, οι περισσότεροι από τους οποίους κάλυψαν είτε σαν ιδιώτες, είτε σαν εποχιακοί ή και μόνιμοι κρατικοί υπάλληλοι, ανάγκες του προγράμματος της τεχνητής σπερματέγχυσης σε μεγάλο μέρος της Επικράτειας.

Κατά τα έτη **2010** και **2011**, δεν έγιναν εκπαιδεύσεις, κυρίως λόγω του μικρού αριθμού νέων υποψηφίων.

Για το 2^ο 6μηνο του 2012, προγραμματίζεται η έναρξη σειράς νέων εκπαιδεύσεων και έχει προς τούτο ξεκινήσει η διαδικασία οργάνωσής τους, σε συνεργασία με το ΕΘΙΑΓΕ, λαμβάνοντας υπόψη :

- ❖ Το μέχρι σήμερα ικανοποιητικό ποσοστό απορρόφησης των εκπαιδευθέντων στον ιδιωτικό ή στον δημόσιο τομέα
- ❖ Την αύξηση των υποψηφίων, ώστε να έχει νόημα από οργανωτική άποψη η διεξαγωγή νέων εκπαιδευτικών κύκλων.

Γ4- ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

4.1 ΒΟΟΕΙΔΗ

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 1760/2000 και για το έτος 2011, πραγματοποιήθηκαν οι επιτόπιοι έλεγχοι στις εκμεταλλεύσεις βοοειδών που επιλέχθηκαν βάσει ανάλυσης κινδύνου, η οποία διενεργήθηκε μηχανογραφικά από την Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων, με κριτήρια όπως το ύψος ζωικού κεφαλαίου, ο όγκος μεταβολών κ.ά. Οι προτεινόμενες για έλεγχο εκμεταλλεύσεις εξήχθησαν μηχανογραφικά στην αρχή του έτους, από το λογισμικό της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων και αποτελούσαν το 10% του συνόλου των εκμεταλλεύσεων.

Οι έλεγχοι διενεργήθηκαν από τις οικείες κτηνιατρικές αρχές κάθε Περιφερειακή Ενότητα και τα αποτελέσματα παρατίθενται στο συνημμένο **ΠΙΝΑΚΑ Ι**.

4.2 ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 21/2004 και για το έτος 2011, πραγματοποιήθηκαν οι επιτόπιοι έλεγχοι στις εκμεταλλεύσεις αιγοπροβάτων που επιλέχθηκαν βάσει ανάλυσης κινδύνου, η οποία διενεργήθηκε μηχανογραφικά από την Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων, με κριτήρια όπως το ύψος ζωικού κεφαλαίου κ.ά. Οι προτεινόμενες για έλεγχο εκμεταλλεύσεις εξήχθησαν μηχανογραφικά στην αρχή του έτους, από το λογισμικό της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων και αποτελούσαν το 5% του συνόλου των εκμεταλλεύσεων.

Οι έλεγχοι διενεργήθηκαν από τις οικείες κτηνιατρικές αρχές κάθε Περιφερειακής Ενότητας και τα αποτελέσματα αυτών για την επικράτεια παρατίθενται στο συνημμένο **ΠΙΝΑΚΑ II**.

4.3 ΧΟΙΡΟΙ

Η Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων εμπεριέχει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που αφορούν σε κτηνοτρόφους, εκμεταλλεύσεις, ζωικό πληθυσμό, όπως επίσης και τις μεταβολές που συμβαίνουν στα παραπάνω, καθώς και όλες τις μετακινήσεις των ζώων.

Στόχος είναι να λειτουργήσει ανάλογο σύστημα ηλεκτρονικής οργάνωσης των επιτόπιων ελέγχων των χοιροτροφικών εκμεταλλεύσεων μέσα στα προσεχή δύο έτη.

ΠΙΝΑΚΑΣ I ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΕΠΙΤΟΠΙΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ 2011 ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
1. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ	38617
2. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ	1446 (ΕΠΙΛ. ΧΡΗΣΤΗ: 167)
3. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΕ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ	1452
4. ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΕΛΕΓΧΩΝ	746293
5. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΕ ΒΟΟΕΙΔΗ	132384
6. ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ	131165
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΒΟΟΕΙΔΩΝ
7. ΑΠΟΥΣΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	136 (Αρ. Εκμεταλ.: 17)
8. ΛΑΘΟΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	0 (Αρ. Εκμεταλ.: 0)
9. ΜΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ	1776 (Αρ. Εκμεταλ.: 75)
α. ΕΙΣΟΔΟΣ ΧΩΡΙΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ	149 (Αρ. Εκμεταλ.: 15)

β. ΕΞΟΔΟΣ ΧΩΡΙΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ	1627 (Αρ. Εκμεταλ.: 60)
β1. ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ	1264 (Αρ. Εκμεταλ.: 26)
β2. ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΕΞΟΔΟΥ	363 (Αρ. Εκμεταλ.: 34)
10. ΕΝΑ ΕΝΩΤΙΟ	424 (Αρ. Εκμεταλ.: 90)
11. ΚΑΝΕΝΑ ΕΝΩΤΙΟ	231 (Αρ. Εκμεταλ.: 38)
12. ΑΠΟΥΣΙΑ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ	20 (Αρ. Εκμεταλ.: 4)
13. ΜΗ ΘΕΩΡΗΜΕΝΟ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ	0 (Αρ. Εκμεταλ.: 0)
14. ΠΑΡΑΠΟΙΗΣΗ ΣΗΜΑΝΣΗΣ	0 (Αρ. Εκμεταλ.: 0)
15. ΨΕΥΔΗΣ ΔΗΛΩΣΗ	45 (Αρ. Εκμεταλ.: 2)
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ
16. ΧΩΡΙΣ ΑΙΤΗΣΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	0
17. ΑΠΟΥΣΙΑ ΜΗΤΡΩΟΥ	4
18. ΑΠΟΥΣΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΩΤΙΩΝ	0
19. ΜΗ ΕΓΚΑΙΡΗ ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΩΤΙΩΝ	1
20. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ	137
21. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΕΚ ΠΡΟΘΕΣΕΩΣ	13
22. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ	5

ΠΙΝΑΚΑΣ II
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΕΠΙΤΟΠΙΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ
ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ 2011
ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ	135168		
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ	1305 (ΕΠΙΛ. ΧΡΗΣΤΗ: 369)		
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΕ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ	1305		
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΕΛΕΓΧΩΝ	16174298		
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ	502077		
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ	ΠΡΟΒΑΤΑ	ΑΙΓΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΩΝ
1. ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗ ΣΗΜΑΝΣΗ (ΕΝΩΤΙΑ)	3601	6105	9706 (Αρ. Εκμεταλ.: 167)
2. ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗ ΣΗΜΑΝΣΗ (ΒΩΛΟΙ)	8559	8698	17257 (Αρ. Εκμεταλ.: 88)
3. ΑΣΥΝΕΠΕΙΑ ΜΗΤΡΩΟΥ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	535	648	1183 (Αρ. Εκμεταλ.: 23)
4. ΑΣΥΝΕΠΕΙΑ ΣΤΟ ΕΓΓΡΑΦΟ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ	91	236	327 (Αρ. Εκμεταλ.: 7)

5. ΜΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ	201	402	603 (Αρ. Εκμεταλ.: 9)
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ (ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ 1 ΕΩΣ 5)	<u>200</u>		
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ (ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ 1 ΕΩΣ 5)	<u>39</u>		
ΣΥΝΟΛΑ	239		
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ	
6. ΜΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ		<u>14</u>	
7. ΜΗ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΜΕΣΩΝ ΣΗΜΑΝΣΗΣ	α. ΕΝΩΤΙΑ	<u>17</u>	
	β. ΒΩΛΟΙ	<u>0</u>	
8. ΜΗ ΕΓΚΑΙΡΗ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΜΕΣΩΝ ΣΗΜΑΝΣΗΣ	α. ΕΝΩΤΙΑ	<u>12</u>	
	β. ΒΩΛΟΙ	<u>67</u>	
9. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΜΕΣΩΝ ΣΗΜΑΝΣΗΣ ΑΝΕΥ ΕΓΚΡΙΣΗΣ	α. ΕΝΩΤΙΑ	<u>1</u>	
	β. ΒΩΛΟΙ	<u>0</u>	
10. ΜΗ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ		<u>7</u>	
11. ΑΠΟΥΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ		<u>13</u>	
12. ΟΧΙ ΑΙΤΗΣΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ		<u>3</u>	

4.4 ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος 2011 στις εκμεταλλεύσεις βοοειδών και αιγοπροβάτων υπολείπονταν κατά πολύ του κοινοτικού στόχου, καλύπτοντας αντίστοιχα ποσοστό μόλις 3,74% των εκμεταλλεύσεων βοοειδών (με κοινοτικό στόχο το 10%) και 0,96% των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων (με κοινοτικό στόχο το 5%). Τα συγκριτικά αποτελέσματα που αναφέρονται ανωτέρω συνοψίζονται στον **ΠΙΝΑΚΑ III** που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ III

ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΕΣ ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ & ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΕΤΩΝ 2009, 2010 & 2011 – ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αριθμός	Αρ.	Ποσοστό (%)
---------	-----	-------------

	εκμεταλλεύσεων κατά την έναρξη της περιόδου αναφοράς	εκμεταλλεύσεων που ελέγχθηκαν	ελεγχθέντων εκτροφών
ΒΟΟΕΙΔΗ			
Έλεγχοι 2009	37.876	2.201	5,81
Έλεγχοι 2010	37.794	1.470	3,88
Έλεγχοι 2011	38.617	1446	3,74
ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ			
Έλεγχοι 2009	130.936	2.325	1,77
Έλεγχοι 2010	134.033	1.229	0,92
Έλεγχοι 2011	135.168	1305	0,96

Οι αιτίες της εν λόγω υστέρησης συνοψίζονται στα εξής:

(α) διαπιστώνεται διαρκής μείωση του μόνιμου προσωπικού των περιφερειακών κτηνιατρικών αρχών που επωμίζονται την αρμοδιότητα διεξαγωγής των επιτοπίων ελέγχων,

(β) μειώθηκαν σημαντικά οι προβλεπόμενες μετακινήσεις εκτός έδρας των κτηνιάτρων-υπαλλήλων των περιφερειακών κτηνιατρικών αρχών, με αποτέλεσμα να είναι πρακτικά ανεφάρμοστη η επίτευξη του στόχου διενέργειας επιτοπίων ελέγχων στα οριζόμενα από την κοινοτική και εθνική νομοθεσία ποσοστά των εκτροφών βοοειδών και αιγοπροβάτων της επικράτειας (προβλεπόμενοι έλεγχοι 10.619 εκμεταλλεύσεων βοοειδών και αιγοπροβάτων, διενεργηθέντες έλεγχοι 2.751 εκμεταλλεύσεων βοοειδών και αιγοπροβάτων),

Γ5- ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ

5.1 Αποτελέσματα επισήμων ελέγχων του 2011

Κατά το έτος 2011 διενεργήθηκαν έλεγχοι στον τομέα των κτηνιατρικών φαρμάκων σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα :

ΠΙΝΑΚΑΣ

ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤ Α ΠΩΛΗΣΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩ Ν ΦΑΡΜΑΚΩΝ	ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΖΩΩΝ	ΕΚΤΡΟΦΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΖΩΩΝ	ΙΑΤΡΕΙΑ/ ΚΛΙΝΙΚΕ Σ ΖΩΩΝ
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	331	193	82427	774
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ	149	77	2868	26
ΑΡΙΘΜΟΣ	36	16	225	-

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ				
ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ	36	16	225	-
ΚΥΡΩΣΕΙΣ	1	1	-	-

Οι αρμόδιες περιφερειακές κτηνιατρικές αρχές στα 331 καταστήματα λιανικής και χονδρικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμάκων και στα 193 κτηνιατρικά γραφεία παραγωγικών ζώων διενήργησαν συνολικά 226 ελέγχους και στάλθηκαν στην υπηρεσία μας αντίστοιχες εκθέσεις επιθεώρησης.

Επίσης ελέγχθηκαν 2.868 εκτροφές παραγωγικών ζώων για την τήρηση Μητρώων Φαρμακευτικής Αγωγής και την ορθολογική χρήση των κτηνιατρικών φαρμάκων με κτηνιατρική συνταγή και 26 ιδιωτικά ιατρεία ζώων συντροφιάς για την ορθή χρήση κτηνιατρικών φαρμάκων.

Από τις 61 περιφερειακές ενότητες της χώρας ανταποκρίθηκαν οι 42 από αυτές στην αποστολή εκθέσεων επιθεώρησης κτηνιατρικών φαρμάκων.

Από τους ελέγχους που διενεργήθηκαν διαπιστώθηκαν σε ορισμένες περιπτώσεις μη συμμορφώσεις στις οποίες έγιναν συστάσεις και διαπιστώθηκαν οι συμμορφώσεις προς αυτές. Σε 2 περιπτώσεις επιβλήθηκαν κυρώσεις.

Στον τομέα των επισήμων ελέγχων για τα κτηνιατρικά φάρμακα, παρατηρήθηκε μείωση του αριθμού των υπηρεσιών που πραγματοποίησαν τους ελέγχους αυτούς.

Οι αιτίες των παραπάνω υστερήσεων, ως προς τον αριθμό των ελέγχων, συνοψίζονται στα εξής:

- διαπιστώνεται διαρκής μείωση του μόνιμου προσωπικού των περιφερειακών κτηνιατρικών αρχών που επωμίζονται την αρμοδιότητα διεξαγωγής των ελέγχων,

- μειώθηκαν σημαντικά οι προβλεπόμενες μετακινήσεις εκτός έδρας των κτηνιάτρων-υπαλλήλων των περιφερειακών κτηνιατρικών αρχών, με αποτέλεσμα να είναι πρακτικά ανεφάρμοστη η επίτευξη του στόχου διενέργειας ελέγχων.

Το 2012 με εγκύκλιο της κεντρικής αρμόδιας αρχής δόθηκαν κατευθυντήριες οδηγίες στις περιφερειακές κτηνιατρικές αρχές της χώρας, σχετικά με την οργάνωση και τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων κυκλοφορίας κτηνιατρικών φαρμάκων βάσει ανάλυσης κινδύνου και συμπεριλήφθηκαν στους ελέγχους και τα ιατρεία/ κλινικές ζώων. Επίσης η κεντρική αρμόδια αρχή εκπόνησε ένα εγχειρίδιο για τα κτηνιατρικά φάρμακα «εγχειρίδιο εμπορίας – διάθεσης - χρήσης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων» με σκοπό την βελτίωση των διαδικασιών και την ενίσχυση των επισήμων ελέγχων.

Δ. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

1. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ 2011

1.1 ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

1.1.1.Αποτελέσματα ελέγχων στον **τομέα της προστασίας των ζώων κατά την μεταφορά**

α. Κατά **το έτος 2011** πραγματοποιήθηκαν στον **τομέα της προστασίας των ζώων κατά την μεταφορά**, έλεγχοι **για την εφαρμογή των διατάξεων του Καν 1/2005** από τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων και από τους Σταθμούς Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου.

Οι **έλεγχοι** αυτοί **εστιάστηκαν**:

- στις **αποστολές ζώων που αφικνούνται στα σφαγεία** της περιοχής δικαιοδοσίας των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας,
- στις **εκμεταλλεύσεις προορισμού** (της περιοχής δικαιοδοσίας Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας) αποστολών ζώων διάρκειας μεταφοράς άνω των 8 ωρών,
- στις **εκμεταλλεύσεις αναχώρησης** των ζώων(της περιοχής δικαιοδοσίας των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας), για μεταφορές στο εσωτερικό της Χώρας, στα πλαίσια των ελέγχων που διενεργούνται για την υγεία των ζώων και για την έκδοση των εγγράφων κυκλοφορίας –υγειονομικών πιστοποιητικών,
- στους **λιμένες Πάτρας και Ηγουμενίτσας** σε αποστολές ζώων που μεταφέρονται σε ταξίδια άνω των 8 ωρών και
- στα **σημεία εισόδου ή εξόδου** της Χώρας

β. Συνημμένα παρατίθεται ο **Πίνακας I** των προαναφερομένων ελέγχων (**Ετήσια έκθεση 2011**), στον οποίο αναφέρονται **οι αριθμοί των ελέγχων**, και οι **παραβάσεις που εντοπίστηκαν** σχετικά με το είδος ζώων, στους παρακάτω τύπους και στα συνοδευτικά έγγραφα :

- κατά την διάρκεια της μεταφοράς,
- στον τόπο προορισμού,
- στον τόπο αναχώρησης,
- στους τόπους μεταφόρτωσης,
- συνοδευτικά έγγραφα

1.1.2.Εκπαίδευση οδηγών ή συνοδών οχημάτων μεταφοράς ζώντων ζώων

Κατά το έτος 2011 εκπαιδεύτηκαν **172 οδηγοί οχημάτων μεταφοράς ζώντων ζώων**(οπληφόρα), μετά από την διεξαγωγή γραπτών εξετάσεων και χορηγήθηκαν πιστοποιητικά επαγγελματικής ικανότητας στους επιτυχόντες σύμφωνα με τον Καν. 1/2005.

1.2. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΦΑΓΗ Ή ΤΗ ΘΑΝΑΤΩΣΗ

α. Κατά το **έτος 2011** πραγματοποιήθηκαν στον **τομέα στις προστασίας των ζώων κατά την σφαγή ή την θανάτωσή τους**, οι ετήσιοι έλεγχοι για την εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 327/1996 , «για την προστασία των ζώων κατά τη σφαγή ή την θανάτωσή στις σε συμμόρφωση με την Οδηγία 93/119/ΕΚ», από στις αρμόδιες Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Οι **έλεγχοι** αυτοί **εστιάστηκαν**, στα **σφαγεία** (στις περιοχές δικαιοδοσίας των Περιφερειακών Ενοτήτων στις Χώρες).

Τα αποτελέσματα των ελέγχων όλων των πρακτικών και διαδικασιών χειρισμών των ζώων από την στιγμή άφιξης στις στο σφαγείο, την εκφόρτωσή στις σε αυτό, την στέγασή στις χώρους ενσταυβλισμού του σφαγείου, την καθοδήγησή στις στον χώρο αναισθητοποίησης, την συγκράτησή στις, την αναισθητοποίησή στις με την χρησιμοποίηση μεθόδων και εξοπλισμού αναισθητοποίησης κατάλληλων για το είδος των ζώων και τέλος την αφαίμαξή στις αφορούσαν:

- τον **αριθμό των οχημάτων που αφίχθησαν** και **ελέχθησαν** κατά την άφιξή στις **στο σφαγείο**,
- τον **αριθμό των επιθεωρήσεων στο σφαγείο**,
- των **αριθμό των ζώων ανά είδος που εσφάγησαν**,
- στις **παραβάσεις που εντοπίστηκαν**,
- στα **μέτρα που ελήφθησαν ή στις κυρώσεις που επεβλήθησαν**

β. Παρακάτω παρατίθεται πίνακας συμμόρφωσης των σφαγείων των Περιφερειακών Ενοτήτων στις Χώρες, στις διατάξεις του Π.Δ. 327/96 και στα πλαίσια της επαναεπιθεώρησης των σφαγείων:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ
Στις διατάξεις του Π.Δ. 327/96 (Οδηγία 93/119/ΕΚ)

Περιφερειακές Ενότητες Χώρας	Αποτελέσματα ελέγχων στα σφαγεία 2011
ΑΘΗΝΩΝ	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΣΦΑΓΕΙΑ.
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Έχει 7 σφαγεία. Ελέχθησαν όλα. 2 συμμορφωμένα, 5 με μη συμμορφώσεις..
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Έχει 2 σφαγεία. Ελέχθησαν όλα και είναι συμμορφωμένα.
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Έχει 3 σφαγεία. Το ένα μη συμμορφωμένο, στα υπόλοιπα δεν πραγματοποιήθηκε έλεγχος.
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Έχει 3 σφαγεία. Τα δύο συμμορφωμένα, στο 3 ^ο δεν πραγματοποιήθηκε έλεγχος.
ΑΡΤΑ	Έχει 3 σφαγεία. Τα δύο συμμορφωμένα, το 3 ^ο με μη συμμορφώσεις..
ΑΧΑΙΑΣ	Δεν πραγματοποίησαν ελέγχους.
ΒΟΙΩΤΙΑ	Έχει 2 σφαγεία. Το ένα συμμορφωμένο, το 2 ^ο με μη συμμορφώσεις.
ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΣΦΑΓΕΙΑ.
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Έχει 1 σφαγείο με μη συμμορφώσεις..
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Έχει 2 σφαγεία. Δεν πραγματοποίησαν ελέγχους.
ΔΡΑΜΑΣ	Έχει 3 σφαγεία. Ένα συμμορφωμένο, ένα με μη συμμορφώσεις και σε ένα δεν έχει πραγματοποιηθεί ο έλεγχος.
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	Έχει 5 σφαγεία. 2 μη συμμορφωμένα, στα υπόλοιπα δεν έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος.
ΕΒΡΟΣ (ΒΟΡΕΙΟΣ)	Δεν πραγματοποίησαν ελέγχους.
ΕΒΡΟΣ (ΝΟΤΙΟΣ)	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΣΦΑΓΕΙΑ
ΕΥΒΟΙΑΣ	Έχει 10 σφαγεία. 5 συμμορφωμένα, 3 με μη συμμορφώσεις και στα 2 δεν έχει πραγματοποιηθεί

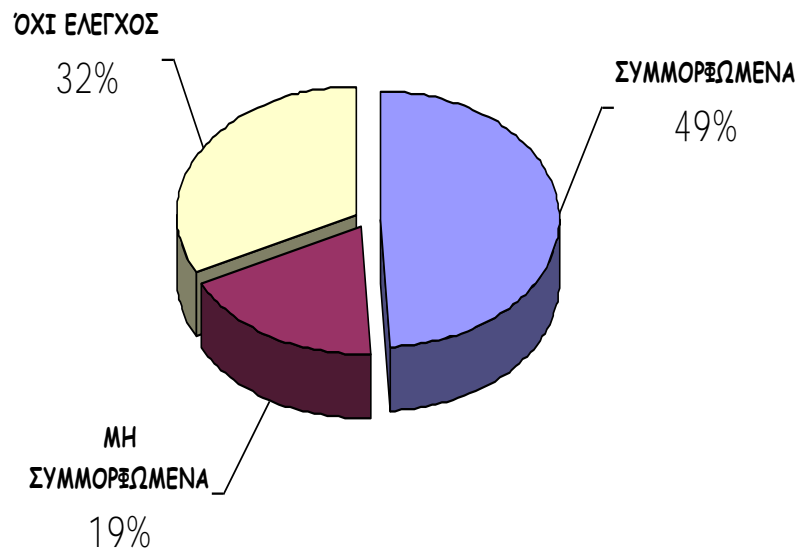
	έλεγχος.
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΣΦΑΓΕΙΑ.
ΖΑΚΥΝΘΟΣ	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΣΦΑΓΕΙΑ.
ΗΛΕΙΑΣ	Δεν πραγματοποιήσαν ελέγχους.
ΗΜΑΘΙΑΣ	Έχει 2 σφαγεία. Το ένα συμμορφωμένο, στο άλλο δεν έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος.
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Έχει 5 σφαγεία. Τα 4 συμμορφωμένα, στο 5 ^ο δεν έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος.
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Έχει 8 σφαγεία. 6 με μη συμμορφώσεις και στα 2 δεν έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος.
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	Έχει 2 σφαγεία συμμορφωμένα.
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Έχει 10 σφαγεία. 8 συμμορφωμένα, 2 με μη συμμορφώσεις.
ΚΑΒΑΛΑΣ	Δεν πραγματοποιήσαν ελέγχους.
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Έχει 3 σφαγεία με μη συμμορφώσεις.
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Έχει 1 σφαγείο συμμορφωμένο.
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Έχει 1 σφαγείο συμμορφωμένο.
ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ	Έχει 1 σφαγείο με μη συμμορφώσεις
ΚΙΛΚΙΣ	Έχει 3 σφαγεία με μη συμμορφώσεις.
ΚΟΖΑΝΗΣ	Έχει 3 σφαγεία συμμορφωμένα.
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Έχει 5 σφαγεία. 3 συμμορφωμένα, 1 με μη συμμορφώσεις και σε 1 δεν έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	Έχει 5 σφαγεία. 1 συμμορφωμένο και στα υπόλοιπα δεν έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος.
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Έχει 6 σφαγεία. 4 συμμορφωμένα και στα 2 δεν έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος.
ΛΑΡΙΣΑΣ	Δεν πραγματοποιήσαν ελέγχους.
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	Έχει 1 σφαγείο με μη συμμορφώσεις.
ΛΕΣΒΟΥ	Έχει 6 σφαγεία. 5 συμμορφωμένα και 1 με μη συμμορφώσεις.
ΛΕΥΚΑΔΑΣ	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΣΦΑΓΕΙΑ.
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Έχει 3 σφαγεία συμμορφωμένα.
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Έχει 1 σφαγείο συμμορφωμένο.
ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΣΦΑΓΕΙΑ.
ΞΑΝΘΗΣ	Έχει 4 σφαγεία. 3 συμμορφωμένα και 1 με μη συμμορφώσεις.
ΠΕΙΡΑΙΑ & ΝΗΣΩΝ	ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΣΦΑΓΕΙΑ.
ΠΕΛΛΑΣ	Έχει 5 σφαγεία συμμορφωμένα.
ΠΙΕΡΙΑΣ	Έχει 5 σφαγεία. 1 με μη συμμορφώσεις και στα υπόλοιπα δεν έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος.
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	Έχει 6 σφαγεία συμμορφωμένα.
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Δεν πραγματοποιήσαν ελέγχους.
ΡΟΔΟΠΗΣ	Έχει 2 σφαγεία με μη συμμορφώσεις.
ΣΑΜΟΥ	Δεν πραγματοποιήσαν ελέγχους.
ΣΕΡΡΩΝ	Έχει 6 σφαγεία. 5 συμμορφωμένα και στο 6 ^ο δεν έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος.
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Έχει 3 σφαγεία συμμορφωμένα.
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Έχει 4 σφαγεία. 3 συμμορφωμένα και στο 4 ^ο δεν έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος.
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Έχει 1 σφαγείο συμμορφωμένο.
ΦΩΚΙΔΑΣ	Έχει 2 σφαγεία συμμορφωμένα.

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Έχει 4 σφαγεία. 3 συμμορφωμένα και στο 4 ^ο δεν έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος.
ΧΑΝΙΩΝ	Δεν πραγματοποιήσαν ελέγχους.
ΧΙΟΥ	Έχει 1 σφαγείο συμμορφωμένο.

ΣΥΝΟΛΟ ΣΦΑΓΕΙΩΝ (2011)	ΣΥΜΜΟΡΦΩΜΕΝΑ	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΜΕΝΑ	ΟΧΙ ΕΛΕΓΧΟΣ
173	85	32	56

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΤΑ ΣΦΑΓΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ

2011

■ ΣΥΜΜΟΡΦΩΜΕΝΑ ■ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΜΕΝΑ □ ΟΧΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

1.3. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΤΙΣ ΕΚΤΡΟΦΕΣ

α. Κατά το έτος 2011 πραγματοποιήθηκαν στον *τομέα της προστασίας των μόσχων, χοίρων και ωοπαραγωγών ορνίθων*, έλεγχοι για την εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 179/98(μόσχοι), Π.Δ. 374/2001(ζώα στις εκτροφές),Π.Δ.215/2003(χοίροι), του Π.Δ. 216/2003 (ωοπαραγωγές όρνιθες) και της ΚΥΑ 283329/2010 (κοτόπουλα κρεοπαραγωγής), από τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Οι **έλεγχοι** αυτοί **εστιάστηκαν**, στις εκτροφές μόσχων, χοίρων και ωοπαραγωγών ορνίθων, κοτόπουλων κρεοπαραγωγής και άλλων ζώων εκτροφής (της περιοχής δικαιοδοσίας των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας)

Τα αποτελέσματα των ελέγχων αφορούσαν:

- τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων ανά είδος ζώου,
- τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων που ελέγχθησαν ανά είδος,
- αριθμός των ελέγχων
- τις εντοπισθείσες παραβάσεις ανάλογα με τις επιμέρους απαιτήσεις της νομοθεσίας,
- την επιβολή κυρώσεων ανάλογα με τις επιμέρους απαιτήσεις της νομοθεσίας,

β. Κατά το έτος 2011 διενεργήθηκαν έλεγχοι :

Αριθμός Περιφερειακών Ενοτήτων	Περιφερειακές Ενότητες που δεν έχουν εκτροφές	Περιφερειακές Ενότητες που δεν πραγματοποίησαν ελέγχους σύμφωνα με την Απόφαση 778/2006/ΕΚ	Περιφερειακές Ενότητες που πραγματοποίησαν ελέγχους σύμφωνα με την Απόφαση 778/2006/ΕΚ
57	ΩΟΤΟΚΩΝ ΟΡΝΙΘΩΝ Αθηνών Άρτας Γρεβενών Ευρυτανίας Ζακύνθου Ηλείας Κέρκυρας Κεφαλληνίας Λασιθίου Λευκάδας Λήμνου Μεσσηνίας Πειραιά & Νήσων Πρέβεζας Ροδόπης Σάμου Φλώρινας	ΧΟΙΡΩΝ Αθηνών Θεσπρωτίας Λευκάδας Πειραιά	Αιτωλοακαρνανίας Αν. Αττικής Αργολίδας Αχαΐας Γρεβενών Δυτ. Αττικής Δράμας Δωδεκανήσων Ευρυτανίας Ζακύνθου Ηλείας Θεσπρωτίας Ιωαννίνων Καβάλας Καστοριάς Κερκύρας Κεφαλλονιάς Κορινθίας Κυκλάδων Λακωνία Λάρισας Λασιθίου

			Λέσβου Λευκάδας Μαγνησίας Μεσσηνίας Ξάνθης Πειραιά & Νήσων Ρεθύμνου Ροδόπης Σάμου Σερρών Φθιώτιδας Φωκίδας Χανίων Χίου Σύνολο 37	
--	--	--	---	--

γ. Παρατηρήσεις επί των αποτελεσμάτων, σύμφωνα με την Απόφαση 778/2006/ΕΚ

- 1) Στις ωτόκες όρνιθες οι περισσότερες παραβάσεις αφορούσαν το σύστημα του αυτόματου και μηχανικού εξοπλισμού. Οι παρακάτω Περιφερειακές Ενότητες διενέργησαν ελέγχους :

Αρκαδίας, Βοιωτίας, Β. Έβρου, Ν. Έβρου , Εύβοιας Ηρακλείου, Θεσ/νίκης, Καρδίτσας, Κιλκίς, Κοζάνης, Πέλλας, Τρικάλων, Χαλκιδικής.

- 2) Στις εγκαταστάσεις Μόσχων οι περισσότερες παραβάσεις αφορούσαν τα μητρώα και την αιμοσφαιρίνη. Οι παρακάτω Περιφερειακές Ενότητες διενέργησαν ελέγχους :

Άρτας, Εύβοιας, Β. Έβρου, Ημαθίας, Θεσ/νίκης, Καρδίτσας, Κιλκίς, Κοζάνης, Πέλλας, Πρέβεζας, Φλώρινας, Χαλκιδικής.

- 3) Στις εγκαταστάσεις Χοίρων οι περισσότερες παραβάσεις αφορούσαν τα μητρώα, το υλικό απασχόλησης, κτίρια και χώροι ενσταβλισμού και τους ακρωτηριασμούς. Οι παρακάτω Περιφερειακές Ενότητες Αρκαδίας, Άρτας , Β. Έβρου , Ν. Έβρου ,Εύβοιας , Ηρακλείου, Θεσ/νίκης, Καρδίτσας, Κιλκίς, Κοζάνης, Πιερίας, Πέλλας, Πρέβεζας, Τρικάλων, Φλώρινας , Χαλκιδικής.

- 4) Στις εγκαταστάσεις πουλερικών του είδους Gallus gallus πλην των ωτόκων ορνίθων, οι περισσότερες παραβάσεις αφορούσαν μητρώα, αυτόματο και μηχανικό εξοπλισμό και την ελευθερία κίνησης Οι παρακάτω Περιφερειακές Ενότητες διενέργησαν ελέγχους :

Αρκαδίας, Ν. Έβρου, Εύβοιας, Ημαθίας, Ηρακλείου, Κιλκίς, Πέλλας, Πρέβεζας, Τρικάλων, Χαλκιδικής

- 5) Εκμεταλλεύσεις με γουνοφόρα ζώα γαλοπούλες, στρουθοκαμήλους, πάπιες, χήνες δεν υπάρχουν στις Περιφερειακές Ενότητες που απέστειλαν αποτελέσματα για την Απόφαση 778/2006/ΕΚ

δ. Αποτελέσματα συμμόρφωσης των εκτροφών ωτοπαραγωγών ορνίθων, σύμφωνα με το άρθρο 5 της Οδηγίας 1999/74/ΕΚ

Αριθμός ωοτόκων ορνίθων και αριθμός εκμεταλλεύσεων (ισχύουσα κατάσταση)

Συνολικός αριθμός		Ελευθέρας Βοσκής		Αχυρώνα		Βιολογικές		Εμπλουτισμένοι κλωβοί		Μη Εμπλουτισμένοι κλωβοί		Μικτές. (Εμπλουτισμένοι + Μη Εμπλουτισμένοι κλωβοί)	
Εκτροφές ωοτόκων συνολικά	Αριθμός Ωοτόκων	Εκτροφές	Αριθμός Ωοτόκων	Εκτροφές	Αριθμός Ωοτόκων	Εκτροφές	Αριθμός Ωοτόκων	Εκτροφές	Αριθμός Ωοτόκων	Εκτροφές	Αριθμός Ωοτόκων	Εκτροφές	Αριθμός Ωοτόκων
421	4.982.017	24	65.820	78	329.216	24	98.169	20	229.411	248	3.263.865	27	995.536

ε. Αποτελέσματα συμμόρφωσης των εκτροφών χοίρων για τον ομαδικό ενσταβλισμό των χοιρομητέρων, σύμφωνα με την Οδηγία 2008/120/ΕΚ

Ισχύουσα κατάσταση την 30η Απριλίου 2012	δυναμικό εκτροφής*			
	10-99 χοιρομητέρες	100-249 χοιρομητέρες	250- 749 χοιρομητέρες	750 και άνω χοιρομητέρες
Συνολικός αριθμός εκτροφών*	928	211	102	12
Αριθμός εκτροφών που εφαρμόζουν ομαδικό ενσταυλισμό χοιρομητέρων και θηλυκών χοιριδίων**	821	142	68	8

Εκτίμηση της κατάσταση την 31η Δεκεμβρίου του 2012	δυναμικό εκτροφής*			
	10-99 χοιρομητέρες	100-249 χοιρομητέρες	250- 749 χοιρομητέρες	751 και άνω χοιρομητέρες
Συνολικός αριθμός εκτροφών*	922	210	102	12
Αριθμός εκτροφών που εφαρμόζουν ομαδικό ενσταυλισμό χοιρομητέρων και θηλυκών χοιριδίων**	878	178	87	11

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

* Χοιροτροφικές μονάδες με 10 χοιρομητέρες και άνω

Μια χοιροτροφική μονάδα μπορεί να έχει πολλούς χώρους ενσταυλισμού

**Ομαδικός ενσταυλισμός βάση του Άρθρου 3.4 της Οδηγίας 2008/120/EC

Χοιρομητέρες και θηλυκά χοιρίδια

Χοιρομητέρες και θηλυκά χοιρίδια κατά τη διάρκεια περιόδου από 4 εβδομάδες μετά την οχεία έως 1 εβδομάδα πριν τον αναμενόμενο χρόνο του τοκετού

Χοιρομητέρα ορίζεται ο θηλυκός χοίρος μετά τον 1ο τοκετό

Θηλυκό χοιρίδιο ορίζεται ο θηλυκός χοίρος μετά την ενηλικίωση και πριν τον 1ο τοκετό

στ. Εκπαίδευση επισήμων κτηνιάτρων

Κατά το έτος 2011 πραγματοποιήθηκε 1 σεμινάριο στην Δράμα, στις 15.09.2011 με θέμα: «Εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία των ζώων στις εκτροφές και οργάνωση των επισήμων ελέγχων στα πλαίσια του Κανονισμού 882/2004. Συμμετείχαν συνολικά 54 κτηνίατροι από όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της Χώρας.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

α. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση των αποτελεσμάτων των ελέγχων , στον τομέα της μεταφοράς των ζώων, κατά το έτος 2011, παρατηρήθηκε υστέρηση στον αριθμό των ελεγχθέντων οχημάτων και ορισμένων ειδών ζώων, σε σχέση με το έτος 2010.

Κατά την ανάλυση των παραβάσεων, οι κυριότερες ελλείψεις κατά το έτος 2011, :

α.α. Εντοπίστηκαν στα πλαίσια της αμοιβαίας συνδρομής , για μεταφορές ζώων από άλλα κράτη μέλη προς Ελλάδα και αφορούσαν:

- σοβαρές ελλείψεις στις πληροφορίες που καταγράφονται στα συνοδευτικά έγγραφα.

α.β. Εντοπίστηκαν σε Έλληνες :

Μεταφορείς τύπου 1, οι οποίοι πραγματοποίησαν μεταφορές ζώων:

- με οχήματα τα οποία δεν έφεραν σκέπαστρο, δεν έφεραν εξωτερικά την ένδειξη ότι μεταφέρουν ζώοντα ζώα και δεν εξασφάλιζαν την απαιτούμενη κατάσταση συντήρησης και καθαριότητας,
- δεν ήταν κάτοχοι άδειας τύπου 1 και τα ζώα δεν συνοδεύονταν από το απαραίτητο υγειονομικό πιστοποιητικό .

Μεταφορείς τύπου 2, οι οποίοι πραγματοποίησαν μεταφορές ζώων:

- κατά τις οποίες ορισμένα ζώα δεν ήταν ικανά να μεταφερθούν (σε προχωρημένη εγκυμοσύνη),
- μεγάλης διάρκειας, χωρίς την απαιτούμενη παροχή νερού και τροφής στα πτηνά(εντοπίστηκε από αρμόδια αρχή άλλου Κ-Μ, στα πλαίσια της αμοιβαίας συνδρομής),
- κατά τις οποίες ο οδηγός δεν άφησε στον κτηνοτρόφο αντίγραφο του ημερολογίου ταξιδιού .

Έχει καταρτιστεί από την αρμόδια κεντρική υπηρεσία Σχέδιο Δράσης, το οποίο έχει αποσταλεί στην Επιτροπή.

β. Στον τομέα των ελέγχων για την προστασία των ζώων στις εκτροφές, παρατηρήθηκε μείωση του αριθμού των υπηρεσιών που πραγματοποίησαν τους ελέγχους αυτούς

Στις εκτροφές :

- ωτοόκων ορνίθων οι περισσότερες παραβάσεις αφορούσαν το σύστημα του αυτόματου και μηχανικού εξοπλισμού,
- μόσχων οι περισσότερες παραβάσεις αφορούσαν τα μητρώα και την αιμοσφαιρίνη,
- χοίρων οι περισσότερες παραβάσεις αφορούσαν τα μητρώα και το υλικό απασχόλησης, κτίρια και χώροι ενσταβλισμού και τους ακρωτηριασμούς.
- Πουλερικών του είδους Gallus gallus(εκτός από τις ωτοπαραγωγές όρνιθες), οι περισσότερες παραβάσεις αφορούσαν μητρώα, αυτόματο και μηχανικό εξοπλισμό και την ελευθερία κίνησης.

γ. Οι αιτίες των παραπάνω υστερήσεων, ως προς τον αριθμό των ελέγχων, συνοψίζονται στα εξής:

- διαρκής μείωση του μόνιμου προσωπικού των περιφερειακών κτηνιατρικών αρχών που επωμίζονται την αρμοδιότητα διεξαγωγής των ελέγχων,

- σημαντική μείωση των προβλεπόμενων μετακινήσεων εκτός έδρας των κτηνιάτρων-υπαλλήλων των περιφερειακών κτηνιατρικών αρχών, με αποτέλεσμα να είναι πρακτικά ανεφάρμοστη η επίτευξη του στόχου της διενέργειας ελέγχων .

ΠΙΝΑΚΑΣ1

ANNUAL REPORT ON THE PROTECTION OF ANIMALS DURING TRANSPORT

Member State: EL Greece Year: 2011

Animals transported (in heads)	1 Bovine	2 Porcine	3 Small ruminants	4 Equidae	5 Domestic birds and rabbits	6 Other species	
a Slaughtered	134.371	891.024	2.731.514	0	89.950.540	368	
b Exported	7.555	43.844	61.995	28	2.686.930	14	
c Imported for breeding	10.097	1.668	3.025	71	446.545	22.181	
d Other animals transported	25.658	22.297	247.012	13	348.245		
a+b+c+d	177.681	958.833	3.043.546	112	93.432.260	22.563	
Number of inspections	1 In means of transport	In number of animals					
		2 Bovine	3 Porcine	4 Small ruminants	5 Equidae	6 Domestic birds and rabbits	7 Other species
a During transport by road	198	4.014	2.881	3.018	17	12.680	11
b At the place of destination	1.251	9.791	11.396	49.082	14	1.487.543	0
c1 At markets	0	0	0	0	0	0	0
c2 At place of departure	2.228	10.284	70.719	166.637	174	764.438	0
c3 At staging points	57	1.777	1.327	385	0	0	0
c4 At transfer points	0	0	0	0	39	13.486	330
a+b+c1+c2+c3+c4	3.734	25.866	86.323	219.122	244	2.278.147	341
d Documents checks	3.734	25.866	86.323	219.122	244	2.278.147	341
Number of infringements	1 In means of transport	In number of animals					
		2 Bovine	3 Porcine	4 Small ruminants	5 Equidae	6 Domestic birds and rabbits	7 Other species
a During transport by road	0	0	0	0	0	0	0
b At the place of destination	3	4	0	100	0	0	0
c1 At markets							
c2 At place of departure	0	0	0	0	0	0	0
c3 At staging points							
c4 At transfer points	0	0	0	0	0	0	0
a+b+c1+c2+c3+c4	3	4	0	100	0	0	0
d Documents checks	4	12	0	100	0	0	0

RATIOS							
Percentage of heads inspected / transported	All species	1 Bovine	2 Porcine	3 Small ruminants	4 Equidae	5 Domestic birds and rabbits	6 Other species
%	0,02673266	14,56%	9,00%	7,20%	217,86%	2,44%	1,51%
Percentage of inspection by categories	In number of animals						
	1 In means of transport	2 Bovine	3 Porcine	4 Small ruminants	5 Equidae	6 Domestic birds and rabbits	7 Other species
a During transport by road	5,30%	15,52%	3,34%	1,38%	6,97%	0,56%	3,23%
b At the place of destination	33,50%	37,85%	13,20%	22,40%	5,74%	65,30%	0,00%
c1 At markets	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
c2 At place of departure	59,67%	39,76%	81,92%	76,05%	71,31%	33,56%	0,00%
c3 At staging points	1,53%	6,87%	1,54%	0,18%	0,00%	0,00%	0,00%
c4 At transfer points	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	15,98%	0,59%	96,77%
Percentage of infringements by categories	In number of animals						
	1 In means of transport	2 Bovine	3 Porcine	4 Small ruminants	5 Equidae	6 Domestic birds and rabbits	7 Other species
a During transport by road	0,00%	0,00%	#DIV/0!	0,00%	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
b At the place of destination	100,00%	100,00%	#DIV/0!	100,00%	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
c1 At markets	0,00%	0,00%	#DIV/0!	0,00%	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
c2 At place of departure	0,00%	0,00%	#DIV/0!	0,00%	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
c3 At staging points	0,00%	0,00%	#DIV/0!	0,00%	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
c4 At transfer points	0,00%	0,00%	#DIV/0!	0,00%	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
Percentage of infringements per inspections	In number of animals						
	1 In means of transport	2 Bovine	3 Porcine	4 Small ruminants	5 Equidae	6 Domestic birds and rabbits	7 Other species
a During transport by road	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
b At the place of destination	0,24%	0,04%	0,00%	0,20%	0,00%	0,00%	#DIV/0!
c1 At markets	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
c2 At place of departure	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	#DIV/0!
c3 At staging points	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
c4 At transfer points	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	0,00%	0,00%	0,00%
AVERAGE % per physical checks	0,08%	0,02%	0,00%	0,05%	0,00%	0,00%	0,00%
d Documents checks	0,11%	0,05%	0,00%	0,04%	0,00%	0,00%	0,00%

E. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2011

1.1. Επίσημοι έλεγχοι

Τα αποτελέσματα του επίσημου ελέγχου υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων για το έτος 2011 θα παρουσιαστούν αναλυτικά στη σχετική έκθεση που θα αποσταλεί από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής στην Ε.Ε. και στην EFSA μέχρι τις 31.08.2012 όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό 396/2005. Ως εκ τούτου παρακάτω παρουσιάζονται περιληπτικά τα στοιχεία που αφορούν τους ελέγχους υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων 2011.

1.2. Αποτελέσματα των ελέγχων

Το 2011 αναλύθηκαν συνολικά 2764 δείγματα (συμπεριλαμβανομένων των δειγμάτων follow up) από τα 10 εργαστήρια επίσημου ελέγχου, εκ των οποίων:

- 2197 δείγματα ήταν νωπά και κατεψυγμένα φρούτα και λαχανικά
- 38 δείγματα προέρχονταν από δημητριακά και όσπρια
- 318 δείγματα ήταν μεταποιημένα προϊόντα
- 31 δείγματα ήταν παιδικές τροφές
- 23 δείγματα ήταν ζωοτροφές
- 40 δείγματα ήταν ζωικής προέλευσης
  - 77 ήταν βιολογικής προέλευσης
  - 40 άλλα δείγματα (π.χ. φύλλα φυτών)

Ειδικότερα:

- **Νωπά και κατεψυγμένα φρούτα και λαχανικά:** Αναλύθηκαν συνολικά **2197** δείγματα. Από αυτά:
  - Σε 1508 (68,6%) δείγματα δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων
  - Σε 642 δείγματα (29,2%) περιείχαν υπολείμματα χαμηλότερα ή μέχρι το ανώτατο επιτρεπτό όριο (MRL)
  - Σε 47 δείγματα (2,1%) περιείχαν υπολείμματα ενός ή περισσότερων φυτοπροστατευτικών προϊόντων ανώτερα από το MRL
- **Δημητριακά:** Εξετάστηκαν συνολικά **38** δείγματα Από αυτά:
  - Σε 27 (71,1%) δείγματα δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων
  - Σε 10 δείγματα (26,3%) ανιχνεύθηκαν υπολείμματα χαμηλότερα ή μέχρι το MRL
  - Σε 1 δείγμα (2,6%) τα υπολείμματα που ανιχνεύθηκαν υπερέβαιναν τα MRLs
- **Μεταποιημένα προϊόντα:** Αναλύθηκαν συνολικά **318** δείγματα. Από αυτά:
  - Σε 262 (82,4%) δείγματα δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων
  - Σε 51 δείγματα (16,0%) ανιχνεύθηκαν υπολείμματα χαμηλότερα ή μέχρι το MRL
  - Σε 5 δείγματα (1,6%) τα υπολείμματα που ανιχνεύθηκαν υπερέβαιναν τα MRLs

➤ **Παιδικές τροφές:** Αναλύθηκαν συνολικά **31** δείγματα, στα οποία **δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων.**

➤ **Ζωοτροφές :** Αναλύθηκαν συνολικά **23** δείγματα.

- Σε 11 δείγματα (47,8%) δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων.
- Σε 12 δείγματα (52,2%) ανιχνεύθηκαν υπολείμματα χαμηλότερα ή μέχρι το MRL
- Σε κανένα δείγμα (0,0%) δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα που υπερέβαιναν τα MRLs

➤ **Ζωικής προέλευσης:** Αναλύθηκαν συνολικά **40** δείγματα στα οποία **δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων.**

➤ **Βιολογικά προϊόντα φυτικής προέλευσης :** Αναλύθηκαν συνολικά **77** δείγματα.

- Σε 74 δείγματα (96,1%) δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων
- Σε 3 δείγματα (3,9%) ανιχνεύθηκαν υπολείμματα χαμηλότερα ή μέχρι το MRL
- Σε κανένα δείγμα (0,0%) δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα που υπερέβαιναν τα MRLs

* Σημειώνεται ότι τα όρια αναλυτικού προσδιορισμού (LOQ) που επιτυγχάνονται από εργαστήρια υπολειμμάτων στις αναλύσεις που διεξήχθησαν σε κάθε δείγμα για κάθε φυτοφάρμακο είναι στην πλειονότητά τους μικρότερα από τα ισχύοντα MRLs για τον αντίστοιχο συνδυασμό φυτοφαρμάκου/ιστού. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει μικρός αριθμός εργαστηριακών αναλύσεων όπου το αποτέλεσμα δεν μπορεί να αξιολογηθεί έναντι του εκάστοτε MRL. Επίσης, το πεδίο διαπίστευσης ορισμένων εργαστηρίων είναι μικρότερο από τα απαιτούμενα του Καν. 1274/2011 (πολυετές συντονισμένο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα ελέγχου υπολειμμάτων φ.π. για τα έτη 2012, 2013 και 2014).

1.3. Αξιολόγηση των επισήμων ελέγχων

Από τα αποτελέσματα του 2011 διαπιστώνουμε ότι η εικόνα της ορθής χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε τρόφιμα είναι βελτιωμένη σε σχέση με αυτή των προηγούμενων ετών. Αναλυτικότερη ποιοτική ανάλυση των αποτελεσμάτων περιλαμβάνεται στη σχετική έκθεση που θα αποσταλεί από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής στην Ε.Ε. και στην EFSA μέχρι τις 31.08.2012 όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό 396/2005.

1.4. Εκπαίδευση

Σε συνεργασία της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής με τη Δ/ση Μεταποίησης, Τυποποίησης & Ποιοτικού Ελέγχου Προϊόντων Φυτικής Προέλευσης και το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης πραγματοποιούνται εκπαιδεύσεις σε υπαλλήλους των περιφερειακών υπηρεσιών που ασχολούνται με τον έλεγχο των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

2. ΦΥΤΟΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

2.1. Επίσημοι έλεγχοι

Ο φυτοϋγειονομικός έλεγχος διενεργείται στα εισαγόμενα, παραγόμενα και διακινούμενα φυτά, φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα σύμφωνα με το Π.Δ. 365/2002 (ΦΕΚ Α' 307) και στοχεύει στη μείωση του κινδύνου εισαγωγής και διάδοσης επιβλαβών οργανισμών στη Χώρα και στην Ε.Κ.

Οι έλεγχοι διενεργούνται από τους ορισμένους, με Υπουργική Απόφαση ή Κοινή Υπουργική Απόφαση ανάλογα με το συναρμόδιο Υπουργό, φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές των εξής αρμόδιων υπηρεσιών:

- Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου (ΠΚΠΦ & ΠΕ)
- Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ή Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειακών Ενοτήτων
- Δασαρχεία, Δ/νσεις Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για ελέγχους σε δασικής σημασίας φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα
- ΚΕΠΠΥΕΛ: όσον αφορά τους ελέγχους πατατόσπορου, σπόρων μηδικής, σπόρων τομάτας, σπόρων ηλίανθου και σπόρων φασολιού

Επίσημοι έλεγχοι διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές:

- στα σημεία εισόδου, όπου ελέγχεται το 100% των φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικείμενων μη κοινοτικής καταγωγής που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα V Μέρος Β, Κεφ. Ι και ΙΙ του Π.Δ. 365/2002 (Α'307) όπως ισχύει.
- στην εσωτερική αγορά σε φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα κοινοτικής καταγωγής που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα V Μέρος Α, Κεφ. Ι και ΙΙ του Π.Δ. 365/2002 (Α'307) όπως ισχύει, προκειμένου να δοθεί έγκριση του περιεχομένου και του τύπου ενός φυτοϋγειονομικού διαβατηρίου όπως ισχύει.
- στις εγκαταστάσεις ή στους τόπους παραγωγής των παραγωγών, εισαγωγέων, εξαγωγέων, συσκευαστών για τα παραγόμενα και διακινούμενα φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα στη χώρα μας, τα οποία προορίζονται για εξαγωγή με σκοπό την έκδοση ενός Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας ή Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας Επανεξαγωγής.
- στην εσωτερική αγορά για να διασφαλιστεί η τήρηση των διατάξεων του Π.Δ. 365/2002 (Α'307) και ιδίως του άρθρου 11 παράγραφος 2. Οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται τυχαία και χωρίς διακρίσεις όσον αφορά την καταγωγή των φυτών, των φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικείμενων και σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις:
  - σποραδικοί έλεγχοι σε οποιαδήποτε στιγμή και σε οποιοδήποτε τόπο όπου διακινούνται φυτά, φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα,
  - σποραδικοί έλεγχοι στις εγκαταστάσεις όπου φυτά, φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα καλλιεργούνται, παράγονται, αποθηκεύονται ή διατίθενται προς πώληση, καθώς και στις εγκαταστάσεις των αγοραστών,
  - σποραδικοί έλεγχοι που διενεργούνται ταυτόχρονα με άλλο έλεγχο εγγράφων για μη φυτοϋγειονομικούς σκοπούς.
- στα πλαίσια διενέργειας των Επισκοπήσεων (Surveys) για την αναγνώριση προστατευόμενων ζωνών από επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας: με μακροσκοπικούς ελέγχους, λήψη και αποστολή δειγμάτων στα επίσημα εργαστήρια για εργαστηριακή ανάλυση για να διαπιστώνεται στη Χώρα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στον τομέα της φυτοϋγείας:
  - α) η παρουσία ή μη των σχετικών επιβλαβών οργανισμών καραντίνας. Η διαπίστωση της τυχόν παρουσίας ενός επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας στο αρχικό στάδιο της εμφάνισής του και η λήψη έκτακτων μέτρων επείγοντος χαρακτήρα στοχεύουν στην εξάλειψή του εν λόγω επιβλαβούς οργανισμού.
  - β) η διασπορά των επιβλαβών οργανισμών καραντίνας με συνεπακόλουθο τον καθορισμό των ζωνών (εστιακή ζώνη, ζώνη ασφαλείας και ουδέτερη ζώνη) για τη λήψη ειδικών μέτρων.

Η εκτέλεση του έργου των Επισκοπήσεων ανατέθηκε στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (ΜΦΙ), σύμφωνα με την ΚΥΑ 102393/2010 (Β'2639). Για κάθε επιβλαβή οργανισμό συντάσσεται μεθοδολογία επισκόπησης η οποία περιλαμβάνει οδηγίες για i) μακροσκοπικό έλεγχο, ii) δειγματοληψία, iii) συσκευασία, iv) σήμανση και v) αποστολή δειγμάτων από τις υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου στα επίσημα εργαστήρια.

Τα αποτελέσματα των επισκοπήσεων υποβάλλονται στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ προκειμένου η Χώρα να μπορεί να διατηρεί το καθεστώς της Προστατευόμενης Ζώνης, από την Επιτροπή της ΕΕ, σύμφωνα με το ΠΔ 365/2002 (Α'307) και με το Π.Δ. 27/2009 (Α'46) «Καθορισμός κανόνων διενέργειας επισκοπήσεων για την αναγνώριση προστατευόμενων ζωνών στη Χώρα σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/70/ΕΟΚ της Επιτροπής» ως απαλλαγμένη από ορισμένους επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας και με τις ειδικές αποφάσεις της Επιτροπής της ΕΕ για τη λήψη εκτάκτων μέτρων κατά της εισαγωγής και εξάπλωσης στην κοινότητα ορισμένων επιβλαβών οργανισμών καραντίνας.

2.2. Αποτελέσματα των ελέγχων - Αξιολόγηση των επίσημων ελέγχων

- Διενέργεια των επίσημων ελέγχων στα σημεία εισόδου:

Για τις αποστολές φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων προέλευσης τρίτων χωρών, που δεν πληρούν τη φυτοϋγειονομική νομοθεσία λαμβάνονται επίσημα μέτρα και πραγματοποιείται απόρριψη από τις αρμόδιες υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου, σύμφωνα με τα άρθρα 15γ & 15ε του ΠΔ 365/2002 (Α'307), όπως ισχύει. Επίσημα μέτρα λαμβάνονται και στην περίπτωση που διαπιστωθεί από ελέγχους στην εσωτερική αγορά ότι φυτά, φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα προέλευσης άλλων Κρατών Μελών δεν πληρούν τη φυτοϋγειονομική νομοθεσία.

Κατά το έτος 2011 πραγματοποιήθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου της Χώρας 40 απορρίψεις. Η πλειοψηφία των πραγματοποιηθέντων απορρίψεων αφορούσε αποστολές φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων που εξήχθησαν από μια Τρίτη Χώρα (κυρίως Αλβανία), ενώ οι απορρίψεις φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων προέλευσης άλλου Κράτους Μέλους ανήλθαν στο 7,5%.

Η κυριότερη αιτία απορρίψεων για το έτος 2011 ήταν η μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις-έλλειψης σήμανσης- των ξύλινων μέσων συσκευασίας [σημείο 2, Κεφάλαιο I, Μέρος Α' Παράρτημα IV του Π.Δ. 365/2002 (Α' 307)] που συνόδευαν μια αποστολή.

Στον Πίνακα 1 αναφέρεται για την κάθε απόρριψη το είδος του φορτίου, η χώρα προέλευσης, η αιτία απόρριψης και τα επίσημα μέτρα που ελήφθησαν από τις υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου.

Στο Γράφημα 1 παρατίθεται το ποσοστό της κάθε κατηγορίας απόρριψης και στο Γράφημα 2 παρατίθεται η κατανομή των απορρίψεων ανά χώρα προέλευσης για το έτος 2011.

- Έλεγχοι στην εσωτερική αγορά:

Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται οι περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση με τη φυτοϋγειονομική νομοθεσία (φυτοϋγειονομική παράβαση). Οι περιπτώσεις αυτές επεξεργάζονται προκειμένου να επιβληθούν οι κυρώσεις όπως προβλέπονται από το Ν. 2147/1952 (Α'155).

- Διενέργεια των Επισκοπήσεων (Surveys) για την αναγνώριση προστατευόμενων ζωνών από επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας:

Κατά το έτος 2011 οι επιβλαβείς οργανισμοί για τους οποίους πραγματοποιήθηκαν συστηματικές ετήσιες επισκοπήσεις αφορούσαν 11 έντομα, 1 άκαρι, 6 νηματώδεις, 5 βακτήρια, 5 μύκητες, 3 ιούς και 1 φυτόπλασμα, συνολικά 32 επιβλαβείς οργανισμοί.

Στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος των ετήσιων επισκοπήσεων πραγματοποιήθηκαν επισκοπήσεις για 19 επιπλέον επιβλαβείς οργανισμούς που συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα IV (A)(II) του Π.Δ. 365/2002 (Α'307).

Στον Πίνακα 3 αναφέρονται αναλυτικά οι επιβλαβείς οργανισμοί καραντίνας για τους οποίους η Χώρα διενέργησε συστηματικές επίσημες επισκοπήσεις κατά το έτος 2011.

Στους Πίνακες 4α & 4β παρατίθενται στοιχεία των επισκοπήσεων ανά επιβλαβή οργανισμό για το έτος 2011.

Αναλυτικότερα, στον Πίνακα 4α «Στοιχεία των επίσημων συστηματικών επισκοπήσεων ανά επιβλαβή οργανισμό για το έτος 2011» αναφέρονται τα κάτωθι:

- ο αριθμός δειγμάτων που εξετάστηκαν
- ο ενδεικτικός αριθμός δειγμάτων που προβλεπόταν στην από 22 Δεκεμβρίου 2010 σύμβαση που υπογράφηκε μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και του Μπεννακείου Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (ΜΦΙ) για την υλοποίηση του έργου των επισκοπήσεων,
- ο αριθμός μακροσκοπικών ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν,
- η μονάδα μέτρησης
- ο αριθμός παγίδων που τοποθετήθηκαν,
- η μονάδα μέτρησης,
- ο συνολικός αριθμός νομών (υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου των Π.Ε.-Δασαρχεία, Δ/νσεις Δασών) που είχαν υποχρέωση να συμμετέχουν,
- ο συνολικός αριθμός νομών (υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου των Π.Ε –Δασαρχεία, Δ/νσεις Δασών) που συμμετείχαν,
- το συνολικό ποσοστό συμμετοχής των νομών (υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου των Π.Ε –Δασαρχεία, Δ/νσεις Δασών)

Στον Πίνακα 4β «Στοιχεία των επισκοπήσεων ανά επιβλαβή οργανισμό του Παραρτήματος IV (A)(II) του Π.Δ. 365/2002 (Α'307), όπως ισχύει για το έτος 2011» αναφέρονται τα κάτωθι:

- ο αριθμός δειγμάτων που εξετάστηκαν
- ο ενδεικτικός αριθμός δειγμάτων που προβλεπόταν στην από 22 Δεκεμβρίου 2010 σύμβαση που υπογράφηκε μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του ΜΦΙ για την υλοποίηση του έργου των επισκοπήσεων,

Στο Γράφημα 3 παρουσιάζεται το ποσοστό συμμετοχής των νομών (υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου των Π.Ε –Δασαρχεία, Δ/νσεις Δασών) στις επίσημες συστηματικές επισκοπήσεις ανά επιβλαβή οργανισμό για το έτος 2011.

Η έλλειψη υποδομής, οργάνωσης, στελέχωσης και πιστώσεων των αρμόδιων υπηρεσιών καθώς και η μείωση των εκτός έδρας μετακινήσεων συντέλεσαν στην αδυναμία συμμετοχής των υπηρεσιών φυτοϋγειονομικού ελέγχου στις επισκοπήσεις.

Πίνακας 1. Απορρίψεις φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων κατά τη διενέργεια επίσημων ελέγχων στα Σημεία Εισόδου της Χώρας και κατά τους επίσημους ελέγχους στην εσωτερική αγορά έτους 2011

A/A	Είδος Φορτίου	Χώρα προέλευσης	Αιτία απόρριψης	Επίσημα Μέτρα
1.	Σπόροι <i>Zea mays</i> που προορίζονται για σπορά	Η.Π.Α.	Απουσία Πρόσθετης Δήλωσης σε Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας	Άρνηση εισόδου στη χώρα
2.	Ξυλεία <i>Pinus sylvestris</i>	Ρωσία	Μη συμμόρφωση με παράγραφο 3, άρθρο 15α του Π.Δ. 365/2002 (Α'307), όπως ισχύει	Άρνηση εισόδου στη χώρα
3.	Καρποί <i>Momordica</i> sp	Μπαγκλαντές	Ελλιπές Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας	Άρνηση εισόδου στη χώρα
4.	Μοσχεύματα <i>Polyscias</i> sp. & <i>Phalaenopsis</i> sp. που προορίζονται για φύτευση	Σρι Λάνκα	Παρουσία επιβλαβούς οργανισμού (<i>Helicotylenchus</i> sp.)	-Επιβολή συνθηκών απομόνωσης (καραντίνας) του απορριφθέντος τμήματος του φορτίου -Λήψη δείγματος για εργαστηριακή εξέταση -Κατάλληλοι χειρισμοί
5.	Καρποί <i>Solanum melongena</i>	Πακιστάν	Απουσία Πρόσθετης Δήλωσης σε Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας	Καταστροφή
6.	Καρποί <i>Momordica</i> sp	Σρι Λάνκα	Ελλιπές Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας	Άρνηση εισόδου στη χώρα
7.	Σπόροι <i>Gossypium</i> sp. που προορίζονται για σπορά	Τουρκία	Απουσία Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας	Άρνηση εισόδου στη χώρα
8.	Φυτά <i>Rhododendron</i>	Βέλγιο	Παρουσία επιβλαβούς οργανισμού (<i>Phytophthora ramorum</i>)	-Επιβολή συνθηκών απομόνωσης

	sp. που προορίζονται για φύτευση			(καραντίνας) του απορριφθέντος τμήματος του φορτίου -Λήψη δείγματος για εργαστηριακή εξέταση -Καταστροφή
9.	Καρποί <i>Citrus limon</i>	Ιταλία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις [σημείο 30.1, Κεφάλαιο II, Μέρος Α΄ Παράρτημα IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	-Επιβολή συνθηκών απομόνωσης (καραντίνας) του φορτίου -Άρνηση εισόδου στη χώρα
10.	Καρποί <i>Mangifera indica</i>	Πακιστάν	Μη συμμόρφωση με παράγραφο 1 (ii), άρθρο 15 του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει [Απουσία πρωτότυπου Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας (αντίγραφο)]	Άρνηση εισόδου στη χώρα
11.	Πριστή ξυλεία <i>Pinus sp.</i>	Τουρκία	Απουσία Πρόσθετης Δήλωσης σε Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας	Άρνηση εισόδου στη χώρα
12.	Καρποί <i>Citrus limon</i>	Ιταλία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις [σημείο 30.1, Κεφάλαιο II, Μέρος Α΄ Παράρτημα IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα
13.	Καρποί <i>Citrus limon</i>	Ιταλία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις [σημείο 30.1, Κεφάλαιο II, Μέρος Α΄ Παράρτημα IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα

14.	Ξυλεία (Coniferales ή <i>Populus</i> sp.) με τη μορφή παλετών	Αλβανία	Απουσία Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας	-Επιβολή συνθηκών απομόνωσης (καραντίνας) του φορτίου -Άρνηση εισόδου στη χώρα
15.	Καρποί <i>Citrus</i> <i>limon</i>	Αργεντινή	Τροποποίηση Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας χωρίς επίσημη θεώρηση	Άρνηση εισόδου στη χώρα
16.	Καρποί <i>Citrus</i> <i>limon</i>	Αργεντινή	Λάθος στοιχεία σε Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας (λάθος αριθμός εμπορευματοκιβωτίου)	Άρνηση εισόδου στη χώρα
17.	Ξυλεία Coniferales	Ισραήλ	-Ελλιπές Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας -Απουσία Πρόσθετης Δήλωσης σε Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας	Κατάλληλοι χειρισμοί
18.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο I, Μέρος Α΄ Παράρτημα IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα
19.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο I, Μέρος Α΄ Παράρτημα IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα
20.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο I, Μέρος Α΄ Παράρτημα IV του Π.Δ. 365/2002	Άρνηση εισόδου στη χώρα

			(Α΄ 307), όπως ισχύει]		
21.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
22.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
23.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
24.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
25.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	

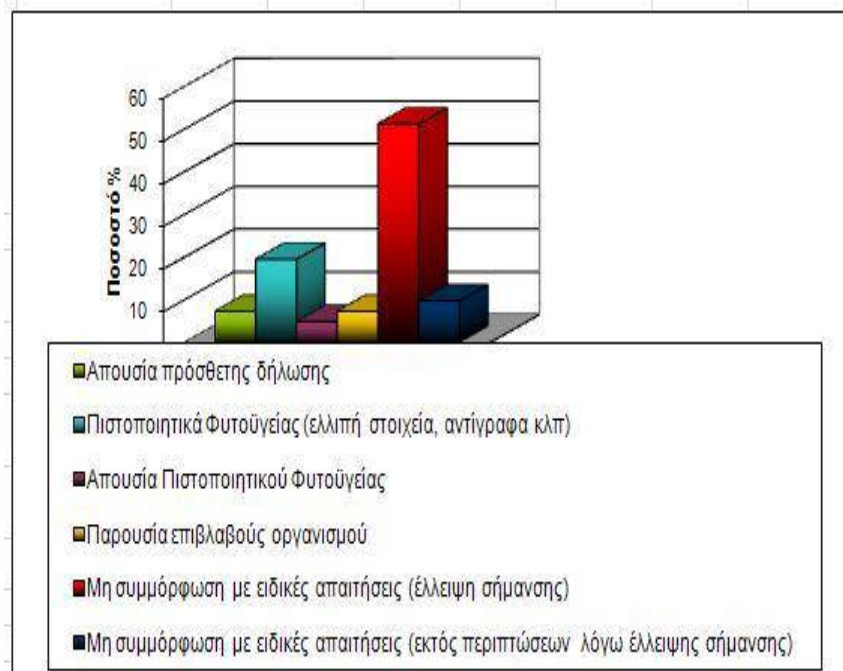
26.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
27.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
28.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
29.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
30.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
31.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας	Τουρκία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης)	Καταστροφή	

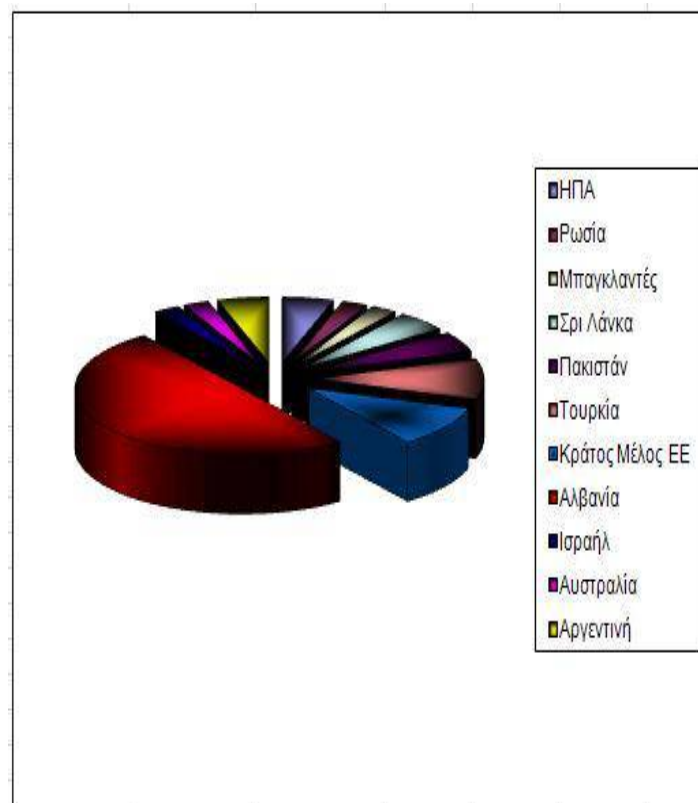
	(παλέτες)		[σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]		
32.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
33.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
34.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
35.	Ξυλεία Coniferales	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
36.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Τουρκία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
37.	Σπόροι <i>Triticum turgidum</i> που	Η.Π.Α.	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις	Άρνηση εισόδου στη χώρα	

	προορίζονται για σπορά		[σημείο 53, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]		
38.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
39.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (παλέτες)	Αλβανία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις (Έλλειψη σήμανσης) [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α΄ Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει]	Άρνηση εισόδου στη χώρα	
40.	Σπόροι <i>Medicago sativa</i> που προορίζονται για σπορά	Αυστραλία	-Παρουσία επιβλαβούς οργανισμού (<i>Xiphinema americanum</i> , <i>Tylenchus</i> sp.) -Μη συμμόρφωση με παράγραφο 3, άρθρο 15α του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307), όπως ισχύει	-Λήψη δείγματος για εργαστηριακή εξέταση -Άρνηση εισόδου στη χώρα	

Γράφημα 1: Ποσοστό ανά αιτία απόρριψης για το έτος 2011

Γράφημα 2: Κατανομή απορρίψεων ανά Χώρα προέλευσης κατά το έτος 2011

Πίνακας 2: Φυτοϋγειονομικές παραβάσεις έτους 2011, που διαπιστώθηκαν ύστερα από ελέγχους στην εσωτερική αγορά

Α/Α	ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΦΥΤΟΎΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ
1.	ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ 2007/365/ΕΚ	10
2.	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV ΜΕΡΟΣ Α ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ ΣΗΜΕΙΟ 18.5 ΤΟΥ Π.Δ. 365/2002 (Α 307), ΑΠΟΥΣΙΑ ΦΥΤΟΎΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ	1
3.	Διακίνηση φυτών χωρίς φυτοϋγειονομικό διαβατήριο, άρθρο 11 παρ. 2 του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	20

Πίνακας 3: Υποχρεώσεις της χώρας για συστηματικές επίσημες επισκοπήσεις (Surveys) έτους 2011

<u>Επιβλαβείς οργανισμοί καραντίνας</u>	Αντικείμενο προσβολής/μόλυνσης	Παρατηρήσεις
Α΄ ENTOMA		

1. <u>Anthonomus grandis</u> (Boh.)	Σπόροι προς σπορά και καρποί (κάψες) του <i>Gossypium spp.</i> και μη εκκοκκισμένο βαμβάκι.	Ελλάδα, Προστατευόμενη Ζώνη (Π.Ζ.) Κανονισμός 690/2008 της Επιτροπής (L193/1, 22.7.2008), όπως ισχύει
2. <u>Dendroctonus micans</u> Kugelán	Φυτά* <i>Abies</i> Mill., <i>Larix</i> Mill., <i>Picea</i> A. Dietr., <i>Pinus</i> L. και <i>Pseudotsuga</i> Carr., άνω των 3 μέτρων, εκτός των καρπών και των σπόρων προς σπορά, συμπεριλαμβανομένης της ξυλείας κωνοφόρων (<i>Coniferales</i>) με φλοιό και του μεμονωμένου φλοιού κωνοφόρων.	≈í%οο, –ΟΟΰΰ·ΰΆι, ĩΆϊΆ Δ, ĩΆ (–.Δ.) >ΰ 31/3/2014. Κανονισμός 690/2008 της Επιτροπής (L193/1, 22.7.2008), όπως ισχύει
3. <u>Gilpinia hercyniae</u> (Hartig)	Φυτά <i>Picea</i> A. Dietr., που προορίζονται για φύτευση, εκτός των σπόρων προς σπορά.	≈í%οο, –ΟΟΰΰ·ΰΆι, ĩΆϊΆ Δ, ĩΆ (–.Δ.) >ΰ 31/3/2014. Κανονισμός 690/2008 της Επιτροπής (L193/1, 22.7.2008), όπως ισχύει
4. <u>Gonipterus scutellatus</u> Gyll.	Φυτά <i>Eucalyptus</i> l' Herit., εκτός των καρπών και των σπόρων προς σπορά.	≈í%οο, –ΟΟΰΰ·ΰΆι, ĩΆϊΆ Δ, ĩΆ (–.Δ.) >ΰ 31/3/2014. Κανονισμός 690/2008 της Επιτροπής (L193/1, 22.7.2008), όπως ισχύει
5. α) <u>Ips amitinus</u> Eichhof	Φυτά <i>Abies</i> Mill., <i>Larix</i> Mill., <i>Picea</i> A. Dietr. και <i>Pinus</i> L., άνω των 3 μέτρων, εκτός των καρπών και των σπόρων προς σπορά, συμπεριλαμβανομένης της ξυλείας κωνοφόρων (<i>Coniferales</i>) με φλοιό και του μεμονωμένου φλοιού κωνοφόρων.	≈í%οο, –ΟΟΰΰ·ΰΆι, ĩΆϊΆ Δ, ĩΆ (–.Δ.) >ΰ 31/3/2014. Κανονισμός 690/2008 της Επιτροπής (L193/1, 22.7.2008), όπως ισχύει
5.β) <u>Ips cembrae</u> Heer	Φυτά <i>Abies</i> Mill., <i>Larix</i> Mill., <i>Picea</i> A. Dietr., <i>Pinus</i> L. και <i>Pseudotsuga</i> Carr., άνω των 3 μέτρων, εκτός των καρπών και των σπόρων προς σπορά, συμπεριλαμβανομένης της ξυλείας κωνοφόρων (<i>Coniferales</i>) με φλοιό και του μεμονωμένου φλοιού κωνοφόρων.	≈í%οο, –ΟΟΰΰ·ΰΆι, ĩΆϊΆ Δ, ĩΆ (–.Δ.) >ΰ 31/3/2014. Κανονισμός 690/2008 της Επιτροπής (L193/1, 22.7.2008), όπως ισχύει
5.γ) <u>Ips duplicatus</u> Sahlberg	Φυτά <i>Abies</i> Mill., <i>Larix</i> Mill., <i>Picea</i> A. Dietr. και <i>Pinus</i> L., άνω των 3 μέτρων, εκτός των καρπών και των σπόρων προς σπορά συμπεριλαμβανομένης της ξυλείας κωνοφόρων (<i>Coniferales</i>) με φλοιό, και του μεμονωμένου φλοιού κωνοφόρων.	≈í%οο, –ΟΟΰΰ·ΰΆι, ĩΆϊΆ Δ, ĩΆ (–.Δ.) >ΰ 31/3/2014. Κανονισμός 690/2008 της Επιτροπής (L193/1, 22.7.2008), όπως ισχύει
6. <u>Diabrotica virgifera</u> Le Conte	Φυτά καλαμποκιού	1) ĩ□, ^ΰΆ ΰΆΰ ≈□ΕΰΟΟ □fiΰ 2003/766/EK. (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ: Απόφαση της Επιτροπής 2006/564/EK, 2008/644/EK) 2) ""“ι” « “” ≈–... ‘—œ–«” ‘«” ≈≈: 2006/565/≈, ΰΆΰ 11Άΰ ĩι, ÖΰΰÖι ‘,É· ΰ· □ÖÖ, Ö<ĩ·ΰ· □ΆÖΕΰΰÖfiΰ ĩΆ ΰΰ, ^Ö

		ΥΟΙ □ΑΟΕΟΟΕΥΙ, ΥΑΥ ΑΟ□ΓΥΑΥ ΥΟΙ Diabrotica virgifera Le Conte ΥΥΕΥ □ΑΟΕΟΰΥ ΥΑΥ ΟΕΙ,ΥΑΥ·Υ □Οι Α □·ΟΟιΥfl· ΥΟι >^Æ Å□È,Å, ÈΈÊfl. ^a 3) 'Survey report Guidelines ^a
7. <i>Dryocosmus kuriphilus</i> Yasumatsu.	Φυτά ή τα μέρη των φυτών <i>Castanea Mill</i> που προορίζονται για φύτευση, εκτός των καρπών και των σπόρων.	Απόφαση της Επιτροπής 2006/464/ΕΚ
8. <u>Rhynchophorus ferrugineus (Olivier)</u>	«Ευπαθή φυτά»: τα φυτά, εκτός από τους καρπούς και τους σπόρους, των οποίων η διάμετρος βλαστού στη βάση είναι >5cm και ανήκουν στα είδη <i>Areca catechu</i> , <i>Arenga pinnata</i> , <i>Borassus flabellifer</i> , <i>Brahea armata</i> , <i>Butia capitata</i> , <i>Calamus merillii</i> , <i>Caryota maxima</i> , <i>Caryota cumingii</i> , <i>Chamaerops humilis</i> , <i>Cocos nucifera</i> , <i>Corypha gebanga</i> , <i>Corypha elata</i> , <i>Elaeis guineensis</i> , <i>Livistona decipiens</i> , <i>Metroxylon sagu</i> , <i>Oreodoxa regia</i> , <i>Phoenix canariensis</i> , <i>Phoenix dactylifera</i> , <i>Phoenix theophrasti</i> , <i>Phoenix sylvestris</i> , <i>Sabal umbraculifera</i> , <i>Trachycarpus fortunei</i> και <i>Washingtonia spp.</i>	Απόφαση της Επιτροπής 2007/365/ΕΚ. Τροποποιήσεις: 2008/776/ΕΚ και 2010/467/ΕΕ. (Κατευθυντήριες οδηγίες της Δ/σης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥπΑΑΤ: υπ' αριθμ. 128434/28-4-2009 έγγραφο «Τεχνικές λεπτομέρειες λήψης εκτάκτων μέτρων για την πρόληψη της εισαγωγής και της εξάπλωσης του <i>Rhynchophorus ferrugineus</i> (Olivier) και κατάργηση του με αριθμ. 121636/8-8-2007 εγγράφου μας.»)
9. <u>Anoplophora chinensis (Forster)</u>	«Συγκεκριμένα φυτά»: νοούνται τα φυτά που προορίζονται για φύτευση με στέλεχος ή με ριζικό λαιμό διαμέτρου 1εκ. ή μεγαλύτερης στο πιο χονδρό τους σημείο, εκτός από τους σπόρους, των ειδών of <i>Acer spp.</i> , <i>Aesculus hippocastanum</i> , <i>Alnus spp.</i> , <i>Betula spp.</i> , <i>Carpinus spp.</i> , <i>Citrus spp.</i> , <i>Cornus spp.</i> , <i>Corylus spp.</i> , <i>Cotoneaster spp.</i> , <i>Crataegus spp.</i> , <i>Fagus spp.</i> , <i>Lagerstroemia spp.</i> , <i>Malus spp.</i> , <i>Platanus spp.</i> , <i>Populus spp.</i> , <i>Prunus laurocerasus.</i> , <i>Pyrus spp.</i> , <i>Rosa spp.</i> , <i>Salix spp.</i> και <i>Ulmus spp.</i>	1) Εκτελεστική Απόφαση 2012/138/ΕΕ της Επιτροπής. 2) «Survey report Guidelines».

Β΄ ΑΚΑΡΕΑ

1. <u>Eutetranychus orientalis</u> Klein	Φυτά <i>Citrus L.</i> , <i>Fortunella Swingle</i> , <i>Poncirus Raf.</i> και τα υβριδία τους, εκτός των καρπών και των σπόρων προς σπορά [Π.Δ. 365/2002 (Α΄307), Παράρτημα ΙΙ(Α)(ΙΙ)(α)(6.1), όπως ισχύει]	Απαγορεύεται η εισαγωγή του παθογόνου στην Ε.Ε.
---	---	---

Γ΄ ΝΗΜΑΤΩΔΕΙΣ		
1α. <i>Globodera pallida</i> (stone) Behrens	Έδαφος: Επισκόπηση σε αγρούς που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή πατάτας, εκτός από αυτούς που προορίζονται για την παραγωγή πατατόσπορου, για να προσδιορίζεται η διασπορά των PCNs, (βλέπε άρθρο 6 της Οδηγίας 2007/33/EK του Συμβουλίου.)	Από 1/7/2010 ισχύει η ΚΥΑ 121461/2008 (Β΄ 1677 «Μέτρα για την καταπολέμηση των κυστογόνων νηματωδών της πατάτας και κατάργηση της υπ΄ αριθμ. 259958/1984 (Β΄ 261) απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας «Μέτρα για την καταπολέμηση του χρυσονηματώδη της πατάτας (<i>Globodera rostochiensis</i> Woll και <i>Globodera pallida</i> Stone)», σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2007/33/EK του Συμβουλίου».
1β. <i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber)	Έδαφος: Επισκόπηση σε αγρούς που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή πατάτας, εκτός από αυτούς που προορίζονται για την παραγωγή πατατόσπορου, για να προσδιορίζεται η διασπορά των PCNs, (βλέπε άρθρο 6 της Οδηγίας 2007/33/EK του Συμβουλίου.)	Από 1/7/2010 ισχύει η ΚΥΑ 121461/2008 (Β΄ 1677 «Μέτρα για την καταπολέμηση των κυστογόνων νηματωδών της πατάτας και κατάργηση της υπ΄ αριθμ. 259958/1984 (Β΄ 261) απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας «Μέτρα για την καταπολέμηση του χρυσονηματώδη της πατάτας (<i>Globodera rostochiensis</i> Woll και <i>Globodera pallida</i> Stone)», σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2007/33/EK του Συμβουλίου».
2. <i>Bursaphelenchus xylophilus</i> (Steiner and Bühner) Nickle et al. [βλέπε και <i>Monochamus</i> spp.(μη Ευρωπαϊκά) Παράρτημα ΙΑ(Ι) σημείο 14.], Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Απόφαση της Επιτροπής 2006/133/EK όπως ισχύει: Άρθρο 1: 1)"ευπαθής ξυλεία και φλοιός": νοούνται η ξυλεία και ο απομονωμένος φλοιός των κωνοφόρων (Coniferales), εκτός από του <i>Thuja</i> L. 2) "ευπαθή φυτά": νοούνται τα φυτά (εκτός των καρπών και σπόρων) των ειδών <i>Abies</i> Mill., <i>Cedrus</i> Trew, <i>Larix</i> Mill., <i>Picea</i> A. Dietr., <i>Pinus</i> L., <i>Pseudotsuga</i> Carr. και <i>Tsuga</i> Carr. Άρθρο 4: Τα κράτη μέλη διεξάγουν επίσημες ετήσιες επισκοπήσεις για την ανίχνευση του <i>Bursaphelenchus xylophilus</i> σε ευπαθή ξυλεία και φλοιό και σε ευπαθή φυτά που προέρχονται από το έδαφός τους για να διαπιστώσουν αν υπάρχει ένδειξη μόλυνσης από τον <i>Bursaphelenchus xylophilus</i> .	1) Απαγορεύεται η εισαγωγή του παθογόνου στην Ε.Ε. [Παράρτημα ΙΙΙ του Π.Δ.365/2002 (Α΄307) όπως ισχύει] 2) Απόφαση της Επιτροπής 2006/133/EK. Τροποποιήσεις: 2008/340/EK, 2008/378/EK, 2008/684/EK, 2008/790/EK, 2008/954/EK, 2009/420/EK, 2009/462/EK, 2009/993/EE και 2012/175/EE. 3) «Νέο EU PWN SURVEY PROTOCOL 2009 DRAFT Brussels, 10 July 2009 RB/D(2009) Annex 2.

3 α. <i>Meloidogyne chitwoodi</i> Golden et al. (όλοι οι πληθυσμοί)	Κόνδυλοι <i>Solanum tuberosum</i> L. που προορίζονται για φύτευση. Μακροσκοπικός έλεγχος φυτών και των κονδύλων και με την κοπή κονδύλων μετά τη συγκομιδή εργαστηριακές εξετάσεις.	ΠΔ 365/2002 (Α' 307) Παράρτημα IV, Μέρος Α, Κεφάλαιο II, σημείο 18.1, περίπτωση ε), όπως ισχύει.
3β. <i>Meloidogyne fallax</i> Karssen (root knot nematodes)	Κόνδυλοι <i>Solanum tuberosum</i> L. που προορίζονται για φύτευση. Μακροσκοπικός έλεγχος φυτών και των κονδύλων και με την κοπή κονδύλων μετά τη συγκομιδή εργαστηριακές εξετάσεις.	ΠΔ 365/2002 (Α' 307) Παράρτημα IV, Μέρος Α, Κεφάλαιο II, σημείο 18.1, περίπτωση ε), όπως ισχύει.
4. <i>Ditylenchus destructor</i> Thorne (potato tuber nematode, potato rot nematode)	Κόνδυλοι γεωμήλων (<i>Solanum tuberosum</i> L.) που προορίζονται για φύτευση.	ΠΔ 365/2002 (Α' 307) Παράρτημα II, Μέρος Α', Κεφάλαιο II, σημείο α, περίπτωση 3), όπως ισχύει.

Δ΄ ΒΑΚΤΗΡΙΑ

<p>1. <u>Clavibacter michiganensis</u> (Smith) Davis et al. ssp. <u>sepedonicus</u> (Spieckermann and Kotthoff) Davis et al.</p>	<p>Φυτά και κόνδυλοι πατάτας.</p>	<p>Απαγορεύεται η εισαγωγή του παθογόνου στην Ε.Ε. Κ.Υ.Α. 399882/1994 (Β' 743) «Μέτρα για την καταπολέμηση του παθογόνου βακτηρίου των γεωμήλων <i>Clavibacter michiganensis</i> spp. <i>Sepedonicus</i> (Spieckerman & Kotthoff) Davis et al., σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 93/85/ΕΟΚ του Συμβουλίου.»</p> <p>Τροποποίηση των παραρτημάτων της Κ.Υ.Α. 399882/1994 (Β' 743): ΚΥΑ. 117698/2007 (Β' 562) για ενσωμάτωση οδηγίας 2006/56/ΕΚ.</p> <p>[Υ.Α. 94837/2000 (Β' 654) «Μέτρα για την καταπολέμηση του παθογόνου βακτηρίου <i>Clavibacter michiganensis</i> spp. <i>Sepedonicus</i> στην Κρήτη.»</p> <p><u>Τροποποίηση:</u> Υ.Α. 94014/2001 (Β' 564) «Μέτρα για την καταπολέμηση του παθογόνου βακτηρίου <i>Clavibacter michiganensis</i> spp. <i>Sepedonicus</i> στην Κρήτη.»]</p>
<p>2. <u>Ralstonia solanacearum</u> (Smith) Smith Yabuuchi et al.</p>	<p>-Φυτά πατάτας. (συμπεριλαμβανομένων των κονδύλων), εκτός του πραγματικού σπόρου. - Φυτά της τομάτας, εκτός των καρπών και σπόρων. - Σολανώδη ζιζάνια. - Επιφανειακά νερά.</p>	<p>Απαγορεύεται η εισαγωγή του παθογόνου στην Ε.Ε. Π.Δ.255/2000 (Α' 214) «Μέτρα για τον έλεγχο του παθογόνου βακτηρίου των γεωμήλων και της τομάτας <i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith) Smith Yabuuchi et al. σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 98/57/ΕΚ του Συμβουλίου»</p> <p>[1^η Τροποποίηση: ΠΔ108/2007 (Α' 137) αντικατάσταση των παραρτημάτων II, III, IV, V, VI και VII και προσθήκη νέου άρθρου 10α) σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2006/63/ΕΚ]</p>
<p>3. <u>Erwinia amylovora</u> (Burr.) Winsl. et al. Fireblight</p>	<p>Φυτά και ζωντανή γύρη για επικονίαση των: <i>Amelanchier</i> Med., <i>Chaenomeles</i> Lindl., <i>Cotoneaster</i> Ehrh., <i>Crataegus</i> L., <i>Cydonia</i> Mill., <i>Eriobotrya</i> Lindl., <i>Malus</i> Mill., <i>Mespilus</i> L., <i>Photinia davidiana</i> (Dcne.) Cardot, <i>Pyracantha</i> Roem., <i>Pyrus</i> L. και <i>Sorbus</i> L., εκτός των καρπών και των σπόρων προς σπορά.</p>	<p>Π.Δ. 365/2002 (Α' 307), όπως ισχύει: 1) Παράρτημα IV, Μέρος Α' σημείο 9. 2) εφόσον θα διακινηθούν σε μία ΠΖ θα πληρούν τις φυτοϋγειονομικές απαιτήσεις του Παραρτήματος IV, Μέρος Β' σημείο 21.</p>
<p>4. <u>Curtobacterium</u></p>	<p>Σπόροι προς σπορά <i>Phaseolus vulgaris</i> L., και <i>Dolichos</i></p>	<p>Ελλάδα, Προστατευόμενη Ζώνη (Π.Ζ.)</p>

<p><u>flaccumfaciens</u> pv. <u>flaccumfaciens</u> (Hedges) Collins and <u>Jones</u></p>	<p>Jacq.</p>	<p>Κανονισμός 690/2008 της Επιτροπής (L193/1, 22.7.2008), όπως ισχύει.</p>
<p><u>5. Pseudomonas</u> <u>syringae</u> pv. <u>actinidae</u> (Αναδυόμενος επιβλαβής οργανισμός καραντίνας στην καλλιέργεια της ακτινιδιάς)</p>	<p>Για τη διαπίστωση της τυχόν παρουσίας ή μη στη Χώρα και της διασποράς του.</p>	<p>1) (Υπ' αριθμ. Έγγραφο 93667 22-02-2011 της Δ/σης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής) 2) EPPO Alert list.</p>

Ε΄ ΜΥΚΗΤΕΣ

<p>1. <u>Synchytrium endobioticum</u> (Schilb.) Perc./Potato Wart disease</p>	<p>Κόνδυλοι <i>Solanum tuberosum</i> L.</p>	<p>1) Κ.Υ.Α. 259959/1984 (Β'260) «Μέτρα για την καταπολέμηση του χυτριάδιου του σαρκώδους <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilb.)» σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 69/464/ΕΟΚ. 2) Τροποποίηση: ΚΥΑ 120014/2005 (Β' 34). 3) ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΜΕΤΡΑ: Υ.Α.456/5861/2012/18-1-2012 (Β' 159) «Λήψη των πρόσθετων μέτρων που απαιτούνται για τον έλεγχο του επιβλαβούς οργανισμού <i>Synchytrium endobioticum</i> Schilb. και την παρεμπόδιση της διασποράς του στη Χώρα.» 4) Κατευθυντήριες οδηγίες: έγγραφο Δ/νσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής 101870/27-10-2011 «Διευκρινίσεις επί ορισμένων σημείων της Κ.Υ.Α. με αριθμ. Πρωτ. 259959/ 1984 (Β' 260) που αφορούν την εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων για την καταστολή, τον περιορισμό και την εξάλειψη του επιβλαβούς οργανισμού (μύκητα) <i>Synchytrium endobioticum</i> Schilb. στις περιοχές που διαπιστώνεται η παρουσία του.»</p>
<p>2. <u>Glomerella gossypii</u> Edgerton</p>	<p>Σπόροι προς σπορά και καρποί (κάψες) του <i>Gossypium</i> spp.</p>	<p>Ελλάδα, Προστατευόμενη Ζώνη (Π.Ζ.) Κανονισμός 690/2008 της Επιτροπής (L193/1, 22.7.2008), όπως ισχύει.</p>
<p>3. <u>Phytophthora ramorum</u> Werres, De Cock & Man in 't Veld sp. Nov. (Sudden Oak Death ή SOD).</p>	<p>1)«ευπαθή φυτά»: νοούνται τα φυτά, εκτός των καρπών και σπόρων προς σπορά, των <i>Acer macrophyllum</i> Pursh., <i>Aesculus californica</i> Nutt., <i>Aesculus hippocastanum</i> L., <i>Arbutus menziesii</i> Pursch., <i>Arbutus unedo</i> L., <i>Arctostaphylos</i> spp. Adans, <i>Camellia</i> spp., <i>Castanea sativa</i> Mill., <i>Fagus sylvatica</i> L., <i>Hamamelis virginiana</i> L., <i>Heteromeles arbutifolia</i> (Lindley) M. Roemer, <i>Kalmia latifolia</i> L., <i>Leucothoe fontanesiana</i> (Steudel) Sleumer, <i>Lithocarpus densiflorus</i> (H & A), <i>Lonicera hispidula</i> (Dougl.), <i>Pieris</i> spp., <i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirbel) Franco, <i>Quercus</i> spp.L., <i>Rhamnus californica</i> (Esch), <i>Rhododendron</i> spp. L., πλην των <i>Rhododendron simsii</i> Planch., <i>Sequoia sempervirens</i> (D.Don) Endl., <i>Syringa vulgaris</i> L., <i>Taxus</i> spp., <i>Trientalis latifolia</i> (Hook), <i>Umbellularia californica</i> (Pursch.), <i>Vaccinium vitis-idaea</i> Britt., <i>Vaccinium ovatum</i> (Hook & Arn) Nutt. και <i>Viburnum</i> spp. L.</p>	<p>Απόφαση της Επιτροπής 2002/757/ΕΚ. Τροποποιήσεις: 2004/426/ΕΚ, διορθωτικό L189/1, 27.5.2004 και Απόφαση 2007/201/ΕΚ.</p>

	2)«ευπαθής ξυλεία»: νοείται η ξυλεία των <i>Acer macrophyllum</i> Pursh., <i>Aesculus californica</i> Nutt., <i>Lithocarpus densiflorus</i> (H & A) και <i>Quercus</i> L. 3)«ευπαθής φλοιός»: νοείται ο απομονωμένος φλοιός των <i>Acer macrophyllum</i> Pursh., <i>Aesculus californica</i> Nutt., <i>Lithocarpus densiflorus</i> (H & A) και <i>Quercus</i> L.	
4. <u>Ceratocystis fimbriata f. sp. platani.</u>	Φυτά πλατάνου (Δένδρα, ξυλεία, πολλαπλασιαστικό υλικό).	[Κ.Υ.Α. 119999/22.09.2004 (Β'1454) «Μέτρα επείγοντος χαρακτήρα για τον περιορισμό και την εξάλειψη του επιβλαβούς οργανισμού <i>Ceratocystis fimbriata</i> f. sp. <i>platani</i> Walter που προκαλεί την ασθένεια του μεταχρωματικού έλκους του πλατάνου»]
5. <u>Gibberella circinata nirenberg & O' Donnell.</u>	«Καθορισμένα φυτά» είναι τα φυτά του γένους <i>Pinus</i> L. και <i>Pseudotsuga menziesii</i> που προορίζονται για φύτευση, συμπεριλαμβανομένων των σπόρων και των κώνων που χρησιμοποιούνται για πολλαπλασιασμό.	Απόφαση της Επιτροπής 2007/433/ΕΚ

ΣΤ΄ ΙΟΙ

1. Citrus tristeza virus	Φυτά και καρποί των <i>Citrus</i> L., <i>Fortunella</i> Swingle, <i>Poncirus</i> Raf., και τα υβρίδιά τους, με φύλλα και ποδίσκους.	Ελλάδα (εκτός από το νομό Αργολίδος) Προστατευόμενη Ζώνη (Π.Ζ.). Κανονισμός 690/2008 της Επιτροπής (L193/1, 22.7.2008), όπως ισχύει. [ΚΥΑ 665/2006 (Β' 1416) «Μέτρα επείγοντος χαρακτήρα για τον περιορισμό και την εξάλειψη του επιβλαβούς οργανισμού ιού της Τριστέτσας των εσπεριδοειδών.» και το διορθωτικό ΦΕΚ 1525/18-10-2006. Άρθρο 3(5), όπως ισχύει.]
2. <u>Pepino mosaic virus</u>	1)Επισκοπήσεις σε έγκαταστάσεις που παράγουν φυτά τομάτας και καρπούς τομάτας. 2) Σπόροι προς σπορά τομάτας καταγωγής τρίτων χωρών.	Απόφαση Επιτροπής 2004/200/ΕΚ
3. <u>Potato spindle tuber viroid</u>	«Καθορισμένα φυτά»: φυτά του γένους <i>Brugmansia</i> Pers. Spp. και του είδους <i>Solanum jasminoides</i> Paxton που προορίζονται για φύτευση, συμπεριλαμβανομένων των σπόρων.	Απόφαση της Επιτροπής 2007/410/ΕΚ

Ζ΄ ΦΥΤΟΠΛΑΣΜΑΤΑ

1. Potato stolbur mycoplasm	Φυτά Solanaceae, που προορίζονται για φύτευση, εκτός των σπόρων προς σπορά.	Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307) Παράρτημα ΙΙ, Μέρος Α΄ Κεφάλαιο ΙΙ, σημείο δ), περίπτωση 8, όπως ισχύει.
-----------------------------	---	---

*: Για το Φυτοϋγειονομικό όρο «φυτά»: βλέπε ΠΔ 365/2002 (Α΄ 307), άρθρο 2, παράγραφος 1, περίπτωση α), όπως ισχύει.

Πίνακας 4α: Στοιχεία των επίσημων συστηματικών επισκοπήσεων ανά επιβλαβή οργανισμό για το έτος 2011

<u>A/A</u>	<u>Επιβλαβής οργανισμός</u>	Αριθμός δειγμάτων που εξετάστηκαν	Ενδεικτικός αριθμός δειγμάτων σύμφωνα με την σύμβαση	Αριθμός Μακροσκοπικών Ελέγχων	Μονάδα μέτρησης	Αριθμός Παγίδων	Νομοί που είχαν υποχρέωση να συμμετέχουν	Νομοί που συμμετείχαν	Ποσοστό συμμετοχής νομών (%)
<u>1.</u>	<u><i>Anthonomus grandis</i></u>	250	200	557	1 Εκτάριο	92	19	19	100
<u>2.</u>	<u><i>Dendroctonus micans</i></u>	792	420	665	Ομάδες δένδρων	127	53	45	85
<u>3.</u>	<u><i>Gilpinia hercyniae</i></u>	13	70			-	1	1	100
<u>4.</u>	<u><i>Gonipterus scutellatus</i></u>	519	190	6300	Δένδρα	-	35	13	37
<u>5.</u>	<u><i>α. Ips amitinus</i></u>	792	420	557	Ομάδες δένδρων	127	53	45	85
	<u><i>β. Ips cembrae</i></u>								
	<u><i>γ. Ips duplicatus</i></u>								

6.	<u><i>Diabrotica virgifera</i></u>	183	150	-	-	228	37	35	95
7.	<u><i>Dryocosmus kuriphilus</i></u>	126	150	113	Τοποθεσίες	-	24	11	46
8.	<i>Rhynchophorus ferrugineus</i>	120	130	3383	Φυτώρια, θέσεις σε πάρκα και δάση		44	44	100
9.	<u><i>Anoplophora chinensis</i></u>	11	30	324	Φυτώρια – κέντρα εμπορίας – θέσεις πάρκων και δασών	-	71	27	38
10.	<u><i>Eutetranychus orientalis</i></u>	334	950	58	Οπωρώνες	-	43	21	49
11.	α. <i>Globodera pallida</i> β. <i>Globodera rostochiensis</i>	260	435	93,31	1 Εκτάριο	-	40	27	68
12.	<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>	652	200	521	Θέσεις σε δάση και σημεία υψηλού ρίσκου	-	53	45	85

13.	<u>α. Meloidogyne chitwoodi</u>	85	150	-	-	-	5	5	100
	<u>β. Meloidogyne fallax</u>								
14.	<u>Ditylenchus destructor</u>	85		-	-	-	5	5	100
15.	<u>Clavibacter michiganensis. ssp. sepedonicus</u>	558	920	475	Αγροί	-	40	31	78
16.	<u>Ralstonia solanacearum</u>	229	560	596.640	Φυτά	-	42	28	67
17.	Erwinia amylovora	66	340	35	Οπωρώνες, φυτώρια	-	11	9	82
18.	<u>Curtobacterium flaccumfaciens pv. flaccumfaciens</u>	71	130	166	Αγροί, αποθήκες ξηρών καρπών	-	33	14	42
19.	Pseudomonas syringae pv actinidiae	109	-	91/4	Οπωρώνες/ Φυτώρια	-	30	16	53
20.	Synchytrium endobioticum	405	52	492	Αγροί	-	40	27	67
21.	<u>Glomerella gossypii</u>	135	120	62	Αγροί	-	19	19	100
22.	<u>Phytophthora ramorum</u>	189	200	207	Φυτώρια, πάρκα, σημεία δασών	-	24	12	50
23.	Ceratocystis	404		246	Θέσεις σε	-	51	29	57

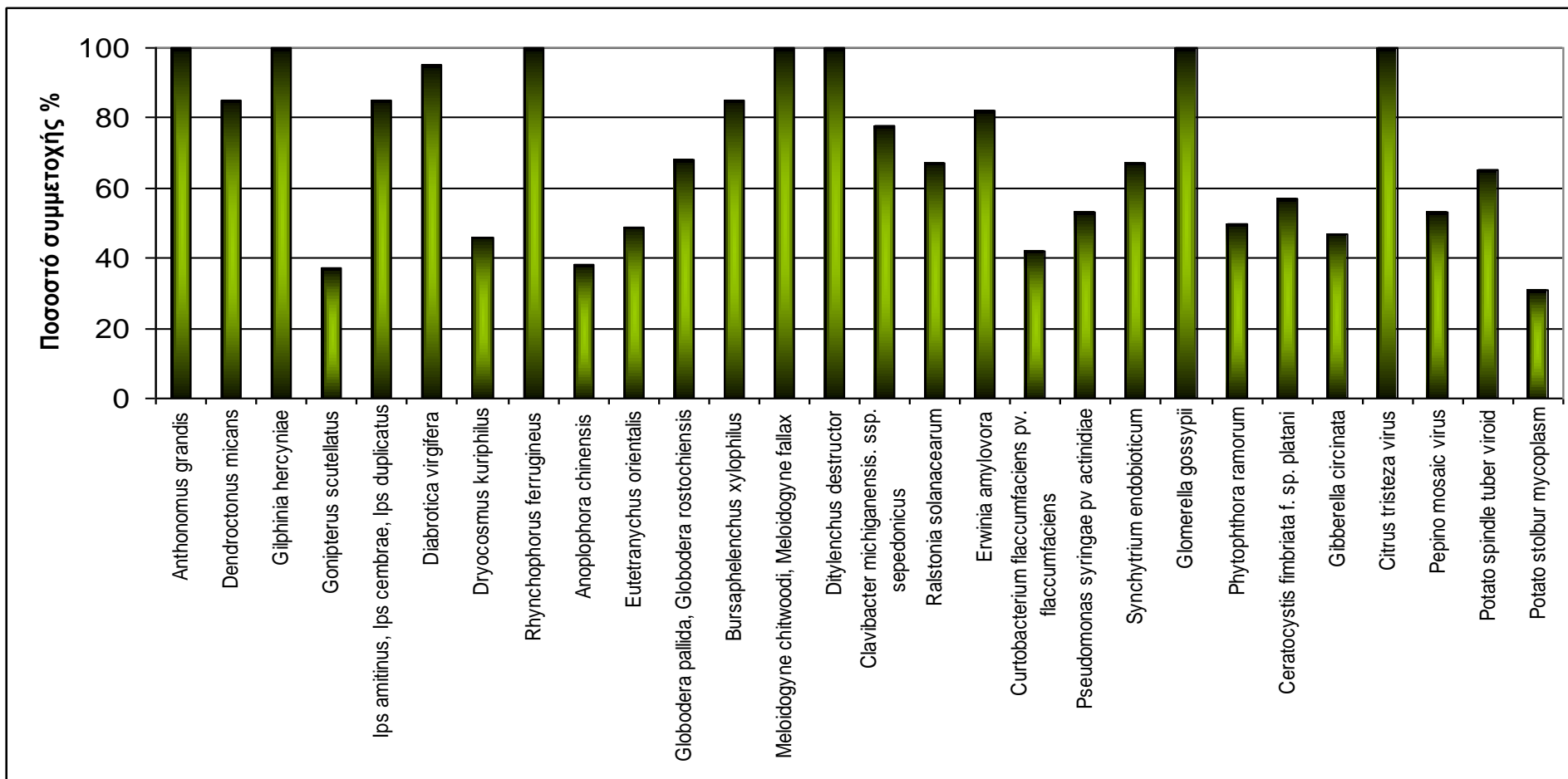
	<i>fimbriata</i> f. sp. <i>platani</i> .		350		δασικές εκτάσεις				
<u>24.</u>	<i>Gibberella circinata</i>	156	500	1.166	1 εκτάριο	-	19	9	47
25.	Citrus tristeza virus	24.907	13.500	235.852	Δένδρα, δενδρύλλια	-	28	28	100
26.	Pepino mosaic virus	6.651	5000	173	Αγροί, φυτώρια, κέντρα εμπορίας	-	30	16	53
27.	Potato spindle tuber viroid	986	800	158	Αγροί, κέντρα εμπορίας, φυτώρια	-	17	11	65
28.	Potato stolbur mycoplasma	30	60	32	Αγροί	-	38	12	31

Πίνακας 4β: Στοιχεία των επισκοπήσεων ανά επιβλαβή οργανισμό του Παραρτήματος IV (Α)(II) του Π.Δ. 365/2002 (Α'307), όπως ισχύει για το έτος 2011

<u>A/A</u>	<u>Επιβλαβής οργανισμός</u>	<u>Αριθμός δειγμάτων που εξετάστηκαν</u>	<u>Ενδεικτικός αριθμός δειγμάτων σύμφωνα με την σύμβαση</u>
1.	<i>Liriomyza trifolii</i> και <i>L. huidobrenis</i>	4	40
2.	<i>Paysandisia archon</i>	0	40
3.	<i>Bemisia tabaci</i>	0	60
4.	<i>Spodoptera littoralis</i>	0	20
5.	<i>Helicoverpa armigera</i>	0	20
6.	<i>Mycosphaerella pini</i> (συν.: <i>Scirrhia pini</i>)	4	40
7.	<i>Cryphonectria parasitica</i>	0	40

8.	<i>Melampsora medusae</i>	0	40
9.	<i>Phoma tracheiphila</i>	0	20
10.	<i>Clavibacter michiganensis</i> subsp. <i>insidiosus</i>	10	30
11.	<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>phaseoli</i>	71	30
12.	Apple proliferation phytoplasma	0	30
13.	Pear decline phytoplasma	0	30
14.	Apricot chlorotic leafroll phytoplasma	0	30
15.	<i>Spiroplasma citri</i>	54	80
16.	Plum pox virus	480	1500
17.	Tomato yellow leaf curl virus	1143	240
18.	<i>Ditylenchus dipsaci</i>	10	20

Γράφημα 3: Ποσοστό συμμετοχής των νομών ανά επιβλαβή οργανισμό για το έτος 2011 στις επίσημες συστηματικές επισκοπήσεις

2.3. Εκπαίδευση

Η φυτοϋγειονομική νομοθεσία σύμφωνα με την οποία διενεργούνται οι έλεγχοι βασίζεται σε Οδηγίες, Αποφάσεις και Κανονισμούς της Ε.Ε. και ενσωματώνονται με Προεδρικά Διατάγματα ή Αποφάσεις στο Εθνικό Δίκαιο.

Η εφαρμογή της φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας στοχεύει στη μείωση του κινδύνου εισαγωγής και διάδοσης επιβλαβών οργανισμών στη Χώρα και στην Ε.Κ.

Η συνεχής επιμόρφωση των φυτοϋγειονομικών ελεγκτών πραγματοποιείται με εκπαιδεύσεις-συσκέψεις και μπορεί να περιλαμβάνει ενημέρωση:

- στην ισχύουσα νομοθεσία,
- στη διαδικασία εφαρμογής των ελέγχων,
- στην αναγνώριση και ταυτοποίηση επιβλαβών οργανισμών για τα φυτά, τα φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα με μακροσκοπικό και εργαστηριακό έλεγχο,
- στη μακροσκοπική αναγνώριση του ξύλου,
- στην ορθή συμπλήρωση και έκδοση των πιστοποιητικών φυτοϋγείας (Π.Φ.), πιστοποιητικών φυτοϋγείας επανεξαγωγής, φυτοϋγειονομικών διαβατηρίων,
- στη λήψη επίσημων μέτρων κλπ.

Στον Πίνακα 5 αναφέρονται οι εκπαιδεύσεις - συσκέψεις που διοργανώθηκαν για την ενημέρωση των φυτοϋγειονομικών ελεγκτών κατά το έτος 2011

Πίνακας 5 . Εκπαιδεύσεις – συσκέψεις σε θέματα φυτοϋγειονομικού ελέγχου για το έτος 2011

α/α	Ημερομηνία Εκπαίδευσης	Τόπος Διεξαγωγής	Θέμα /Πρόγραμμα	Αριθμός συμμετεχόντων
1	14-02-2011	Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής Λ. Συγγρού 150, 17671, Αθήνα	Σύσκεψη επί θεμάτων του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307), όπως ισχύει	7
2	17-02-2011	Γενική Δ/ση Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Θεσσαλονίκης	Σύσκεψη στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, στη Θεσσαλονίκη, με τους προϊσταμένους των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Πιερίας, Πέλλας και των επίσημων εργαστηρίων στη σύνταξη απάντησης στην Προειδοποιητική Επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τη χώρα μας Ε (2010 1528 18.3.2010, Παράβαση αριθ. 2009/4217.)	13
3	15 έως 18 Μαρτίου 2011	Λισαβώνα, Πορτογαλία	European Training Platform for Safer Food: PHC-Emergency Decisions (Forestry)	1
4	23-03-2011	Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής Λ. Συγγρού 150, 17671, Αθήνα	Ορισμός Δασικών Υπηρεσιών Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Δασικών Φυτοϋγειονομικών ελεγκτών	8
5	31-03-2011	Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο	Επικαιροποίηση μεθοδολογίας επισκοπήσεων – Κατανομή των φυτοϋγειονομικών ελέγχων στις δασικές υπηρεσίες	10
6	15-03-2011	Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο	Σύσκεψη με θέμα το καθεστώς Προστατευόμενης Ζώνης για τον Ιό της Τριστέτσας των εσπεριδοειδών	49
7	1 έως 4 Μαρτίου 2011	Λισαβώνα, Πορτογαλία	European Training Platform for Safer Food: PHC on Wood PackagingMaterial	1
8	24 έως 27 Μαΐου 2011	Μιλάνο, Ιταλία	European Training Platform for Safer Food: PHC Emergency Decisions	1
9	7 έως 10 Ιουνίου 2011	Λισαβώνα, Πορτογαλία	European Training Platform for Safer Food: PHC on Wood PackagingMaterial	1
10	28 έως 30 Ιουνίου 2011	Λισαβώνα, Πορτογαλία	European Training Platform for Safer Food: PHC on Internal Quarantine Material	1
12	13 έως 14	Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό	Πρόγραμμα Επιμόρφωσης για θέματα επισκοπήσεων γεωργικής	

	Ιουλίου 2011	Ινστιτούτο	σημασίας	
13	6-9 Σεπτεμβρίου 2011	Λισαβώνα	European Training Platform for Safer Food: PHC Emergency Decisions (Forestry)	1
14	7 έως 8 Σεπτεμβρίου 2011	Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο	Ενημερωτική σύσκεψη με θέματα: 1. Κατάρτιση αναλυτικού σχεδίου δράσης για τον επιβλαβή οργανισμό <i>Rhynchosporus ferrugineus</i> ανά Περιφερειακή Ενότητα. 2. Επιβλαβής οργανισμός <i>Paysandisia archon</i> 3. Επιβλαβής οργανισμός <i>Synchytrium endobioticum</i>	56
15	27 έως 30 Σεπτεμβρίου 2011	Μιλάνο, Ιταλία	European Training Platform for Safer Food: PHC Emergency Decisions	1
16	4 έως 6 Οκτωβρίου 2011	Βαρσοβία, Πολωνία	European Training Platform for Safer Food: PHC on Potato Quarantine Regime	1

3. ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΦΥΤΑ ΚΑΙ ΣΠΟΡΟΙ

Τα αποτελέσματα των ελέγχων συμβατικών σπόρων σποράς για πιθανές προσμίξεις με γενετικά τροποποιημένους για το έτος 2011, με βάση την ΚΥΑ 332657/16-2-2001, ΦΕΚ 176B/21-2-2001 "Τεχνικός κανονισμός πιστοποίησης και ελέγχου κατά την εμπορία σπόρων προς σπορά συμβατικών ποικιλιών καλλιεργούμενων φυτικών ειδών για την παρουσία προσμίξεων από γενετικά τροποποιημένους σπόρους", έχουν ως εξής:

Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν με την ίδια διαδικασία όπως και τις προηγούμενες χρονιές χωρίς να παρουσιαστούν προβλήματα ούτε κατά τη διενέργεια των δειγματοληψιών ούτε κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών εξετάσεων και κοινοποίησης των αποτελεσμάτων στους ενδιαφερόμενους.

Για τις περιπτώσεις σπορομερίδων που δεν πληρούσαν τους όρους της παραπάνω σχετικής ΚΥΑ, πραγματοποιήθηκε απαγόρευση της εμπορίας τους και οι διακινητές προέβησαν ή σε καταστροφή ή σε επανεξαγωγή σε Τρίτη χώρα.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων για το έτος 2011 φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

Φυτικό είδος	Σύνολο	Θετικά
Βαμβάκι	212	5
Καλαμπόκι	229	0
Τομάτα για μεταποίηση	29	0
Τεύτλα	45	0
Σόγια	7	0
Ελαιοκράμβη	58	0
ΣΥΝΟΛΟ	580	5

ΣΤ. ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ (AUDIT) ΑΡΜΟΝΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΘΟΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΟΠΩΣ ΕΚΤΙΘΕΤΑΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑ ISO 9001 : 2008 ΚΑΙ ISO 19011 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΟΠΟΙΟ Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΑΝΑΠΙΣΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΤΟ ΝΟΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 2011.

Στη διάρκεια του 2011 :

Πραγματοποιήθηκαν ανασκοπήσεις και συσκέψεις οι οποίες αφορούσαν αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων. Οι ανασκοπήσεις είχαν σκοπό τον έλεγχο πορείας των στόχων της Διεύθυνσης, καθώς και την υλοποίηση των προληπτικών και διορθωτικών ενεργειών που είχαν προγραμματισθεί από την προηγούμενη ανασκόπηση. Αναλυτικά διεξήχθησαν σύσκεψη την 3.3.2011, ανασκοπήσεις τις 6.5.2011, 8.9.2011 και η ετήσια ανασκόπηση του 2011 την 30.1.2012.

Τροποποιήθηκε και επαναπιστοποιήθηκε το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ) από τον φορέα πιστοποίησης TÜV Hellas στις 28/11/2011 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου ISO 9001:2008 και με επέκταση του πεδίου εφαρμογής του και στις εσωτερικές επιθεωρήσεις της κεντρικής υπηρεσίας. Εκδόθηκε το Πιστοποιητικό με αριθμό Μητρώου 041110164 και ισχύ Ζετίας, με ημερομηνία λήξης ισχύος 28/11/2014.

Πραγματοποιήθηκε εσωτερική επιθεώρηση στο ΣΔΠ της Υπηρεσίας και στο Τμήμα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας στις 22/12/2011. Τα ευρήματα καταγράφησαν στην Αναφορά της εσωτερικής επιθεώρησης (E2.4-2). Δεν υπήρξαν παρατηρήσεις ή μη συμμορφώσεις.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ - ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ

Στη διάρκεια του 2011 η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου λειτούργησε με σημαντικά προβλήματα κυρίως έλλειψης προσωπικού και οικονομικής στήριξής του.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ

Υλοποίηση τακτικών επιθεωρήσεων του 2011

Κατά τη διάρκεια του 2011, προγραμματίστηκαν και υλοποιήθηκαν **4** εσωτερικές επιθεωρήσεις δράσεων στην Κεντρική Υπηρεσία (στις Διευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, σύμφωνα με το ΠΔ 79/2007) :

- Εναρκτήρια με ΚΑΦΕ για Δ3-3 (Προστασία των ζώων στις εκτροφές)
- Εναρκτήρια με ΔΥΖ για Δ4 (Προγράμματα ελέγχου και εκρίζωσης μελιταίου πυρετού στα μικρά μηρυκαστικά)
- Καταληκτική με ΚΑΦΕ για Δ14 (Σύστημα επισήμου ελέγχου για την εμπορία και διάθεση κτηνιατρικών φαρμάκων) και
- Καταληκτική με ΚΔΥ για Δ16 (Σύστημα επισήμου ελέγχου κόκκινου κρέατος)

και **9** επιθεωρήσεις δράσεων σε 7 Περιφερειακές Υπηρεσίες :

- Κορινθία για Δ16
- Θεσσαλονίκη για Δ4 και Δ14

- Λάρισα για Δ4, Δ16
- Αιτωλοακαρνανία για Δ3.3
- Χανιά για Δ4
- Κυκλάδες για Δ16 και
- Δυτική Αττική για Δ3.3

Αξιολόγηση επιθεωρήσεων 2010

Τα Τμήματα της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου πραγματοποίησαν διαδικασίες παρακολούθησης σχετικά με την υλοποίηση διορθωτικών ενεργειών που προτάθηκαν κατόπιν διατύπωσης συστάσεων μετά τη διενέργεια επιθεωρήσεων στη διάρκεια του έτους 2010.

Μετά την παρακολούθηση υλοποίησης διορθωτικών ενεργειών και τη σχετική αξιολόγηση συμπεραίνεται ότι σε σύνολο 11 επιθεωρήσεων του 2010, οι οποίες έκλεισαν στη διάρκεια του 2011 για 3 συνολικά κτηνιατρικές δράσεις, εντοπίστηκαν 123 μη συμμορφώσεις, για τις οποίες υλοποιήθηκαν διορθωτικές ενέργειες που αξιολογήθηκαν ως αποδεκτές οι 83 και ως μη αποδεκτές οι 40. Επίσης εκ των 11 επιθεωρήσεων, οι 7 αξιολογήθηκαν ως Ικανοποιητικές και 4 ως Μη Ικανοποιητικές.

Υλοποίηση έκτακτων επιθεωρήσεων

Στη διάρκεια του 2011 διενεργήθηκαν δύο (2) έκτακτες επιθεωρήσεις, στην Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας προς διερεύνηση καταγγελίας για τα ανεπιτήρητα βοοειδή στο Οίτυλο Μάνης και στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής προς διερεύνηση καταγγελίας για έκδοση πλαστών Υγειονομικών Πιστοποιητικών ωσπααραγωγών ορνίθων, όπου και συντάχθηκαν οι σχετικές εκθέσεις.

Αποστολές FVO

Από τις πραγματοποιηθείσες αποστολές του FVO έχουν προκύψει ορισμένα συμπεράσματα και έχουν διατυπωθεί ορισμένες συστάσεις για τις οποίες η παρακολούθηση των διορθωτικών ενεργειών αποτελούν και θα αποτελέσουν ένα τμήμα της παρακολούθησης των διορθωτικών ενεργειών στα πλαίσια των τακτικών επιθεωρήσεων της Διεύθυνσης.

Πίνακας 1

Επιθεωρήσεις ανά κτηνιατρική δράση κατά τη διάρκεια της πενταετίας 2007-2011

ΤΟΜΕΑΣ	ΕΠΙΘΕΩΡΟΥΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ	2007	2008	2009	2010	2011
Υγεία ζώων	Σήμανση και καταγραφή	2				
	Μελιταίος πυρετός	2	2	2		4
	Καταρροϊκός πυρετός		2	3		
	ΜΣΕ (βοοειδών & μικρών μηρυκαστικών)	2	4			
	Σαλμονελλώσεις				5	
	Κτηνιατρικό φάρμακο				4	2

Προστασία ζώων	κατά τη μεταφορά και σφαγή	6	3	2		
	στις εκτροφές		2	2		3
Εισαγωγές ζώων	ζώων και τροφίμων ζωικής προέλευσης	2				
Δημόσια Υγεία	Σφαγεία	5				
	Ζωικά υποπροϊόντα	5				
	Τεμαχιστήρια		5			
	Ψυκτικές αποθήκες		5			
	Ε.Π.Ε.Κ.			5		
	Κόκκινο κρέας				5	4
ΣΥΝΟΛΟ		24	23	14	14	13

Πίνακας 2
Αξιολόγηση επιθεωρήσεων 2010

ΤΟΜΕΑΣ	Επιθεωρούμενη δράση	Αριθμός επιθεωρήσεων	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ		Συστάσεις	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ		Συμμόρφωση %
			Ικανοποιητική	Μη Ικανοποιητική		Αποδεκτή	Μη Αποδεκτή	
Υγεία ζώων	Σαλμονελλώσεις	4 (+εναρκτήρια)	4	-	30	28	2	93
Προστασία ζώων	Κτηνιατρικό φάρμακο	3 (+εναρκτήρια)	2	1	21	14	7	67
Δημόσια Υγεία	Κόκκινο κρέας	4 (+εναρκτήρια)	1	3	72	41	31	57
ΣΥΝΟΛΟ		11 (+3 εναρκτήρ.)	7	4	123	83	40	67

Επιθεωρήσεις 2010 : 11

- Έκλεισαν Ικανοποιητικά 7 (64%) και Μη Ικανοποιητικά 4 (36%)

Μη Συμμορφώσεις : 123

- Διορθωτικές Ενέργειες Αποδεκτές 83 (67%) και Μη Αποδεκτές 40 (33%)

Μετά την παρακολούθηση υλοποίησης διορθωτικών ενεργειών και τη σχετική αξιολόγηση προκύπτουν τα παρακάτω στοιχεία ανά δράση που επιθεωρήθηκε :

Δράση Δ15 : Προγράμματα ελέγχου σαλμονελλώσεων

Επιθεωρούμενες Υπηρεσίες	α) Εσωτερική επιθεώρηση στη ΔΥΖ β) Επιθεωρήσεις στη ΔΚ Δυτικής Αττικής, ΔΚ Εύβοιας, ΔΚ Άρτας
Αξιολόγηση διορθωτικών ενεργειών	Σε σύνολο 30 συστάσεων, ελήφθησαν 28 αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες
Αξιολόγηση επιθεωρήσεων	Όλες οι επιθεωρήσεις έκλεισε ως Ικανοποιητικές

Κατά τη διάρκεια του 2011, έκλεισαν 4 επιθεωρήσεις που υλοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του 2010 και αφορούσε τη δράση Δ15. Προέκυψαν 30 συστάσεις για τις οποίες ελήφθησαν 28 αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες. Η συμμόρφωση για τη Δ15 ήταν **93%**.

Η εφαρμογή του προγράμματος κρίνεται ως αποτελεσματική για τη δράση Δ15 παρά την έλλειψη επαρκών πόρων, προσωπικού και εξοπλισμού. **Τούτο διότι υπάρχει αξιολογη εμποτεία και διαρκής παρακολούθηση εκ μέρους της ΚΑΑ και διότι τα ΕΠΕΣ αφορούν πτηνοτρόφους-επιχειρηματίες και όχι παραδοσιακούς κτηνοτρόφους.**

Επιθεωρήσεις 2010 : 4

- Έκλεισαν Ικανοποιητικά 4 (100%)

Μη Συμμορφώσεις : 30

- Διορθωτικές Ενέργειες Αποδεκτές 28 (93%) και Μη Αποδεκτές 2 (7%)

Δράση Δ14 : Σύστημα επίσημου ελέγχου για την εμπορία και διάθεση κτηνιατρικών φαρμάκων

<i>Επιθεωρούμενες Υπηρεσίες</i>	Επιθεωρήσεις στις ΔΚ Δυτικής Αττικής, ΔΚ Ιωαννίνων και ΔΚ Τρικάλων
<i>Αξιολόγηση διορθωτικών ενεργειών</i>	Σε σύνολο 21 συστάσεων, στις 14 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες και στις 7 μη αποδεκτές
<i>Αξιολόγηση επιθεωρήσεων</i>	Σε σύνολο 3 επιθεωρήσεων, έκλεισαν οι 2 ως Ικανοποιητικές και η 1 ως Μη Ικανοποιητική

Κατά την διάρκεια του 2011, έκλεισαν **3** επιθεωρήσεις που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2010 και αφορούσαν τη δράση Δ14 εκ των οποίων οι 2 έκλεισαν ως Ικανοποιητικές. Προέκυψαν **21** συστάσεις στο σύνολο, εκ των οποίων στις **14** ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες. Η συμμόρφωση για τη Δ14 ήταν **67%**.

Επιθεωρήσεις 2010 : 3

- Έκλεισαν Ικανοποιητικά 2 (67%) και Μη Ικανοποιητικά 1 (33%)

Μη Συμμορφώσεις : 21

- Διορθωτικές Ενέργειες Αποδεκτές 14 (67%) και Μη Αποδεκτές 7 (33%)

Δράση Δ16 : Σύστημα επίσημου ελέγχου για το κόκκινο κρέας

<i>Επιθεωρούμενες Υπηρεσίες</i>	Επιθεωρήσεις στις ΔΚ Δυτικής Αττικής, ΔΚ Αργολίδας, ΔΚ Λέσβου και ΔΚ Πέλλας
<i>Αξιολόγηση διορθωτικών ενεργειών</i>	Σε σύνολο 21 συστάσεων, στις 14 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες και στις 7 μη αποδεκτές
<i>Αξιολόγηση επιθεωρήσεων</i>	Σε σύνολο 3 επιθεωρήσεων, έκλεισαν οι 2 ως Ικανοποιητικές και η 1 ως Μη Ικανοποιητική

Συμμόρφωση

Κατά την διάρκεια του 2011, έκλεισαν 4 επιθεωρήσεις που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2010 και αφορούσαν τη δράση Δ16 εκ των οποίων η 1 έκλεισε ως Ικανοποιητική. Προέκυψαν 72 συστάσεις στο σύνολο, εκ των οποίων στις 41 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες. Η συμμόρφωση για τη Δ16 ήταν 57%.

Επιθεωρήσεις 2010 : 4

- Έκλεισαν Ικανοποιητικά 1 (25%) και Μη Ικανοποιητικά 3 (75%)

Μη Συμμορφώσεις : 72

- Διορθωτικές Ενέργειες Αποδεκτές 41 (57%) και Μη Αποδεκτές 31 (43%)

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συμπερασματικά μπορούν να διατυπωθούν τα εξής :

Ο στρατηγικός στόχος που υπηρετεί η ΔΚΕΕ είναι κατ ουσία ο στρατηγικός στόχος του ΥΠΑΑΤ και της ΓΔΚ δηλαδή η προάσπιση της ασφάλειας των τροφίμων ζωικής προέλευσης και η προστασία της υγείας και της καλής διαβίωσης των ζώων. Υπηρετώντας αυτό το γενικό στόχο αλλά και τους ειδικούς στόχους των διαφόρων κτηνιατρικών δράσεων, όπως αυτοί οφείλουν να καθορίζονται μέσα από τον επιμερισμό του γενικού στόχου, η ΔΚΕΕ έθεσε και κάλυψε τους στόχους της σχεδόν στο σύνολό τους για το έτος 2011.

Τέλος σημειώνεται ότι η Διεύθυνση δεν είναι στελεχωμένη επαρκώς. Είχε στη διάθεσή της μέσα ηλεκτρονικής υποστήριξης που δεν κάλυπταν το σύνολο των αναγκών της, και το προσωπικό της κλήθηκε να διεκπεραιώσει αποστολές επιθεωρήσεων χωρίς να έχει επαρκή οικονομική στήριξη.

Στη διάρκεια του 2011 η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου προέβη στις παρακάτω ενέργειες :

Διεκπεραίωση επιθεωρήσεων 2011

Η ΔΚΕΕ πραγματοποίησε :

- Δεκατρείς (13) συνολικά προγραμματισμένες επιθεωρήσεις δράσεων σε 11 κεντρικές και περιφερειακές κτηνιατρικές υπηρεσίες για 4 κτηνιατρικές δράσεις
- Δύο (2) έκτακτες επιθεωρήσεις

Κλείσιμο των επιθεωρήσεων του 2010

Η ΔΚΕΕ πραγματοποίησε :

- αξιολογήσεις 11 επιθεωρήσεων δράσεων του 2010 σε 10 κτηνιατρικές υπηρεσίες για 3 κτηνιατρικές δράσεις
- κλείσιμο των επιθεωρήσεων με σχετικά ενημερωτικά σημειώματα και αλληλογραφία προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες σε 4 από αυτές που έκλεισαν ως Μη Ικανοποιητικές

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ – RASFF

Κατά το 2011, ο ΕΦΕΤ και συγκεκριμένα το Τμήμα Άμεσης Αντιμετώπισης Κινδύνων διαχειρίστηκε 469 υποθέσεις μη ασφαλών τροφίμων/ζωοτροφών. Συγκεκριμένα:

- 181 κοινοποιήσεις που ενέπλεκαν την Ελλάδα για πρώτη φορά (είτε απεστάλησαν από την Ελλάδα είτε αφορούσαν στην Ελλάδα).
- 35 κοινοποιήσεις που δεν ήταν γνωστό για το αν εμπλέκεται και η Ελλάδα και έπρεπε να διερευνηθούν.
- 4 κοινοποιήσεις που αφορούσαν σε τρόφιμα που διακινήθηκαν μέσω ιστοσελίδων.
- 234 συμπληρωματικές κοινοποιήσεις. Από αυτές οι 100 ήταν συμπληρωματικές κοινοποιήσεις που απέστειλε η Ελλάδα και οι 134 ήταν συμπληρωματικές κοινοποιήσεις άλλων κρατών μελών, με πρόσθετα στοιχεία για τους ελέγχους στην Ελλάδα ή για περαιτέρω διερεύνηση.
- 7 κοινοποιήσεις που απορρίφθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αφορούσαν σε απόρριψη εισαγωγής τροφίμων
- 8 κοινοποιήσεις που αφορούσαν σε ζωοτροφές

Από τις 181 κοινοποιήσεις:

- 58 αφορούσαν σε κοινοποιήσεις άλλων κρατών-μελών για μη ασφαλή τρόφιμα που διακινήθηκαν στην Ελλάδα ή ήταν ελληνικά.
- 123 αφορούσαν σε κοινοποιήσεις που απέστειλε η Ελλάδα.

Επίσης, από τις 181 κοινοποιήσεις:

- 37 αφορούσαν σε Alert Notifications
- 36 αφορούσαν σε Information Notifications for follow up
- 22 αφορούσαν σε Information Notifications for attention
- 85 αφορούσαν σε Border Rejection Notifications
- 1 αφορούσε σε News Notifications

Από τις 35 προς διερεύνηση κοινοποιήσεις:

- 17 αφορούσαν σε Alert Notifications
- 5 αφορούσαν σε Information Notifications for follow up
- 2 αφορούσαν σε Information Notifications for attention
- 2 αφορούσαν σε Border Rejection Notifications
- 9 αφορούσαν σε News Notifications

Κοινοποιήσεις που απέστειλε η Ελλάδα (123 αρχικές κοινοποιήσεις):

- 14 αφορούσαν σε Alert Notifications
  - Οι κοινοποιήσεις αφορούσαν στους παρακάτω κινδύνους:
    - Αλλεργιογόνα (2 περιπτώσεις)
    - Βαρέα μέταλλα (3 περιπτώσεις)
    - ΓΤΟ/ Νέα τρόφιμα (1 περίπτωση)
    - Μυκοτοξίνες (2 περιπτώσεις)
    - Ξένα σώματα (1 περίπτωση)
    - Παθογόνοι μικροοργανισμοί (2 περιπτώσεις)
    - Πρόσθετα τροφίμων (1 περίπτωση)

- Υπολείμματα φυτοφαρμάκων (1 περίπτωση)
- Άλλα (1 περίπτωση)

Σημειώνεται ότι κάποιες κοινοποιήσεις επειδή αφορούν σε περισσότερους του ενός κινδύνους επαναλαμβάνονται.

- 13 αφορούσαν σε Information Notifications for follow up
Οι κοινοποιήσεις αφορούσαν στους παρακάτω κινδύνους:
  - Αλλεργιογόνα (2 περιπτώσεις)
  - Βαρέα μέταλλα (2 περιπτώσεις)
  - Μετανάστευση (1 περίπτωση)
  - Μη εγκεκριμένες εγκαταστάσεις (1 περίπτωση)
  - Ξένα σώματα (2 περιπτώσεις)
  - Οργανοληπτικά χαρακτηριστικά (1 περίπτωση)
  - Παράσιτα (1 περίπτωση)
  - Πρόσθετα τροφίμων (3 περιπτώσεις)Σημειώνεται ότι κάποιες κοινοποιήσεις επειδή αφορούν σε περισσότερους του ενός κινδύνους επαναλαμβάνονται.
- 17 αφορούσαν σε Information Notifications for attention
Οι κοινοποιήσεις αφορούσαν στους παρακάτω κινδύνους:
  - Αλλεργιογόνα (2 περιπτώσεις)
  - Βαρέα μέταλλα (3 περιπτώσεις)
  - Βιολογικοί μολυσματικοί παράγοντες (1 περίπτωση)
  - Μετανάστευση (2 περιπτώσεις)
  - Ξένα σώματα (1 περίπτωση)
  - Παθογόνοι μικροοργανισμοί (1 περίπτωση)
  - Παράσιτα (1 περίπτωση)
  - Πρόσθετα/ χρωστικές τροφίμων (3 περιπτώσεις)
  - Υπολείμματα φυτοφαρμάκων (3 περιπτώσεις)Σημειώνεται ότι κάποιες κοινοποιήσεις επειδή αφορούν σε περισσότερους του ενός κινδύνους επαναλαμβάνονται.
- 90 αφορούσαν σε Border Rejection Notifications
Οι απορρίψεις αφορούσαν στους παρακάτω κινδύνους:
  - Απαγόρευση λόγω ελλειπών στοιχείων (4 περιπτώσεις)
  - Βαρέα μέταλλα (1 περίπτωση)
  - Ελλιπής/ λανθασμένη συσκευασία (1 περίπτωση)
  - Μετανάστευση (5 περιπτώσεις)
  - Μυκοτοξίνες (13 περιπτώσεις)
  - Ξένα σώματα (7 περιπτώσεις, από τις οποίες η μία αφορούσε σε ζωοτροφές)
  - Οργανοληπτικά χαρακτηριστικά (7 περιπτώσεις)
  - Παθογόνοι μικροοργανισμοί (4 περιπτώσεις, από τις οποίες η μία αφορούσε σε ζωοτροφές)
  - Παράσιτα (25 περιπτώσεις)
  - Πρόσθετα/ χρωστικές τροφίμων (17 περιπτώσεις)
  - Υγιεινή (2 περιπτώσεις)
  - Υπολείμματα φυτοφαρμάκων (4 περιπτώσεις)Σημειώνεται ότι κάποιες κοινοποιήσεις επειδή αφορούν σε περισσότερους του ενός κινδύνους επαναλαμβάνονται.

Επισημαίνεται ότι η Ελλάδα απέστειλε και 100 συμπληρωματικές κοινοποιήσεις, καθώς και 7 κοινοποιήσεις που τελικά δεν εκδόθηκαν.

Κοινοποιήσεις άλλων κρατών-μελών για μη ασφαλή τρόφιμα που διακινήθηκαν στην Ελλάδα ή ήταν ελληνικής προέλευσης (58 κοινοποιήσεις):

➤ 26 αφορούσαν σε Alert Notifications

Οι κοινοποιήσεις αφορούσαν στους παρακάτω κινδύνους:

- Αλλεργιογόνα (7 περιπτώσεις)
- Βαρέα μέταλλα (4 περιπτώσεις)
- Βιομηχανικοί ρυπαντές (2 περιπτώσεις)
- ΓΤΟ/ Νέα τρόφιμα (1 περίπτωση)
- Ηπατίτιδα (1 περίπτωση)
- Μετανάστευση (3 περιπτώσεις)
- Μυκοτοξίνες (2 περιπτώσεις)
- Παθογόνοι μικροοργανισμοί (2 περιπτώσεις)
- Παράσιτα (3 περιπτώσεις)
- Σύνθεση (1 περίπτωση, που αφορούσε σε διακίνηση μέσω ιστοσελίδων)

Σημειώνεται ότι κάποιες κοινοποιήσεις επειδή αφορούν σε περισσότερους του ενός κινδύνους επαναλαμβάνονται.

➤ 27 αφορούσαν σε Information Notifications for follow up

Οι κοινοποιήσεις αφορούσαν στους παρακάτω κινδύνους:

- Ακτινοβολήση (1 περίπτωση)
- Απάτη (1 περίπτωση)
- Μετανάστευση (6 περιπτώσεις)
- Ξένα σώματα (5 περιπτώσεις)
- Οργανοληπτικά χαρακτηριστικά (2 περιπτώσεις)
- Παθογόνοι μικροοργανισμοί (1 περίπτωση)
- Παράσιτα (2 περιπτώσεις)
- Πρόσθετα/ χρωστικές τροφίμων (2 περιπτώσεις)
- Υπολείμματα φυτοφαρμάκων (4 περιπτώσεις)
- Χημικοί μολυσματικοί παράγοντες (3 περιπτώσεις)

Σημειώνεται ότι κάποιες κοινοποιήσεις επειδή αφορούν σε περισσότερους του ενός κινδύνους επαναλαμβάνονται.

➤ 9 αφορούσαν σε Information Notifications for attention

Οι κοινοποιήσεις αφορούσαν στους παρακάτω κινδύνους:

- Ακτινοβολήση (1 περίπτωση)
- Κατάλοιπα κτηνιατρικών φαρμάκων (1 περίπτωση)
- Μυκοτοξίνες (1 περίπτωση)
- Παθογόνοι μικροοργανισμοί (1 περίπτωση)
- Παράσιτα (1 περίπτωση)
- Υπολείμματα φυτοφαρμάκων (1 περίπτωση)
- Χημικοί μολυσματικοί παράγοντες (3 περιπτώσεις, που αφορούσαν σε διακίνηση μέσω ιστοσελίδων)

Σημειώνεται ότι κάποιες κοινοποιήσεις επειδή αφορούν σε περισσότερους του ενός κινδύνους επαναλαμβάνονται.

➤ 1 αφορούσε σε News Notifications

Η κοινοποίηση αφορούσε στον παρακάτω κίνδυνο:

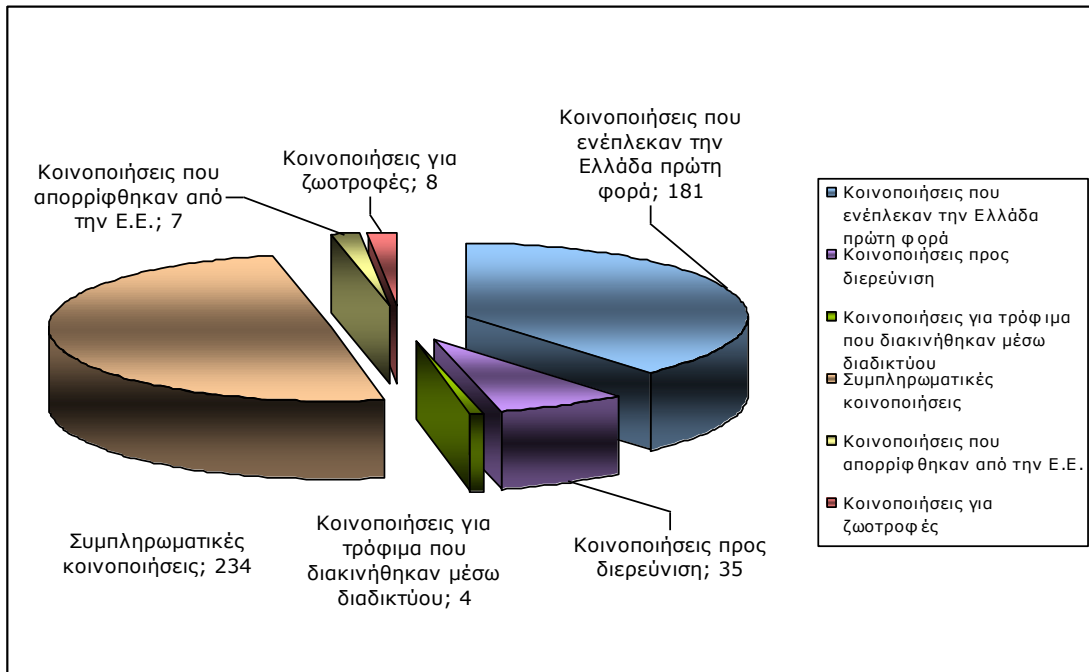
- Μη εγκεκριμένες εγκαταστάσεις (1 περίπτωση)

Επισημαίνεται ότι απεστάλησαν 134 επιπλέον συμπληρωματικές κοινοποιήσεις από κράτη μέλη και αφορούσαν σε πρόσθετα στοιχεία για τον έλεγχο στην Ελλάδα ή για περαιτέρω διερεύνηση.

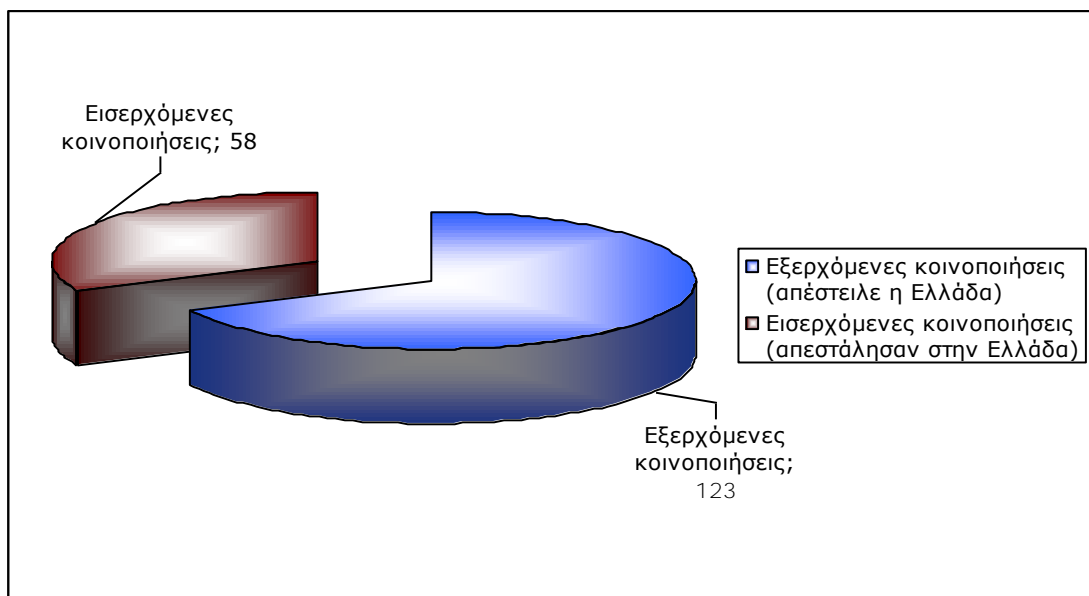
Επίσης, κατά το 2011 από τον ΕΦΕΤ υπήρξε εκτεταμένη διαχείριση διαφόρων περιστατικών ασφάλειας τροφίμων κατά τον έλεγχο στην εσωτερική αγορά και στα σύνορα. Τα κυριότερα από αυτά ήταν:

- Συνέχεια διαχείρισης περιστατικού ανίχνευσης διοξινών σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης Γερμανίας
- Διαχείριση περιστατικού ραδιενεργούς επιμόλυνσης από την Ιαπωνία μετά το πυρηνικό ατύχημα της Φουκουσίμα
- Διαχείριση περιστατικού για εισαγωγές τροφίμων προέλευσης Ταϊβάν με πιθανή επιμόλυνσή τους με φθαλικούς εστέρες
- Διαχείριση περιστατικού εισαγωγών φρούτων στα οποία χρησιμοποιήθηκαν απαγορευμένες ουσίες (μορφολίνη και δύο άλλες αμίνες)
- Διαχείριση επιδημίας STEC στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- Διαχείριση περιστατικού ανίχνευσης *Listeria monocytogenes* σε άνηθο
- Διαχείριση περιστατικών κρουσμάτων αλλαντίασης στη Γαλλία
- Διαχείριση περιστατικού ανίχνευσης *Salmonella spp* σε βούτυρο
- Διαχείριση περιστατικών υψηλής συγκέντρωσης βρωμικών ιόντων σε φυσικά μεταλλικά νερά
- Διαχείριση περιστατικών παρουσίας γυαλιού σε οίνο
- Διαχείριση περιστατικού ανίχνευσης ραδιενέργειας σε μανιτάρια προέλευσης Βουλγαρίας
- Διαχείριση περιστατικού αυξημένων επιπέδων βαρέων μετάλλων σε κινέζικο ρύζι

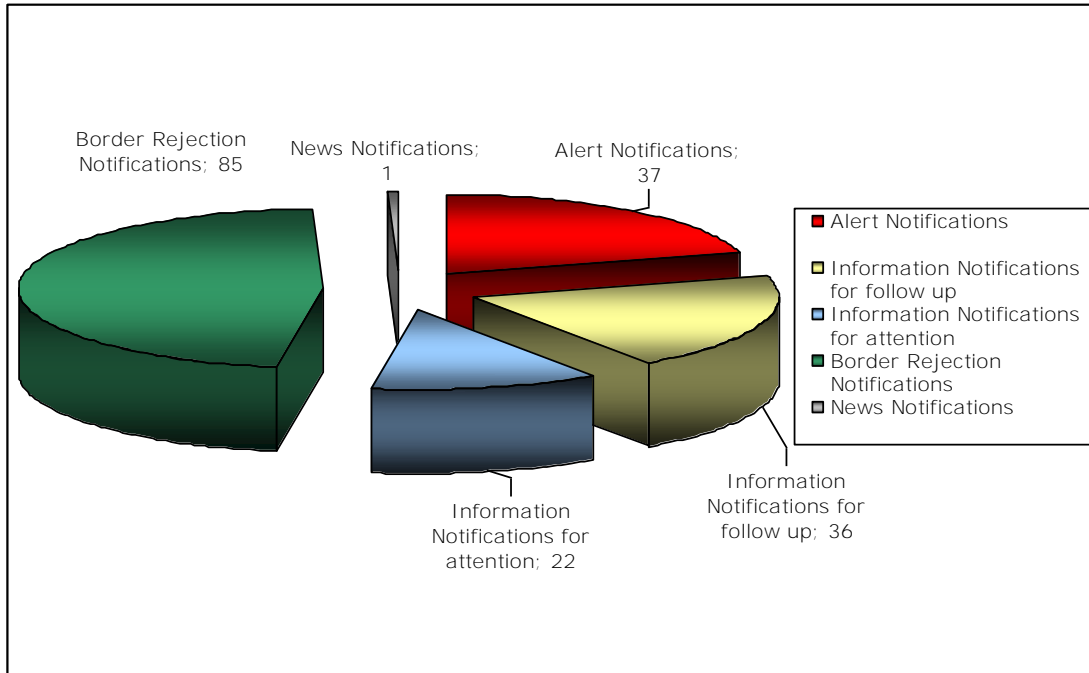
ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΚΕ Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2011

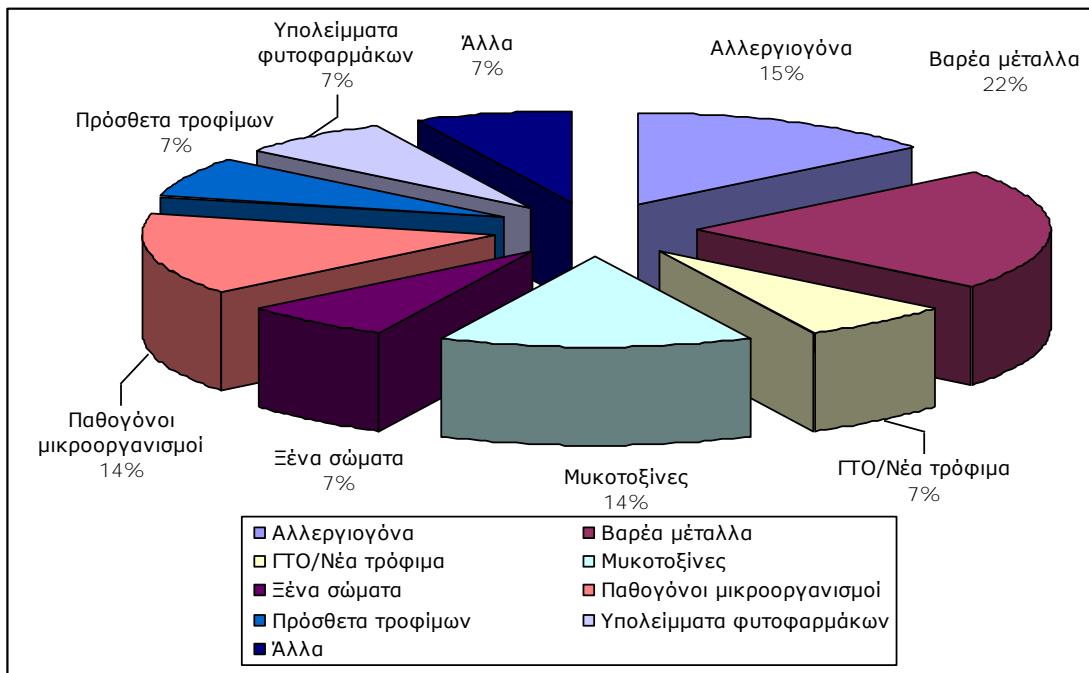
ΑΠΟΣΤΟΛΗ – ΛΗΨΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2011

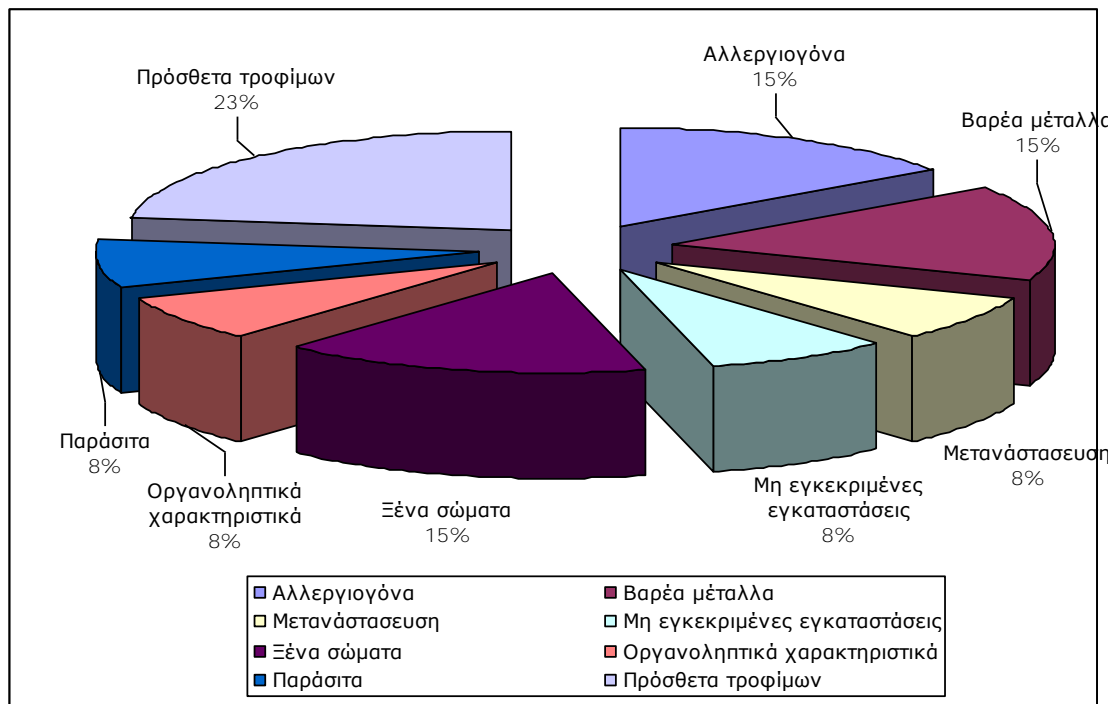
ΕΙΔΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2011

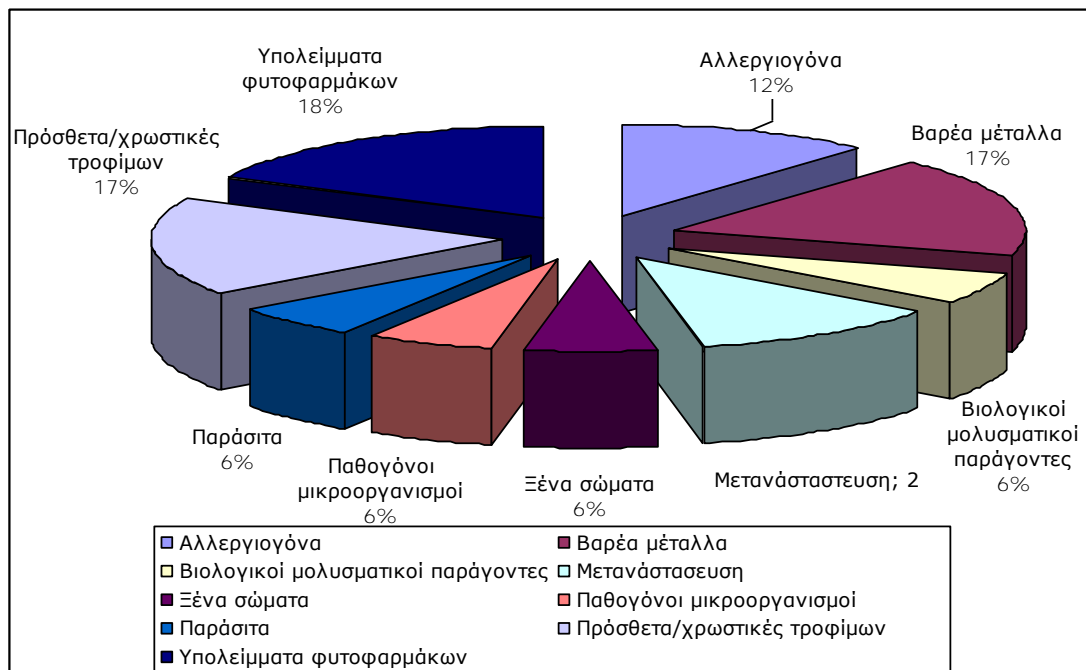
ALERT NOTIFICATIONS ΠΟΥ ΑΠΕΣΤΕΙΛΕ Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΟ 2011

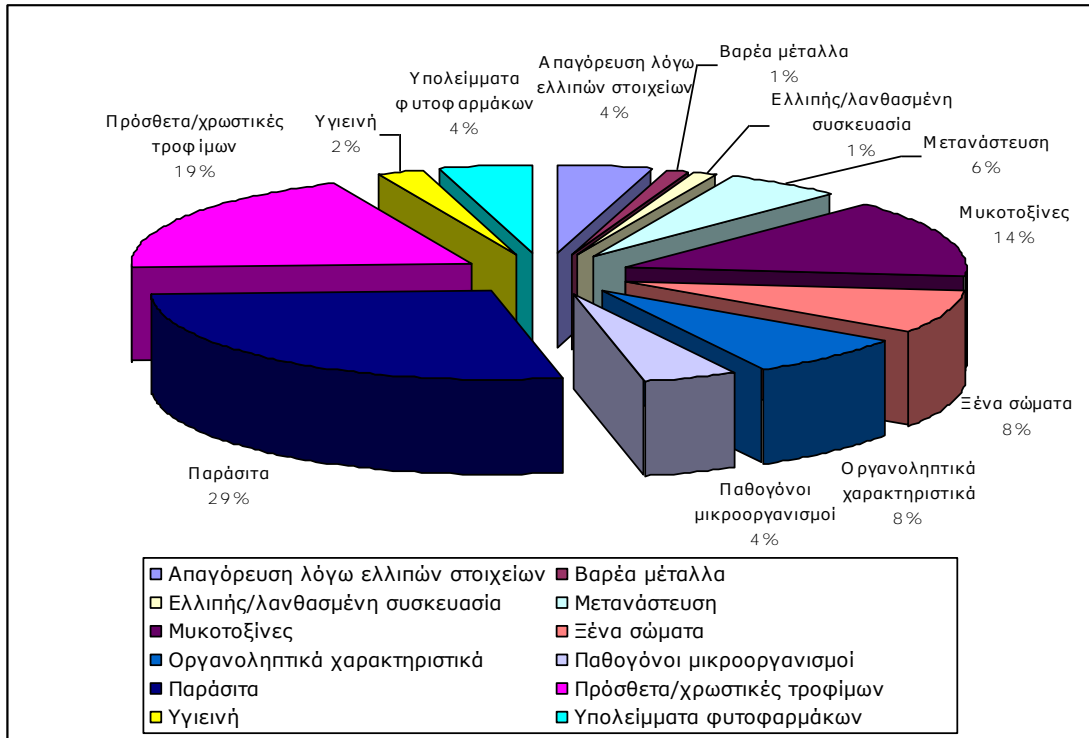
INFORMATION NOTIFICATIONS FOR FOLLOW UP ΠΟΥ ΑΠΕΣΤΕΙΛΕ Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΟ 2011

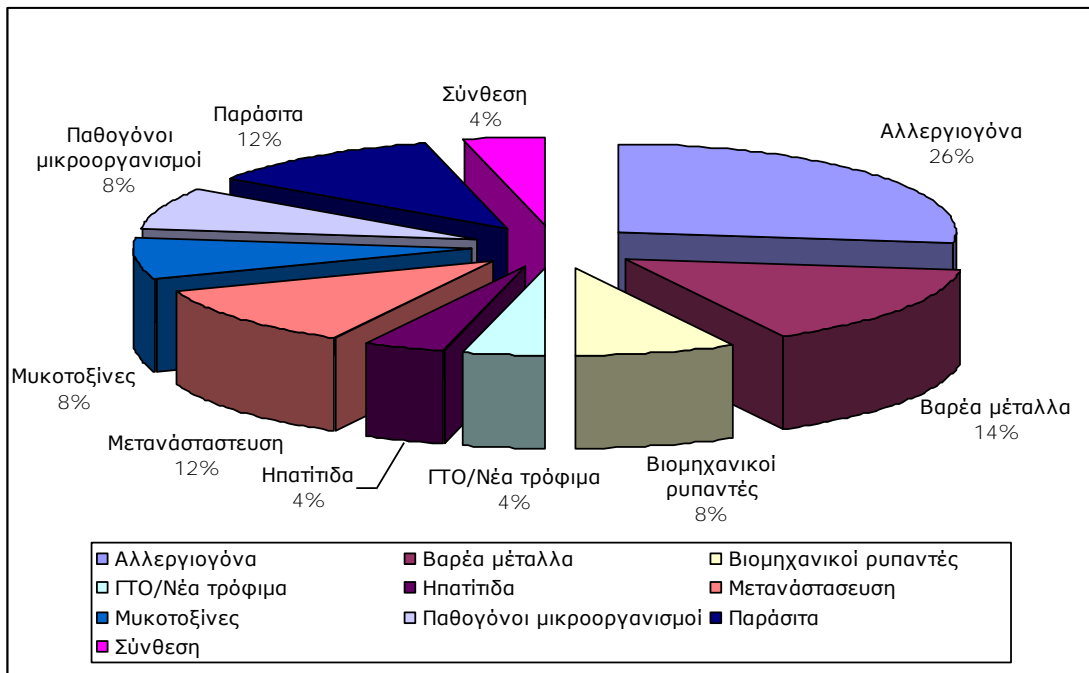
INFORMATION NOTIFICATIONS FOR ATTENTION ΠΟΥ ΑΠΕΣΤΕΙΛΕ Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΟ 2011

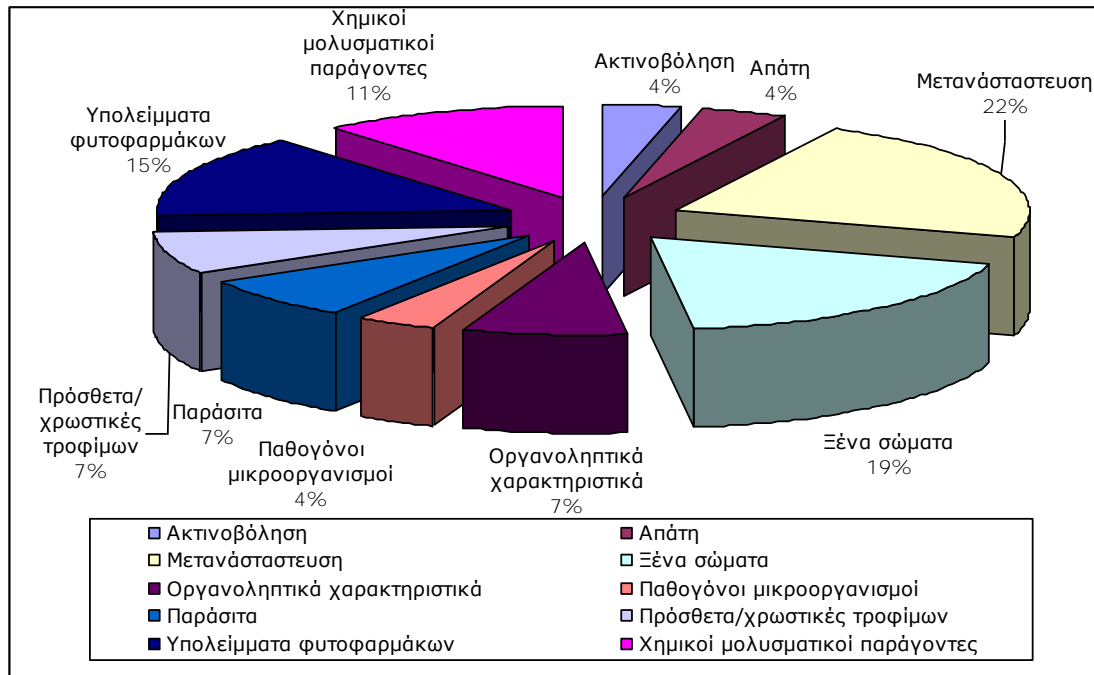
BORDER REJECTIONS ΠΟΥ ΑΠΕΣΤΕΙΛΕ Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΟ 2011

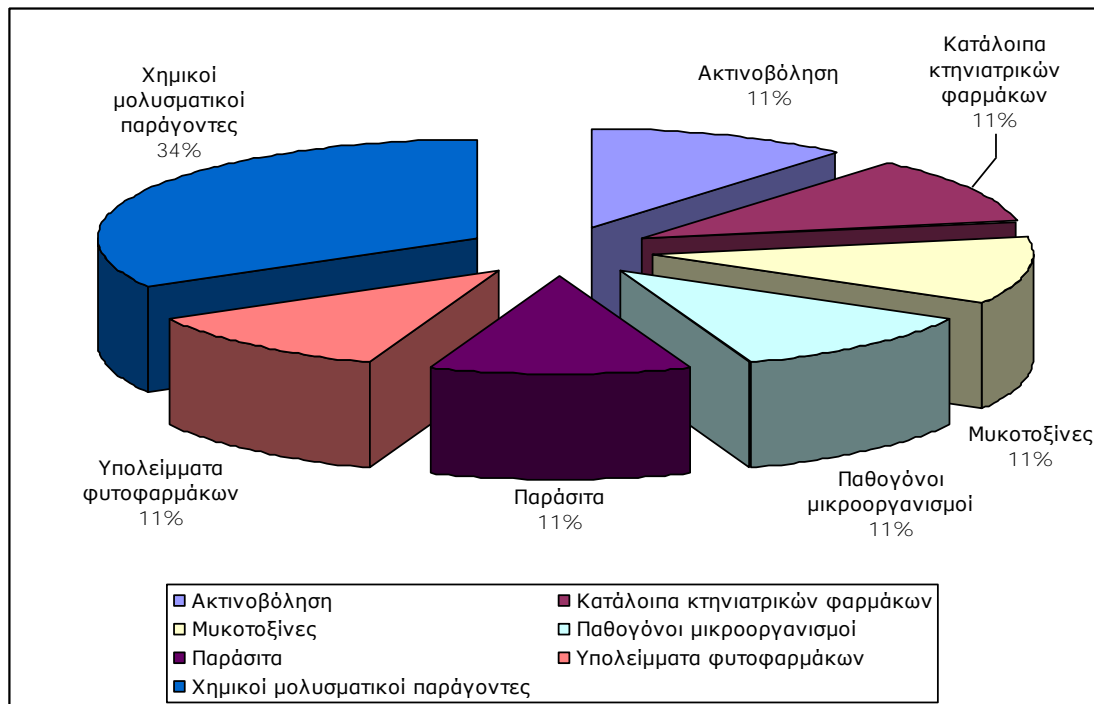
ALERT NOTIFICATIONS ΠΟΥ ΕΛΑΒΕ Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΟ 2011

INFORMATION NOTIFICATIONS FOR FOLLOW UP ΠΟΥ ΕΛΑΒΕ Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΟ 2011

INFORMATION NOTIFICATIONS FOR ATTENTION ΠΟΥ ΕΛΑΒΕ Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΟ 2011

NEWS NOTIFICATIONS ΠΟΥ ΕΛΑΒΕ Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΟ 2011

